Vol.5 | No .1219 | Thu. October 11. 2018 | پنجشنبه ۱۹ مهر ۱۳۹۷ | اول صفر ۱۴۴۰ | سال پنجم | شماره ۱۲۱۹ | ۱۶ صفحه | قیمت: ۲۰۰۰ تومان

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR

تعادل

نیاز اقتصاد ایران

دلار	یورو	تمام‌سکه	شاخص بورس
--	--	۴۶۰۰۰۰۰ تومان	۱۸۱۰۱۵

وزیر بهداشت خواستار تخصیص بودجه ویژه برای بیماران خاص شد

نگاه بیماران خاص به بودجه ۹۸

صفحه ۱۲

موسسه «بازل» در آخرین گزارش خود افشا کرد

پول‌شویی ۱۰۰۰ میلیارد دلاری در جهان

صفحه ۷

شرکت ملی نفت ایران «پیش اطلاعیه» عرضه نفت خام در بورس انرژی را منتشر کرد

چند روز تا بورسی شدن نفت

صفحه ۱۵

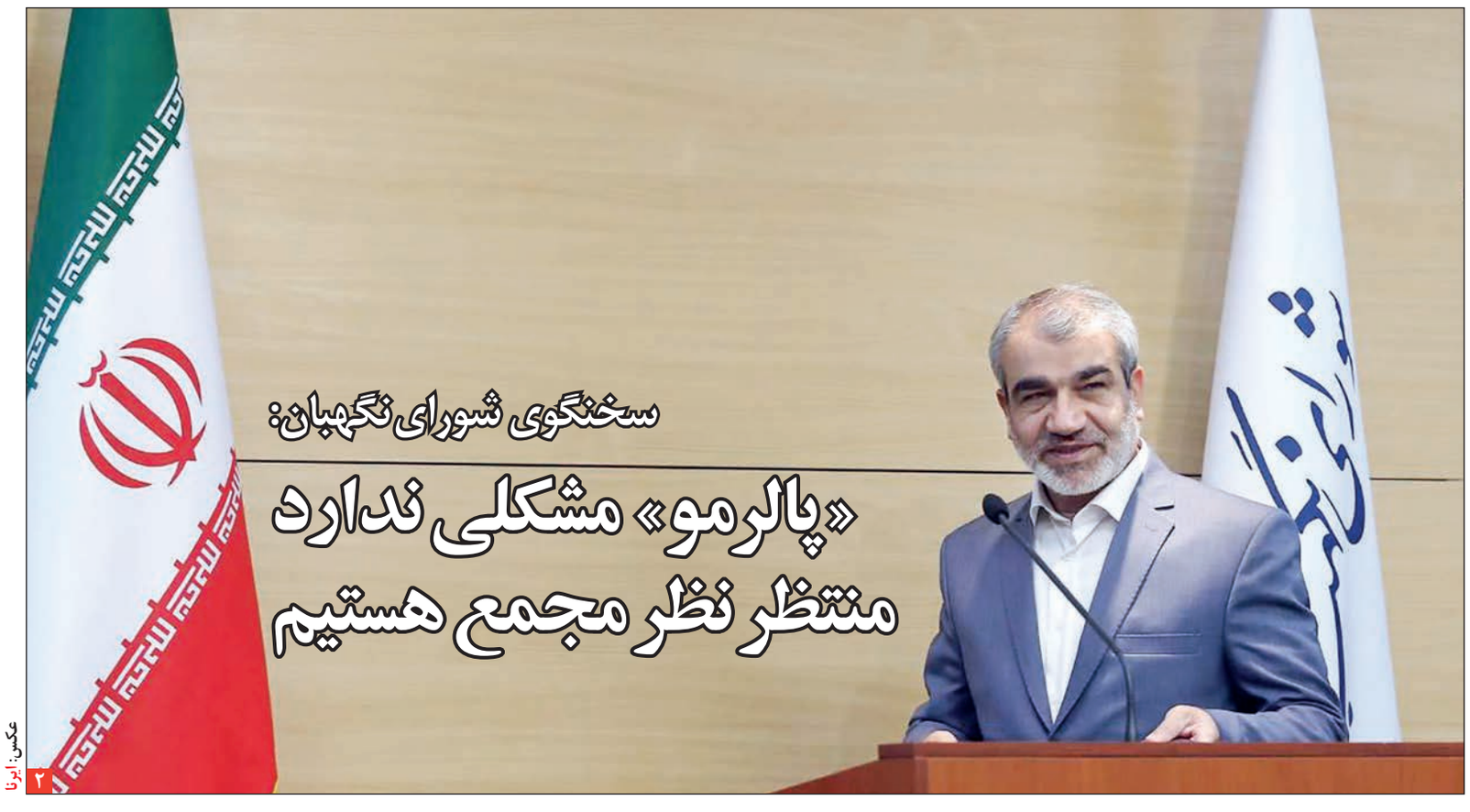

سخنگوی شورای نگهبان:

«پالرمو» مشکلی ندارد منتظر نظر مجمع هستیم

عکس: ایرنا

۲

سرمقاله

رشد پایه پولی نشانه چیست

محسن شمشیری

گزارش نماگرهای اقتصادی شماره بهار ۹۷ بانک مرکزی که به‌تازگی منتشر شده، در کنار اعلام شاخص‌های مختلف از جمله افزایش رشد پایه پولی که متاثر از ساماندهی موسسات غیرمجاز و اضافه برداشت بانک‌ها است و می‌تواند به رشد نقدینگی و تورم دامن بزند، به موضوع افزایش مطالبات معوق بانک‌ها نیز پرداخته است. اتفاقی که به نظر می‌رسد شبکه بانکی کشور را با مشکلات بیشتر و تنگنای مالی و کاهش توان تسهیلات‌دهی مواجه کند. طبق آمارهای اعلام شده، پایه پولی در یک سال اخیر از ۱۸۵ هزار میلیارد تومان در خرداد ۹۶ به ۲۱۸ هزار میلیارد تومان در خرداد ۹۷ رسیده است. این افزایش ۳۳ هزار میلیارد تومانی یا رشد ۱۸ درصدی نشان‌دهنده این واقعیت است که...

همین صفحه

کلان

افت شدید حساب سرمایه

بر اساس گزارش بانک مرکزی خالص حساب سرمایه کشور در سه ماهه اول امسال همچنان رو به کاهش می‌رود. در این بازه زمانی خالص حساب سرمایه به ۵،۲- میلیارد دلار رسیده که میزان کسری آن نسبت به سه ماهه اول سال گذشته به میزان ۲۹۳،۳ درصد رشد کرده است. در بهار سال پیش میزان کسری حساب سرمایه کشور ۱،۳- میلیارد دلار بود. حساب سرمایه که شاخصی برای نشان دادن جریان ورود و خروج ارز در کشور است، می‌تواند در حالت کسری نشان‌دهنده خروج سرمایه به شکل ارز از کشور باشد...

صفحه ۳

صنعت، معدن و تجارت

قاچاق ۱۰۰۰ میلیارد تومانی سوخت در دو ماه

پدیده قاچاق در ایران، این روزها به دلیلی افزایش پیدا کرده که کمتر کسی تا پیش از این تصورش را می‌کرد: نوسانات ارزش ریال در برابر ارزهای خارجی. آمار کشفیات و تشکیل پرونده در حوزه مقابله با قاچاق هم اما این روند را تایید می‌کنند و نشان می‌دهند که به دلیل افت ناگهانی قیمت بسیاری از کالاهای داخلی در مقابل قیمت همین کالاها در کشورهای همجوار، میزان قاچاق از مبدأ ایران، افزایش پیدا کرده است. آنگونه که رییس ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز می‌گوید، طی شش ماه گذشته ۷۴ هزار و ۱۴۰ پرونده به ارزش حدود ۴۶۰۰ میلیارد تومان در حوزه مقابله با قاچاق تشکیل شده که نسبت به مدت مشابه سال گذشته، حکایت از افزایشی ۲۶ درصدی دارد. مهم‌ترین کالای قاچاق شده به خارج از کشور در این مدت اما سوخت بوده است...

۱۴

جهان

بازگشت چکمه‌پوشان به عرصه سیاست برزیل

۸

مجلس

لاریجانی: یکجانبه‌گرایی مجدد با خروج امریکا از برجام

رییس مجلس شورای اسلامی تاکید کرد که «اقدام خودخواهانه، یکجانبه و غیرقانونی دولت امریکا در خروج از برجام از جمله علائم هشداردهنده ظهور مجدد گفتمان پوسیده یکجانبه گرایی بین‌المللی است.» علی لاریجانی در سومین نشست روسای مجالس حوزه اوراسیا که در ترکیه برگزار شد، خطاب به روسای مجالس حاضر در این نشست گفت: همانطور که همه ما می‌دانیم از یک سو محیط و فضای جهانی، همکاری‌های اقتصادی و توسعه‌ای، در حال تغییر است و رشد و توسعه همه‌جانبه، مبنایی برای همکاری در زمینه توسعه منطقه‌ای و بین المللی شده است که بیانگر یک تغییر پارادایمی در حوزه روابط اقتصادی منطقه ای- بین المللی است، از سوی دیگر شاهد برخی سیاست‌های چالش برانگیز و تنش زا در حوزه‌های مختلف از سوی برخی کشورها هستیم که نه تنها فرایند رشد و توسعه همه‌جانبه را تحت تاثیر قرار داده بلکه اصل حاکمیت جهانی، چندجانبه گرایی و تجارت آزاد را با چالش روبه‌رو ساخته است و متاسفانه این نگرش‌های به‌شدت خودپرستانه و استکباری، با ادبیات نازی همراه شده و بر گرفته از توهم استراتژیک است که به گواه تاریخ، نتیجه آن، بی‌ثباتی و ناامنی جهانی، اشاعه هرج و مرج گرایی و تهدید صلح و امنیت بین المللی است.

رییس مجلس یادآور شد: اقدامات فراقانونی و یک جانبه گرایانه قدرت‌هایی مانند امریکا در برخورد با مسائل بین المللی، مشکلات و چالش‌های گسترده‌ای را برای جامعه بین المللی ایجاد نموده که خروج غیرقانونی از برجام و تصمیم غیرقانونی این دولت در مورد مساله فلسطین مبنی بر اعلام قدس شریف به عنوان پایتخت یک رژیم نامشروع، اشغالگر و متجاوز، خروج از پیمان آب و هوایی پاریس و به هم زدن نظام تعرفه‌ای تجارت جهانی نمونه‌هایی روشن از اینگونه اقدامات است.

وی تاکید کرد: اقدام خودخواهانه، یک جانبه و غیرقانونی دولت امریکا در خروج از برجام و برقراری مجدد تحریم‌های ظالمانه علیه ملت بزرگ ایران، از جمله علائم هشداردهنده ظهور مجدد گفتمان پوسیده و مندرس یک جانبه‌گرایی در روابط بین‌الملل است. لاریجانی تصریح کرد: نکته این است که امروز روشن شده است با نوع رفتار غیرمتعهدانه امریکا بیان ایجاد هرگونه انضباط، چه اقتصادی، چه امنیتی از زبان سیاستمداران امریکا به طنز بیشتر شباهت دارد تا واقعیت و معمولا هم به بدسرانجامی منجر می‌شود، این اقدامات سخن مارکس را به ذهن متبادر می‌کند که «تکرار وقایع تاریخ با کمدی آغاز و به تراژدی ختم می‌شود.»

سرمقاله

رشد پایه پولی نشانه چیست

محسن شمشیری | دبیر گروه بانک و بیمه |

گزارش نماگرهای اقتصادی شماره بهار ۹۷ بانک مرکزی که به تازگی منتشر شده، در کنار اعلام شاخص‌های مختلف از جمله افزایش رشد پایه پولی که متاثر از ساماندهی موسسات غیرمجاز و اضافه برداشت بانک‌ها است و می‌تواند به رشد نقدینگی و تورم دامن بزند، به موضوع افزایش مطالبات معوق بانک‌ها نیز پرداخته است. اتفاقی که به نظر می رسد شبکه بانکی کشور را با مشکلات بیشتر و تنگنای مالی و کاهش توان تسهیلات‌دهی مواجه کند. طبق آمارهای اعلام شده، پایه پولی در یک سال اخیر از ۱۸۵ هزار میلیارد تومان در خرداد ۹۶ به ۲۱۸ هزار میلیارد تومان در خرداد ۹۷ رسیده است. این افزایش ۳۳ هزار میلیارد تومانی یا رشد ۱۸ درصدی نشان‌دهنده این واقعیت است که هزینه عملکرد موسسات غیرمجاز و عدم انضباط مالی و پولی، رشد سوداگری و دلالی در اقتصاد، عدم شفافیت و فساد مالی، باعث افزایش هزینه‌های دولت و بانک مرکزی در ساماندهی بازار پول شده است واگر بهره وری و کارایی اقتصاد و مدیریت دولتی و بخش خصوصی بهتر نشود، همچنان فشار برای افزایش پایه پولی و نقدینگی جهت تامین نیاز روبه افزایش واحدهای اقتصادی به نقدینگی، ساماندهی موسسات مالی، پرداخت سپرده‌های مردم، فشار بربانک‌ها برای تزریق پول بیشتر افزایش خواهد یافت و با وجود رشد بالای ۲۰ درصدی نقدینگی و رشد ۱۸ درصدی پایه پولی، رشد اقتصادی همچنان زیر ۲درصدی و حتی منفی خواهد شد. در چنین شرایطی که متاثر از اضافه برداشت بانک‌ها و مطالبات معوق، رشد ضریب فزاینده یا تکاثر پولی به عدد بالای ۷ و نقدینگی به بالای ۱۶۰۰ میلیارد تومان رسیده، در کنار نگرانی از اثر رشد پایه پولی و نقدینگی، و همچنین آثار التهابات ارزی، موضوع مطالبات معوق یا تسهیلات غیرجاری بانک‌ها نیز موضوعی است که بی‌توجهی به آن می‌تواند از یک سو اضافه برداشت بانک‌ها از بانک مرکزی و رشد پایه پولی و نقدینگی را به همراه داشته باشد و دور و تسلسل تامین نقدینگی، مطالبات معوق، رشد پایه پولی و نقدینگی و تورم را ادامه دهد و از سوی دیگر، تنگنای مالی بانک‌ها، قفل شدن منابع، توان تسهیلات دهی بانک‌ها را تحت تاثیر قرار دهد. آمارها نشان می‌دهد که با وجود تلاش دولت یازدهم برای کاهش مطالبات معوق به رقم ۷۵ هزار میلیارد تومان در سال ۹۴ و استمهال بدهی‌ها، قراردادهای جدید با بدهکاران بانکی با نرخ جدید، که باعث شد نسبت تسهیلات غیرجاری به کل تسهیلات بانک‌ها به ۱۰ درصد کاهش یابد، در خرداد ۹۷ نسبت تسهیلات غیرجاری افزایش ۱،۴ واحدی داشته و به ۱۱،۴ درصد رسیده و در نتیجه رقم مانده مطالبات معوق، مشکوک الوصول و سررسید گذشته از ۱۲۶ هزار میلیارد تومان گذشته و در سه سال اخیر به میزان ۵۰ هزار میلیارد تومان افزایش داشته است. این موضوع نشان می‌دهد که اثر استمهال بدهی‌ها، قراردادهای جدید و ساماندهی مطالبات معوق موقتی بوده و ظرف سه سال بعد از آن اکنون با نسبت بالای ۱۱،۴ درصدی و رقم ۱۲۶ هزار میلیارد تومانی تسهیلات غیرجاری مواجه هستیم و به دلیل ادامه مشکلات تنگنای مالی و قفل شدن منابع بانک‌ها، رشد بدهی دولت به بانک‌ها که اکنون به بیش از ۲۱۶هزار میلیارد تومان رسیده، بدهی دولت به پیمانکاران و سازمان‌ها و شرکت‌ها و بخش خصوصی که رقم بزرگی را شامل می‌شود، بدهکاران بانکی قادر به پرداخت بدهی خود نیستند و مطالبات معوق بانکی افزایش یافته است. متاثر از رشد مطالبات معوق بانکی ۱۲۶ هزار میلیارد تومانی، بدهی دولت به بانک‌ها با رقم ۲۱۶ هزار میلیارد تومان، طبیعی است که بانک‌ها در شرایط تنگنای مالی، به سمت اضافه برداشت از منابع بانک مرکزی هدایت شوند و با اینکه در سال ۹۶ بانک‌ها تنها از بازار بین بانکی معادل ۶۴۰۰ هزار میلیارد تومان تسهیلات یک هفته‌ای با نرخ متوسط ۱۸ درصد استفاده کرده‌اند، اما بازهم مجبور شده‌اند که بدهی خود به بانک مرکزی را به رقم ۱۴۷ هزار میلیارد تومان افزایش دهند. بر این اساس این زنجیره به هم وابسته از نیاز واحدهای اقتصادی به نقدینگی، بدهی دولت به بانک‌ها و پیمانکاران، مطالبات معوق و اضافه برداشت بانک‌ها از بانک مرکزی، باعث شده که پایه پولی نیز در یکسال اخیر افزایش قابل توجهی داشته باشد. هر چند که کارشناسان، خلق پول در بازار بین بانکی و اضافه برداشت بانک‌ها از بانک مرکزی را بهتر از رشد پایه پولی برای مخارج دولت و طرح‌هایی مثل مسکن مهر ارزیابی می‌کنند که می‌تواند ضریب فزاینده و گردش مالی را افزایش دهد و بهتر از پرداخت پول مستقیم توسط دولت باشد، اما واقعیت این است که این روش عملا نظارت بانک مرکزی و دولت بر بازار پول را کاهش می‌دهد و عملا خلق پول و نقدینگی توسط بازار پول و بانک‌ها انجام می‌شود و درنتیجه اثر تورمی وسیل نقدینگی به سمت بازارهای مختلف را دامن می‌زند. بر این اساس ضروری است در این شرایط که رشد اقتصادی به دلایل مختلف کاهش یافته و بخشی از التهاب بازار ارز نیز حاصل رشد پایه پولی و نقدینگی و خلق پول و رشد مطالبات معوق و اضافه برداشت بانک‌ها از بانک مرکزی است، از رشد تسهیلات دهی بانک‌ها و بدهی دولت به بانک‌ها و پیمانکاران کاسته شود تا حداقل از رشد مطالبات معوق جلوگیری کند و رشد نقدینگی و تورم را کمتر کند. بانک‌ها باید با بررسی ضرورت‌های اقتصاد، تسهیلات خود به به بخش‌های غیر ضروری را کاهش دهند و در بخش‌های دیگر از رشد تسهیلات خودداری کنند و در سطح رشد اقتصادی بنگاه‌ها و اشتغال آنها رقم وام بانکی را افزایش دهند. بی‌توجهی به عدم تناسب تسهیلات بانک‌ها با مطالبات معوق، اضافه برداشت بانک‌ها، رشد اقتصادی و نقدینگی، عملا التهابات بازار ارز و سایر بازارها را نیز به همراه خواهد داشت و کمکی به رشد اقتصادی نخواهد کرد.

گزارش

توضیحات معاون رییس جمهوری درباره اجرای قانون منع به کارگیری بازنشستگان

۲۱۰ مقام دولتی مشمول قانون بازنشستگی می‌شوند

نشست روز گذشته هیات وزیران در ساختمان شهید بهشتی پاستور روز گذشته در شرایطی برگزار شد که با ثبات نسبی در نرخ ارز؛ موضوع دلار از دایره پرسش‌های خبرنگاران آرام آرام خارج و حاشیه‌های برآمده از قانون منع به کارگیری بازنشستگان در کنار بحث تغییر و تحولات کابینه همچنان در راس پرسش‌های خبرنگاران از چهره‌های دولتی قرار گرفتند. قانونی که بر اساس اظهارات انصاری معاون اداری و استخدامی رییس جمهوری بیش از ۲۱۰ مدیر رده بالای دولتی را در بر می‌گیرد و باعث ایجاد تغییرات فراوانی در ترکیب اداری نهادها و ارگان‌های مختلف خواهد شد؛ پرسش‌هایی از این دست که چه تعداد از مقامات ارشد کشور شامل قانون منع به کارگیری بازنشستگان می‌شوند و آیا شهردار تهران هم در زمره بازنشستگان قرار می‌گیرد؟ طی روزهای اخیر به دفعات از سوی رسانه‌های گروهی و کارشناسان مطرح شده و ضرورت پاسخگویی به آن احساس می‌شد. در پاسخ به این ابهامات معاون رییس جمهور و رییس سازمان امور اداری و استخدامی کشور با اشاره به قانون منع به کارگیری بازنشستگان گفت: در بین مقامات و مسوولان دولتی ۲۱۰ نفر مشمول این قانون می‌شوند. انصاری در پی طرح اظهارات مختلف درباره نحوه اجرای قانون منع به کارگیری بازنشستگان و اصلاحیه اخیر و با بیان اینکه این قانون مصوب سال ۱۳۹۵ است، خاطرنشان کرد: آنچه اخیرا در این قانون اصلاح شده، تبصره‌ای است که درباره به کارگیری کلیه مقامات موضوع ماده ۷۱ بود. براساس قانون تا پیش از این اصلاحیه می‌توانستیم از این مقامات حین بازنشستگی به کارگیری کنیم، اما بر اساس اصلاحیه انجام شده مقامات ذیل بند ۲ ح از شمول این قانون حذف شدند. رییس سازمان اداری و استخدامی ادامه داد: قبلا به صورت مطلق گفته می‌شد که نیروهای مسلح از قانون منع به کارگیری بازنشستگان معاف هستند، اما در اصلاحیه جدید گفته شده که به کارگیری بازنشستگان در این مجموعه با اجازه فرماندهی کل قوا امکان‌پذیر است. در وزارت اطلاعات نیز براساس تبصره جدید، تنها یک درصد از نیروی انسانی این مجموعه آن هم در مشاغل مدیریتی را می‌توان از میان بازنشستگان به کارگیری کرد. او در پاسخ به پرسشی درباره به کارگیری بازنشستگان در سمت شهرداری شهرها، گفت: بر اساس قانون منع به کارگیری بازنشستگان که اردیبهشت سال ۱۳۹۵ ابلاغ شده است، کماکان شهرداران مشمول این قانون هستند. رییس سازمان اداری و استخدامی با تاکید بر اینکه در کشور شهرداری یک شغل است و شهرداران یک شهر با شهر دیگر تفاوتی ندارند، درباره برخی اظهارات نسبت به وضعیت شهرداری تهران، گفت: زمانی که قانون در مجلس به تصویب می‌رسد، ممکن است برداشت‌های حقوقی مختلفی از سوی افراد مطرح شود، اما براساس نظریه تفسیری که شورای نگهبان در سال ۱۳۷۶ داده است در همه قوانین مصوب مجلس تا زمانی که مورد اصلاح و تفسیر مجلس قرار نگیرد، نظر مجری معتبر است یعنی زمانی که قانونی از سوی رییس مجلس به رییس جمهوری و دولت ابلاغ می‌شود و این قانون از سوی رییس جمهوری به ما به عنوان اداره استخدامی ابلاغ می گردد نظر سازمان اداری و استخدامی معتبر است. انصاری ادامه داد: در این زمینه به عنوان مجری از سال ۱۳۹۵ برداشتمان این بوده که شغل شهردار مشمول قانون منع به کارگیری بازنشستگان است، اما شهردار تهران چون هم تراز مقامات است، تاکنون مشمول تبصره ۱ این قانون بوده است.

سهمیه‌بندی بنزین مطرح نیست

بعد از هفته‌ها غیبت، سرانجام گذر وزیر کشور دولت دوازدهم هم به نشست‌های خبری حیاط دولت افتاد؛ عبدالرضا رحمانی فضلی در پاسخ به پرسش‌هایی که در خصوص قیمت ویزای اربعین مطرح می‌شود گفت: قیمت ویزا به دلیل بالا رفتن نرخ ارز افزایش داشته است و تلاش می کنیم قیمت آن را کاهش دهیم. وزیر کشور اظهار کرد: از نظر ما امسال تدارک سفر در زیر ساخت‌ها مانند پارکینگ‌ها، جاده‌ها و ... بهتر از سال قبل است و برنامه‌هایی که تاکنون آماده کرده ایم نویدبخش یک سفر خوب زیارتی است. رحمانی فضلی ادامه داد: فعلا رقم ۸ هزار تومان برای هر دلار برای ویزا به ما اعلام شده است. او در پاسخ به سوالی درباره سهمیه‌بندی بنزین گفت: هنوز بحث سهمیه‌بندی مطرح نیست. هم در جلسه شورای امنیت و هم در جلسه مبارزه با قاچاق کالا و ارز گزارش‌هایی داده شد که با اعداد متفاوت از ۱۰ -۱۲ میلیون تا ۱۵ میلیون لیتر در روز بنزین قاچاق می‌شود. در مجموعه استان‌های مرزی بیش از ۵۰۰ تا ۶۰۰ کارت سوختی که باید دست مردم باشد، به آنجا رسیده است. پیشنهاد این بود ما مجددا این کارت‌ها را احیا کنیم تا یکی از روش‌ها برای جلوگیری از قاچاق کالا باشد. رحمانی فضلی با اشاره به قانون منع به کارگیری بازنشستگان گفت: این قانون حدود چهارده استاندار را شامل می‌شود. نیت ما این است که اولویت را به معاونان استانداری بدهیم؛ چراکه وقتی استاندار تغییر می کند در معاونت‌هایش هم تغییراتی ایجاد می‌شود. خدمت رییس جمهور محترم هم اعلام کردیم و منتظر نظر ایشان هستیم.

ادامه در صفحه ۲

خبر

ارسال پرونده‌های ۲۱۰۰ میلیارد ریال احتکار به تعزیرات

سخنگوی سازمان حمایت از مصرف کنندگان و تولیدکنندگان گفت: بیش از ۹۵ هزار مورد بازرسی احتکار کالا در نیمه نخست امسال انجام شد که در این زمینه حدود ۳۶۰ فقره پرونده تخلف به ارزش بیش از ۲۱۰۰ میلیارد ریال تنظیم و برای رسیدگی به اداره‌های کل تعزیرات حکومتی ارسال شده است.

«غلامرضا کاوه» در گفت‌وگو با خبرنگار ایرنا افزود: بطور کلی در ۶ ماه نخست امسال یک میلیون و ۷۱۴ هزار و ۵۶۰ مورد بازرسی و ۴۵ هزار و ۳۴۴ مورد گشت مشترک انجام شد که نتیجه آن تشکیل ۱۰۲ هزار و ۲۳۱ فقره پرونده تخلف در همه زمینه‌ها به ارزش بیش از ۱۰ هزار و ۷۰۱ میلیارد و ۶۱۰ میلیون ریال بود که آنها را به اداره‌های کل تعزیرات حکومتی ارسال کردیم.

وی یادآوری کرد: پارسال در مجموع سه میلیون و ۶۰۵ هزار و ۸۲۹ مورد بازرسی و ۷۱ هزار و ۷۲۴ گشت مشترک در سطوح مختلف بازار (تامین، تولید، شبکه توزیع و عرضه) صورت گرفت که به تنظیم ۲۳۰ هزار و ۴۲۴ فقره پرونده تخلف به ارزش بیش از ۱۰ میلیارد ریال منجر شد. کاوه اعلام کرد: همزمان با بروز التهاب در بازار که از سیر صعودی قیمت ارز و کاهش نرخ برابری ریال در اوایل امسال متاثر بود، این سازمان همگام با سیاست‌گذاری دولت برای صیانت بیشتر از حقوق مصرف کنندگان و تولیدکنندگان، کمک به برقراری ثبات و رفع التهاب و ناامن‌سازی فضا برای سودجویان نسبت به تشدید نظارت‌ها و بازرسی‌ها مبادرت کرد. سخنگوی سازمان حمایت از مصرف کنندگان و تولیدکنندگان ادامه داد: در ۶ ماهه نخست امسال با انجام بیش از ۱۸۶ هزار مورد بازرسی کشف کالای قاچاق در سطح عرضه، بیش از چهار هزار پرونده قاچاق به ارزش افزون بر پنج هزار و ۴۸۰ میلیارد ریال تشکیل و به مراجع رسیدگی کننده ارسال شد.

وی یادآوری کرد: پارسال در زمینه بازرسی و کشف کالای قاچاق در سطح عرضه، کارشناسان و بازرسان سازمان حمایت و سازمان صنعت، معدن و تجارت استان‌ها بیش از ۳۳۰ هزار مورد بازرسی داشتند که ۱۱ هزار و ۲۶۳ فقره پرونده قاچاق را به ارزش حدود ۶۰۰ میلیارد ریال تشکیل و به مراجع رسیدگی کننده ارسال کردیم. سخنگوی سازمان حمایت از مصرف کنندگان و تولیدکنندگان به پایین بودن ارقام جریمه‌ها و طولانی بودن فرآیند رسیدگی در اداره‌های کل تعزیرات حکومتی به سبب رعایت تشریفات قانونی اشاره کرد و گفت: مشکلات در صدور حکم آنی توقف تخلف موجب شده است اثربخشی بازرسی‌ها و تنبیه متخلفان برای عموم مردم ملموس و مشهود نباشد.

با حکم رهبر معظم انقلاب اسلامی؛

حجت‌الاسلام کریمی تبار نماینده ولی فقیه و امام جمعه ایلام شد

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی با صدور حکمی حجت‌الاسلام‌الله نور کریمی تبار را به عنوان نماینده ولی فقیه در استان و امام جمعه شهر ایلام منصوب کردند.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی دفتر مقام معظم رهبری، متن حکم رهبر معظم انقلاب اسلامی به این شرح است: بسم‌الله الرحمن الرحیم؛ جناب حجت‌الاسلام آقای حاج شیخ‌الله نور کریمی تبار دامت‌افاضاته؛ در پی استعفای جناب حجت‌الاسلام آقای لطفی دامت توفیقاته از امامت جمعه ایلام، با قدردانی و تشکر از خدمات چندین ساله ایشان، جنابعالی را که از میان مردم مومن و وفادار آن استان برخاسته و مدت‌ها به خدمت در آن سامان اشتغال داشته و بحمدالله از صلاحیت لازم برخوردار می‌باشید، به امامت جمعه و نمایندگی خود منصوب می‌کنم.

مردم عزیز آن استان مرزی، دوران‌های دشواری را در سال‌های دفاع مقدس و پس از آن گذرانیده و با همه مشکلات، وفاداری خود به نظام اسلامی را حقاً به اثبات رسانیده‌اند. اکنون جنابعالی در میان این مردم بزرگوار و فداکار به قبول وظیفه سنگینی مفتخر گشته‌اید. انتظار می‌رود با همه توان در خدمتگزاری به آنان کوشیده و با تقویت مجموعه‌های دلسوز و انقلابی به مجاهدات فکری و عملی در زمینه‌های گوناگون مدد رسانید. ارتباط نزدیک و صمیمی با جوانان و سلوک مردمی با همگان و بهره گیری از نخبگان و دانشگاهیان را توصیه می‌کنم و مزید توفیقات الهی را برای جنابعالی مسألت می‌نمایم.

سیدعلی خامنه‌ای
۱۷ مهرماه ۱۳۹۷

روی موج خبر

■ دستور توقیف ۵ میلیارد دلار بانک مرکزی در ایتالیا لغو شد؛ ایرنا |

رییس مرکز امور حقوقی بین‌المللی ریاست‌جمهوری اعلام کرد: دادگاه استیناف رم درخواست حدود ۵ میلیارد دلاری عده‌ای از خواهانهای امریکایی را برای توقیف اموال بانک مرکزی رد کرد.

محسن محبی افزود: به دنبال تلاش مستمر مرکز و وکلای بانک مرکزی در ایتالیا دستور توقیف اموال بانک مرکزی در ایتالیا لغو شد.

او تاکید کرد: رای دادگاه امریکا هنوز در ایتالیا شناسایی نشده اما دادگاه رم در ایتالیا در ژوئن ۲۰۱۸ صرفا با درخواست خواهان‌های امریکایی و بر اساس قوانین ایتالیا دستوری برای تامین خواسته صادر کرده بود و کلیه اموال بانک مرکزی را موقتا توقیف کرده بود.

■ نفوذی‌ها با سوءاستفاده از منصب می‌خواهند به دشمن امتیاز دهند |

جانشین قرارگاه ثارالله(ع) سپاه گفت: مقام معظم رهبری بارها لفظ نفوذی را مطرح کردند چرا که نفوذی‌ها می‌خواهند با سوءاستفاده از منصبی که دارند به دشمن امتیاز بدهند. سردار محمد اسماعیل کوثری دیروز در جمع طلاب مدرسه علمیه دارالحکمه با طرح یک سوال مبنی بر اینکه به نظر شما امام خمینی (ره) چه چیزی جز پشتوانه قدرت الهی داشت که توانست این انقلاب را بنا و تلاش دشمنان را بی نتیجه کند، گفت: تشکیل انقلاب اسلامی سبب شد سیاست دو ابرقدرت جهانی که دنیا را تقسیم کرده بودند نابود شود.

■ سامانه سمع برای شنیدن مطالبات مردم آغاز به کار می‌کند؛ پاد |

دستیار ویژه رییس جمهوری در امور حقوق شهروندی گفت: سامانه سمع به عنوان ساز و کاری برای شنیدن صدای مردم و دریافت مطالبات آنان، به صورت آزمایشی در مرحله آغاز به کار است.

شهیندخت مولاوردی در پاسخ به سوالی درمورد سامانه مطالبات عمومی (سمع) گفت: این طرح کارشناسی شده و مرکز تحقیقات استراتژیک ریاست‌جمهوری هم بررسی‌های لازم و همه‌جانبه را در این زمینه انجام داده است. مخفف این سامانه «سمع» یعنی سازوکاری برای شنیدن صدای مردم و دریافت مطالبات آنان است. او افزود: به نظر می‌رسد این سامانه در این شرایط می‌تواند در تغییر نگاه مردم درباره این موضوع که گوش شنوایی برای شنیدن مطالبات آنها وجود ندارد، موثر باشد؛ البته این سامانه هنوز راه‌اندازی نشده و به صورت آزمایشی و پایلوت در مرحله آغاز به کار است و باید منتظر بود که مرحله آزمایشی به چه نحوی عمل می‌کند که به صورت سراسری و ملی نهایی شود.

■ رسانه‌های معاند به دنبال ایجاد تفرقه در ایام اربعین هستند؛ فارس |

دبیر ستاد مرکزی اربعین گفت: موضوع اربعین در مسائل منطقه‌ای و جهان تشیع تاثیر بسزایی دارد. شهریار حیدری دبیر ستاد مرکزی اربعین در دومین گردهمایی یاوران رسانه‌ای اربعین اظهار کرد: رسانه‌های معاند به دنبال ایجاد تفرقه در ایام اربعین هستند. موضوع اربعین در مسائل منطقه‌ای و جهان تشیع تاثیر بسزایی دارد و می‌تواند در اتحاد شیعیان و مسلمانان اثرگذار باشد.

او با بیان اینکه مقام معظم رهبری بر بحث اربعین تاکید ویژه‌ای دارند و در سخنرانی اخیر خود در ورزشگاه آزادی نیز به این موضوع اشاره داشتند؛ گفت: خوشبختانه بعد از صحبت‌های ایشان حرکت مناسبی در جریان اربعین حسینی به وجود آمد.

گزارش «تعادل» از ایراد شورای نگهبان به دو لایحه مالی

جایگاه مجمع در تصویب لوایح کجاست؟

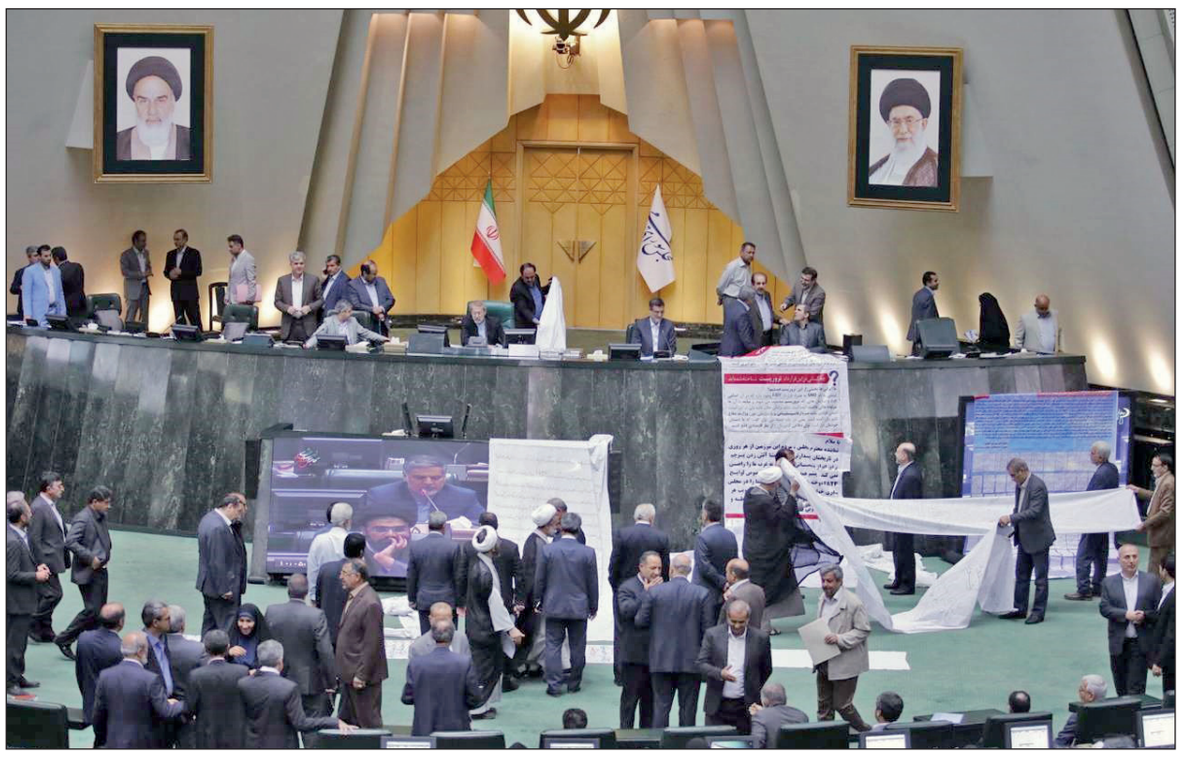

شورای نگهبان دو لایحه اصلاح قانون مبارزه با پولشویی و پیوستن ایران به کنوانسیون پالرمو را منطبق با شرع و قانون اساسی تشخیص داده؛ اما آن را تایید نکرده است. چرا که به گفته عباسعلی کدخدایی، مجلس شورای اسلامی باید نظرات مجمع تشخیص مصلحت نظام را هم در این لوایح اعمال کند. مغایرت با سیاست‌های کلی نظام در بخش امنیتی و اقتصاد مقاومتی ایرادی است که پیش‌تر کمیسیون نظارت مجمع تشخیص مصلحت نظام به ریاست محسن رضایی به این دو لایحه گرفته بود و روز گذشته شورای نگهبان به استناد این ایراد، لایحه را به مجلس بازگرداند. این تصمیم شورای نگهبان در حالی است که بر اساس قانون اساسی، شورای نگهبان وظیفه انطباق مصوبات مجلس با شرع و قانون اساسی را بر عهده دارد و مجمع تشخیص نیز تنها درباره اختلاف میان مجلس و شورای نگهبان تصمیم نهایی را می‌گیرد. در این بین نظر نمایندگان مجلس درباره این تصمیم شورای نگهبان کمی متفاوت است؛ از غیرقانونی دانستن این تصمیم توسط پورعلیشاهی تا نگاه مصلحت‌اندیشانه حضرتی.

◄ سنجش تصمیم شورای نگهبان در ترازوی سه نماینده

الیاس حضرتی در پاسخ به این سوال که آیا ورود کمیسیونی از مجمع تشخیص مصلحت نظام به تایید مصوبات مجلس، پیش از اختلاف میان پارلمان و شورای نگهبان قانونی است؟ به «تعادل» می‌گوید: بر اساس روال کلی، شورای نگهبان مطابقت مصوبات مجلس با شرع و قانون اساسی را می‌سنجد. اما به تازگی با ابلاغ سیاست‌های کلی نظام از سوی مقام معظم رهبری، مطابقت با این سیاست‌ها نیز به بررسی‌های شورای نگهبان اضافه شده است.

او می‌افزاید: «حتی در مجلس، یکی از محورهای تذکر نمایندگان، مغایرت لوایح و طرح‌ها با سیاست‌های کلی نظام است.» این نماینده مجلس با بیان اینکه پیش از این مجلس ایرادات شورای نگهبان را درباره لوایح اصلاح قانون مبارزه با پولشویی و کنوانسیون پالرمو برطرف کرده، می‌گوید که باید نظر شورای نگهبان به مجلس بیاید تا درباره آن تصمیم‌گیری کند. در عین حال، حضرتی تاکید می‌کند که مشکلی از بابت ایراد شورای نگهبان وجود ندارد و این مساله حل می‌شود.

اما در نقطه مقابل، معصومه آقاپور علیشاهی معتقد است ورود زودهنگام مجمع تشخیص مصلحت نظام به فرایند بررسی مصوبات، قانونی نیست. او به «تعادل» می‌گوید که «مجمع تشخیص مصلحت تنها زمانی می‌تواند به بررسی مصوبات مجلس ورود کند که میان پارلمان و شورای نگهبان اختلاف نظر غیرقابل حل وجود داشته باشد.»

قاسم میرزایی نیکو دیگر نماینده مجلس نظری مشابه الیاس حضرتی دارد. به اعتقاد این نماینده، شورای نگهبان در بررسی مصوبات، سیاست‌های کلی نظام را هم در چارچوب بررسی مصوبات با شرع و قانون اساسی، ملاک قرار می‌دهد. به اعتقاد او فرایند بررسی نباید بیش از این طول بکشد و بایستی تکلیف لوایح مالی به زودی مشخص شود. چرا که از یک سو، ایران برای خروج کامل از لیست سیاه «اف‌ای‌تی‌اف» تنها تا ۲۵ اکتبر فرصت دارد و از سوی دیگر، برای تصویب این لوایح تلاش‌های زیادی صورت گرفته است؛ از تلاش‌های نمایندگان مجلس گرفته تا وزارت خارجه و شورای امنیت ملی. از این رو به گفته میرزایی نیکو باید هر چه زودتر در این باره تصمیم نهایی گرفته شود.

◄ موضع منفی به ورود مجمع

همزمان با بررسی لوایح مالی در مجلس، کمیسیون نظارت مجمع تشخیص مصلحت نظام نیز این لوایح را بررسی کرد. نتیجه بررسی‌های این کمیسیون که ریاست آن را محسن رضایی برعهده داشت، نگارش دو نامه به دبیر شورای نگهبان بود که نشان از مخالفت با این لوایح داشت. کمیسیون نظارت در نامه‌ای درباره کنوانسیون پالرمو و دیگر لوایح مالی نوشته بود که این کنوانسیون و سایر بندهای مورد درخواست گروه «اف‌ای‌تی‌اف» در جهت شناسایی دقیق فعالیت‌های اقتصادی اشخاص حقیقی و حقوقی صورت می‌گیرد که در مرحله بعد مورد هدف تحریم و فشار دشمن قرار گیرند، در حالی که در شرایط تحریم، پذیرش تعهدات مندرج در این کنوانسیون و شروط گروه اقدام «اف‌ای‌تی‌اف» به‌معنای تسلیم شدن در برابر خواست‌های مخرب نظام سلطه در حوزه اقتصادی خواهد بود.

این نامه مجمع با واکنش دولتی‌ها مواجه شد. تیرماه امسال، محمود واعظی، رییس دفتر رییس جمهوری با اشاره به نامه‌های مجمع تشخیص مصلحت نظام و در پاسخ به سوالی در این رابطه گفته بود: «نامه‌ای را که محسن رضایی امضا کرده بود و فرستاد، بررسی کردیم، دیدیم که بخش‌هایی از مطالبی که مطرح شده، ارتباطی به مجمع تشخیص ندارد و مربوط به شورای عالی امنیت ملی است. فکر می‌کنم کار عجولانه‌ای شده و پخته نبوده، لذا پاسخ آن نامه هم از سوی رییس جمهوری داده شد.» پیش‌تر هم برخی نمایندگان مجلس همچون مرتضی صفاری نطنزی، عضو کمیسیون امنیت ملی اظهارنظر مجمع در این خصوص را با توجه به اینکه هیچ موردی از لوایح مربوط به «اف‌ای‌تی‌اف» به این نهاد ارجاع نشده بود، بی‌دلیل و خارج از چارچوب قانون دانسته بودند. حسینعلی امیری معاون پارلمانی رییس جمهور هم در این باره گفته بود: «مرجع تشخیص مغایرت نداشتن مصوبات مجلس با شرع و قانون اساسی شورای محترم نگهبان است.» به گفته او «آنچه در مجمع تشخیص مصلحت مورد توجه قرار گرفت، اظهار کردند که این لوایح از نظر امنیتی به صلاح کشور نیست، این در حالی است که قانون اساسی مرجع تشخیص مسائل مربوط به امنیت ملی را شورای عالی امنیت ملی می‌داند.» حال باید دید با وجود فرصت اندک تا اعلام نظر گروه ویژه اقدام مالی «اف‌ای‌تی‌اف» درباره ایران، سرنوشت سه لایحه اصلاح قانون مبارزه با پولشویی و پیوستن به کنوانسیون‌های پالرمو و «سی‌اف‌تی» چه می‌شود.

چهره‌ها

دیپلمات ایرانی قربانی توطئه گروه‌های تروریستی شده است

سخنگوی وزارت امور خارجه کشورمان، با اظهار تاسف از اقدام دولت آلمان در تحویل دیپلمات بازداشت شده ایرانی به کشور بلژیک تاکید کرد: این دیپلمات قربانی توطئه معاندین و بدخواهان روابط سازنده‌تر ایران با آلمان و دیگر کشورهای اروپایی شده است. بهرام قاسمی در گفت‌وگو با ایسنا، در پاسخ به سوالی در مورد اقدام اخیر دولت آلمان در تحویل دیپلمات بازداشت شده ایرانی به کشور بلژیک، ضمن رد اتهامات ناروای وارده شده اظهار کرد: جمهوری اسلامی ایران مراتب تاسف و ناخرسندی عمیق خود را از این اقدام دولت آلمان ابراز و اعلام می‌کند وضعیت این دیپلمات قربانی توطئه معاندین و بدخواهان روابط سازنده‌تر ایران با آلمان و دیگر کشورهای اروپایی را تا اثبات حقایق و روشن شدن چگونگی این اقدام خبیثانه گروه‌های تروریستی با عزمی راسخ و از مجاری دیپلماتیک پیگیری خواهد کرد.

این دیپلمات عالیرتبه کشورمان تاکید کرد: پس از خروج غیرقانونی و یکجانبه امریکا از برجام، مخالفان و دشمنان روابط ایران و اروپا همچون گذشته و این بار در طراحی مزورانه دیگری ضمن دسیسه چینی و سناریوسازی‌های ابلهانه تلاش‌های محکوم به شکست خود را در جهت مقابله با شکل‌گیری دوره جدیدی از همکاری‌های ایران و اروپا در دوران برجام بدون امریکا تشدید کردند.

چرا حکم انفصال رییس بانک مرکزی اجرا نشد

دادستان کل کشور معتقد است: امروز سیستم ما فاسد نیست و بسیاری از مدیران و مسئولین عالی کشور پاکدست هستند، البته در لابلای مدیریت‌ها یکسری افراد و عناصری هستند که به لحاظ ضعف دین و ایمان، طمع ورزی و به دلایل مختلف آلودگی‌هایی پیدا می‌کنند. به گزارش روابط عمومی دادستانی کل کشور، منتظری در مراسم معارفه دادستان اصفهان با اشاره به اظهارات معاون اول رییس جمهور در رابطه با راه عبور از شرایط فعلی و اینکه تلاش کنیم با راههای خوب و مدیران با انگیزه از این دوران عبور کنیم، اظهار کرد: این سخن معاون اول رئیس جمهور که بعد از ریاست جمهور مقام اول بر مجموعه دستگاه اجرایی دارد را قبول داریم و شرایط امروز می‌طلبد مدیران سالم و با انگیزه باشند و اگر کسی خیانت کرد مهر آن بر پیشانی اش زده و به مردم معرفی شود و ما صددرصد این موضوع را قبول داریم. اما سئوال اینجاست که حکم انفصالی که دیوان محاسبات صادر کرده اگر قطعی نبوده چرا می‌گویید و اگر بوده چرا اجرا نشده است؟ این مسئول عالی قضایی ادامه داد: ادعا کردند که به لحاظ اینکه نخواستیم بر مسایل اقتصادی تاثیر بگذارد، در حالی که باید گفت التهابات ارزی از اواخر فروردین به وجود آمد و این حکم دی ماه صادر شده است.

لندن در جست‌وجوی منافع اقتصادی برجام برای ایران است

سفیر انگلیس در تهران گفت: لندن در کنار کشورهای اروپایی در جست‌وجوی منافع اقتصادی برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) برای ایران است.

به گزارش ایرنا، راب مک ایر با اشاره به برخی مشکلات تجار یزد افزود: از جمله مشکلات، موانع بانکی برای تجارت با بازرگانان و تجار انگلیسی است. وی تأکید کرد: در این ارتباط ما و کشورهای اروپایی در حال طراحی راهکاری هستیم که این امر جزو تأکیدات و تعهدات انگلیس است. مک ایر ادامه داد: مقابله با تحریم‌هایی که امریکا ایجاد کرد، به دلیل وجود بزرگ‌ترین اقتصاد جهانی و ارتباط آن با سیستم‌های بانکی سایر کشورها، کار راحتی نیست به همین دلیل نمی‌توان زمانی را برای تکمیل سیستم بانکی جدید مشخص کرد.

سفیر انگلیس در تهران تصریح کرد: البته و با توجه به همکاری برخی کشورهای اروپایی و چندلایه بودن این سیستم، امیدواریم بعد از اجرا بتواند با بخش بزرگی از تحریم‌ها مقابله کرد. مک ایر ادامه داد: مشکل دیگر، پیدا کردن شریک تجاری مطمئن است که در این خصوص سازمان‌هایی در انگلستان وجود دارند که می‌توانند این خدمت را انجام دهند و شریکی را برای تجار ایرانی پیدا کنند.

هشدار معاون دفتر رییس جمهور نسبت به عواقب رفتار امریکا

معاون سیاسی دفتر رییس جمهور نسبت به عواقب سکوت کشورها برابر رفتار خطرناک امریکا هشدار داد. به گزارش ایسنا، مجید تخت روانچی در نشست «همکاری های اروپا، ایران و آینده برجام» در بروکسل با اشاره به تلاش ایران برای استقرار ثبات در خاورمیانه و حفظ حاکمیت قانون در روابط بین دولت‌ها، بر ضرورت تعهد عملی کشورهای اروپایی نسبت به وظایف خود در چارچوب برجام تأکید کرد. او با مرور عملکرد ایران در ۱۵ سال گذشته در زمینه هسته‌ای، رویکرد مسئولانه کشورمان و اعتقاد ایران به گفت‌وگو و تعامل را مورد اشاره قرارداد و یادآور شد که استمرار هر توافق بین‌المللی مستلزم ایفای تعهدات از سوی همه طرف‌ها خواهد بود.

روانچی با انتقاد از اقدام غیرقانونی و غیرمسئولانه دولت امریکا در خروج از برجام و نقض حقوق بین‌الملل نسبت به عواقب سکوت کشورها برابر رفتار خطرناک امریکا هشدار داد. پیش نشست سومین کنفرانس امنیتی تهران امروز با همکاری موسسه بین‌المللی مطالعات جهانی، موسسه اگمونت بلژیک، موسسه امور بین‌الملل ایتالیا، بنیاد همکاری‌های امنیت بین‌المللی تهران، تحت عنوان «همکاری اروپا، ایران و آینده برجام»، با حضور اندیشمندان و نخبگان دانشگاهی و پژوهشی و مدیران اندیشکده‌های اروپایی در «بروکسل» برگزار شد.

ستاد اربعین به دنبال کاهش هزینه‌های زائرین است

معاون امنیتی و انتظامی وزیر کشور در دومین گردهمایی یاوران رسانه‌ای اربعین اظهار کرد: در حوزه زیرساخت‌های اربعین پیشرفت مناسبی نسبت به سال‌های گذشته داشتیم و دیروز هم توافق نامه‌ای بین وزرای ارتباطات ایران و عراق منعقد شد. ذوالفقاری با بیان اینکه هیچ سازمان و دستگاهی از برگزاری مراسم اربعین سودی نمی‌کند، افزود: همه افرادی که در ستاد اربعین مشغول به فعالیتند متولی زائرین هستند و محوریت این ستاد تسهیل خدمات و کاهش هزینه‌های زائرین است.

او با اشاره به اینکه خواهان لغو روادید بین دو کشور ایران و عراق هستیم، گفت: در تمامی دیدارهای رسمی و غیر رسمی با مسوولان عراقی تاکید جدی بر این موضوع داشته‌ایم. ذوالفقاری ادامه داد: علاوه بر ۴ کنسولگری عراق در کشورمان، ۲۰ دفتر دیگر نیز برای خدمت به زائرین فعال شده‌اند.

معاون امنیتی و انتظامی وزیر کشور تصریح کرد: سال گذشته برای ۲ میلیون و ۳۵۰ هزار زائر ویزا صادر شد که تنها ۱ میلیون و ۱۰۰ هزار نفر از آنها هزینه بیمه را پرداخت کردند، اما امسال برای اینکه همه زائران هزینه بیمه را پرداخت کنند تا در کشور عراق مشکلی نداشته باشند، در این راستا تمام شرکت‌های بیمه‌ای را به سیستم سماح متصل کردیم.

ادامه از صفحه اول

۲۱۰ مقام دولتی شامل قانون منع به کارگیری بازنشستگان می‌شوند

◄ در اولین جلسه مجلس، وزرای پیشنهادی معرفی می‌شوند

در روزهایی که گمانه زنی‌های فراوانی درباره لیست تغییرات کابینه منتشر می‌شود رییس دفتر رییس جمهور گفت: در اولین روزی که مجلس بعد از تعطیلات خود تشکیل جلسه داد، اسامی وزرای پیشنهادی معرفی می‌شود.

محمود واعظی در جمع خبرنگاران درباره دلیل معرفی نشدن وزرای پیشنهادی دولت به مجلس اظهار کرد: ما بنا داشتیم پس از اینکه لایحه تغییر ساختار دولت در مجلس تصویب شد، تغییرات وزرا را انجام دهیم اما هفته گذشته متوجه شدیم مجلس تمایلی به تصویب آن لایحه ندارد. وی در ادامه افزود: وزرای اقتصاد و کار، تعیین شده‌اند، ممکن است یکی دو تغییر دیگر نیز در سایر وزارتخانه‌ها ایجاد شود ما این آمادگی را داشتیم که دیروز وزرا را معرفی کنیم اما مجلس هفته آینده تعطیل است. هیات رییسه هم گام‌هایی برداشت که تعطیلی هفته آینده مجلس را لغو کند اما چون نمایندگان برای حضور در حوزه‌های انتخابیه خود برنامه‌ریزی کرده بودند، ظهر دوشنبه به ما اعلام کردند که وزرا در فرصت دیگری معرفی شوند چون یک هفته پس از معرفی وزرای پیشنهادی، باید بررسی رای اعتماد آغاز شود.

واعظی ادامه داد: در اولین روز مجلس پس از تعطیلات، وزرای پیشنهادی را دولت به مجلس معرفی می‌کند.

رییس دفتر رییس جمهور درباره نامه اقتصاددانان به دولت درباره مشکلات اقتصادی کشور اظهار کرد: ما از همه دلسوزانی که به دولت پیشنهاد می‌دهند، به ویژه اقتصاددانان تشکر می‌کنیم. ما این پیشنهادها را برای وزارتخانه‌های ذیربط ارسال می‌کنیم. در ستاد اقتصادی دولت هم این پیشنهادات بررسی می‌شود. ما به وزرای ذیربط توصیه کرده‌ایم که با اقتصاددانان جلسه داشته باشند. آقای نوبخت هم در این زمینه جلسه‌ای تشکیل داده است و دوستان دیگر هم این کار را خواهند کرد. ما همچنین بنا داریم جلسه‌ای با حضور تعدادی از اقتصاددانان و رییس جمهور تشکیل دهیم.

واعظی در پاسخ به این پرسش که آیا احتمال جابه‌جایی اعضای دولت در داخل دولت وجود دارد گفت: ممکن است این اتفاق بیفتد. مثلا اگر جایی سمتی ایجاد شود، چون شناخت بیشتری نسبت به توانایی اعضای داخل کابینه وجود دارد، از داخل کابینه کسی برای این سمت انتخاب شود. اگر وزیری هم استیضاح شود، می‌توان او را در جای دیگری به کار گرفت.

◄ نامه اقتصاددانان دیده شد

رییس سازمان برنامه و بودجه با اشاره به دریافت نامه اخیر تعدادی از اقتصاددانان اظهار کرد: ان شاءالله از نظرات و پیشنهاداتی که جنبه اجرایی داشته باشند، استفاده خواهیم کرد. محمد باقر نوبخت، در حاشیه جلسه هیات دولت در جمع خبرنگاران درباره نامه اخیر تعدادی از اقتصاددانان کشور به دولت، اظهار کرد: نامه اخیر اقتصاددانان دیده شد. پیشنهاد آنها نیز منعکس گردید. ان شاءالله از نظراتی که جنبه اجرایی دارند، استفاده خواهیم کرد.

نوبخت همچنین با اشاره به مصوبات هیات دولت در زمینه جبران خسارات وارده به سیل‌زدگان، ادامه داد: بعد از انعکاس گزارش بازدید از مناطق سیل زده که امروز به هیات وزیران ارایه شد، دولت تصویب کرد که ۹ میلیارد تومان برای تامین نیازهای فوری سیل‌زدگان اختصاص یابد. همچنین رقم ۵۰ میلیارد تومان برای امور هزینه‌ای و ۱۰۰ میلیارد تومان زیر بنایی از ردیف‌هایی که مصوبه هیات وزیران نبود، تخصیص یافت تا با فوریت بتوانیم نسبت به مرمت زیر ساخت‌ها به ویژه پل‌ها که باعث قطع ارتباط با برخی از روستاها با شهر شده بود با سرعت عمل کنیم.

او در پایان درباره میزان خسارات وارد شده گفت که هنوز آمار قطعی از خسارات وارد شده در دست نیست.

◄ شریعتمداری با هماهنگی به کمیسیون صنایع نرفت

موضوع عدم حضور وزیر صنعت در کمیسیون صنایع مجلس از جمله پرسش‌هایی بود که معاون پارلمانی رییس جمهوری در خصوص آن به اظهارنظر پرداخت. حسینعلی امیری گفت: وزیر صنعت، معدن و تجارت به دلیل سرکشی به صنایع آسیب دیده در شمال کشور به کمیسیون صنایع نرفت.

امیری در پاسخ به این پرسش که چرا روز گذشته وزرای پیشنهادی دولت به مجلس معرفی نشدند بیان کرد: مجلس هفته آینده جلسه‌ای ندارد و نمایندگان به حوزه‌های انتخابیه خود می‌روند. آیین نامه داخلی مجلس هم صراحت دارد که معرفی وزرا باید در جلسه علنی اعلام وصول شده و در راس یک هفته رسیدگی به رای اعتماد وزرا در دستور کار مجلس قرار بگیرد. در فرصت قانونی که ما اکنون در آن قرار داریم و وقتی که نمایندگان به مجلس بازگشتند، اسامی وزرای پیشنهادی در جلسه علنی بیان می‌شود.

معاون پارلمانی رییس جمهور در پاسخ به این پرسش که چند وزیر به مجلس معرفی خواهد شد خاطرنشان کرد: دو وزارتخانه که با سرپرست اداره می‌شود، وزرای آنها معرفی می‌شوند و ممکن است رییس جمهور برای دو وزارتخانه دیگر هم تصمیمات جدیدی اتخاذ کند.

امیری درباره استعفای دو وزیر جدید در دولت گفت: استعفای موردی در کار نیست، اما از همان ابتدا اعضای دولت به رییس جمهور بیان کردند هر تصمیمی که به صلاح کشور است می‌تواند درباره اعضای دولت اتخاذ کند.

برش

۹۰ میلیارد ریال اعتبار برای جبران خسارات سیل در چهار استان اختصاص یافت

هیأت وزیران با اختصاص مبلغ ۹۰ میلیارد ریال اعتبار برای جبران خسارات ناشی از وقوع سیل در استان‌های گیلان، مازندران، گلستان و خراسان شمالی موافقت کرد.

در جلسه هیأت دولت که دیروز به ریاست روحانی برگزار شد، مبلغ ۳۰ میلیارد ریال به صورت هزینه‌ای به منظور بازسازی اماکن مسکونی، ساختمان‌ها و تأسیسات زیربنایی خسارت دیده از سیل اختصاص یافت که سهم استان‌های مازندران و گیلان هر کدام ۱۰ میلیارد ریال و استان‌های گلستان و خراسان شمالی هر کدام پنج میلیارد ریال خواهد بود.

همچنین مبلغ ۶۰ میلیارد ریال به صورت تملک دارایی سرمایه‌ای به منظور بازسازی زیرساخت‌ها و اماکن مسکونی آسیب دیده در استان‌های یاد شده اختصاص یافت علاوه بر این مبالغ، یک هزار میلیارد ریال نیز برای بازسازی زیرساخت‌های آسیب دیده در استان‌های مذکور از محل اعتبارات سازمان برنامه و بودجه کشور اختصاص یافت.

آمارهای بانک مرکزی از حساب‌های ملی کشور نشان می‌دهد

افت شدید حساب سرمایه

گروه اقتصاد کلان |
بر اساس گزارش بانک مرکزی خالص حساب سرمایه کشور در سه ماهه اول امسال همچنان رو به کاهش می‌رود. در این بازه زمانی خالص حساب سرمایه به ۵،۲- میلیارد دلار رسیده که میزان کسری آن نسبت به سه ماهه اول سال گذشته به میزان ۲۹۳،۳ درصد رشد کرده است. در بهار سال پیش میزان کسری حساب سرمایه کشور ۱،۳- میلیارد دلار بود. حساب سرمایه که شاخصی برای نشان دادن جریان ورود و خروج ارز در کشور است، می‌تواند در حالت کسری نشان‌دهنده خروج سرمایه به شکل ارز از کشور باشد اما با این حال تنها با این شاخص نمی‌توان ادعا کرد که خروج سرمایه از کشور رخ داده است، زیرا این امکان وجود دارد که تقاضا برای منابع ارزی هنگام بالا رفتن قیمت دلار در کشور وجود داشته، اما این منابع به اقتصاد بازنگشته است.

مصرف بخش خصوصی منفی شد

به گزارش «تعادل» بانک مرکزی گزارش‌های مربوط به حساب‌های ملی بهار امسال را منتشر کرد. این نهاد سیاست‌گذار پولی به عنوان اصلی‌ترین مسوول تهیه آمارهای رسمی کشور در این سلسله گزارش‌های اقتصادی تحت عنوان «نماگرهای اقتصادی» محاسبات مربوط به شاخص‌های اصلی اقتصادی را منتشر می‌کند؛ تولید ناخالص داخلی و رشد اقتصادی، نرخ تورم، شاخص‌های پولی و تراز پرداخت‌ها از اصلی‌ترین این آمارها هستند که با جزییات و تفصیل بیشتری نسبت به دیگر بسته‌های آماری در این بانک منتشر می‌شود.

بر اساس این گزارش نرخ رشد سه ماهه اول امسال بدون نفت ۱،۸ درصد و با نفت به ۰،۷ درصد رسیده است. این میزان رشد برآیندی از تولیدات ۴ بخش نفت، کشاورزی، صنعت و معدن و خدمات است که به ترتیب ۵،۲، ۰،۳، ۰،۱ و ۱،۱ درصد رشد کرده‌اند. ارقام مربوط به تولید ناخالص داخلی از سمت مصرف هم نشان می‌دهد که هزینه مصرفی بخش خصوصی و دولتی به ترتیب به ۰،۳- و ۳،۹ درصد رسیده است. بدین‌ترتیب این آمار نشان می‌دهد که رشد تولید بیشتر از سمت مخارج دولتی پیش رفته است و بخش خصوصی به دلیل رشد قیمت‌ها از هزینه‌های خود به قدری کاسته‌اند. در بخش تشکیل سرمایه ثابت ناخالص که یکی از مولفه‌های شاخص رشد تولید در بخش مصرف است، ۰،۸ — کاهش داشته است. آمارهای تشکیل سرمایه ثابت ناخالص بخش دولتی و خصوصی به تفکیک ارایه نشده و جای رقم‌های آن را خالی گذاشته‌اند. خالص صادرات کشور نیز یکی دیگر از مولفه‌های این شاخص است که در سه ماهه اول امسال به ۴۰ هزار میلیارد تومان رسیده است.

رشد ۳۹۹ درصدی پروانه بهره‌برداری صنعتی

این گزارش در بخش آمارهای مربوط به شاخص تولید کارگاه‌های بزرگ صنعتی نشان می‌دهد که این شاخص در بهار امسال نیم درصد کاهش یافته است. این شاخص اصلی‌ترین سنجه تولیدات داخلی مولد محسوب می‌شود که بروز هر تغییر در آن می‌تواند بر شاخص‌های دیگر اقتصاد مانند اشتغال تاثیر مستقیم داشته باشد. بر اساس این گزارش تعداد جواز تاسیس واحدهای صنعتی در سه ماهه اول امسال به ۴ هزار و ۲۱۱ رسیده که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۲۷،۸ درصد رشد داشته است. رقم سرمایه‌گذاری در این جوازها ۳۵،۵ هزار میلیارد تومان بوده است. از سوی دیگر تعداد پروانه بهره‌برداری (ایجادی و توسعه ای) با افت ۴،۷- درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل به یک هزار و ۳۵ واحد رسیده است. سرمایه‌گذاری صورت گرفته در این واحداها رشدی ۳۹۹ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل داشته است. این رقم معادل ۲۵ هزار میلیارد تومان بوده است.

تعداد پروانه‌های ساختمانی صادر شده در مناطق شهری کشور نیز در بازه زمانی بهار امسال ۷،۵ درصد رشد کرده و به ۳۲ هزار فقره رسیده است. سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ساختمان‌های جدید مناطق شهری ۱۸،۹ درصد رشد کرده و به ۲۱ هزار میلیارد تومان رسیده است.

۱۳ میلیارد دلار مازاد صادراتی

یکی از مهم‌ترین شاخص‌ها در سری آمارهای حساب‌های ملی مربوط به تراز پرداخت‌ها می‌شود. این شاخص تمام ورودی و خروجی ارز به کشور را که از طرق صادرات و واردات و دیگر روش‌های تبادلاتی صورت می‌گیرد، نشان می‌دهد.

بر اساس این گزارش تراز پرداخت‌های کشور در بخش حساب جاری که برآیندی از تفریق ارزش کل صادرات و واردات کالاها می‌شود، به رقم ۱۲ و ۹۸۳ میلیارد دلار رسیده است. این رقم خالص کل حساب کالا است و مثبت بودن آن نشان‌دهنده مازاد تراز تجاری کشور یا فزونی صادرات بر واردات است. البته در این شاخص رقم صادرات نفتی هم درنظر گرفته شده که در سه ماه اول امسال به میزان ۲۰،۹ میلیارد دلار بوده است. همچنین صادرات غیرنفتی کشور در این مدت ۸،۳ هزار میلیارد بوده که سرجمع کل صادرات کالا (فوب) به ۲۹،۳ میلیارد دلار رسیده است. در مقابل این میزان ارز وارد شده به کشور، رقم کل واردات کشور ۱۶،۳ میلیارد دلار بوده که ۶۶۶ میلیون دلار آن بابت واردات گاز و فرآورده‌های نفتی و مابقی آن (۱۶،۳ میلیارد دلار) به واردات سایر کالاها اختصاص یافته است.

تبادلات تجاری و تراز پرداخت‌ها در بخش جاری علاوه بر مبادلات کالایی، صادرات و واردت خدمات (حساب خدمات) و دیگر تبادلات مالی (حساب درآمد) را نیز دربرمی گیرد که در ادبیات جدید تهیه تراز پرداخت‌ها از حساب کالاها تفکیک شده است. آمارهای بانک مرکزی در این بخش نشان می‌دهد که خالص حساب خدمات در سه ماهه اول امسال به رقم ۲،۲- میلیارد دلار رسیده است. این کسری حاصل صادرات ۲،۲ میلیارد دلاری خدمات و در مقابل واردات ۴،۵ میلیارد دلاری آن است. در بخش حساب درآمد نیز میزان دریافتی و پرداخت در این مدت به ترتیب ۶۲۸ و ۴۱۹ میلیون دلار بوده است که ماحصل آن یک رقم مازاد ۲۱۰ میلیون دلاری شده است.

افت ۳۰۰ درصدی حساب سرمایه

در آمارهای بین‌المللی حساب سرمایه یکی دیگر از ارکان تراز پرداخت محسوب می‌شود. هر مازاد در حساب دارایی به معنای جریان داشتن سرمایه به درون کشور است، اما برخلاف مازاد در حساب جاری، این مازاد می‌تواند به معنای قرض گرفتن دولت از موسسات و کشورهای دیگر یا فروختن دارایی‌ها به‌جای درآمد باشد. هر گونه کسری در حساب دارایی می‌تواند به علت در جریان بودن سرمایه به‌سوی خارج از کشور باشد اما همچنین می‌تواند به معنای افزایش ادعای یک ملت روی دارایی‌های خارجی باشد. حساب سرمایه را بطور خلاصه می‌توان تغییرات در مالکیت خارجیان بر دارایی‌های داخلی و تغییرات مالکیت مردم کشور بر دارایی‌های خارجی تعبیر کرد.

بر اساس گزارش بانک مرکزی رقم‌های منفی حساب سرمایه کشور (کسری یا خروج ارزهای ذخیره شده) همچنان در سه ماهه اول امسال ادامه یافته است. در این بازه زمانی خالص حساب سرمایه ۵،۲- میلیارد دلار رسیده که میزان کسری آن نسبت به سه ماهه اول سال گذشته به میزان ۲۹۳،۳ درصد رشد کرده است. در بهار سال پیش میزان کسری حساب سرمایه کشور ۱،۳- میلیارد دلار بود. این رقم نشان می‌دهد که در سه ماه اول امسال تقاضای بالایی برای خروج سرمایه از کشور وجود داشته است. آمارها نشان می‌دهد که در سال‌های گذشته حساب سرمایه کشور به میزان زیادی کاهش یافته است. این افت تدریجی که در سه ماه اول امسال به اوج خود رسیده است نشان‌دهنده خروج سرمایه به شکل ارز از کشور است که از مجراهای گوناگونی به صورت خرد و کلان به بیرون مرزها برده می‌شود. البته نمی‌توان عنوان کرد که دقیقا منفی شدن خالص حساب سرمایه معادل با خروج همین مقدار ارز از کشور است. کارشناسان معتقدند تنها با رقم حساب سرمایه نمی‌توان عنوان کرد که خروج سرمایه از کشور رخ داده است، زیرا این امکان وجود دارد که تقاضا برای منابع ارزی هنگام بالا رفتن قیمت دلار در کشور وجود داشته، اما این منابع به اقتصاد بازنگشته است.

بدهی ۱۱ میلیارد دلاری ایران

بدهی‌های خارجی کشور معمولا وام‌ها و دریافت‌هایی است که عمدتا از سوی بانک مرکزی از طریق منابع خارجی اعم از خصوصی یا دولتی تامین می‌شود و بطور طبیعی تعهداتی را برای بازپرداخت اصل و سود آن در سررسیدهای مشخص ایجاد می‌کند. مسوولیت این بدهی نیز با بانک مرکزی است و عمدتا دریافت و پرداخت از کانال این بانک انجام می‌شود ولی این بدان معنا نیست که بدهی‌های خارجی به مصرف بانک مرکزی رسیده و توزیع آن در بخش‌های مختلف انجام می‌شود.

آمارهای بانک مرکزی حاکی است که در پایان خردادماه سال جاری حدود ۱۰ میلیارد و ۴۴۱ میلیون دلار بدهی خارجی دارد که باید به آن حدود یک میلیارد و ۴۴۴ میلیون دلار معوقه (عدم پرداخت بدهی در سررسید) را اضافه کرد که در مجموع به حدود ۱۱ میلیارد و ۸۸۵ میلیون دلار می‌رسد. بدهی‌های خارجی ایران از سال ۱۳۹۳ تاکنون حدود پنج میلیارد دلار افزایش یافته و از حدود پنج میلیارد و ۱۰۸ میلیون دلار به رقم فعلی رسیده است.

از بدهی خارجی حدود ۱۱ میلیارد و ۸۰۰ میلیون دلاری ایران حدود چهار میلیارد و ۷۵۴ میلیون دلار برای امسال سررسید شده و باید تسویه کند. این در حالی است که از رقم بدهی‌های ایران به کشورهای خارجی برای سال ۱۳۹۸ حدود یک میلیارد و ۶۶۳ میلیون دلار، ۱۳۹۹ یک میلیارد و ۴۵۲ میلیون دلار، ۱۴۰۰ تا ۹۲۳ میلیون دلار و برای سال ۱۴۰۱ حدود یک میلیارد و ۶۴۹ میلیون دلار دیگر سر رسید و باید پرداخت می‌شد و عدم پرداخت موجب افزایش معوقات خواهد شد.

معاون سازمان برنامه و بودجه اعلام کرد

مشوق‌های بخش خصوصی برای اتمام طرح‌های نیمه تمام

یک روز پس از آنکه رییس امور پایش تعهدات دولت و تجهیز منابع سازمان برنامه و بودجه، در گفت‌وگو با یکی از خبرگزاری‌ها، پرده از تصمیمات جدید سازمان برنامه و بودجه مبنی بر واگذاری طرح‌های عمرانی برداشت، معاون امور اقتصادی و هماهنگی سازمان برنامه و بودجه کشور نیز گفت: اجرای طرح‌های نیمه تمام توسط بخش خصوصی برای ۱۰ سال از مالیات معاف بوده و حق بیمه کارفرمایان هم به حداقل ممکن رسیده است. این مهم حاکی از آن است که دولت تصمیم خود را برای واگذاری‌های طرح‌های عمرانی به بخش خصوصی گرفته است. سازمان برنامه می‌خواهد با اختصاص مشوق‌های گوناگون بخش خصوصی را ترغیب به حضور در این پروژه‌ها کند. هر چند هزینه تکمیل ۷۶ هزار پروژه نیمه تمام در ایران بیش از ۵۰۰ هزار میلیارد تومان است و طبعا تامین این منابع از سوی دولت تقریبا غیر ممکن است اما در طرف مقابل پرسش‌هایی نیز در مورد مشوق‌ها مطرح می‌شود. یکی از مشوق‌های در نظر گرفته شده برای فعالان بخش خصوصی، عدم دخالت دولت در قیمت‌گذاری کالاها و خدماتی است که پس از تکمیل طرح‌ها به بازار ارایه می‌شوند. از آن‌جایی که هدف اصلی از اجرای طرح‌های عمرانی توسعه زیرساخت و بالا بردن امکانات رفاهی در مناطق دور افتاده یا فقیر است، قیمت‌گذاری برای کالاها و خدمات اهمیتی دو چندان می‌یابد. از سوی دیگر معافیت مالیاتی سرمایه‌گذاران این بخش به مدت ده سال بعد از تکمیل پروژه‌ها نیز به درجه‌ای از درآمدهای دولت می‌کاهد که البته باید برای این نیز برنامه‌ریزی‌های لازم صورت بگیرد.

به گزارش «تعادل»، سید حمید پورمحمدی، معاون امور اقتصادی و هماهنگی سازمان برنامه و بودجه، در گفت‌وگویی که روز گذشته با فارس داشت، ضمن اشاره به پیشرفت اجرای قانون بودجه در قبال واگذاری طرح‌های عمرانی به بخش‌های غیر دولتی اظهار داشت: قانونگذار به دولت اجازه داده ۴۴۰۰ میلیارد تومان از اعتبارات عمرانی ملی و ۲۰ درصد اعتبارات عمرانی استان‌ها را صرف یارانه تسهیلات کند.

وی با اشاره به اینکه این تصمیم موجب می‌شود، تسهیلات ارزان‌قیمتی در اختیار فعالان بخش خصوصی که در طرح‌های نیمه تمام مشارکت یا سرمایه‌گذاری می‌کنند قرار گیرد، افزود: در تامین مالی این طرح‌ها علاوه بر آنکه بودجه عمومی به عنوان اهرم وارد عمل می‌شود، منابع صندوق توسعه ملی، فاینانس خارجی، تسهیلات بانکی و بورس نیز این طرح‌ها را تامین مالی می‌کنند.

البته بازار سرمایه در ایران هنوز به کارایی لازم برای تامین مالی پروژه‌هایی به این بزرگی نرسیده و به نظر می‌رسد از این بخش آورده چندانی به دست نیاید. همچنین جذب فاینانس خارجی هم در ایران مشکلات فراوانی دارد؛ در سال ۱۳۹۵ که میزان جذب فاینانس به‌شدت بالا رفت، کل منابع جذب شده در این بخش به یک و نیم میلیارد دلار رسید ولی اکنون با توجه به اقدامات کاخ سفید برای تحریم سفت و سخت ایران، به نظر می‌رسد از این مسیر نیز امکان پیشبرد امور وجود ندارد. بانک‌های کشور نیز درگیر مشکلات گوناگونی هستند و فشار زیاد به آنها برای پرداخت تسهیلات مورد نیاز می‌تواند روند افزایش نقدینگی را بیشتر کند. درنتیجه تنها منبع فعلا امکان پذیر برای این پروژه‌ها منابع صندوق توسعه ملی است.

در شرایط فعلی باید خصوصی‌سازی را افزایش دهیم معاون امور اقتصادی و هماهنگی برنامه و بودجه سازمان برنامه و بودجه درباره افزایش شفاف سازی‌ها در مشارکت بخش خصوصی گفت: سازمان سامانه‌ای را طراحی و اطلاعاتی را در آن قرار می‌دهد که هر دستگاهی که می‌خواهد، طرحی را واگذار کند، ابتدا طبق مقررات شورای اقتصاد آن را به اطلاع عموم برساند و با قراردادن موضوع در سامانه‌اش آن را در قالب مزایده واگذار کند که حاصل این مسیر چرخش آزاد اطلاعات است.

وی اجرای این بند قانونی را فصل نوینی در اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی و مشارکت بخش خصوصی در اقتصاد کشور ارزیابی کرد و گفت: خصوصی سازی صرفا با واگذاری سهام کارخانجات محقق نمی‌شود، بلکه باید مردم در مجموع امور اقتصادی کشور احساس مشارکت کنند.

به گفته پورمحمدی اگرچه تحریم یک تهدید برای اقتصاد است، اما زمینه‌ای فراهم می‌کند که در حالت عادی امکان پرداخت به آن میسر نمی‌شود، یکی از آنها نگاه کردن به حجم بزرگ دولت و واگذاری بخشی از دارایی‌ها و در چارچوب اصل ۴۴ قانون اساسی و جلب مشارکت مردم در اقتصاد به معنای واقعی است. شرایط خاص ایران سبب شده تا روند خصوصی‌سازی در کشور همواره با چالش‌های فراوان همراه باشد و شرایط به گونه‌ای پیش رود که بسیاری از بنگاه‌ها بعد از واگذاری نیمه تعطیل شوند. در این شرایط چنانچه مانند گذشته عمل شود احتمال اینکه تداوم خصوصی‌سازی، آسیب‌های بیشتری به اقتصاد کشور بزند، وجود دارد. به همین دلیل انتظار می‌رود اجرای این سیاست با برنامه‌ریزی‌های بیشتر صورت بگیرد. روند تعدیل ساختاری در کشورهای مختلف جهان اجرا شده اما تنها در کشورهایی آسیب‌های کمتری به بار آورده که اجرای آن همراه با برنامه‌های متنوع حمایتی از نیروی کار و سرمایه‌گذار بوده است.

وی تصریح کرد: به همین منظور قانون الحاق و تبصره ۱۹ قانون بودجه ۹۷، مصوبات شورای اقتصاد، هیات دولت و شورای هماهنگی اقتصادی سران قوا فرصت‌های خوبی را ایجاد کرده است، تا از لحاظ حقوقی بسیاری از دارایی‌های دولت را واگذار یا از این طریق مشارکت بخش خصوصی و تعاونی برای اتمام این پروژه‌ها جلب کنیم.

دولت در قیمت‌گذاری پروژه‌های تکمیل شده دخالت نمی‌کند

معاون سازمان برنامه و بودجه ادامه داد: میزان دارایی‌های شناخته شده دولت که وزارت اقتصاد تا کنون شناسایی کرده، رقم بسیار بزرگی است که بخش مهمی از آن امکان واگذاری دارد که این برنامه هم در همین چارچوب طرح‌های نیمه تمام دولت قرار دارد، با حدود ۷۰ هزار طرح نیمه تمام استانی و ۶ هزار طرح نیمه تمام ملی که اگر بخواهیم با اعتبارات موجود به انجام برسد، سالیان درازی زمان می‌برد و طولانی شدن طرح‌ها، آن را از حیز انتفاع می‌اندازد.

وی بودجه مورد نیاز برای اتمام طرح‌های نیمه تمام عمرانی را حدود ۵۰۰ هزار میلیارد تومان برآورد کرد و گفت: دولت امکان تامین این مبلغ را ندارد، ضمن آنکه با طولانی‌تر شدن مدت اجرای پروژه‌ها، هزینه اجرا و تکمیل نیز مجدد افزایش می‌یابد.

پورمحمدی ابهامات بخش خصوصی را برای ورود به این طرح‌ها در ۴ عنوان طبقه بندی کرد و گفت: توجیه پذیری اقتصادی پروژه‌ها، اهرمی کردن منابع بودجه‌ای دولت برای استفاده از منابع مالی، بانک‌ها و بازار سرمایه و تامین مالی خارجی، وثایق طرح و در نهایت داوری هنگام اختلاف بین سرمایه‌گذار و دولت که تبصره ۱۹ قانون بودجه امسال به همه این ابهامات پاسخ داده است.

این مقام مسوول خاطرنشان کرد: طبق قانون دولت حق قیمت گذاری برای محصول و تولید طرح را نخواهد داشت و اگر خواست بنا به ضرورت‌ها قیمت‌گذاری کند باید تفاوت آن را بپردازد یا خرید خدمت کند، ضمن آنکه این طرح‌ها را برای ۱۰ سال از مالیات معاف کرده و حق بیمه کارفرمایان را به حداقل ممکن رسانده است. اهمیت مساله قیمت‌گذاری در این است که پروژه‌های بسیاری در طرح‌های عمرانی وجود دارند که قصد آنها توسعه مناطق دور افتاده در کشور است. بطور مثال ساختن بیمارستان در مناطق فقیر نشین، چنانچه دولت قصد قیمت‌گذاری در این بخش را نداشته باشد و سرمایه‌گذار نیز قیمت‌های بالایی را تعیین کند، آن‌گاه بیمارستان ساخته شده بطور کلی کاربری خود را از دست داده است. همچنین ساخت آزادراه تهران- شمال، که یکی از طولانی‌ترین پروژه‌های ایران است، چنانچه به دست بخش خصوصی ساخته شود، عوارضی جاده‌ها نیز باید از سوی آنها تعیین شود. چنانچه بخش خصوصی تصمیم بگیرد قیمت بالایی برای عوارضی در نظر بگیرد، عملا بخش زیادی از مردم امکان استفاده از این اتوبان را نخواهند داشت و عملا یک پروژه طبقاتی تحت عنوان یک پروژه ملی به تصویب رسیده و با منابع مردم تکمیل شده ولی مردم حق استفاده از آن را ندارد. معاون سازمان برنامه و بودجه در پاسخ به این سوال، در حالی که طرح‌های نیمه تمام بسیاری در کشور وجود دارد، چه ضمانتی وجود دارد که کلنگ‌زنی‌های جدید و موازی صورت نگیرد، گفت: از سازوکارهایی که سازمان برنامه روی آن دقت دارد و رصد می‌کند، کمیسیون ماده ۲۳ است که اگر قرار باشد طرح جدید ملی اجرا شود، ابتدا باید دستگاه اجرایی درخواست ضرورت‌هایش را ارایه دهد که اگر سازمان هم آن را تایید کند، باید به تصویب کمیسیون برسد تا ردیف بودجه‌ای آن ایجاد شود.

وی خاطرنشان کرد: در حال حاضر این مسیر کاملا متوقف است و دولت هم قصد بازکردنش را ندارد، مگر در شرایط ضروری و کلیدی، بنابراین اولویت اساسی کشور ابتدا اتمام طرح‌های نیمه تمام است و بعد می‌توانیم به سمت طرح‌های جدید برویم.

پورمحمدی تاکید کرد: درباره طرح‌های استانی هم همین طور در بخشنامه بودجه سال ۱۳۹۸ برای اجرای طرح‌های جدید سخت‌گیری کرده‌ایم، اما اگر دستگاهی از طریق مشارکت یا واگذاری دارایی‌ها بخش خصوصی بتواند منابعی جلب کند می‌تواند آن را صرف طرح جدید کند، به عبارت بهتر این مسیری است که دستگاهی می‌تواند از محل منابع تجهیز شده به سمت طرح جدید برود.

گمرک

امسال ۳۹۳ هزار گوشی بیشتر از پارسال وارد شد

گمرک ایران اعلام کرد: در ۶ ماهه اول سال جاری تعداد یک میلیون و ۵۲۶ هزار و ۸۶۴ دستگاه انواع گوشی تلفن همراه وارد کشور شده است.

ارزش این تعداد گوشی تلفن همراه وارداتی به میزان ۲۴۲ میلیون و ۶۹۲ هزار دلار بود که هم به لحاظ ارزش و هم از نظر تعداد افزایش قابل توجهی نشان می‌دهد.

بنابراین گزارش در ۶ ماهه اول سال جاری تعداد ۳۹۳ هزار دستگاه انواع گوشی تلفن همراه، بیشتر از سال گذشته وارد کشور شده و در مجموع ۳۵ درصد رشد نشان می‌دهد. این گزارش می‌افزاید واردات گوشی تلفن همراه در ۶ ماهه ابتدایی سال گذشته به تعداد یک میلیون و ۱۳۳ هزار و ۹۰۸ دستگاه بود که ارزش این تعداد گوشی تلفن همراه در مدت یادشده ۱۵۸ میلیون و ۶۹ هزار دلار بوده است.

گوجه فرنگی قاچاق به مقصد نرسید

تسنیم | ماموران گمرک در شهرهای قصر شیرین و دیر موفق به کشف محموله‌های قاچاق گوجه فرنگی شدند که قرار بود در قالب صادرات پیاز و تره بار از کشور خارج شود.

ناظر گمرکات استان و مدیرکل گمرک بوشهر از توقیف دو کامیون یخچالی ۴۰ فوت حامل ۱۳ هزار و ۶۰۰ کیلو گرم گوجه فرنگی قاچاق صادراتی خبر داد. منصور بازیار گفت: قاچاقچیان قصد داشتند این میزان گوجه فرنگی را در قالب محموله صادراتی تره بار به خارج از کشور صادر کنند اما ماموران گمرک دیر پس از رصد اطلاعات و بازرسی فیزیکی از کالای صادراتی اظهار شده متوجه جاسازی ۱۶ پالت به وزن ۱۳ هزار و ۶۰۰ کیلوگرم محصول گوجه فرنگی کشورمان در این محموله صادراتی شدند. ناظر گمرکات استان و مدیرکل گمرک بوشهر یادآور شد: در همین راستا با توجه به ممنوعیت صادرات گوجه فرنگی بوته‌ای و جاسازی صورت گرفته پس از تنظیم صورتجلسه کشف، تشکیل پرونده و به مراجع قضایی ارجاع شده است.

اخبار کلان

تشکیل کمیته تسهیل واگذاری شرکت‌های بانکی

در جلسه مدیران عامل بانک‌ها با سرپرست وزارت اقتصاد، مقرر شد تا کمیته‌ای برای تسهیل و تسریع در واگذاری شرکت‌های بانکی تشکیل شود.

مدیران عامل بانک‌ها در نشستی با سرپرست وزارت امور اقتصادی و دارایی، درباره تشکیل کمیته‌ای برای تسهیل و تسریع در واگذاری شرکت‌های بانکی به توافق رسیدند. در این جلسه مقرر شد برای تسهیل و تسریع در واگذاری شرکت‌ها، کمیته‌ای حسب مورد با حضور نمایندگان بانک‌ها، سازمان بورس و اوراق بهادار و معاونت امور بانکی، بیمه و شرکت‌های دولتی وزارت اقتصاد تشکیل شود.

همچنین قرار شد سازمان بورس و اوراق بهادار اقدامات لازم را برای تسهیل و تسریع در پذیرش شرکت‌های تحت تملک بانک‌ها در بورس و فرابورس انجام دهد. موضوع واگذاری برخی شرکت‌های زیرمجموعه بانک‌ها از طریق سازمان خصوصی سازی بطور وکالتی و با رعایت قوانین و مقررات مربوط، واگذاری شرکت‌ها از طریق تشکیل صندوق‌های قابل معامله در بورس (یی.تی.اف)، اقدام برای اخذ مصوبه مراجع ذی‌ربط برای واگذاری‌ها و واگذاری جدی دارایی‌های مازاد مطابق برنامه زمان بندی مورد توافق با وزارت اقتصاد از دیگر مصوبات این جلسه بود. سرپرست وزارت امور اقتصادی و دارایی در این نشست از رضایت رییس جمهوری نسبت به گزارش وزارتخانه درباره واگذاری شرکت‌ها و اموال مازاد بانک‌ها در آخرین جلسه هیات دولت خبر داد و گفت: رییس جمهوری در عین حال سرعت عمل بیشتر نظام بانکی در واگذاری‌ها را خواستار است.

سهم ۵۳ درصدی دهه شصتی‌ها از بیکاری

مهر | بر اساس اطلاعات آماری از وضعیت بازار کار جمعیت دهه شصت، این گروه سنی ۵۳.۲ درصد از جمعیت بیکار کشور معادل یک میلیون و ۷۳۴ هزار و ۷۱۵ نفر را تشکیل می‌دهند.

بر اساس یافته‌های مرکز آمار و اطلاعات راهبردی وزارت کار از بررسی وضعیت نقش جمعیت دهه شصت در بازار کشور به استناد سرشماری عمومی نفوس و مسکن ۹۵، در این سال جمعیت کشور برابر ۷۹ میلیون و ۹۲۶ هزار و ۲۷۰ نفر بوده است که از این میان ۱۶ میلیون ۸۰۲ هزار و ۴۶ نفر معادل ۲۱ درصد کل جمعیت کشور را دهه شصتی‌ها تشکیل می‌دهند. جمعیت دهه شصت که در سال ۹۵، رده سنی ۲۵ تا ۳۴ سال را شامل می‌شدند، یک پنجم جمعیت کشور را به خود اختصاص داده‌اند.

بر اساس این گزارش، از مجموع جمعیت ۱۶ میلیون و ۸۰۲ هزار نفری متولدین دهه شصت، ۸ میلیون و ۴۸۳ هزار و ۸۹۳ نفر (۵۰.۵ درصد) مرد و ۸ میلیون و ۳۱۸ هزار و ۱۵۳ نفر (۴۹.۵) زن هستند. همچنین از مجموع جمعیت دهه شصت کشور، حدود ۹۶ درصد معادل ۱۶ میلیون و ۱۵۹ هزار و ۳۸۰ نفر باسواد و حدود ۴ درصد نیز بی سوادند. وضعیت تحصیلی دهه شصتی‌ها نشان می‌دهد، که ۳۶.۸ درصد زیر دیپلم، ۲۸.۴ درصد دیپلم و پیش دانشگاهی، ۳۴.۵ درصد دارای تحصیلات عالی هستند.

اخبار

نشست مدیران تطبیق بانک‌ها در بانک توسعه صادرات

نشست مشترک مدیران تطبیق بانک‌های دولتی و خصوصی پیرامون ملاحظات تطبیقی موجود در روابط بین‌المللی بانک‌ها در بانک توسعه صادرات برگزار شد. این نشست به موضوعاتی پرداخت که پیشتر در همایش برگزار شده در اردیبهشت ماه سال جاری در بانک توسعه صادرات ایران با موضوع «تطبیق در بانکداری بین‌الملل؛ مفهوم و راهکارها» مطرح شده بود. به گزارش روابط عمومی بانک توسعه صادرات در این نشست که با حضور مدیران و کارشناسان واحدهای تطبیق ۱۹ بانک برگزار شد، آقای "علیرضا غفاری" معاون اداره کل مبارزه با پولشویی، تامین مالی تروریسم و تطبیق این بانک با طرح دو موضوع تحریم‌ها و نگرش امریکا در تجدید تحریم‌های غیرمنصفانه به موضوعات تطبیق در شرایط جدید پرداخت. وی با بررسی ابعاد تحریم‌های امریکا از سال ۱۹۸۴ تاکنون و تحریم‌های جدید گفت: نگرش ایالات متحده امریکا به تحریم صادرات گاز و صنعت پتروشیمی متفاوت از گذشته ارزیابی می‌شود و نشان از عدم موفقیت امریکا در اعمال تحریم در این بخش‌ها دارد. همچنین تحریم‌های جدیدی در بخش‌های تجهیزات پزشکی و دارو، کشاورزی و ایمنی پرواز اعمال نخواهند شد. معاون اداره کل مبارزه با پولشویی، تامین مالی تروریسم و تطبیق بانک توسعه صادرات همچنین با مروری بر تحریم‌های اولیه و ثانویه غیرمرتبط با برجام گفت: در اجرای صحیح بند ۲۲ سیاست‌های اقتصاد مقاومتی، باید ضمن رصد تمامی تحریم‌ها، در بررسی‌ها مشخص کنیم که کدامیک از این تحریم‌ها در روند فعالیت‌های بانکی در کشور اشکال جدی وارد می‌کنند و کدامیک قابلیت مقابله دارند. همچنین غفاری با اشاره به ظرفیت‌های موجود تصریح کرد: موضوعاتی نظیر سامانه پیام‌رسان مالی اختصاصی با اروپا و بهره‌مندی از فناوری‌های جدید تبادل اطلاعات مالی، می‌توانند امکان ادامه اجرای برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) را فراهم کنند. همچنین خروج احتمالی نام ایران از فهرست کشورهای پرریسک گروه ویژه اقدام مالی، تمایل برخی کشورها به ادامه همکاری مالی با ایران و حکم اخیر دادگاه لاهه از جمله مواردیست که می‌توان برای عبور از شرایط فعلی از آنها بهره کافی را برد. وی ادامه داد: ایجاد سامانه پیام‌رسان مالی اختصاصی با اروپا اگر تا ۱۳ آبان ماه سال جاری عملیاتی شود، می‌توان امیدوار بود مبادلات بانکی با کشورهای اروپایی از طریق این سامانه به طرز مطلوبی انجام شود. لزوم ایجاد ابزارهای لازم برای توسعه روابط بانکی بین‌المللی، لزوم مراقبت و تمرکز بر چگونگی مدیریت حساب‌های ارزی بانک‌ها و توجه به پایش تحریم‌ها از جمله مواردی بود که غفاری به عنوان پیشنهاد در شرایط پیش رو از آنها نام برد. مامور تطبیق بانک توسعه صادرات در پایان این نشست، پیشنهاد تشکیل گروه تطبیق نظام بانکی ایران (IBCG) را به بانک‌ها ارایه نمود. بنا به پیشنهاد ارایه شده، این گروه می‌تواند به صورت مستقل تشکیل شده و با بهره‌گیری از نظرات کارشناسان خبره، متناسب با شرایط جدید، استانداردهایی را برای نظام بانکی ایران طراحی و پیشنهاد نماید. در پایان این نشست، خانم مینا مقدسی رییس دایره تطبیق قوانین و مقررات بین‌المللی بانک توسعه صادرات، بخش هم اندیشی و نشست پرسش و پاسخ میان بانک‌ها را آغاز کرد که طی آن کارشناسان بانک‌هایی چون ملی، ملت، سینا، خاورمیانه، کارآفرین، اقتصادنوین، سپه و بانک شهر به بحث و تبادل نظر پیرامون تجربیات خود در حوزه تطبیق پرداختند. همچنین پیشنهاد شد تا برای بررسی چالش‌های پیش روی بانک‌ها و راه‌های برون رفت از آنها به منظور تداوم و توسعه مبادلات تجاری و بین‌المللی کشور، این جلسات تداوم یابند.

حضور گروه ارزیابی خسارت بیمه کوثر در مناطق سیل زده

گروه‌های ارزیابی خسارت شرکت بیمه کوثر به‌منظور کاهش دغدغه بیمه‌شدگان در مناطق سیل‌زده استان‌های گیلان و مازندران حضور یافتند. به گزارش روابط عمومی و اعلام مدیر بیمه‌های آتش‌سوزی بیمه کوثر؛ پس از بارش شدید باران در روزهای ۱۳ و ۱۴ مهرماه ۹۷ در مناطق شمالی کشور خسارت‌های سنگینی به منازل مسکونی و نیز اماکن صنعتی و تجاری این استان‌ها وارد شده است. حسن سماک‌امانی افزود: تیم‌های ارزیابی متشکل از کارشناسان ستاد و سرپرستی‌های استان‌های گیلان و مازندران از واحدهای تحت پوشش بازدید کرده‌اند. وی گفت: زیان‌دیدگان تحت پوشش می‌توانند با اعلام خسارت به سرپرستی‌ها و شعب شرکت در استان‌ها و نیز تکمیل پرونده در اسرع‌وقت خسارت خود را دریافت کنند.

شروط جدید بانک مرکزی برای برگزاری مجامع بانک‌ها

بانک مرکزی با ابلاغ ویرایش جدید صورت‌های مالی نمونه موسسات اعتباری اعلام کرد: تهیه صورت‌های مالی براساس نمونه ابلاغی، به عنوان شرط صدور برگزاری مجمع عمومی سالیانه مدنظر قرار خواهد گرفت. به گزارش «تعادل»، این بانک در بخشنامه‌ای به بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست‌بانک، موسسات اعتباری غیربانکی و بانک مشترک ایران ـ ونزوئلا ابلاغ کرد: پیرو بخشنامه مورخ ۲۳ مرداد در خصوص صورت‌های مالی نمونه موسسات اعتباری (ویرایش سوم)، بدینوسیله به استحضار می‌رساند؛ با ابلاغ «دستورالعمل محاسبه سرمایه‌نظارتی و کفایت سرمایه موسسات اعتباری»، موضوع بخشنامه‌های ۱۷ تیر و ۵ اردیبهشت ۹۷ و «دستورالعمل ناظر بر وضعیت بازارزی موسسات اعتباری»، و همچنین سایر بازخوردهای واصله از شبکه بانکی کشور و خبرگان پولی و بانکی، تغییرات لازم اعمال و «ویرایش چهارم صورت‌های مالی نمونه موسسات اعتباری» به پیوست ارسال می‌گردد.

رقم تسهیلات غیرجاری در ۴ سال اخیر ۵۰ هزار میلیارد تومان بیشتر شده است

افزایش نسبت تسهیلات غیرجاری در ۲ سال اخیر

مطالبات معوق به ۱۲۶ هزار میلیارد تومان رسید

گروه بانک و بیمه | محسن شمشیری |

نسبت تسهیلات غیرجاری شامل مطالبات سررسید گذشته، معوق و مشکوک الوصول در خرداد ماه ۱۳۹۷ به ۱۱،۴ درصد کل تسهیلات ارزی و ریالی رسیده که نسبت به خرداد سال ۹۶ با رشد ۱۰،۷ درصدی همراه بوده است. به گزارش «تعادل»، براساس آمارهای نماگرهای اقتصادی بهار سال ۹۷ که به تازگی توسط بانک مرکزی منتشر شده است، نسبت تسهیلات غیرجاری به کل تسهیلات ریالی نیز در خرداد ۹۷ به عدد ۱۱،۶ درصد رسیده که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۱۲،۶ درصد رشد کرده است. از سوی دیگر، نسبت تسهیلات غیرجاری به کل تسهیلات ارزی نیز به ۱۰،۲ درصد رسیده که با کاهش ۱- درصدی در یکسال قبل از آن مواجه شده و سهم آن از تسهیلات ارزی به نسبت تسهیلات غیرجاری به کل تسهیلات ریالی با عدد ۱۱،۶ درصد کمتر بوده است و در عین حال که تسهیلات غیرجاری ریالی رشد مثبت ۱۲،۶ درصدی داشته اما نسبت تسهیلات غیرجاری ارزی رشد منفی و کاهشی داشته است.

در این راستا با محاسبه سهم ۱۱،۴ درصدی تسهیلات غیرجاری از کل بدهی بخش غیر دولتی به بانک‌ها با رقم ۱۱۰۵ هزار میلیارد تومان، رقم تسهیلات غیرجاری معادل ۱۲۶ هزار میلیارد تومان برآورد می‌شود. این رقم در مقایسه با عدد ۱۱۲ هزار میلیارد تومانی تسهیلات غیرجاری در خرداد ۹۶ معادل ۱۴ هزار میلیارد تومان رشد کرده است.

همچنین براساس گزیده‌های پولی و بانکی تیرماه ۹۷ که قبلا منتشر شده بود، سهم مطالبات معوق، مشکوک‌الوصول و سررسید گذشته به اضافه خرید دین واموال معاملات به ۱۳،۳ درصد کل تسهیلات بانک‌ها رسیده و با رقم بیش از ۱۴۸ هزار و ۴۲۰ میلیارد تومان گزارش شده است. این رقم نسبت به اسفند ۹۶ معادل ۱۵،۸ درصد رشد کرده است و نسبت به تیرماه ۹۶ نیز معادل ۱۹،۲ درصد افزایش داشته و طی یکسال منتهی به تیر ۹۷ معادل ۲۳ هزار و ۹۳۰ میلیارد تومان افزایش نشان می‌دهد. رقم مطالبات معوق، مشکوک‌الوصول و سررسید گذشته به اضافه خرید دین واموال معاملات در تیرماه ۹۶ معادل ۱۲۴ هزار میلیارد تومان و ۴۹۰ بوده که سهم ۱۳،۱ درصدی از کل تسهیلات بانک‌ها داشته است. براین اساس در سال ۹۷ سهم مطالبات معوق، مشکوک‌الوصول و سررسید گذشته نسبت به سال قبل از آن هم از نظر عددی و هم از نظر سهم و نسبت رشد کرده است.

براین اساس، مقایسه نسبت تسهیلات غیرجاری شامل مطالبات سررسید گذشته، معوق و مشکوک‌الوصول با سهم ۱۱،۶ درصدی از کل تسهیلات ارزی و ریالی بانک‌ها و همچنین نسبت خرید دین، اموال معاملات، مطالبات سررسید گذشته، معوق و مشکوک‌الوصول با سهم ۱۳،۳ درصدی نشان‌دهنده این واقعیت است که مطالبات معوق و تسهیلات غیرجاری در مجموع در دو سال گذشته رشد قابل توجهی داشته و در یک سال اخیر بیش از ۲۳ هزار میلیارد تومان بیشتر شده است.

تغییر روند مطالبات معوق از سال ۹۶

اگرچه نسبت تسهیلات غیرجاری در سال‌های ۹۲ تا ۹۴ به سمت کاهش رفته و حتی از رقم مانده آن کاسته شده و از ۷۶ هزار میلیارد تومان در سال ۹۳ به ۷۵ هزار میلیارد تومان در سال ۹۴ کاهش یافته، اما از سال ۹۵ به تدریج سیر صعودی به خود گرفته است و از مرز ۱۰۰ هزار میلیارد تومان نیز گذشت و در سال‌های ۹۵ تا خرداد ۹۷ به ترتیب ۱۱۲،۹۱ و ۱۲۶ هزار میلیارد تومان گزارش شده است. نسبت تسهیلات غیرجاری به کل تسهیلات نیز از سال ۹۶ تغییر کرده و افزایشی شده است و از عدد ۱۰ در سال ۹۵ به عدد ۱۰،۳ و ۱۱،۴ در سال‌های ۹۶ و ۹۷ افزایش داشته است.

البته در کنار رشد مانده تسهیلات غیرجاری، باید تلاش بانک‌ها، مذاکرات با بدهکاران، استمهال بدهی‌ها و تجدید قراردادهای تسهیلات بانکی به صورت سالانه نیز در کنار این ارقام در نظر گرفته شود، زیرا اگر استمهال بدهی‌های هر ساله و در چند سال اخیر انجام نمی‌شد، قطعا رقم مانده مطالبات معوق، مشکوک‌الوصول و سررسید گذشته بیش از این گزارش می‌شد.

در حال حاضر، بانک‌های کشور با مانده تسهیلات بالای ۱۱۰۰ هزار میلیارد تومان، در عین حال که به تامین نیاز نقدینگی واحدهای اقتصادی و اشتغال و سرمایه در گردش آنها کمک کرده است اما در عین حال، در معرض ریسک مطالبات معوق، سررسید گذشته و مشکوک‌الوصول قرار دارد و بالا رفتن نسبت تسهیلات غیرجاری از ۵ درصد به ۱۱،۴ درصد در ۱۵ سال اخیر ۹۷-۱۳۸۲ نه تنها بالاتر از استانداردهای بین‌المللی و شاخص‌های بانکداری کارآمد است، بلکه می‌تواند شبکه بانکی کشور را در معرض مشکلات مختلف قرار دهد و لذا ضروری است که برای آن برنامه‌ریزی شود.

البته کارشناسان در این زمینه معتقدند که مهم‌ترین برنامه‌ای که در این زمینه باید اجرایی شود، پرداخت بدهی دولت به بانک‌ها و پیمانکاران است زیرا اگر پیمانکاران طلب خود را از دولت دریافت کنند قادر به پرداخت بدهی خود به بانک‌ها خواهند بود. از سوی دیگر، رشد مطالبات معوق به عدد ۱۲۶ هزار میلیارد تومان باعث شده که میزان اضافه برداشت یا بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی نیز به رقم بیش از ۱۴۷ هزار میلیارد تومان برسد که رابطه معناداری با عدد ۱۲۶ هزار میلیارد تومانی تسهیلات غیرجاری بانک‌ها دارد.

در حال حاضر بدهی دولت به بانک‌ها به عدد ۲۲۰ هزار میلیارد تومان رسیده که باعث ایجاد تنگنای مالی، قفل شدن منابع بانک‌ها، کاهش سودآوری و درآمد بانک‌ها و توان تسهیلات دهی آنها شده است. دولت با پرداخت بدهی خود به پیمانکاران، تهاتر اضافه برداشت بانک‌ها، مطالبات معوق و بدهی دولت به بانک‌ها و پیمانکاران می‌تواند تاحدی این معضل را کاهش دهد و البته راهکار اصلی ایجاد زمینه‌های رشد درآمد دولت است تا خرج و دخل متعادل شود و از فشار بر منابع بانک‌ها و رشد مطالبات معوق جلوگیری کند.

وضعیت مطالبات معوق در بانک‌های تخصصی بهتر از سایر بانک‌ها بوده و در این ۱۵ سال نسبت تسهیلات غیرجاری یا مطالبات معوق از ۵ تا ۱۰ درصد در سال‌های مختلف در نوسان بوده و اوج آن در سال ۸۵ بوده که احتمالا متاثر از طرح مسکن مهر است و در سال ۹۶ نیز به ۸،۲ درصد رسیده و مانده مطالبات معوق بانک‌های تخصصی به حدود ۱۷ هزار میلیارد تومان رسیده است.

مقایسه مانده تسهیلات بانک‌ها و موسسات اعتباری در دوره ۱۵ سال اخیر با مانده تسهیلات غیرجاری، مطالبات معوق، مشکوک‌الوصول و سررسید گذشته در سال‌های ۹۷-۱۳۸۲ نشان می‌دهد که با وجود افزایش قابل توجه میزان تسهیلات بانک‌ها و با وجود مخارج دولت و رشد درآمد نفت، مطالبات معوق و تسهیلات غیرجاری بیش از تسهیلات‌دهی بانک‌ها رشد کرده و در دوره سال‌های ۸۶ تا ۹۲ سهم مطالبات معوق یا تسهیلات غیرجاری از کل تسهیلات بانک‌ها به ۱۱ تا ۱۸ درصد افزایش یافته است.

روند افزایش مطالبات معوق و بالا رفتن سهم تسهیلات غیرجاری از کل تسهیلات بانک‌ها، از سال ۸۴ و با شروع فعالیت دولت نهم، شدت گرفته و از ۹ درصد در سال ۸۵ به ۱۸ درصد در سال ۸۷ رسیده و تنها طی ۲ سال دو برابر شده است. مانده تسهیلات بانک‌ها از ۱۱۷ هزار میلیارد تومان در سال ۸۵ به ۵۳۴ هزار میلیارد تومان در سال ۹۲ رسیده و طی این سال‌ها با ۳۵۰ درصد رشد ۴،۵ برابر شده است، اما به خاطر بی‌توجهی به توجیه اقتصادی وام‌گیرندگان و وثایق آنها و اعتبارسنجی مشتریان، عملا میزان مانده مطالبات از ۱۱ هزار میلیارد تومان در سال ۸۵ به ۶۷ هزار میلیارد تومان در سال ۹۲ رسیده و با ۵۰۰ درصد رشد عملا ۶ برابر شده و رشد مطالبات معوق تقریبا دو برابر رشد تسهیلات بانک‌ها بوده است. تسهیلات‌دهی بانک‌ها متاثر از رشد درآمد نفت و سیاست‌های انبساطی دولت‌های نهم و دهم، باعث شده که در برخی سال‌ها مانده مطالبات معوق و نسبت تسهیلات غیرجاری و معوق افزایش یابد و در برخی سال‌ها شتاب رشد مطالبات معوق و تسهیلات غیرجاری بیش از رشد مانده تسهیلات بوده است.

نسبت مطالبات معوق، سررسید گذشته و مشکوک‌الوصول به اضافه خرید دین و اموال معاملات در سال‌های ۸۵ تا ۸۸ روند افزایشی داشته و از ۹،۲ درصد در سال ۸۵ به اوج خود در سال ۸۸ با عدد ۱۸،۲ درصد رسیده و در ۴ سال دولت نهم افزایش شدیدی داشته است. در مجموع رقم مانده مطالبات معوق در ۱۵ سال اخیر همواره رو به افزایش بوده و از ۱۱ هزار میلیارد تومان در سال ۸۵ به ۱۲۶ هزار میلیارد تومان در سال ۹۷ رسیده است.

در دوره ۱۰ سال اخیر ۸۸ تا ۹۷ نیز سهم مطالبات معوق از کل تسهیلات طبق گزیده‌های پولی و بانکی به ترتیب معادل ۱۵،۶، ۱۷،۲، ۱۳،۶، ۱۴،۹، ۱۳، ۱۲،۱، ۱۰،۲، ۱۰، و ۱۰،۳ و ۱۱،۴ درصد بوده است. براساس نماگرهای اقتصادی بانک مرکزی نیز نسبت تسهیلات غیرجاری به کل تسهیلات بانک‌ها شامل مطالبات معوق، سررسید گذشته، مشکوک‌الوصول و سوخت شده ارزی و ریالی طی سال‌های ۸۷ تا ۹۵ به ترتیب معادل ۱۷،۶، ۱۸،۲، ۱۳،۸، ۱۵،۱، ۱۴،۷، ۱۴،۱، ۱۲،۱، ۱۰،۲، ۱۰، ۱۰،۳ و ۱۱،۴ درصد بوده است.

هزینه نگهداری وثایق رو به افزایش بانک‌ها

شنیده‌های مختلف از بانک‌های کشور حاکیست که پیگیری مطالبات معوق به مرحله سختی رسیده است و سال‌ها طول می‌کشد تا بدهکاران بزرگ و سایر بدهکاران بانکی بتوانند رقم بدهی خود را کاهش دهند. همچنین از مجموع دارایی‌ها و اموال و وثایق مشتریان که به دلیل عدم پرداخت اصل و فرع وام‌ها توسط مشتریان، تبدیل به دارایی بانک‌ها شده و روی دست بانک‌ها مانده است، عملا درصد اندکی قابل فروش به قیمت مناسب است و هر سال بر تعداد این وثایق افزوده می‌شود در حالی که ظرفیت نقدشوندگی کافی ندارند به معضل جدیدی برای بانک‌ها تبدیل شده و امکان کسب درآمد و سود و تولید و اشتغال ندارند و به همین خاطر بسیاری از مدیران بانکی معتقدند که در مذاکره با صاحبان این اموال باید پرونده مطالبات معوق به سمتی هدایت شود که خود مالکان از این اموال برای تولید و اشتغال و درآمدزایی استفاده کنند تا شاید بتوانند بدهی خود به بانک‌ها را نیز پرداخت کنند. زیرا این دارایی‌ها جز هزینه برای بانک‌ها نتیجه‌یی ندارد و قابل فروش به قیمت مناسب در بازار راکد ملک و ساختمان نیست.

اگرچه استمهال بدهی‌ها با قرارداد و نرخ‌های جدید سود بانکی موجب تبدیل تسهیلات غیرجاری به جاری شده است و رقم عمده‌یی از مطالبات معوق را کنترل کرده اما به دلیل نامناسب بودن وضعیت بازار ملک و ساختمان عملا حجم وثایق و دارایی‌هایی که روی دست بانک‌ها مانده به شدت رو به افزایش است و نه تنها به قیمت مناسب قابل عرضه در بازار نیست و خریدار کافی ندارند بلکه حتی نگهداری این اموال برای بانک‌ها هزینه‌ساز و مشکل‌زا شده و برای نگهداری از آنها باید نیروی انسانی، تشکیل پرونده، هزینه‌های مختلف اداری و نگهداری ساختمان و ملک را پرداخت کنند.

بر این اساس، چاره کار این است که اولا گرفتن وثایق کافی و قابل نقد و اوراق و سهام و... جای ساختمان، زمین و کارخانه را کدر ابگیرد و ثانیا اعتبارسنجی مشتریان و توجیه اقتصادی طرح‌ها جایگزین دریافت وثیقه شود.

برخی صاحب‌نظران معتقدند که اگر مانده ۱۱۰۰ هزار میلیارد تومانی تسهیلات بانک‌ها و موسسات اعتباری را دقیق تجزیه و تحلیل کنیم و رشد ۳۱ درصدی تسهیلات‌دهی بانک‌ها در سال ۹۵ و ادامه این روند در سال ۹۶ و ۹۷ همچنین سهم ۶۳ درصدی و بالای سرمایه در گردش از تسهیلات را در نظر بگیریم به این معنی است که بخش قابل توجهی از این مانده تسهیلات به خاطر رکود بخش‌های اقتصاد، رشد هزینه نگهداری واحدهای اقتصادی و سودآوری نامتناسب با رشد هزینه‌ها تبدیل به تسهیلات غیرجاری خواهد شد و بخشی از این واحدها که در سال‌های اخیر وام‌های بزرگی را دریافت کرده‌اند قادر به پرداخت اصل و سود وام‌ها نبوده و مطالبات معوق را افزایش خواهد داد.

در نتیجه با پر شدن ظرفیت وثایق بانکی در مقابل رشد بدهی مشتریان، بانک‌ها قادر به تمدید وام‌های جدید و اضافه کردن رقم آنها نبوده و ناچار در مقابل بدهی‌های قبلی که تبدیل به مطالبات معوق خواهد شد باید مالکیت وثایق بسیاری را به بانک‌ها منتقل کنند و این موضوع علاوه بر رشد پرونده‌های مطالبات معوق، ملک و املاک و ساختمان، زمین و کارخانه بسیاری را روی دست بانک‌ها می‌گذارد که نه تنها قادر به درآمدزایی یا فروش آنها نخواهند بود بلکه حتی هزینه نگهداری و نیروی انسانی کافی برای آن نخواهند داشت و ورود بانک‌ها به شرکت‌داری و ملک و املاک نیز مشکل بانک‌ها را دوچندان خواهد کرد.

لذا باید با اجرای یک طرح ضربتی، سرنوشت بسیاری از پرونده‌های مطالبات معوق و بدهکاران بانکی روشن شود و خود بدهکاران در نگهداری اموال و درآمدزایی و کسب و کار، تولید و اشتغال پیشنهادهای مناسب به بانک‌ها بدهند و حداقل به صورت مشارکت با بانک‌ها یا با مالکیت بانک‌ها از فرسوده شدن و معطل ماندن اموال موجود جلوگیری کنند.

سال	مانده تسهیلات بانکی هزار میلیارد تومان	نسبت تسهیلات غیرجاری به کل تسهیلات ارزی و ریالی - درصد	رشد نسبت تسهیلات غیرجاری - درصد	مانده تسهیلات غیرجاری هزار میلیارد تومان	میزان تغییر مانده تسهیلات غیرجاری - میلیارد تومان
۱۳۹۳	۶۳۰	۱۲،۱	-۱۴،۲	۷۶	-
۱۳۹۴	۷۳۶	۱۰،۲	-۱۵،۷	۷۵	-۱۲۰۰
۱۳۹۵	۹۱۷	۱۰	-۲	۹۱	۱۶۷۰۰
۱۳۹۶	۱۰۹۱	۱۰،۳	۳	۱۱۲	۲۰۶۷۰
خرداد ۹۷	۱۱۰۵	۱۱،۴	۱۰،۷	۱۲۶	۱۴۰۰۰
نسبت تسهیلات غیرجاری به کل تسهیلات بانک‌ها از ۱۰ در سال ۹۵ به ۱۱،۴ در خرداد ۹۷ رسید					

گزارش «تعادل» از وضعیت بازار ارز و طلا

تلاش بالاخریدها برای جبران ضرر

گروه بانک و بیمه | احسان شمشیری |

روز چهارشنبه ۱۸ مهرماه، در حالی که فعالان بازار ارز، عمدتا خریدار ارز هستند و دلالان و صرافی‌ها بیشتر به خرید ارز تمایل دارند، نرخ دلار آزاد در بازار تهران به بالای ۱۵ هزار تومان صعود کرده و در قیمت ۱۵ هزار و ۱۰۰ تومان معامله می‌شود. به گزارش تعادل، میانگین موزون سنا اسکناس یورو ۱۵ هزار و ۷۰۰ تومان خرید و ۱۵ هزار و ۸۰۰ تومان فروش رفته و نرخ دلار نیز ۱۳ هزار ۴۴۰ تومان خریداری و به قیمت ۱۳ هزار ۴۲۰ تومان به فروش رسید همچنین نرخ فروش هر یورو در تابلوی صرافان ۱۷ هزار و صد تومان درج شده بود. نرخ فروش اسکناس در سنا نیز برای درهم ۳۷۱۵، یوآن ۲ هزار تومان، پوند ۱۷۸۴۸ تومان، لیر ترکیه ۱۸۴۶ تومان اعلام شده است. از سوی دیگر در بازار تهران نرخ فروش هر قطعه سکه تمام طرح جدید ۴ میلیون و ششصد هزار تومان و نرخ هر سکه تمام طرح قدیم ۴ میلیون و چهارصد هزار تومان است. همچنین نرخ فروش نیم سکه ۲ میلیون و سیصد هزار تومان و هر ربع سکه نیز یک میلیون و سیصد هزار تومان است.

تلاش بالاخریدها برای جبران ضرر

شماری از فعالان بازار ارز، اعتقاد دارند افزایش دلار در روزهای اخیر بیشتر ناشی از تلاش نوسان گیران برای فروش دلارهای «بالا خرید» بوده است. به باور آنها، معامله گرانی که در قیمت‌های بالای ۱۴ و ۱۵ هزار تومان خریدهای سنگینی را انجام داده بودند، از کاهش قیمت به سطوح پایین‌تر ضرر هنگفتی را متحمل شده‌اند. در نتیجه در روزهای اخیر سعی کردند با جوسازی و تحرک در بخش معاملات فردایی قیمت را به سطوح بالاتر ببرند و زمینه را برای فروش دلارهای خود فراهم کنند. اما نگاه دیگری نیز در بازار وجود دارد؛ نگاهی که برخلاف دسته اول باور دارد، افزایش قیمت دلار ادامه‌دار خواهد بود. این عده معتقدند نوسان گیران اهداف بلندمدت‌تری را دنبال کنند و به دنبال آن هستند که با شکست مرزهای مقاومتی بار دیگر مردم عادی را به بازار بازگردانند.

ساماندهی بازار ارز با استفاده از ظرفیت صرافی‌ها

در این رابطه محمدرضا پور ابراهیمی در گفت‌وگو با خانه ملت، درباره نشست مشترک کمیسیون اقتصادی با کانون صرافان کشور، گفت: با توجه به تغییر سیاست‌های ارزی در چند ماه گذشته و شرایط خاص مراودات ارزی، صرافی‌ها نقش مهمی در مبادلات ارزی دارند، بنابراین جهت بررسی مشکلات، مسائل و دغدغه‌ها و انتظارات که از حوزه فعالیت‌ها صرافی‌ها وجود دارد جلسه امروز برگزار شد. رییس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی افزود: مباحث بسیار مهم و جامع در جلسه مطرح شد، به نظر می‌رسد برای آنکه از ظرفیت این مجموعه صرافی‌ها استفاده شود باید مسائل مربوط به صرافی‌ها پیگیری شود و بانک مرکزی اقداماتی در رابطه با آنها انجام دهد.

لزوم استفاده از ظرفیت‌های جدید

نماینده کرمان و راور در مجلس شورای اسلامی افزود: با توجه به محدودیت‌هایی که کشورهای خاص در ارتباط با انجام فعالیت صرافی‌ها به وجود آورده‌اند استفاده از ظرفیت‌های جدید در حوزه ارزی امروز در جلسه کمیسیون اقتصادی مورد بحث و بررسی قرار گرفت. موضوعات مرتبط با بخشنامه‌های بانک مرکزی که برخی محدودیت‌ها در عملکرد صرافی‌ها ایجاد کرده که باید اصلاح شود مورد بررسی قرار بگیرد.

پورابراهیمی ادامه داد: افزایش اختیارات به جهت انجام ماموریت‌ها به ویژه در حوزه حوالجات ارزی و در بخش اسکناس مطرح و بررسی شد، مشکلات مالیاتی صنف صرافی‌ها که در عملکرد آنها موثر است نیز مورد بررسی قرار گرفت. تمامی موارد مذکور برای ساماندهی بازار ارز با استفاده از ظرفیت صرافی‌ها بود.

وی با بیان اینکه نشست بعدی با کانون صرافی‌ها با حضور مسوولان وزارت و بانک مرکزی برگزار می‌شود، گفت: مقرر شد برنامه پیشنهادی و گزارش تخصصی کانون صرافان به کمیسیون ارایه شود. از بانک مرکزی انتظار داریم به دلیل جایگاه کانون صرافان این ساختار را به رسمیت بشناسد و نقش هماهنگ کننده ایفا کند. رییس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی یادآور شد: گزارش جامع کانون صرافان و کمیته ارزی کمیسیون اقتصادی مجلس در حال جمع بندی است که این موضوع کمک می‌کند تا از ظرفیت صرافی‌ها بیشتر استفاده شود تا دو هفته آینده نتایج مصوبات، هماهنگی و اقدامات و تغییر بخشنامه‌های دولت در ارتباط با بهبود و ارتقاء توانمندی صرافی‌ها به مردم ارایه می‌شود.

کاهش نرخ ارز ادامه می‌یابد

همچنین عضو هیات رییسه اتاق بازرگانی تهران با تاکید بر تداوم روند نزولی ارز گفت: قطعا ثبات به بازار ارز باز می‌گردد. سیده فاطمه مقیمی در خصوص بازگشت ارز حاصل از صادرات به چرخه اقتصاد عنوان کرد: زمانی که سیاست‌گذار، سیاست و تصمیمی را در مقطع زمانی تعیین کند، فعالان این حوزه باید به آن عمل کنند و قطعاً باید نظارت در این زمینه نیز ادامه‌دار باشد.

عضو هیات رییسه اتاق بازرگانی تهران با بیان اینکه بازار ارز باید به ثبات برسد، گفت: بازار کاذب و حبابی فعلی در تلاش است که نگذارد سیاست‌های اتخاذ شده به ثمر بنشیند اما با اجرای برنامه‌های پیش رو، ارزش واقعی نرخ ارز تعیین می‌شود.

وی خاطرنشان کرد: اعمال سیاست‌های بانک مرکزی و برقراری ثبات در بازار ارز به نفع صادرکنندگان، واردکنندگان، تولیدکنندگان و در نهایت مصرف‌کنندگان است. به نظر می‌رسد تحت تاثیر بحث‌هایی که درباره پذیرش و اجرای مقررات اف ای تی اف در ماه‌های اخیر انجام شده و حساسیت‌ها به ویژه در حوزه مالی و بانکی و حتی بازار نسبت به آن افزایش یافته است، برخی به عمد یا سهو این موضوع را القاء می‌کنند که با اجرای مقررات اف ای تی اف از سوی ایران، روند ورود دلار از طریق حساب‌های بانکی، آزاد خواهد شد، قیمت دلار کاهش خواهد یافت یا تعاملات بانکی تسهیل می‌شود. در حالی که اینگونه نیست و اجرای مقررات اف ای تی اف ارتباط مستقیمی با قیمت دلار و واردات آن یا بهبود تعاملات بانکی ندارد. طرح این مباحث جز به انحراف کشاندن افکار عمومی یا بالا بردن سطح انتظار جامعه از اجرای این مقررات یا بالا بردن هزینه اجرای این مقررات برای دولت نیست.

به زبان ساده، هیچ یک از مشکلات اقتصادی، بانکی و پولی کشور قرار نیست با اجرای مقررات اف ای تی اف رفع شود؛ چرا که اصولا اف ای تی اف قرار نیست مشکلات اقتصادی را حل کند. بلکه عدم رعایت استانداردهای اف ای تی اف و بازگشت اقدامات تقابلی اف ای تی اف علیه ایران که بعد از اجرای برجام تا کنون معلق شده است، باعث بدتر شدن وضعیت و بسته‌شدن هر منفذی برای تلاش در جهت بهبود اوضاع است.

اجرای مقررات اف ای تی اف امکان انتقال ارز به داخل را افزایش نمی‌دهد و لزوما مسیر بانکی جدیدی را برای ورود ارز حاصل از هر نوع صادرات به داخل باز نمی‌کند بلکه تعاملات بانکی که در عرصه بین‌الملل معطل ایران هستند را به جریان می‌اندازد و کشورها و بانک‌ها و موسساتی که وابستگی به امریکا ندارند و می‌توانند با ایران کار کنند اما متعهد به قوانین اف ای تی اف هستند را به همکاری با ایران سوق خواهد داد. اجرای اف ای تی اف اگر سنگ‌های بزرگی را که امریکا بر سر راه ایران انداخته است برنمی‌دارد، سنگ‌اندازی جدیدی ندارد و اجازه نمی‌دهد شرایط از آنچه هست بدتر شود.

در مثالی ساده از این بحث، اگر فردی گواهینامه رانندگی نداشته باشد، چه بنز سوار شود چه پیکان فرقی در اصل قضیه ندارد و بدون رعایت مقررات، رانندگی برایش امکان‌پذیر نیست.

صاحب‌نظران چشم‌انداز بازار سرمایه را ترسیم می‌کنند

نشانه‌های تعادل در بورس

گروه بورس | مسعود کریمی |

برآیند کلی معاملاتی شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران طی داد و ستدهای هفته جاری همگام با مصوبات مثبت مجلس شورای اسلامی در خصوص تصویب لایحه الحاق ایران به کنوانسیون مبارزه با تامین مالی تروریسم «CFT» نشان از کاهش ۴ هزار و ۵۴۴ واحدی (معادل ۲،۴ درصد منفی) دارد. به عقیده کارشناسان بازار سرمایه پس از هر رشد شارپی در بازار سهام بطور قطع قیمت سهام صنایع و شرکت‌ها با مقداری کاهش و اصلاح همراه خواهد شد که جریان معاملاتی بورس تهران طی هفته جاری به نوعی نشان از این مهم دارد. در همین حال، اغلب فعالان اقتصادی بر این باورند که بازار سهام کشور در مقایسه با سایر بازارهای موازی همچنان از پتانسیل ۴۰ الی ۵۰ درصدی رشد بهره‌مند است و سردرگمی ارزی این روزها به نوعی می‌تواند به سود بازار سهام تمام شود. چرا که پر شدن سقف انتظارات ارزی در کنار افزایش ریسک سرمایه‌گذاری در این حوزه به عنوان نکته‌ای منفی در امر سرمایه‌گذاری لحاظ خواهد شد. به هر روی، در فضای کلی تالار حافظ مشاهده می‌شود سهم‌هایی کم ارزش و بدون پشتوانه فاندامنتالی قوی که سوار بر موج هیجانی با افزایش قیمتی مواجه شدند نیز به نوعی با حاکم شدن فضای تحلیلی به جایگاه واقعی خود توام با کاهش قیمت‌ها در روزهای آتی می‌رسند و در این بین افرادی که بدون بررسی اقدام به خرید هر نوع سهمی در بورس کردند با پدیده رسوب سهام در پرتفوی خود مواجه خواهند شد.

تغییر مسیر گروه‌ها

در همین رابطه، سیدیاسر شریعت معاون سرمایه‌گذاری شرکت ارزش آفرینان فدک با اشاره به بروز نشانه‌هایی از تعادل در روند معاملاتی بورس تهران در گفت‌وگو با «تعادل» عنوان کرد: رشد بازار از اوایل شهریور ماه به صورت هیجانی و در برخی از گروه‌ها به نوعی غیرمنطقی رخ داد. بنابراین، تجربه نشان می‌دهد که هیجان در روند صعودی و نزولی شاخص بطور قطع برگشتی هم متناسب با همان میزان خواهد داشت. به گفته وی، در این میان ممکن است برخی از گروه‌ها و سهم‌ها قربانی جو منفی بازار شوند و با وجود ارزندگی، کاهش قیمتی را در داد و ستدهای خود تجربه کنند. این کارشناس بازار سرمایه در خصوص چشم‌انداز این دست از شرکت‌ها نیز تصریح کرد: بطور قطع در میان و بلندمدت پس از پایان رفتار هیجانی بازار، تحت هر شرایطی مسیر سهم‌ها و گروه‌ها از یک‌دیگر جدا خواهد شد. این تحلیلگر بازار سرمایه معتقد است که طی ۲ الی ۳ روز گذشته تا حدودی روند حرکتی گروه‌ها از یک‌دیگر منفک شده‌اند که این مهم نشان از رسیدن به تعادل و تخلیه هیجان عجیب در معاملات بازار سهام دارد.

سیدیاسر شریعت ابراز داشت: احتمال تداوم فشار فروش در برخی از گروه‌ها همچنان وجود خواهد داشت اما در کلیت بازار به نظر می‌رسد که تقریبا اصلاح هیجانی به پایان رسیده است. به هر روی، از این پس سهامداران می‌بایست برای خرید یا فروش سهام در بورس کشور به دنبال دلایل منطقی بیشتری باشند. معاون سرمایه‌گذاری شرکت ارزش آفرینان فدک اذعان داشت: با توجه به نشانه‌ها و تغییرات در نوع معاملات برخی از گروه‌ها پیش بینی می‌شود که بازار طی هفته‌های آتی به نقطه تعادل واقعی خود خواهد رسید. بنابراین، می‌توان بر این نکته تاکید کرد، در مواقعی که رشد یا کاهش به صورت دسته جمعی شکل بگیرد به مرور زمان روند معاملاتی شرکت‌ها و گروه‌ها از یکدیگر جدا خواهد شد.

این کارشناس بازار سرمایه تصمیم مجلس در خصوص تصویب لایحه الحاق ایران به کنوانسیون مبارزه با تامین مالی تروریسم «CFT» را تصمیمی عقلایی ارزیابی کرد و ادامه داد: امیدواریم در انتها به صورتی که به صلاح کشور است این موضوع به تصویب نهایی برسد چرا که این مهم می‌تواند اثرگذاری مثبتی را در آینده داشته باشد. سیدیاسر شریعت بر این باور است که، با توجه به شرایط اقتصادی و سیاسی کشور در کنار وضعیت نرخ دلار و بازارهای کالایی داخلی شاهد مشکل خاصی در بازار سهام نخواهیم بود. وی افزود: ریزشی برای بازار متصور نمی‌شود و گروه‌هایی که گزارش‌های ۶ ماهه خوبی را ارایه کنند نیز می‌توانند حرکت‌های مثبتی را طی هفته آینده در روند معاملاتی سهام به ثبت برسانند. این تحلیلگر بازار سرمایه تصریح کرد: با توجه به تجربه چند روز اخیر بعید به نظر می‌رسد که بازار حرکتی یک‌دست را در دستور کار خود قرار دهد و تمام سهم‌ها با یک‌دیگر رشد پیدا کنند. به هر حال، برخی از گروه‌ها که گزارش‌های مطلوبی را به بازار ارایه می‌کنند به نظر می‌رسد که هفته مناسب‌تری را تجربه کنند. معاون سرمایه‌گذاری شرکت ارزش آفرینان فدک بیان کرد: تا زمانی که ارزش معاملات در رقمی بین ۱۵۰۰ تا ۲ هزار میلیارد تومان قرار بگیرد در واقع روند بازار همچنان پر رونق و صعودی خواهد بود. این در حالی است که در چنین شرایطی روندهای منفی نیز به عنوان اصلاح قیمتی محسوب می‌شوند.

۳ عامل اساسی رشد

از سویی دیگر، علی تاج بر کارشناس بازار سرمایه با بیان اینکه در روزهای حساس کنونی فرصتی برای جایگزینی سرمایه‌گذاری در بازار سرمایه به جای بازار ارز و سکه فراهم شده است، گفت: مهم‌تر از روند نماگرها فرهنگ سازی و اصلاح ناهنجاری بازار سرمایه از اهمیت برخوردار است. به گزارش فارس، وی پیرامون آخرین وضعیت بازار سهام گفت: بازار سهام پس از یک صعود تاریخی، طی روزهای اخیر در مسیر اصلاح قرار گرفت. این تحلیلگر بازار بیان کرد: متاسفانه فعالان هیجانی بازار سهام چه در روزهای مثبت و چه در روزهای منفی، رفتارهای توده‌واری را از خود بروز می‌دهند که با وجود پیشرفت بنیه علمی نهادهای مالی فعال در بازار سرمایه، همچنان برتری احساسات و شایعات بر تحلیل و بررسی در خرید و فروش‌ها حرف اول را می‌زند. به گفته این کارشناس بازار سرمایه صعود شاخص کل بورس در تابستان امسال، اگرچه با شتاب غیرقابل پیش‌بینی همراه بود ولی به پشتوانه دلایل بنیادی مشخصی رخ داد که علت ریزش‌های اخیر را می‌توان در همان دلایل بنیادی جستجو کرد. وی ادامه داد: سه عامل اصلی صعود شاخص کل بورس شامل افزایش نرخ ارز، افزایش نرخ جهانی کالاهای اساسی و انتقال بخشی از نقدینگی کشور به بازار سرمایه خلاصه می‌شود. بر این اساس افزایش نرخ ارز از یک طرف منجر به افزایش نرخ فروش شرکت‌های تولیدی شده و اثر با اهمیتی را در سودآوری شرکت‌های صادرکننده دارد.

مروری بر آمار معاملات بورس و فرابورس

امواج بازار سهام به آرامش رسیدند

گروه بورس | آمار معاملات بورس نشان می‌دهد که در روز گذشته شاخص‌های بورس با رشد مواجه شدند بطوری که شاخص کل با ۱۶۸ واحد رشد معادل ۰.۰۹ درصد به ۱۸۱ هزار ۱۵ واحد، شاخص قیمت «وزنی -ارزشی» با ۴۹ واحد افزایش معادل ۰.۰۹ درصد به ۵۲ هزار ۹۰۵ واحد، شاخص کل «هم‌وزن» با ۵۴۹ واحد افت معادل ۱.۸۳ درصد به ۲۹ هزار و ۴۳۹ واحد، شاخص قیمت «هم‌وزن» با ۳۸۸ واحد کاهش، معادل ۱.۸۳ درصد به ۲۰ هزار و ۸۰۶ واحد، شاخص آزاد شناور با ۲۴۱ واحد افت، معادل ۰.۱۲ درصد به ۱۹۳ هزار و ۸۴۴ واحد، شاخص بازار اول با ۱۰۲ واحد کاهش معادل ۰.۰۷ درصد به ۱۳۶ هزار ۶۷۴ واحد و شاخص بازار دوم با ۱۴۲۱ واحد صعود معادل ۰.۴۱ درصد، به ۳۴۴ هزار و ۵۷۲ واحد رسید. از سویی دیگر در این روز تالار شیشه‌ای ۶ نماد «شپنا با ۲۱۱ واحد، کچاد با ۲۰۶ واحد، تاپیکو با ۱۸۳ واحد، پارس با ۱۵۶ واحد، پارسان با ۱۳۷ واحد و فارس با ۱۰۶ واحد» رشد، بیشترین تاثیر مثبت را بر شاخص کل بورس بر جای گذاشتند.

به این ترتیب، در پایان معاملات بورس، در ۱۶۵ هزار و ۱۱۳ نوبت معاملاتی، ۳ میلیارد و ۳۲۰ میلیون برگه اوراق بهادار به ارزش ۱۳ هزار و ۱۷۱ میلیارد تومان در بورس معامله شد و ارزش بازار به ۶۹۰ هزار و ۶۰۲ میلیارد تومان رسید.

جهش در بازار ابزارهای نوین مالی

در پایان این هفته معاملاتی در فرابورس ایران یک میلیارد و ۳۰۱ میلیون ورقه بهادار به ارزش بیش از ۶ هزار و ۹۷ میلیارد و ۳۲۹ میلیون ریال در تمامی بازارها میان معامله‌گران دست به دست شد که بیش از ۳۸ درصد از حجم کل معاملات به دو بازار اصلی سهام فرابورس یعنی بازارهای اول و دوم اختصاص یافت.

شاخص کل فرابورس در روز چهارشنبه ۱۸ مهرماه ۹۷ در حالی که در ساعات ابتدایی معاملات به پله ۲۰۴۷ واحدی نزدیک شده بود در پایان معاملات با ۱۸ واحد کاهش در ارتفاع ۲۰۱۲ واحدی ایستاد که این کاهش بیش از همه تحت تاثیر معاملات منفی در نماد «ذوب» قرار داشت و این ۱۰ واحد اثر منفی بر آیفکس مانع از تاثیر بیشتر معاملات مثبت در نماد «میدکو» بر رشد شاخص کل شد. ادامه بررسی نمادها در روز جاری نشان می‌دهد بیشترین افزایش قیمت را نماد «وان» و بیشترین کاهش قیمت را نماد «ثعمرا» تجربه کردند. همچنین نماد تازه‌وارد «تاپکیش» در کنار «ذوب» و «سمگا» پُربیننده‌ترین نمادها لقب گرفت. از طرف دیگر، ۱۲۷ میلیون سهم به ارزش ۴۶۴ میلیارد ریال در بازار اول و ۳۷۴ میلیون سهم به ارزش یک هزار و ۵۱۶ میلیارد ریال در بازار دوم فرابورس معامله شد که نماد «ذوب» با حجم معاملات بیش از ۸۶ میلیون سهمی به ارزش بیش از ۲۷۹ میلیارد ریال بیشترین حجم و ارزش معاملاتی را در هر دو بازار به خود اختصاص داد. در ادامه معاملات سهام در سه تابلو بازار پایه ۷۳۵ میلیون سهم به ارزش یک هزار و ۶۵۹ میلیارد ریال میان معامله‌گران دست به دست شد.

به‌علاوه، در بازار ابزارهای نوین مالی در روزی که گذشت ۶۵ میلیون ورقه به ارزش ۲ هزار و ۴۵۹ میلیارد ریال معامله شد؛ در این بازار که اوراق بدهی، صندوق‌های سرمایه‌گذاری قابل معامله (ETF) و اوراق تسهیلات مسکن بانک‌های مسکن و ملی معامله می‌شوند، تسه‌ها در بازه قیمتی ۶۳۲ هزار تا ۶۱۴ هزار ریال نوسان کرد؛ «اشاد۶» بالاترین حجم و ارزش معاملاتی را در بازار بدهی در اختیار گرفت و صندوق اعتماد در ETFها صدرنشین شد.

معاون پذیرش و ناشران فرابورس ایران خبر داد

اعطای موافقت اصولی به ۹ صندوق جسورانه

معاون پذیرش و ناشران فرابورس به تشریح آخرین وضعیت پذیرش شرکت‌ها و عرضه‌های اولیه در فرابورس، تامین مالی نوآوری از طریق بازار دارایی فکری و صندوق‌های سرمایه‌گذاری جسورانه و تامین مالی جمعی پرداخت. به گفته وی در حوزه فعالیت صندوق‌های سرمایه‌گذاری جسورانه نیز ۵ صندوق در حال حاضر روی تابلو هستند که ارزش آنها ۱۴۵ میلیارد تومان است و در حوزه‌های مختلفی اعم از فناوری اطلاعات و ارتباطات، فناوری مالی، زیست فناوری، حوزه فرهنگ، آب، سلامت، پتروشیمی و... به فعالیت مشغولند. وی با اشاره به اینکه به زودی شاهد پذیره‌نویسی یک صندوق VC دیگر در فرابورس ایران خواهیم بود، افزود: صندوق بازنشستگی کشوری موسس این صندوق ۱۰ میلیارد تومانی است و در حوزه بیمه و بازنشستگی اقدام به تامین مالی خواهد کرد. معاون پذیرش و ناشران فرابورس ایران همچنین اعلام کرد که ۹ صندوق VC دیگر که سرمایه آنها در مجموع ۳۰۵ میلیارد تومان است بررسی شده و موافقت اصولی دریافت کرده‌اند و در حال طی کردن مقدمات مربوط به پذیره‌نویسی هستند که حوزه فعالیت این صندوق‌ها مواردی همچون سلامت، مواد و تجهیزات پیشرفته، زیست فناوری، تجارت الکترونیک، راه و شهرسازی و حمل و نقل، فناوری‌های ساختمان و... است. وی از بررسی ۱۰ صندوق سرمایه‌گذاری جسورانه دیگر برای اعطای موافقت اصولی خبر داد و گفت: برخی از این VCها حوزه فعالیت جدیدی برای تامین مالی دارند، به عنوان مثال یک صندوق جسورانه در حوزه فیلم و دو صندوق دیگر در حوزه‌های اکتشاف معادن و کشاورزی برای فعالیت به فرابورس درخواست که در دست بررسی است. تصویب دستورالعمل صندوق‌های سرمایه‌گذاری خصوصی در هیات مدیره سازمان بورس خبر دیگری بود که معاون پذیرش و ناشران فرابورس ایران در جمع خبرنگاران مطرح کرد و در این باره گفت: اگر چه این دستورالعمل هنوز ابلاغ نشده اما در هیات مدیره سازمان بورس تصویب شده است و تاکنون ۳ درخواست در این حوزه ارایه شده که حداقل ۱۵۰ میلیارد تومان تامین مالی از طریق این صندوق‌ها صورت خواهد گرفت. به گفته وی همچنین راه‌اندازی Fund Of Fund توسط سازمان بورس مصوب شده و یک درخواست در این رابطه ارایه شده است که ۶۰۰ تا یک هزار میلیارد تومان سرمایه این صندوق است و به زودی پذیره‌نویسی خواهد شد.

تحلیلی از رفتار تازه واردها:

برخی با منطق بازار سکه و دلار به بورس آمده‌اند

بورس در هفته‌ها و روزهای اخیر با جهش قابل توجهی همراه بود به نحوی که شاخص کل در عرض چند ماه از مرز ۱۹۰ هزار عبور کرد و در آستانه عبور از مرز ۲۰۰ هزار قرار گرفت. این رشد عجیب و قابل توجه، بسیاری از افرادی را که تاکنون به بورس و بازار سرمایه توجهی نداشتند به بورس علاقه‌مند ساخت به نحوی که کارگزاری‌هایی که برای خرید و فروش سهم در بازار سرمایه کد صادر می‌کنند با هجوم افراد تازه واردی مواجه شدند که خواهان دریافت کد از کارگزاری بودند. این تازه واردها بعضا با سرمایه‌هایی قابل توجه به بورس آمدند. اما در روزهای اخیر شاهد بودیم بازار سرمایه با افت و ریزش شاخص کل مواجه شد. شاخص کل از کانال ۱۹۰ هزار واحد به کانال ۱۷۰ هزار بازگشت وسپس با اندکی اصلاح به مرز ۱۸۰ هزار رسید. اینک بسیاری از تازه واردان که به طمع سودهای کلان و بعضا چند صددرصدی به بورس آمده بودند، با مقداری کاهش در ارزش سهامی که خریده بودند، مواجه شده‌اند و بعضا نگران وضعیت خود هستند. این مساله بار دیگر بحث رفتار حرفه‌ای در بورس را به موضوعی شایان توجه تبدیل کرده است.

داریوش روزبهانه، تحلیلگر بازار سرمایه، در گفت‌وگو با ایلنا، رفتار افراد تازه وارد به بورس را تحلیل کرده است:

■ در هفته‌های اخیر رشد قیمت سهام شرکت‌هایی که صادرات و درآمد دلاری داشتند، مانند پتروشیمی‌ها، فولادی‌ها و معدنی‌ها را شاهد بودیم. اما در دو روز گذشته با کاهش نسبی قیمت دلار شاهد ریزش و افت ارزش سهام این قبیل شرکت‌ها بودیم. تحلیل شما از این تحولات چیست و نقش کاهش قیمت دلار را تا چه مقدار موثر می‌دانید؟

به نظر من ورود نقدینگی بالا و قابل توجه در چند هفته اخیر موجب عدم تعادل‌هایی در قیمت سهام شده است. تحلیل مربوط به قیمت دلار و شرکت‌های صادرات‌محور، هنوز به صورت بنیادی تغییر نکرده است. ارزش سهام شرکت‌های صادراتی با توجه به قیمت دلار همچنان جای رشد دارد. به نظر من دستیابی شاخص کل به عدد ۲۷۰ هزار در میان مدت و تا پایان امسال قابل تحقق است. من معتقدم به جز ریسک‌های سیاسی که در مورد آبان ماه مطرح می‌شود و ممکن است به صورت مقطعی بازار را تحت تاثیر قرار دهد، اما شرایط کلی تغییر نمی‌کند و بازار سرمایه در همان بستر کلی رو به رشد به حرکت خود ادامه خواهد داد. اما ریزش‌های مقطعی که در چند روز گذشته شاهد بودیم تحت تاثیر حجم نقدینگی بسیار زیاد بازار و رفتار هیجانی و غیر حرفه‌ای افراد تازه وارد به بورس است.

■ در هفته‌های اخیر شاهد بودیم بسیاری از افرادی که تاکنون هیچ فعالیتی در بورس نداشتند با شنیدن اخباری مبنی بر رشد ارزش سهام و بازدهی مناسب بورس، به سوی بازار سرمایه هجوم آورده‌اند و بسیاری از کارگزاری‌ها با صف متقاضیان دریافت کد معامله در بورس مواجه بودند. شما معتقدید رفتار غیر حرفه‌ای این افراد تازه وارد که بعضا با نقدینگی بالا به بورس هجوم آورده‌اند موجب نوسانات روزهای اخیر است؟

بله دقیقا. این افراد همانطوری که چند ماه شنیده بودند قیمت سکه یا دلار صعودی است و به سمت بازار سکه و دلار رفته بودند اکنون هم شنیده‌اند که وضع بورس خوب است و با همان منطق سکه و دلار به بورس آمده‌اند. اینها درک درستی از بورس ندارند. نمی‌دانند تحلیل بنیادی چیست. حتی تفاوت سهم با سکه یا دلار را نمی‌دانند و می‌خواهند در بورس هم مانند بازار دلار و سکه رفتار کنند. وقتی عده‌ای با انگیزه‌های سفته‌بازانه به بازار دلار و سکه می‌روند و با همان منطق به بورس هم می‌آیند، طبیعی است که منطق رفتار سفته‌بازانه را با خود به بورس هم می‌آورند. اما مساله این است که سهام، چنین دارایی نیست و با آن نمی‌توان مانند سکه و دلار رفتار کرد.

■ شما پیشنهاد می‌کنید افرادی که قصد سرمایه‌گذاری در بورس را دارند با تحلیل‌های بنیادی نسبت به خرید سهم اقدام کنند یا با تحلیل‌های تکنیکال؟

من توجه به تحلیل بنیادی را پیشنهاد می‌کنم. اما نکته مهمی که باید به افراد تازه وارد به بورس باید به صورت موکد گفت این است که داستان ورود پول به بورس، داستان یک روز و دو روز یا چند هفته نیست. به این گروه از افراد باید تفهیم کرد که بورس جای یک شبه پولدار شدن نیست. بازار سرمایه اصلا از این جنس نیست. کارشناسان بازار سرمایه باید این نکته را با صراحت و بی‌رحمی کامل به مردم بگویند. متاسفانه برخی بدشان نمی‌آید که پول مردم به صورت انبوه به بورس بیاید و پشت سهم‌های مد نظرشان بنشینند. اما باید توجه داشت ماهیت بورس چه در ایران و چه در همه جای دنیا اینگونه نیست که یک گروه با انگیزه‌های سفته‌بازانه یا انگیزه کسب زود زیاد در یک مدت بسیار کوتاه، به اینجا بیایند و در عرض چند روز سود کلانی به دست بیاورند و سپس بروند. در نتیجه کسانی که به بورس می‌آیند باید زمان مد نظرشان را به دوره طولانی‌تر مثلا ۶ ماه الی یک سال تنظیم کنند. افراد تازه وارد پیشنهاد می‌کنم به خصوصیات بنیادی سهم توجه کنند. اینکه سهام شرکتی که می‌خرند مربوط به چه صنعتی است؟ چه افقی دارد؟ ظرفیت تولیدش چقدر است؟ توجه داشته باشند ریسک‌های سیاسی نسبت به همه سهم‌ها یکسان نیست و ریسک سیاسی شرکتی که صادرات یا واردات دارد یا شرکت‌های که فقط در داخل کشور فعال هستند، متفاوت است. همچنین پتانسیل صنایع گوناگون نسبت به هم متفاوت است. اگر به این موارد توجه نکنند ممکن است همان بلایی که در بازار دلار بر سر عده‌ای آمده در بورس هم برای‌شان ایجاد شود و برای دیگران هم درد سر درست کنند.

■ با مقداری فاصله گرفتن از بحث‌های روز و نوسانات اخیر، آیا شما در شرایط ایران، توجه به تحلیل تکنیکال را بر تحلیل بنیادی ارجح می‌دانید؟

من قطعا توجه به تحلیل‌های بنیادی را ارجح می‌دانم و فکر نمی‌کنم تحلیل تکنیکال فعلا در ایران پاسخگوی تحلیل رفتار قیمت باشد؟! اگر در روزی در ایران، بازارها عمق بیشتری پیدا کرد و محدودیتی در بالا رفتن یا پایین آمدن قیمت سهام در یک روز نبود و موارد دیگری که لازم است، شکل گرفت آن وقت می‌توان گفت تحلیل تکنیکال می‌تواند بهتر جواب بدهد.

دیدگاه

سرمایه‌گذاری در بورس جایگزین بازار ارز و سکه

بورس می‌تواند فرصت خوبی برای سرمایه‌گذاری باشد، شرکت‌هایی که وضعیت مالی آنها حاکی از سوددهی است می‌تواند بستر مناسبی برای جذب سرمایه‌های خانگی باشد.

عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس می‌گوید تولید منجر به صادرات جایگزین خوبی برای سرمایه‌گذاری سکه و ارز باشد.

به گزارش خانه ملت، غلامعلی جعفرزاده ایمن‌آبادی، با اشاره به نرخ دلار، گفت: دلار همچنان قیمت واقعی خود را ندارد و هنوز در حباب است، با توجه به بحث «سی اف تی» و کانالی که در بانک اروپا برای ایران باز شده است، بخش قابل توجه از مشکل ارزی حل شده یا دچار مشکل نخواهد شد، بنابراین پیش بینی دچار مشکل شدن ارزی کشور اشتباه است.

جعفرزاده ایمن آبادی، با بیان اینکه اگر کسی در ارز و سکه سرمایه‌گذاری کند دچار مشکل می‌شود، عنوان کرد: سرمایه‌ها باید به سمت تولید برود، اما بسیاری می‌گویند بستر تولید فراهم نیست، نکته این است که باید در تولیدی که منجر به صادرات می‌شود سرمایه‌گذاری شود.

این نماینده مجلس توضیح داد: تولیدی که منجر به صادرات نشود سرمایه‌گذاری مناسبی نیست، بنابراین بهترین بستر برای سرمایه‌گذاری تولیدی است که صادر می‌شود اما از آنجایی که آمارهای این بخش منعکس نمی‌شود مردم فقط نقاط منفی سرمایه‌گذاری در تولید را می‌بینند.

وی با اشاره به ممنوعیت صادرات برخی کالاها گفت: چرا صادرات بعضی از کالاهای رامنع کردیم؟ دلیل این کار شرایط بازار و اقتصادی خوب این محصولات در کشورهای همسایه است، چرا لبنیات و سیمان به این جا کشیده شد؟ چون وضعیت خوبی در کشورهای همسایه دارند.

سرمایه‌های خانه دارها به بورس برود

جعفرزاده ایمن آبادی با بیان اینکه حجم صادرات در چند ماه گذشته قابل توجه است، اظهار کرد: حجم کلینکر صادراتی کشور در ۶ و ۳ ماهه گذشته قابل توجه است، بخش اعظمی از صادرات به تولیدات داخلی برمی‌گردد.

عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس در این باره که خانه دارها به سمت بازار سکه و ارز رفته بودند، اکنون چه بستری برای سرمایه‌گذاری آنها وجود دارد، گفت: بورس می‌تواند فرصت خوبی برای سرمایه‌گذاری این بخش از جامعه باشد، شرکت‌هایی که وضعیت مالی آنها حاکی از سود دهی است می‌تواند بستر مناسبی برای جذب سرمایه‌های خانگی باشد.

روی خط شرکت‌ها

۳۶ شرکت مجوز افزایش سرمایه گرفتند

نگاهی به مجوزهای صادره نشان می‌دهد، ۳۲ درصد افزایش سرمایه‌ها از محل مطالبات حال شده سهامداران و آورده نقدی و مابقی از محل سود انباشته و اندوخته‌ها تامین شده است.

مدیریت نظارت بر بازار اولیه، مجوز انجام افزایش سرمایه ۳۶ شرکت فعال در بازار سرمایه را صادر کرد. به گزارش سنا، صدور این مجوزها در راستای اجرای مفاد قانون بازار اوراق بهادار و مقررات مربوطه طی شش ماهه سال ۹۷ نسبت به بررسی درخواست افزایش سرمایه شرکت‌های سهامی عام ثبت شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار صورت گرفته است.

مبلغ کل مجوزهای ارایه شده به شرکت‌های سهامی عام جهت انجام افزایش سرمایه طی این مدت معادل ۸۷ میلیارد و ۴۷۶ میلیون و ۴۴ هزار ریال است.

نگاهی به مجوزهای صادره نشان می‌دهد، ۳۲ درصد افزایش سرمایه‌ها از محل مطالبات حال شده سهامداران و آورده نقدی و مابقی از محل سود انباشته و اندوخته‌ها تامین شده است.

بر این اساس ۱۵ مورد اوراق اجاره، اوراق مشارکت، اوراق سلف موازی استاندارد و اوراق مرابحه نیز پذیره‌نویسی شده که مبلغ آن به ۳۴ میلیارد و ۸۷۰ میلیون ریال می‌رسد.

از این تعداد ۷ مورد مربوط به اوراق سلف موازی استاندارد، ۱ مورد اوراق مشارکت، ۶ مورد اوراق اجاره و ۱ مورد اوراق مرابحه بوده است.

همچنین استارت معاملات در بخش معاملات ثانویه انواع اوراق بدهی با تعداد ۹ اسناد خزانه اسلامی به مبلغ ۱۳۵ میلیارد و ۳۰۱ میلیون و ۴۶۶ ریال بوده است.

اسناد خزانه اسلامی فاقد نرخ اسمی و ناشر و بانی این اوراق، وزارت امور اقتصادی و دارایی به نمایندگی از دولت جمهوری اسلامی ایران است.

■ «خوساز» یک قدم جلوتر تا افزایش سرمایه ۳۴۸ درصدی: محورسازان ایران خودرو قصد دارد از محمل تجدید ارزیابی، سرمایه خود را ۳۴۸ درصد افزایش دهد. این افزایش سرمایه پس از تایید حسابرس در انتظار تایید سازمان بورس و اوراق بهادار است. شرکت محورسازان ایران خودرو قصد دارد به منظور خروج از ماده ۱۴۱، سرمایه خود را ۳۴۸ درصد افزایش دهد. به گزارش سنا، شرکت صنعتی محورسازان ایران خودرو، با انتشار گزارشی در شبکه کدال از تایید افزایش سرمایه شرکت توسط حسابرس و بازرس قانونی خبر داد.

بر همین اساس شرکت «خوساز» قصد دارد سرمایه خود را از مبلغ ۲۵ میلیارد تومان به ۱۱۲ میلیارد تومان افزایش دهد.

این افزایش سرمایه از محل تجدید ارزیابی دارایی‌ها و به منظور خروج از ماده ۱۴۱ لایحه اصلاحیه قانون تجارت انجام می‌شود.

اخبار

انحصار در بازار با پیش فروش لوازم خانگی

تسنیم | دبیر کل انجمن صنایع لوازم خانگی ایران گفت: اجرای طرح پیش فروش لوازم خانگی در بازار تلاطم و انحصار طلبی ایجاد می کند. حبیب‌الله انصاری با بیان اینکه انجمن صنایع لوازم خانگی ایران بیش از ۳۷ سال سابقه فعالیت دارد، اظهار کرد: طرح پیش فروش لوازم خانگی هفته گذشته در کمیته تنظیم بازار وزارت صنعت، معدن و تجارت به تصویب رسیده است. او با اشاره به اینکه اعضای این کمیته مخالفتی با ایجاد شرایط جهت تسهیل وضعیت و هم پوشانی میان تولید و تقاضا ندارند، اظهار کرد: ارایه چنین طرح‌هایی از سوی بخش خصوصی به کمیته تنظیم بازار آن هم قبل از بررسی قابل قبول نیست.
دبیر کل و رییس ستاد برنامه‌ریزی و اجرایی انجمن صنایع لوازم خانگی ایران ادامه داد: قیمت‌های مصوب شده از سوی ستاد تنظیم بازار وزارت صنعت، معدن و تجارت بسیار پایین بود بنابراین کارخانه‌ها تولید خود را کاهش دادند. او با اعلام این مطلب که با تلاش‌های بیش از دو ماهه انجمن صنایع لوازم خانگی ایران در حال حاضر قیمت‌ها منطقی شده است، گفت: طی ۱۰ روز گذشته بازار در مسیر تعادل قرار گرفته و اعلام یک باره چنین طرحی از سوی یک تولید کننده منطقی نیست.

توقف صادرات کاشی سرامیک به عراق

تسنیم | رییس انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان کاشی و سرامیک با اعلام اینکه فعالان این صنعت در صادرات محصولات خود به کشورهای عراق و افغانستان و پاکستان ریال دریافت می کنند، افزود: ما چگونه باید به ازای صادراتی که ریال دریافت کرده ایم به دولت دلار بپردازیم. بهنام عزیززاده با گلایه از اینکه بخشنامه جدید دولت در پیمان سپاری ارزی صادرکنندگان را ملزم به بازگشت ارز حاصل از صادرات به کشور نموده است، اظهار کرد: این بخشنامه صادرات صنعت کاشی و سرامیک را به کشورهای عراق، افغانستان و پاکستان متوقف کرده است.
او با اعلام اینکه فعالان این صنعت در صادرات محصولات خود به کشورهای عراق و افغانستان و پاکستان ریال دریافت می کنند، افزود: ما چگونه باید به ازای صادراتی که ریال دریافت کرده ایم به دولت دلار بپردازیم. او با بیان اینکه حدود ۹۰ درصد صادرات صنعت کاشی و سرامیک به این سه کشور است، گفت: با ابلاغ این بخشنامه امکان صادرات برای صنعت کاشی و سرامیک نیست و آنها ملزم به کاهش تولید یا تعطیلی واحدهای تولیدی خود شده‌اند زیرا بازار ساخت و ساز در داخل کشور راکد بوده و تولیدکنندگان از طریق صادرات هزینه‌های خود را جبران می کردند.

«تعادل» روند صادرات کالای بدون نفت خام ایران به عراق و افغانستان در نیمه نخست سال جاری را بررسی می کند

سهم‌گیری دو شریک تجاری از سبد صادراتی ایران

تعادل |
در نیمه نخست سال ۱۳۹۷ از مجموع ۲۳،۱ میلیارد دلار صادرات کالای بدون نفت خام ایران، دو کشور عراق و افغانستان به عنوان دومین و چهارمین مقصد صادراتی ایران به ترتیب سهم ۲۰ درصدی و ۷ درصدی از صادرات غیرنفتی ایران را به خود اختصاص داده‌اند. علاوه بر این، صادرات کالای غیرنفتی ایران در مدت مذکور نسبت به مدت مشابه سال قبل حدود ۱۳ درصد رشد داشته و صادرات به کشور عراق مهم‌ترین عامل اثرگذار بر رشد صادرات کالایی غیرنفتی ایران بوده است. از دیگر سو، آمارها نشان می‌دهد سهم این دو همسایه شرقی و غربی از صادرات کالایی غیرنفتی ایران نسبت به مدت مشابه سال ۱۳۹۶ افزایش یافته است. بر اساس گزارش اتاق تهران، این در حالی است که با رشد ۴۵ درصدی صادرات ایران به عراق در شش ماهه نخست سال جاری، عراق که در پنج ماهه نخست ۱۳۹۷، سومین مقصد صادراتی ایران بوده، در پایان شهریورماه در جایگاه دوم میان مقاصد صادراتی ایران قرار گرفته است و البته، پیش بینی می‌شود که به زودی جایگاه نخست را نیز از آن خود کند.

فشار تقاضا و افزایش صادرات به همسایگان

در ماه‌های اخیر، افت ارزش ریال در برابر ارزهای خارجی موجب افزایش تقاضا برای کالاها و خدمات ایرانی در کشورهای اطراف و به ویژه همسایگان ایران شده است. در همین مدت، ورود اتباع خارجی به ایران به قصد خرید کالا، به اندازه‌ای کفه تقاضا را سنگین کرده که برخی کالاها همچون خشکبار، گوجه فرنگی و رب گوجه فرنگی و نیز سیب زمینی، با افزایش بی‌سابقه قیمت در داخل مواجه شده و دولت ناگزیر از اعلام ممنوعیت صادرات برای آنها شد. علاوه بر این، بر اساس آمارها، صادرات ایران به کشوری مانند عراق در طول شش ماه گذشته به رکورد بی‌سابقه‌ای دست پیدا کرده و به زودی، ایران به بزرگ‌ترین شریک تجاری خارجی این کشور بدل خواهد شد. فارغ از اینکه هجوم خارجی‌ها به ایران را تا چه اندازه می‌توان مصداق صادرات غیر نفتی در نظر گرفت اما این پرسش به میان می‌آید که روند صادرات ایران به کشورهای همسایه خود چگونه بوده است؟ گزارش حاضر با استفاده از آمار ماهانه گمرک ایران، به بررسی روند صادرات کالای بدون نفت خام ایران به دو کشور عراق و افغانستان در پایان شهریور ماه ۱۳۹۷ می‌پردازد. ارزش صادرات کالاهای بدون نفت خام ایران در نیمه نخست سال ۱۳۹۷ تقریبا ۲۳،۱ میلیارد دلار بوده است. از این مقدار، حدود ۷ درصد به افغانستان و ۲۰ درصد به کشور عراق صادر شده است. آمارها نشان می‌دهد سهم این دو کشور از صادرات کالایی غیرنفتی ایران نسبت به مدت مشابه سال ۱۳۹۶ افزایش یافته است. این در حالی است که با رشد ۴۵ درصدی صادرات ایران به عراق در مدت مذکور نسبت به نیمه نخست ۱۳۹۶، عراق که در پنج ماهه نخست ۱۳۹۷، سومین مقصد صادراتی ایران بوده، در پایان شهریور ۱۳۹۷ در جایگاه دوم میان مقاصد صادراتی ایران قرار گرفته است. صادرات ایران به کشور افغانستان نیز در نیمه نخست ۱۳۹۷، نسبت به نیمه نخست سال ۱۳۹۶ رشد ۳۱ درصدی داشته است.
صادرات ایران در شش ماهه نخست سال ۱۳۹۷ نسبت به مدت مشابه ۱۳۹۶ حدود ۱۳ درصد رشد داشته که مهم‌ترین عامل اثرگذار بر آن، افزایش صادرات به عراق بوده است. آمارها نشان می‌دهد سهم کشورهای عراق و افغانستان از رشد ۱۳ درصدی ارزش صادرات کالاهای بدون نفت خام کشور در مدت مذکور، به ترتیب حدود ۷ واحد درصد و ۲ واحد درصد بوده است.
طی نیمه نخست سال ۱۳۹۷، در مجموع ۹،۶ میلیون تن کالای بدون نفت خام به ارزش ۴،۵۶ میلیارد دلار به مقصد کشور عراق صادر شده که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل، از رشد حدود ۴۵ درصدی در وزن و ارزش برخوردار بوده است. این در حالی است که هم از حیث میزان و هم از لحاظ ارزشی، صادرات به عراق در نیمه نخست ۱۳۹۷ در مقایسه با عملکرد مدت مشابه سال‌های ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶، بالاتر است.

صادرات به عراق

بررسی روند ماهانه صادرات ایران به کشور عراق نشان می‌دهد صادرات ایران به عراق طی دوازده ماهه منتهی به شهریور ۱۳۹۷ بطور متوسط ماهانه ۵،۹ درصد رشد کرده و از ۵۷۶ میلیون دلار در شهریور ۱۳۹۶ به ۱،۱ میلیارد دلار در شهریور ۱۳۹۷ رسیده است. در نیمه نخست سال ۱۳۹۷ روند رشد ارزش و مقدار صادرات به عراق (جز در خرداد ماه) صعودی بوده است. بطوری که در شهریور ۱۳۹۷، صادرات ایران به عراق از نظر ارزشی و وزنی به بالاترین سطح خود در یک سال اخیر رسیده است.
یکی از نکات قابل ملاحظه در روند صادرات ایران به عراق طی نیمه نخست ۱۳۹۷ این است که در شهریور ۱۳۹۷، صادرات به عراق از نظر ارزشی نسبت به مرداد ماه ۲۸ درصد رشد داشته و از نظر وزنی ۱۰۶ درصد رشد کرده است. به عبارتی متوسط قیمت کالاهایی که در شهریور ماه به عراق صادر شده، کاهش یافته است. در شهریور ۱۳۹۷، کالاهای صادراتی به عراق بطور متوسط با ارزش ۳۵۲ دلار به ازای هر تن صادر شده‌اند، در حالی که متوسط قیمت در مرداد ۱۳۹۷ معادل ۵۶۶ دلار به ازای هر تن بوده است.

صادرات به افغانستان

در نیمه نخست سال ۱۳۹۷، در مجموع ۳،۲ میلیون تن کالای بدون نفت خام به ارزش ۱،۷ میلیارد دلار به مقصد کشور افغانستان صادر شده که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل، از رشد ۱۵ درصدی در وزن و رشد ۳۱ درصدی در ارزش برخوردار بوده است.
بررسی روند ماهانه صادرات ایران به افغانستان نشان می‌دهد ارزش صادرات کالایی بدون نفت خام ایران به این کشور، طی دوازده ماهه منتهی به شهریور ۱۳۹۷ بطور متوسط ماهانه ۱،۴ درصد رشد کرده و از ۲۰۰ میلیون دلار در شهریور ۱۳۹۶ به ۲۳۵ میلیون دلار در شهریور ۱۳۹۷ رسیده است. در نیمه نخست سال ۱۳۹۷، ارزش و مقدار صادرات به افغانستان تقریبا روندی نوسانی داشته است. بالاترین مقدار صادرات ایران به این کشور در مدت مذکور، مربوط به اردیبهشت ماه است که ارزش صادرات ایران به ۴۰۵ میلیون دلار رسیده که در دوازده ماهه منتهی به شهریور ۱۳۹۷، بی‌سابقه بوده است. به نظر می‌رسد یکی از دلایل افزایش صادرات ایران به افغانستان در اردیبهشت ماه، رشد صادرات «سایر گازهای نفتی و هیدروکربورهای گازی شکل مایع شده» تحت کد تعرفه ۲۷۱۱۹۹۰ به کشور افغانستان در اردیبهشت و کاهش مجدد آن در خرداد ماه بوده است.
در خرداد ماه ۱۳۹۷ صادرات ایران به افغانستان کاهش ۵۰ درصدی را در مقایسه با اردیبهشت همین سال تجربه نمود. در ماه‌های تیر و مرداد صادرات ایران به افغانستان افزایش یافت اما در شهریور ماه با کاهش حدود ۲۸ درصدی، صادرات ایران به افغانستان به ۲۳۵ میلیون دلار رسید. از دیگر سو، متوسط قیمت صادرات کالاها به کشور افغانستان در شهریور ۱۳۹۷، حدود ۵۴۵ دلار به ازای هر تن بوده که نسبت به فروردین سال ۱۳۹۷، حدود ۱۶۷ دلار به ازای هر تن افزایش یافته است.

مدیر مرکز آمار و اطلاعات اقتصادی اتاق ایران خبر داد

شاخص مدیران خرید با برند «شامخ» منتشر می‌شود

مرکز آمار و اطلاعات اقتصادی اتاق ایران تلاش برای استخراج داده‌های پایه شاخص مدیران خرید (PMI) را آغاز کرده و در نظر دارد این شاخص مهم اقتصادی را با برند شامخ منتشر کند. محمدرضا دوست محمدی، مدیر این مرکز می گوید زمینه‌سازی‌های لازم برای محاسبه این شاخص فراهم شده و انتشار آن از آبان ماه آغاز می شود.
به گزارش پایگاه خبری اتاق ایران، بر اساس ماده ۴ قانون بهبود مستمر فضای کسب‌وکار، اتاق ایران را باید شرایطی برای پایش و رصد محیط کسب‌وکار و اطلاع‌رسانی درباره وضعیت آن به مسوولان، سیاست گذاران و فعالان اقتصادی فراهم آورد. در این راستا پارلمان بخش خصوصی درصدد است شاخص مدیران خرید (PMI) را با برند شامخ محاسبه و منتشر کند.
مرکز آمار و اطلاعات اقتصادی اتاق ایران از پاییز ۹۵ اجرای طرح پایش محیط کسب‌وکار را نیز برعهده گرفته که در روزهای آینده هشتمین دوره از گزارش‌های فصلی آن منتشر خواهد شد. این طرح دیدگاه فعالان اقتصادی درباره مهم‌ترین موانع کسب‌وکار را باز گو می کند اما علاوه بر آن نیاز است با استفاده از دیگر شاخص‌های مرتبط با وضعیت اقتصادی تولید و جامعه، اطلاعاتی از آخرین وضعیت رونق و رکود در بخش‌های مختلف اقتصاد نیز برای برنامه‌ریزی استخراج شود. بر این اساس محاسبه و انتشار شاخص شامخ (PMI) که وضعیت و شرایط کسب‌وکارها را در ماه نسبت به ماه قبل نشان می‌دهد و می‌تواند رونق یا رکود تولید در هر ماه و دورنمای وضعیت آن در ماه‌های آتی را نشان دهد در دستور کار مرکز آمار و بررسی‌های اقتصادی اتاق ایران قرار گرفته است. دوست محمدی، می گوید: بیش از ۵۰ کشور شاخص مدیران خرید (PMI) را محاسبه و منتشر می کنند و اتاق ایران با مطالعاتی که از سال گذشته انجام داده است بزودی نسبت به انتشار این شاخص با برند شامخ به‌صورت ماهیانه اقدام خواهد کرد. دوست محمدی با اشاره به اینکه هیچ کدام از متولیان تولید آمار در کشور اقدامی برای محاسبه این شاخص انجام نداده‌اند، می افزاید: در شاخص شامخ، وضعیت رونق و رکود بخش‌های مختلف اقتصاد اعم از صنعت، خدمات و کشاورزی با پرسیدن سوالات معیار و استاندارد جهانی از مدیرانی که وظیفه واحد خرید یا فروش یک بنگاه اقتصادی بزرگ را بر عهده دارند، استخراج و محاسبه می‌شود که می تواند اطلاعات ارزشمندی در اختیار فعالان اقتصادی، مسوولان و سیاست گذاران اقتصادی قرار دهد. به گفته او، مدیران شرکت کننده در این آمارگیری سوالات مشخص و یکسانی سه گزینه‌ای را پاسخ خواهند داد که مثلا نشان می دهد در ماه مورد گزارش میزان فروش، تولید و ... نسبت به ماه قبل افزایش، کاهش یا ثبات را تجربه کرده است. او می افزاید: متغیرهایی مانند موجودی انبار، وضعیت استخدام، وضعیت سفارش‌های جدید، وضعیت صادرات و سوالاتی از این دست نیز از سوی شرکت کنندگان مشخص پاسخ داده می‌شود و در نهایت با جمع‌بندی کل جواب‌ها و میانگیری از آنها عددی بین ۱ تا ۱۰۰ استخراج خواهد شد. دوست محمدی با اشاره به اینکه معیار در شاخص شامخ (PMI) عدد ۵۰ است، تصریح می کند: عدد ۵۰ نشان خواهد داد که در مجموع وضعیت بخش مورد بررسی هیچ تغییری نداشته، اما هر چه عدد از ۵۰ بالاتر باشد نشانه رونق و هر چه رقم پایین‌تر از ۵۰ باشد نشانه رکود و انقباض در آن بخش تلقی می‌شود. البته آنگونه که دوست محمدی می گوید، به دلیل اینکه تاکنون محاسباتی در این حوزه در کشور انجام نشده است، اتاق ایران در ابتدای کار فقط شاخص شامخ (PMI) در بخش صنعت و گروه‌های ۱۲ گانه زیرمجموعه آن را محاسبه و منتشر می کند و در ادامه انتشار شاخص شامخ بخش‌های خدمات و کشاورزی را نیز در دستور کار قرار می‌دهد. او با اشاره به اینکه روال معمول در اندازه‌گیری این شاخص در کشورهای مختلف، نظرخواهی از ۴۰۰ شرکت برتر و مطرح در هر بخش اقتصادی است، اظهار می کند: فعلاً در محاسبات شاخص شامخ از همکاری ۵۰۰ شرکت استفاده می‌شود تا به‌مرور زمان با حذف شرکت‌هایی که احتمالاً قائل ادامه به همکاری نیستند مشکلی بروز نکند اما در نهایت اتاق ایران نیز تلاش می کند شاخص شامخ را طبق استانداردهای جهانی استخراج و منتشر کند. به گفته دوست محمدی، اتاق ایران در حال ارسال پیامک دعوت به همکاری برای ۳ هزار شرکت معتبر و برتر در بخش‌های مختلف صنعت است. او رضایت شرکت‌ها برای ارایه آمارهای موردنیاز این شاخص را یکی از اصول کار عنوان می کند و می گوید: در تدوین داده‌های شاخص شامخ، اصل اول برای علاقه‌مندی شرکت‌ها برای همکاری گذاشته شده تا احتمال اظهار نظر غلط و غیرواقعی به حداقل برسد با این وجود باز هم یک تیم کارشناسی، داده‌ها را به کمک شواهد موجود در سطح اقتصاد و مثلاً اطلاعات منتشر شده توسط شرکت‌های بورسی بررسی می کنند تا این شاخص با سالم‌ترین اعداد محاسبه شود. او تأکید می کند که جزئیات اطلاعات ارایه شده از سوی شرکت کنندگان در آمارگیری به‌صورت کاملاً محرمانه باقی می‌ماند و در پایان هر ماه فقط وضعیت کلی یک صنعت و بخش اعلام خواهد شد. دوست حسینی اعلام می کند: شرکت‌هایی که در استخراج شاخص شامخ شرکت می کنند به عنوان همکار اتاق ایران معرفی می‌شوند و در موضوع برندینگ نیز به عنوان شرکت‌های معتبر در محاسبه این شاخص معرفی می‌شوند.

نایب‌رییس اتاق ایران مطرح کرد

سد قوانین سخت‌گیرانه برابر سرمایه‌گذاران خارجی

نایب‌رییس اتاق ایران گفت: متاسفانه قوانین و مقررات ما در جذب سرمایه‌گذاری خارجی بسیار سختگیرانه است که پیچیدگی‌های فراوانی دارد. حسین سلاح ورزی افزود: قوانینی همچون مالکیت، ثبت شرکت، اخذ کد اقتصادی و مباحث مالیاتی برای سرمایه‌گذاران ایرانی هم دشواری‌های فراوانی دارد چه رسد به سرمایه‌گذار خارجی که باید برای دستیابی به هر کدام از آنها بوروکراسی‌های متعدد اداری را گذراند. به گزارش خبرگزاری صدا و سیما، او با اشاره به جلسه هفته گذشته شورای عالی هماهنگی اقتصادی ایران که با حضور سران ۳ قوه تشکیل شد اضافه کرد: اعضا برای حمایت و تسهیل جذب سرمایه‌گذاران خارجی و تشویق آنها برای حضور در کشورمان مصوب کردند به سرمایه‌گذاران خارجی به شرط ۲۵۰ هزار دلار سرمایه‌گذاری اقامت ۵ ساله اعطا شود این در حالی است که پیش از این مصوبه براساس قانون به سرمایه‌گذاران خارجی که ۳۰۰ هزار دلار در کشورمان سرمایه‌گذاری می کردند تنها برای ۳ سال اقامت داده می‌شد ولی حالا برای تشویق بیشتر سرمایه‌گذاران خارجی برای حضور در ایران این مدت زمان افزایش یافته و میزان سرمایه‌گذاری هم به اندازه ۵۰ هزار دلار کاهش یافته است. سلاح ورزی گفت: اقامت ۵ ساله ایران به شرط ۲۵۰ هزار دلار سرمایه‌گذاری در نگاه اول برای آنها که از وضعیت اقتصادی کشور بی خبر باشند طرحی ایده آل به نظر می‌رسد اما اگر کمی دقیق‌تر نگاه کنیم متوجه خواهیم شد که برای سرمایه‌گذار خارجی جذابتی ایجاد نمی کند و موثر نخواهد بود. نایب‌رییس اتاق ایران با اشاره به اینکه با اجرای مصوبه شورای عالی هماهنگی اقتصادی و ارایه اقامت ۵ ساله در صورت سرمایه‌گذاری خارجی ۲۵۰ هزار دلاری قطعا بخشی از مشکلات سرمایه‌گذاران خارجی به واسطه اقامت ۵ ساله در ایران حل خواهد شد و دیگر در پیچ و تاب موانع سطحی و پیش پا افتاده گرفتار نمی‌شوند، گفت: سوال اصلی این است که آیا فضای کسب و کار در ایران آنقدر مناسب هست که سرمایه‌گذار خارجی را برای ورود به کشور وسوسه کند، آن هم در مقابل شرایطی که دیگر کشورها به خصوص کشورهای همسایه ما همچون ترکیه برای جذب سرمایه‌گذاران خارجی در نظر گرفته‌اند؟ این مهم در صورتی رخ خواهد داد که قوانین این حوزه را اصلاح کنیم و مقررات جدیدی را جایگزین سازیم. در نظر داشته باشید که ریسک سرمایه‌گذاری در کشور ما بسیار بالاست. سلاح ورزی با بیان اینکه این مصوبه در مجموع یک گام رو به جلو است که در آینده می‌تواند راهگشا باشد، گفت: با این مصوبه، توقع زیادی برای استقبال بالای سرمایه‌گذار خارجی ندارم و فکر نمی کنم اقامت ۵ ساله برای آنها انگیزه لازم را ایجاد کند زیرا بر اساس گزارش بانک جهانی رتبه ایران از نظر سهولت کسب و کار در سال ۲۰۱۸، ۱۲۰ بوده است. فضای کسب و کار به زبان ساده یعنی آن دسته از مولفه‌هایی که ما به عنوان صاحب کار تسلطی به آن نداریم اما آن عوامل بر عملکرد ما موثر است. این عوامل می‌تواند سیاسی اقتصادی و فناورانه باشد؛ عواملی که می‌توان آنها را با تحلیل شناسایی کرد و مورد ارزیابی قرار داد.

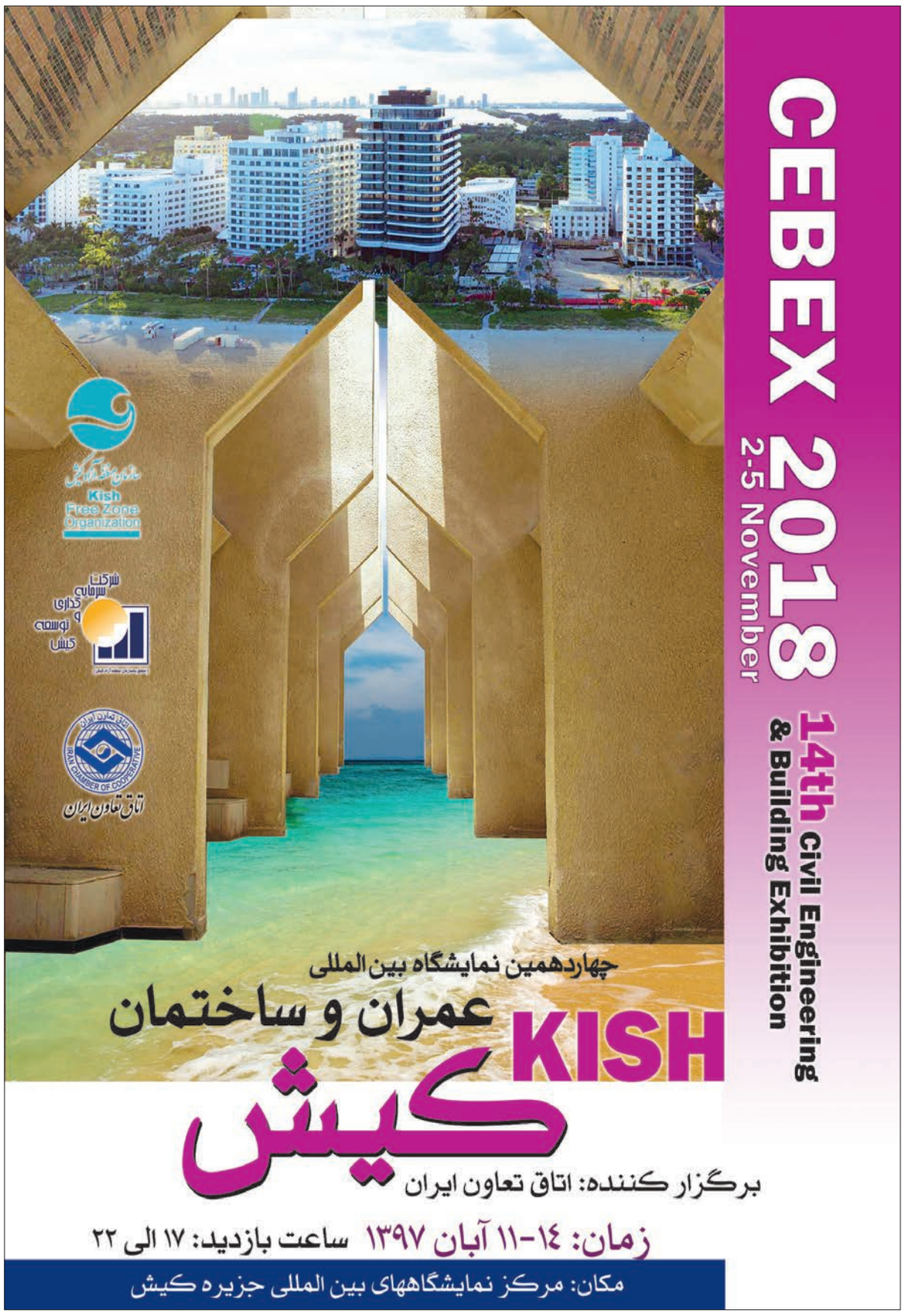

«بازل» در آخرین گزارش خود افشا کرد

پول‌شویی ۱۰۰۰ میلیارد دلاری در جهان

گروه‌جهان | طلا تسلیمی |

شمار کشورهایی که در معرض مخاطره شدید پولشویی قرار دارند، افزایش یافته است. موسسه سویسی بازل با انتشار هفتمین گزارش خود درباره شاخص «مقابله با پولشویی بازل» اعلام کرد سطح آسیب‌پذیری دو سوم از مجموع کشورهایی که مورد بررسی قرار گرفته‌اند بالاتر از ۵ است که یعنی این کشورها با مخاطره شدید پولشویی و تامین مالی تروریسم مواجه هستند. این در حالی است که در بیش از ۴۰ درصد از کشورها در این فهرست، میزان مخاطرات در قیاس با گزارش سال گذشته میلادی افزایش داشته که حاکی از بی‌توجهی دولت‌ها به اقدامات لازم برای مقابله با پولشویی است.

طبق گزارش بازل، پولشویی و تامین مالی تروریسم اقتصادها را فلج کرده و در روند تامین مالی بین‌المللی اختلال ایجاد می‌کند و به شهروندان جامعه جهانی آسیب می‌رساند. طبق برآوردهای صورت گرفته، حجم کلی پولشویی در جهان از رقم ۵۰۰ میلیارد تا یک هزار میلیارد دلار می‌رسد. بیشتر کشورهای جهان در یک سال گذشته تقریبا هیچ پیشرفتی در مبارزه با فساد مالی و ایجاد شفافیت نداشته‌اند که این مساله از کاهش اطلاع‌رسانی دولت‌ها درباره چگونگی مدیریت سرمایه‌های عمومی حکایت دارد. با وجود افزایش شمار گزارش‌های مبنی بر فساد گسترده و طرح‌های پولشویی همچون اسناد پاناما و رسوایی اودبرشت، شواهد حاکی از آن است که سطح آزادی مطبوعات در این زمینه به کم‌ترین میزان در ۱۳ سال گذشته کاهش یافته و این مساله بر سطح مخاطرات پولشویی و تامین مالی تروریسم تاثیر منفی داشته است.

به گزارش وال استریت ژورنال، براساس رتبه‌بندی سالانه کشورها بر مبنای ارزیابی سطح مخاطرات پولشویی در آنها توسط موسسه بازل، شمار کشورهایی که در سال ۲۰۱۸ در برابر این اتفاق و تامین مالی تروریسم آسیب‌پذیر بودند، افزایش یافته بطوری که در ۸۳ کشور، سطح مخاطرات بیش از ۵ (از ۱۰) تعیین شده است که از شدت آسیب‌پذیری آنها در برابر جرایم مالی حکایت دارد. این در حالی است که سطح آسیب‌پذیری بیش از ۴۰ درصد از کشورها در برابر پولشویی و تامین مالی تروریسم افزایش یافته است.

اما موسسه بازل نگران کننده‌ترین جنبه این گزارش را بخش مربوط به کشورهایی می‌داند که قوانین لازم را برای مبارزه با پولشویی به اجرا در نمی‌آورند. گرتا فِنر، مدیر عامل موسسه بازل، با انتشار بیانیه‌ای گفت: «ممکن است دولت‌ها ممکن در این رابطه هر چه از آنها خواسته شده را انجام داده باشند یا مدعی پایبندی رسمی به تدابیر مبارزه با پولشویی شوند، اما در واقعیت، آنها در اجرای قوانین و اقدامات لازم برای جلوگیری و مبارزه با پولشویی و جرایم مالی مربوطه کوتاهی می‌کنند.»

شاخص مبارزه با پولشویی بازل یک ارزیابی مستقل سالانه است که برای ارزیابی آسیب‌پذیری هر کشوری در برابر جرایم مالی و تعیین رتبه هر کشور از ارزیابی مجموعه‌ای از اطلاعات به دست آمده از منابعی همچون بانک جهانی و گروه ویژه اقدام مالی (اف‌ای‌تی‌اف) و مجمع اقتصادی جهانی استفاده می‌کند. با این حال، این موسسه تاکید دارد که شاخص به معنای ارزیابی میزان دقیق سرمایه‌های مالی غیرقانونی در جریان در یک کشور نیست.

موسسه بازل امسال رویکرد خود را در قبال کشورهایی که اطلاعات دقیقی درباره آنها در دست نیست، تغییر داده و در نتیجه ۱۷ کشور از جمله ایران که در گزارش سال گذشته رتبه اول آسیب‌پذیری در برابر پولشویی را داشت، از فهرست امسال حذف شده‌اند.

طبق شاخص بازل، تاجیکستان امسال در صدر فهرست کشورهایی است که با مخاطره پولشویی مواجه هستند و پس از آن هم کشورهای موزامبیک، افغانستان، لائوس و گینه بیسائو قرار دارند. هیچ کشوری نیست که از مخاطره پولشویی به کلی در امان باشد، اما در فهرست بازل کشورهای فنلاند، استونی، لیتوانی، نیوزیلند و مقدونیه با کم‌ترین سطح خطر پولشویی و تامین مالی تروریسم مواجه هستند.

شماری از کشورهایی که در گزارش سال گذشته سطح مخاطره جرایم مالی در آنها به‌شدت پایین محاسبه شده بود، در گزارش امسال با افزایش مخاطرات مواجه بودند که یکی از دلایل آن تغییرات و ارتقاء مکانیزم‌های تشخیص و افزایش اطلاعات در دسترس بوده است. اما یکی از دیگر دلایل این تغییر در سطح مخاطرات، رسوایی‌های پولشویی در برخی بانک‌های اروپایی بوده است. در گزارش بازل آمده: «سطح پایین مخاطره پولشویی در شاخص بازل به‌معنای بلیتی برای ترک مبارزات گسترده با پولشویی و تامین مالی تروریسم نیست و نه دولت کشورها و نه شرکت‌ها و موسسات مالی فعال در یک کشور نمی‌توانند چنین مخاطره‌ای را نادیده بگیرند.»

در گزارش بازل، دانمارک یکی از مهم‌ترین کشورهایی بوده که با افزایش سطح مخاطره پولشویی مواجه شده است. شاخص بازل در سال گذشته (۲۰۱۷) میزان مخاطرات در دانمارک را پایین‌تر از ارزیابی‌های اف‌ای‌تی‌اف که نهاد بین‌المللی تعیین استانداردها در این زمینه محسوب می‌شود، نشان می‌داد و پس از تغییر روش بازل در راستای تاکید بر تاثیرگذاری و اجرای قوانین مبارزه با پولشویی در راستای هماهنگی بیشتر با اف‌ای‌تی‌اف، سطح مخاطرات در دانمارک از ۲،۹۸ در ۲۰۱۷ امسال به ۴،۱۱ افزایش یافت. موسسه بازل در گزارش خود به این مساله اشاره کرده که رسوایی بزرگ مالی بزرگ‌ترین بانک وام‌دهنده دانمارک یعنی «دانسکه بانک» مهر تاییدی بر یافته‌های بازل و اف‌ای‌تی‌اف است که نشان می‌دهند در روند نظارت بر پولشویی و جرایم مالی در این کشور و اجرای قوانین مربوطه برای جلوگیری از آنها، مشکلات جدی وجود دارد.

ساختارهای دموکراتیک در کشورهای صنعتی در معرض خطر است

پوپولیسم، تهدیدی علیه دموکراسی

گروه جهان | نتایج تحقیق بنیاد برتلزمن نشان می‌دهد که رشد فزاینده پوپولیسم و نبود جریان‌های سیاسی موثر، ساختارهای دموکراتیک در بسیاری از جوامع صنعتی را تحت تاثیر قرار داده است. جامعه‌شناسان نسبت به این پدیده هشدار داده‌اند.

به گزارش دویچه‌وله، در بسیاری از کشورهای صنعتی استانداردهای جامعه دموکراتیک و قانونمند بطور قابل ملاحظه‌ای پایین آمده است. نتایج تحقیقی که درباره ۴۱ کشور صنعتی عضو اتحادیه اروپا و سازمان همکاری و توسعه اقتصادی (OECD) از سوی بنیاد برتلزمن انجام شده نشان می‌دهد که روند کاهش کیفیت ارزش‌های دموکراتیک در جهان در بسیاری از کشورهای غربی نیز قابل مشاهده است. بنا به این تحقیق، آلمان در رتبه پنجم این روند قرار گرفته است. در رده اول سوئد و در پی آن فنلاند، نروژ و دانمارک قرار دارند. نام سوییس در ردیف ششم این جدول است. پژوهش بنیاد برتلزمن نشان می‌دهد که در سال جاری میلادی (۲۰۱۸) در مقایسه با سال ۲۰۱۴ ساختارهای دموکراتیک در ۲۶ کشور رشد نیافته است. بر اساس این پژوهش به ویژه روند رشد منفی را می‌توان در مجارستان، لهستان، مکزیک و ترکیه مشاهده کرد.

محققان بنیاد برتلزمن معتقدند که حتی در کشور ایالات متحده امریکا که ارزش‌های دموکراسی و آزادی را به عنوان هسته غیرقابل تغییر جامعه خود می‌داند کیفیت ساختارهای دموکراتیک کاهش یافته است. در تحلیل پژوهشگران بنیاد برتلزمن آمده که عملکرد رییس جمهوری کشوری که رسانه‌ها را دشمن می‌نامد و فعالیت مستقل و کنترل کننده آنان را در جامعه به رسمیت نمی‌شناسد و برای آن ارزش قائل نیست شرم‌آور است و تهدیدی برای دموکراسی و آزادی است. دانیل شراد-تیشلر، رییس پروژه تحقیق بنیاد برتلزمن، می‌گوید که دموکراسی لیبرال در کشورهای عضو اتحادیه اروپا و سازمان همکاری و توسعه اقتصادی نیز زیر فشار قرار دارد. به گفته او، در برخی از این کشورها استانداردهای ارزش‌های دموکراتیک، مانند آزادی رسانه‌ها، در مخاطره قرار گرفته‌اند.

◄ لهستان، مجارستان و ترکیه

این موضوع بسیار نگران کننده است که در برخی از کشورها با کاهش پایبندی به اصول دموکراتیک از سوی رهبری کشور، اعتماد عمومی مردم نسبت به آن رهبری سیاسی کاسته نشده است. دانیل شراد-تیشلر برای نمونه از لهستان، مجارستان و ترکیه در این رابطه نام می‌برد و می‌گوید که با وجود محدود شدن ساختارهای دموکراتیک و آزادی‌ها در این کشورها اعتماد عمومی به دولت‌های آنها کاهش نیافته است. رییس گروه مطالعاتی بنیاد برتلزمن در این باره می‌گوید: «این امر نشان دهنده آن است که بنیاد ارزش‌های دموکراتیک در این کشورها در میان بخشی از مردم به اندازه کافی ریشه‌دار نبوده است.»

◄ آلمان و کشورهای اسکاندیناوی

براساس این پژوهش در آلمان و کشورهای اسکاندیناوی نیز قطب‌بندی‌های سیاسی در حال گسترش بی‌سابقه‌ای است و اصلاحات درازمدت را با دشواری‌های زیادی توام خواهد کرد. در آلمان جناح‌بندی‌های میان «چپ» و راست به‌ویژه پس از رشد حزب «آلترناتیو برای آلمان» (آ اف دی) به وضوح افزایش یافته است.

به گفته دانیل شراد-تیشلر مشکل دیگر این کشورها نوعی مبارزه انتخاباتی مداوم است، به این معنی که دولت‌ها قادر نیستند در درون خود درباره مشکلات اصلی جامعه تبادل نظر کنند و به توافق برسند. این مشکل در وضعیت سیاسی فعلی آلمان شناخته شده است. پژوهشگران این تحقیق معتقدند این موضوع که رتبه امریکا، به عنوان بزرگ‌ترین قدرت اقتصادی جهان، در سه شاخص عمده این پژوهش، یعنی ساختارهای دموکراتیک، دولت و عملکرد سیاسی کشور، در مقایسه با تحقیق سال ۲۰۱۴ نه مرتبه کاهش یافته است، آینده خوبی را ترسیم نمی‌کند.

◄ مدل فرانسه، به عنوان نمونه

محققان این پروژه به نمونه‌های رشد مثبتی نیز اشاره می‌کنند که می‌توانند سرمشقی برای بقیه کشورها باشند. در این رابطه از فرانسه نام برده شده است که تحت تاثیر سیاست امانوئل مکرون، رییس جمهوری این کشور، رشد مثبتی را در این زمینه نشان می‌دهد.

شاخص مقایسه کشورها در این تحقیق (شاخص حاکمیت پایدار ۲۰۱۸) با توجه به استانداردهای دموکراسی، کیفیت حکومت‌مداری و کیفیت نتایج سیاست در عرصه‌های اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی بررسی و ارزیابی می‌شود. از سال ۲۰۱۱ میلادی بنیاد برتلزمن بطور مرتب از این شاخص برای تجزیه و تحلیل پایداری کشورهای عضو اتحادیه اروپا و سازمان رشد و همکاری اقتصادی استفاده کرده است. بنیاد برتلزمن بنیاد مستقلی است که از سال ۱۹۷۷ در آلمان تاسیس شده و دفتر آن در گوترزلو واقع است.

پیش‌تر نیز روزنامه گاردین با هشدار درباره تهدید پوپولیسم برای دموکراسی نوشته بود: «تاریخ روشنگری و واقعیت لیبرال دموکراسی هر دو پیچیده است. هر تلاشی برای طرح آنها با اصطلاحات غیرانتقادی خلاف صداقت خواهد بود که ارزش بنیادین روشنگری است، و اصل دموکراتیک بنیادین مبارزه برای برابری سیاسی را تضعیف می‌کند... تنها از طریق یک اصلاح کامل اساسی می‌توان این نقص‌ها را برطرف کرد. نهادها باید تأثیر پول بر سیاست را کنترل کنند و راه‌هایی جدید بیابند که به شهروندان اجازه اظهار وجود بدهد. سیاستمداران باید اراده و تخیلشان را به کار بگیرند تا تضمین دهند که ثمرات جهانی‌شدن و تجارت آزاد به نحو بسیار عادلانه‌تری توزیع می‌شود. و شهروندان باید بیشتر بکوشند تا نوعی وطن‌پرستی همه‌گیر را بسازند که از اقلیت‌های آسیب‌پذیر در مقابل تبعیض دفاع می‌کند و هم‌زمان بر اموری تأکید دارد که باعث اتحاد می‌شوند نه افتراق. اما پروژه حفظ لیبرال دموکراسی به اصلاحاتی بزرگ‌تر از رفع کاستی‌ها نیازمند است. پوپولیست‌ها توانستند به این موفقیت‌های چشمگیر برسند صرفاً بدین خاطر که مبانی اخلاقی نظام ما بسی بیش از آنچه فکر می‌کردیم شکننده است. وازین‌رو هر کسی که می‌خواهد به احیای دموکراسی کمک کند، ابتدا باید کمک کند تا آن را بر مبنای ایدئولوژیک باثبات‌تری بازسازی کنیم.»

جانشین احتمالی هیلی از ایوانکا تا سفیر امریکا در آلمان

گروه جهان | دونالد ترامپ رییس جمهوری امریکا، می‌گوید فهرست نامزدهایی که برای سفارت کشورش در سازمان ملل در حال بررسی دارد به پنج نام نهایی رسیده است. همزمان ایوانکا ترامپ، دختر رییس جمهوری امریکا، گفته او جای نیکی هیلی را نخواهد گرفت. به گزارش آسوشیتدپرس، دونالد ترامپ در جریان سفر به آیووا گفته دینا پاول، مشاور پیشین کاخ سفید، در میان پنج نفری است که در حال بررسی آنهاست. علاوه بر پاول، ترامپ می‌گوید ریچار گرنل، سفیر کشورش در آلمان از دیگر چهره‌هایی است که قطعا بررسی می‌کند. هرچند ترجیح می‌دهد او در آلمان بماند چراکه کارش خیلی خوب است. نیکی هیلی سفیر فعلی امریکا در سازمان ملل، سه‌شنبه در کنفرانس خبری مشترک با ترامپ گفت از مقام خود کناره می‌گیرد. این کناره‌گیری کمتر از یک ماه پیش از انتخابات میاندوره‌ای کنگره امریکا صورت گرفته است. هیلی قرار است تا آخر سال جاری میلادی در سمت خود بماند. دونالد ترامپ پیشتر به خبرنگاران گفته بود ایوانکا، دخترش می‌تواند سفیر حیرت‌انگیزی در سازمان ملل باشد. اما می‌داند اگر چنین کند به فامیل‌سالاری متهم خواهد شد. ایوانکا ترامپ ساعاتی بعد در توئیتر خود نوشت که قصد ندارد جایگزین نیکی هیلی شود. پاول که از او به عنوان یکی از گزینه‌های احتمالی نام برده شده، در سال نخست ریاست‌جمهوری ترامپ مشاور او بود. سپس تا ژانویه سال جاری معاون مشاور امنیت ملی در امور راهبردی بود.

نرخ تورم ونزوئلا نزدیک به ۵۰۰ هزار درصد شد

گروه‌جهان | در ادامه مشکلات گسترده اقتصادی در ونزوئلا، کشور امریکای لاتین عضو اوپک، نرخ تورم به ۴۸۸ هزار و ۸۶۵ رسید.

به گزارش رویترز، یکی از اعضای کنگره ونزوئلا (که تحت اداره اپوزیسیون است) اعلام کرد نرخ قیمت مصرف‌کننده در ۱۲ ماه منتهی به سپتامبر به ۴۸۸۸۶۵ درصد رسیده که نشان از تسریع افزایش ابرتورم در این کشور دارد. به گفته آنجل آلوارادو، نماینده مجلس مخالف دولت، تورم روزانه ونزوئلا به ۴ درصد رسیده و تورم ماهانه هم در ماه اوت به ۲۲۳ درصد رسیده است. از زمان شروع سقوط آزاد اقتصاد ونزوئلا (۳ سال پیش)، بانک مرکزی این کشور ارایه داده‌های اقتصادی را متوقف کرد و قانون‌گذاران مجلس این کشور که مخالف دولت هستند به تنها منبع منتشرکننده وضعیت شاخص‌های اقتصادی ونزوئلا تبدیل شدند. صندوق بین‌المللی پول تخمین زده است در سال ۲۰۱۸ تورم قیمت مصرف‌کننده در ونزوئلا به یک میلیون درصد برسد. نیکولاس مادورو، رییس جمهوری ونزوئلا، در تلاش برای تثبیت قیمت‌ها ۵ صفر را از بولیوار، ارز ملی ونزوئلا، حذف کرد و حداقل دستمزد را ۳۰۰۰ درصد افزایش داد و پرداخت دستمزدها را با ارز دیجیتال دولتی موسوم به پترو با پشتوانه نفت، مرتبط کرد. پس از انتخاب مجدد مادورو در ماه مه، او با آزاد و عادلانه خواندن انتخابات گفت که وضعیت موجود در کشور نتیجه جنگ اقتصادی به رهبری گروه‌های مخالف و صاحبان شرکت‌هایی است که عمدا قیمت‌ها را بالا می‌برند.

روسیه به دنبال حذف دلار در تجارت با اروپا

گروه جهان | وزارت دارایی روسیه اعلام کرد احتمالا در تجارت با شرکای اروپایی به استفاده از ارزهای داخلی رو خواهد آورد که این اقدام بخشی از طرح دلارزدایی از اقتصاد روسیه محسوب می‌شود. به گزارش راشا تودی، ولادیمیر کولیچف معاون وزیر دارایی روسیه گفت: «ما شاهد فرصت مهمی هستیم که می‌تواند در کوتاه‌مدت و میان‌مدت عملی شود و آن انجام پرداخت‌ها با همتایان اروپایی به وسیله ارزهای ملی است؛ به نحوی که این پرداخت‌ها شامل پرداخت‌های دربرگیرنده یورو و پرداخت‌های اروپا در ازای کالاهای انرژی ما خواهد بود.» به گفته کولیچف، چنین تصمیمی می‌تواند به چند طریق به نفع شرکای اروپایی روسیه باشد: «این از یک طرف می‌تواند موقعیت یورو به عنوان ارز ذخیره جهانی را تقویت کند و از سوی دیگر، درصورتی که امریکا بخواهد با تصمیم‌گیری‌های خود پرداخت‌های دلاری را برای بانک‌های ما و شرکت‌های انرژی بزرگ ما با مشکل مواجه سازد، این تصمیم به نوعی تضمین‌کننده صادرات انرژی به اروپا خواهد بود.»

معاون وزیر دارایی روسیه افزود: «استفاده از پرداخت‌های یورویی به جای پرداخت‌های دلاری ساده‌تر خواهد بود چراکه یورو همین حالا هم یک ارز ذخیره جهانی به شمار می‌رود و طبیعتا شرکت‌های اروپایی به این طرح علاقه‌مند هستند. شرکت‌هایی هم که در معرض تحریم قرار دارند با استفاده از پرداخت یورویی می‌توانند مشکل خود را حل کنند.»

کمک ۱۳۰ هزار دلاری صندوق بین‌المللی پول به اندونزی

گروه جهان | رییس صندوق بین‌المللی پول در اجلاس سالانه این نهاد بین‌المللی و بانک جهانی در بالی اندونزی اعلام کرده در پی زلزله و سونامی در جزایر لومبوک و سولاوسی اندونزی ۱۳۰ هزار دلار برای بازسازی مناطق آسیب دیده به این کشور کمک می‌کند. به گزارش ایرنا، اجلاس سالانه صندوق بین‌المللی پول با حضور کریستین لاگارد رییس صندوق، نمایندگان بانک جهانی، وزیران مالی و نمایندگان اقتصادی ۱۸۰ کشور در نوسادوآ جزیره بالی اندونزی در حال برگزاری است. این اجلاس از سه‌شنبه به مدت شش روز در اندونزی برگزار می‌شود. زلزله ۷،۵ ریشتری و امواج سونامی در ششم مهر بیش از یک هزار و ۷۰۰ کشته، پنج هزار مفقود و هزاران بی‌خانمان در اندونزی برجا گذشت. گفته شده، لاگارد پس از بازدید از مناطق آسیب دیده جزیره لومبوک با انتقاد از تعلل در ارایه کمک به اندونزی، اعلام کرده ۱۳۰ هزار دلار معادل دو میلیارد روپیه اندونزی به این کشور برای بازسازی مناطق فاجعه‌زده اهدا می‌شود. لاگارد با بیان اینکه سه سال پیش هنگامی که تصمیم گرفته شده اجلاس ۲۰۱۸ در اندونزی برگزار شود هیچ فردی فکر نمی‌کرد این کشور دچار فجایعی بزرگ شود. وی گفته صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی بطور مشترک خواستار کمک مالی به اندونزی شده‌اند. صندوق بین‌المللی پول اعلام کرده، اجلاس سالانه خود را با محور چالش‌های کنونی اقتصادهای نوظهور مانند سقوط ارزهای ملی، در بالی اندونزی برای حمایت از آسیب دیدگان این کشور برگزار می‌کند.

«ترامپ» و «اون» تا پس از انتخابات کنگره دیدار نمی‌کنند

گروه جهان | رییس جمهوری امریکا اعلام کرد دیدار بعدی‌اش با رهبری کره‌شمالی تا پس از انتخابات کنگره که قرار است ماه آتی میلادی برگزار شود، انجام نمی‌گیرد. به گزارش واشنگتن‌پست، دونالد ترامپ گفته: «در حال حاضر نمی‌توانم برای دیدار با کیم جونگ اون رهبری کره شمالی، امریکا را ترک کنم چرا که کمپین‌های مربوط به انتخابات کنگره مرا مشغول کرده و نمی‌توانم برنامه‌ریزی برای دیدار با رهبری کره‌شمالی داشته باشم.»

ترامپ اخیرا چهار کمپین را برای کاندیداهای جمهوری‌خواه در سراسر امریکا برگزار کرد و چهار مورد دیگر نیز پیش رو دارد. ترامپ گفته کارمندانش به دنبال سه یا چهار موقعیت مناسب برای برگزاری دیدار با رهبری کره‌شمالی هستند و گفت که کره‌شمالی در حال تبدیل شدن به یک کشور بسیار موفق است. رییس جمهوری امریکا همچنین گفته: «به‌نظرم کره‌شمالی از لحاظ اقتصادی رو به موفقیت می‌رود و می‌خواهم این مسیر ادامه پیدا کند.» روابط بین واشنگتن و پیونگ یانگ به‌شدت در ماه‌های اخیر فرازونشیب داشته است. مایک پمپئو وزیر خارجه امریکا جولای به کره‌شمالی سفر کرد اما این سفر با اتهاماتی علیه امریکا پایان یافت و سفر اوت پمپئو به کره‌شمالی از سوی ترامپ عمدا لغو شد با این حال اوضاع بین دو کشور در روزهای اخیر رو به بهبودی گذاشته است. ترامپ و رهبر کره‌شمالی اوایل سال جاری میلادی در سنگاپور دیدار کرده و هدف از این دیدار رسیدن به توافق برای خلع سلاح اتمی برای کره‌شمالی بود.

دریچه

سیر صعودی ضررهای اقتصادی بلایای طبیعی در جهان

گروه جهان | سازمان ملل متحد اعلام کرد ضرر اقتصادی ناشی از بلایای طبیعی و تغییرات آب‌وهوایی در دوره ۲۰ ساله اخیر به بیش از دو برابر دوره ۲۰ ساله قبلی افزایش یافته است. به گزارش خبرگزاری فرانسه، دفتر کاهش خطرات بلایای طبیعی سازمان ملل متحد با انتشار گزارشی اعلام کرد ضرر اقتصادی مستقیم بلایای طبیعی ناشی از تغییرات اقلیمی در ۲۰ سال گذشته به ۲،۵ برای سال‌های ۱۹۷۸ تا ۱۹۹۷ افزایش یافته است. تغییرات اقلیمی سبب افزایش تعداد و شدت فجایع آب‌وهوایی و در نتیجه افزایش ضررهای اقتصادی ناشی از آنها شده و روند توسعه کشورها به‌ویژه کشورهای کم‌درآمد را مختل کرده‌اند. به گفته کارشناسان، ضررهای اقتصادی ناشی از بلایای طبیعی در سال‌های اخیر به‌شدت افزایش یافته و از سال ۱۹۹۸ تا ۲۰۱۷ به ۲۹۰۸ میلیارد دلار رسیده که ۷۷ درصد آن، یعنی ۲۲۴۵ میلیارد دلار آن به بلایای مرتبط با تغییرات آب‌وهوایی مربوط است. اما در دوره زمانی ۱۹۷۸ تا ۱۹۹۷، ضررهای اقتصادی ناشی از بلایای طبیعی ۱۳۱۳ میلیارد دلار بوده که ۶۸ درصد آن، یعنی ۸۹۵ میلیارد دلار، به بلایای آب‌وهوایی مربوط می‌شده است. در مورد تعداد این حوادث باید گفت از حدود ۷ هزار و ۲۰۰ بلایای طبیعی مهمی که در ۲۰ سال گذشته به ثبت رسیده‌اند، ۹۱ درصد مربوط به آب‌وهوا و متداول‌ترین آنها، سیل و توفان بود. در فهرست کشورهایی که متحمل خسارت شده‌اند، امریکا با ۹۴۴ میلیارد و ۸۰۰ میلیون دلار در ردیف اول و پس از آن چین با ۴۹۲ میلیارد و ۲۰۰ میلیون دلار و ژاپن با ۳۷۶ میلیارد و ۳۰۰ میلیون دلار در رده‌های سوم و چهارم قرار دارند. کشورهای هند با ۷۹ میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار و پورتوریکو با ۷۱ میلیارد و ۷۰۰ میلیون دلار با فاصله زیادی از سه کشور نخست، در ردیف‌های چهارم و پنجم قرار دارند. سیل، توفان و زمین‌لرزه سه کشور اروپایی آلمان، ایتالیا و فرانسه را هم در بین ۱۰ کشور اول این فهرست قرار داده است. تایلند و مکزیک هم جزو ۱۰ کشور اولی هستند که بیشترین خسارت‌ها را متحمل شده‌اند. براساس اعلام سازمان ملل متحد، در بیست سال گذشته یک میلیون و ۳۰۰ هزار نفر به علت بلایای طبیعی کشته و ۴ میلیون و ۴۰۰ هزار نفر زخمی، بی‌سرپناه، آواره و نیازمند کمک‌های فوری شده‌اند.

کوتاه از منطقه

کاهش رشد اقتصادی افغانستان

براساس گزارش صندوق بین‌المللی پول اقتصاد افغانستان برای سال جاری (دو ممیز سه) ۲.۳ درصد رشد خواهد داشت که حدود نیم درصد کاهش را نسبت به سال گذشته نشان می‌دهد. به گزارش بی‌بی‌سی، در گزارش موسمی صندوق بین‌المللی پول پیش‌بینی شده که رشد تولید ناخالص داخلی افغانستان در سال ۲۰۱۹ دوباره افزایش خواهد یافت و به ۳ درصد خواهد رسید. در این گزارش آمار رشد اقتصادی افغانستان از سال ۲۰۱۰ تا حالا اعلام شده که در آن سال این رقم ۸.۴ درصد بوده و در پی خروج بیشتر نیروهای خارجی از افغانستان رشد اقتصادی این کشور در سال ۲۰۱۵ به کمتر از یک درصد رسید.

امضای قرارداد همکاری میان چین و پاکستان

بازرگانان چینی با امضای ۱۱ یادداشت تفاهم همکاری تجاری با پاکستان، ۲۰۰ میلیون دلار در صنایع غذایی دریایی و کشاورزی پاکستان سرمایه‌گذاری می‌کنند. به گزارش شینهوا، بر اساس این یادداشت تفاهم‌ها، چین برای افزایش تجارت دوجانبه همسایه آسیایی خود، ۲۰۰ میلیون دلار در بخش غذاهای دریایی، فولاد و کشاورزی پاکستان سرمایه‌گذاری می‌کند. شرکت‌های چینی با سرمایه‌گذاری در پاکستان، می‌توانند صادرات خود را به آسیای جنوب شرقی، خاورمیانه، آفریقا گسترش داده و اهداف صادراتی خود را بیش از گذشته محقق کنند.

سناتور امریکایی ریاض را تهدید کرد

یک سناتور جمهوری‌خواه امریکایی تهدید کرد که در صورت اثبات قتل روزنامه‌نگار عربستانی توسط دولت ریاض، کنگره امریکا فروش سلاح به این کشور را متوقف می‌کند. به گزارش بلومبرگ، رند پاول گفته برای توقف فروش سلاح به عربستان دولت امریکا را تحت فشار خواهد گذاشت. وی به گزارش‌ها مبنی بر قتل جمال خاشقچی روزنامه‌نگار عربستانی که منتقد خاندان آل سعود بود، اشاره کرده و گفته این مساله محل اختلاف با رییس جمهوری (ترامپ) است، اما چه بسا در صورتی که شواهد حاکی از قتل این روزنامه‌نگار توسط آنها (دولت عربستان) باشد، ترامپ هم راضی به این تصمیم شود.

موضوع تقلب در انتخابات اقلیم به بغداد کشید

با گذشت بیش از یک هفته از برگزاری انتخابات محلی در کردستان عراق و با وجود اعلام کمیسیون عالی انتخابات برای بررسی شکایات، احزاب کرد عراقی خواهان رسیدگی وزارت کشور عراق به تقلب و تخلفات انتخاباتی شدند. به گزارش ایرنا؛ کمیسیون عالی انتخابات کردستان عراق تاکید کرده این کمیسیون کماکان سرگرم بررسی شکایات احزاب کرد عراقی به‌دلیل تقلب در انتخابات محلی اقلیم است و به این منظور تاکنون ۵ جلسه تشکیل شده است. تمامی احزاب کرد عراقی نسبت به تقلب سازمان یافته در انتخابات به کمیسیون عالی انتخابات شکایت کرده‌اند.

دیدگاه

آیا بهار عربی دومی وجود خواهد داشت؟

گروه جهان | زلزله جوانان در خاورمیانه هنوز هم می‌تواند انقلاب خودش را داشته باشد. جوانان خاورمیانه‌ای با به کارگیری تکنولوژی‌های نوین، به یکدیگر و جهان به گونه‌ای مرتبط شده‌اند که پیشینیان آنها اینگونه نبودند. به گزارش ایسنا، دیلی‌بیست درباره بهار عربی نوشته: کسانی که روزهای طولانی و شب‌های طولانی‌تر در میدان التحریر قاهره در سال ۲۰۱۱ به سر بردند، در همان ساعت‌های اولیه که بهار عربی شکل گرفت، هیجان، شور، شوق و امیدهای شکل گرفته را به یاد دارند اما این امیدها به سرعت از بین رفت و حال پرسش اینجاست که آیا خوش‌بینی آن دوران می‌تواند دوباره بازگردد؟ در عرض چند ماه از آن قیام‌های محبوب اول، بهار عربی به زمستانی طولانی و وحشی تبدیل شد. دیکتاتوری‌های جدید در برخی مناطق خاورمیانه جایگزین قدیمی‌ها شدند. کشورهای دیگر به سمت هرج و مرج و جنگ داخلی حرکت کردند و میلیون‌ها پناهنده را به سراسر مرزها، نه تنها در منطقه بلکه به غرب اروپا، هل دادند. پس از آن، در اواسط دهه، ناگهان داعش سر برآورد تا اراضی گسترده‌ای در سوریه و عراق را به چنگ گیرد. جیلز کپل، محقق فرانسوی در کتاب جدیدش تحت عنوان «فراتر از هرج و مرج» می‌نویسد، آرمان‌ها و رضایتمندی از بهار عربی به سرعت به گروگان افراطی‌ها تبدیل شد و داعش نفوذش را از «بین‌النهرین به سمت اروپا» پیش برد. داعش به مثابه محرک یا عامل حملات تروریستی از پاریس تا اورلاندو و سن برناردینو تا برلین، به بیگانه‌هراسی و ترس در اروپا و ایالات متحده دامن زد. اما این بار موتور حرکتِ پوپولیسم راست افراطی در سیاست‌های غرب است که کمک می‌کند بریتانیا از قاره اروپا جدا شود و دونالد ترامپ درون کاخ سفید جولان دهد. امروز، پس از خونریزی گسترده، داعش که شعارش «پایداری و گسترش» بود، ثابت کرده است که قادر به انجام هیچکدام نیست. اما آنچه امروز شاهد هستیم، درگیری میان غرب و اسلام نیست بلکه درون خود اسلام است. در حقیقت این شکاف دیرینه موجب شد تا داعش و سازمان‌های تروریستی در عراق بهره‌برداری کنند و با شروعی موفقیت‌آمیز برانگیخته شوند. دشمن اصلی ابومصعب الزرقاوی (رهبر سابق القاعده در عراق) و بعد ابوبکر البغدادی نه امریکا که ایران و دولت‌های دمشق و بغداد بودند که به نوعی به تهران وابسته بودند. داعش یک "نشانه" برجسته در این درگیری طولانی مدت در درون خود مسلمانان بود، نه خود این بیماری و امروز، با خنثی‌سازی داعش، اختلافات را می‌توان به وضوح بیشتری دید؛ عربستان و متحدان سنی آن علیه ایران وارد عمل شده‌اند و نشانه‌های چندانی از کوتاه آمدن طرفین دیده نمی‌شود. در چنین فضایی که تهدید مداوم وجود دارد، وقوع اشتباه محاسباتی به نزاع آشکار و رو به تشدید تبدیل می‌شود. دولت ترامپ هم نه تنها بابت خصومتش با ایران، از عربستان جانبداری کرد بلکه خودش را به میانه این درگیری انداخته است؛ موضعی که آن را تحت فشار زیادی قرار می‌دهد که اگر جنگ علنی به وقوع پیوست به لحاظ نظامی وارد عمل شود. اسراییل هم با تمرکز بر نفرت مشترک از ایران، با عربستان ائتلاف کرده است. روسیه هم به نوبه خود از جنگ سوریه برای کمک به تحکیم جایگاه خودش به منزله یک قدرت جهانی استفاده کرد و وارد بازی پیچیده دوست و دشمن در خاورمیانه شده است. ائتلاف‌ها و خصومت‌ها گاها برای روسیه جابه‌جا می‌شود اما پوتین از تمامی آنها سوءاستفاده می‌کند. هیچکدام از اینها برای مردمان این منطقه مناسب نیست. شاید اگر نگاهی دقیق به بهار عربی بیندازیم، درس‌هایی برای عبرت گرفتن وجود داشته باشد و کور سویی از خوش‌بینی وجود داشته باشد. قیام علیه نظم قدیمی در خاورمیانه مسلمان بود که در دسامبر سال ۲۰۱۰ در تونس با خودسوزی یک جوان شعله گرفت. با مرگ آن جوان، حاکم تونس سلطه بر قدرت را از دست داد، ناآرامی سیاسی به تدریج گسترش یافت و موجی از نارضایتی به راه افتاد که به نظر می‌رسید دیکتاتوری‌ها و دودمان‌هایی با چندین دهه سلطه را از لیبی تا مصر و سوریه و فراتر از آن می‌تواند کنار بزند. بروز نارضایتی موجب شگفتی دولت‌ها، دیپلمات‌ها و روزنامه‌نگاران شد. جوانان خاورمیانه‌ای با به کارگیری تکنولوژی‌های نوین به یکدیگر و جهان به گونه‌ای مرتبط شدند که پیشینیان آنها اینگونه نبودند. در مصر فعالیت جوانان در فیس‌بوک و اعتراض به سوء رفتارهای پلیس نهایتا موجب تجمعاتی در میدان التحریر شد. تغییر شگرف در زندگی و آینده مردمان خاورمیانه به نظر قریب‌الوقوع بود؛ امیدی که آزادی و سعادت به ارمغان می‌آورد و این امیدها به عرب‌ها محدود نمی‌شد. چنانچه جنبشی گسترده فاقد سازماندهی کافی باشد، با خطراتی مواجه می‌شود. در میدان التحریر، حرف‌های خوش‌بینانه‌ای در روزهای اولیه درباره رهبری قیام‌ها وجود داشت. اما در حالی که جمعیت برای اعتراضات چشمگیر تلاش می‌کرد، در مواجهه با تمام نیروهای ارتجاعی چندان رهبری مناسبی نداشت. در مصر، مردم سرنگونی حسنی مبارک را رقم زدند اما فرصت‌طلبان به سرعت برای کنترل اوضاع رقابت کردند و ایده‌آلیست‌ها را به انزوا کشانده، راهی زندان کرده یا کشتند. در لیبی، معمر قذافی برای ماندن در قدرت تلاش کرد و شاید اگر فرانسوی‌ها و امریکایی‌ها مداخله نمی‌کردند، در قدرت هم می‌ماند. هرگونه انقلاب جدید، چنانچه قیام‌های جوانان لیبرال با روحیه امیدی باشد که ما اولین بار در میدان التحریر دیدیم، باید از داخل رشد کرده و گسترده باشد. آنها باید سازمان‌هایی ایجاد کنند که بازتاب حرف مردم باشد. جیمز کپل می‌نویسد، عراق شاید بهترین و مهم‌ترین مکان برای آغاز بازسازی باشد. بازسازی موصل، که قرن‌ها یکی از شهرهای مهم در جهانگردی خاورمیانه بود و ترکیبی از جمعیت سنی، شیعه، کرد و مسیحی را داشت، احتمالا بهترین مکان برای آغاز کار باشد.

چرا «بولسونارو» تهدیدی علیه دموکراسی است؟

بازگشت چکمه‌پوشان به عرصه سیاست برزیل

گروه جهان | **بهاره محبی** |

انتخابات هفته گذشته برزیل یکی از تاریک‌ترین وقایع سیاسی این کشور به‌شمار می‌رود چرا که پس از چند دهه، بار دیگر نظامیان را از سربازخانه‌ها خارج و به صحنه سیاسی برزیل وارد کرد. ژایر بولسونارو بزرگ‌ترین پیروز این انتخابات بود که به دور دوم رفته است. او در مرحله بعد با فرناندو حداد نامزد حزب کارگر رقابت خواهد کرد. حداد کسی بود که در لحظه آخر جایگزین لولا داسیلوا شد؛ آن هم پس از اینکه داسیلوا به اتهام فساد و به‌دلیل زندانی شدن رد صلاحیت شد. مبارزه با موادمخدر، سختگیری بیشتر در قانون حمل سلاح و اجرای تقویت قوانین حقوق بشری از جمله وعده‌های انتخاباتی حداد است. با این حال شکست یا پیروزی حداد به این بستگی دارد که بتواند به مردم برزیل نشان دهد که نماینده لایق لولا داسیلوا است.

بولسونارو نظامی سابق راست افراطی کسی است که رژیم نظامی سابق برزیل آشکارا او را تایید و حمایت می‌کند، رژیم نظامی که از ۱۹۶۴ تا ۱۹۸۵ بر برزیل حکومت می‌کرد، دولتی که در جریان زمامداری‌اش هزاران تن کشته یا ناپدید شدند. اما در مقابل نظم و قانون را بر این کشور حکمفرما کرد و بر این اساس بسیاری از برزیلی‌ها از آن دوران با حسی از نوستالژی یاد می‌کنند. بولسونارو در جریان رقابت‌های انتخاباتی بارها و بارها با دونالد ترامپ رییس جمهوری ایالات متحده، مقایسه شد. بولسونارو نه تنها آشکارا ترامپ را تحسین می‌کند بلکه به‌لحاظ سیاسی نیز تقریبا پیروی راه اوست. نامزد راست‌های افراطی در برزیل بارها از زنان و اقلیت‌های قومی با لحنی زننده و غیرمنصفانه انتقاد می‌کند. او از جمله درباره خطرات پناهجویان هاییتی، آفریقا و خاورمیانه هشدار داده و آنان را تفاله‌های بشریت خوانده و استدلال کرده است که ارتش باید مراقب آنان باشد. جالب اینکه استیو بنن مشاور سابق امنیت ملی کاخ سفید ترامپ، اکنون یکی از مشاوران اصلی بولسونارو در کارزار انتخاباتی است.

امروز میلیون‌ها برزیلی از فکر ریاست جمهوری بولسونارو رو هم به وحشت افتاده‌اند؛ بطوری که نظرسنجی‌های هفته گذشته نشان می‌دهد ۴۲ درصد از شرکت‌کنندگان در نظرسنجی گفته‌اند هرگز به او رای نخواهند داد. اما این بدان معنی نیست که برزیلی‌ها گزینه‌های بهتری در پیش داشته باشند. از نظر بسیاری از برزیلی‌ها، حزب کارگر فاسد است. از طرف دیگر حمایت از احزاب بزرگ دیگر مانند حزب ملی‌گرا و محافظه‌کار سوسیال دموکراسی به‌دلیل اینکه بخشی از ائتلاف سیاسی میشل تمر رییس جمهوری نامحبوب فعلی برزیل بوده، محبوبیتش را از دست داده است.

در این میان، نخبگان مالی قدرتمند برزیل هم در دور دوم انتخابات با حضور بولسونارو و حداد که قرار است اواخر ماه جاری میلادی برگزار شود، بر روی پیروزی نامزد راست‌های افراطی شرط‌بندی کرده‌اند چرا که حزب کارگر حامی حداد، اصلاحات مربوط به سیاست‌های بازار و همچنین سرمایه‌گذاری جدید در بخش خدمات اجتماعی را رد کرده است. این در حالی است که از نظر سرمایه‌گذاران بولسونارو در صورت پیروزی در انتخابات احتمالا محدودیت‌های مربوط به سیاست‌های مالی و تجاری را رفع و دست به خصوصی‌سازی خواهد زد.

نگرانی بیشتر اما از اینجا ناشی می‌شود که ارتش قدرتمند برزیل نیز از بولسونارو حمایت می‌کند. به‌نظر می‌رسد که دلیل حمایت ارتش از بولسونارو مساله نظم و قانون است. در چند سال گذشته بحران‌های اقتصادی و سیاسی باعث شده تا تظاهرات‌های اعتراضی گسترده‌ای در برزیل شکل بگیرد. این اعتراض‌ها که مجموعه‌ای از برکناری‌ها و بازداشت رهبران سیاسی پیشین را در پی داشت برای دستگاه قضایی برزیل نیز بحران‌ساز شده است. همزمان جرم و خشونت‌های سازمان‌یافته نیز به‌شدت افزایش یافته است.

در جریان ناآرامی‌ها بود که ارتش بار دیگر وارد عرصه سیاسی برزیل شد، زمانی که میشل تمر رییس جمهوری این کشور، بطور رسمی نظامیان را مسوول تامین امنیت ریو دو ژانیرو کرد. این برای نخستین بار از زمان پایان دیکتاتوری نظامیان در برزیل بود که بار دیگر چکمه‌پوشان مامور تامین امنیت یک منطقه غیرنظامی می‌شدند. چند ماه بعد، در آستانه تصمیم دادگاه فدرال در ماه آوریل درباره سرنوشت لولا داسیلوا رییس جمهوری سابق برزیل، ادواردو ویلاس بوآس فرمانده ارتش برزیل، در توییتی نوشت که «ارتش بخشودگی داسیلوا را نخواهد پذیرفت». به‌نظر می‌رسید که این اظهارات به‌نوعی هشدار به دادگاه بود که لولا داسیلوا را از جریان انتخابات دور نگه دارد.

در جریان ریاست جمهوری بولسونارو احتمالا چنین مداخلاتی بیشتر هم خواهد شد؛ به‌ویژه اینکه بولسونارو از همین حالا وعده داده که کابینه خود را با حضور نظامیان سابق تشکیل خواهد داد. او همچنین تاکید کرده که اجرای قانون با حمایت ارتش خواهد بود. رویکرد او تقریبا در تضاد با دیگر نامزدهای انتخاباتی بود که وعده داده بودند که میان حقوق بشر و سیاست یک تعادلی را برقرار خواهند کرد.

از آن گذشته، بولسونارو که خود پیش‌تر یک تفنگدار بوده، ژنرال بازنشسته آنتونیو همیلتون مائورو را به عنوان معاون اول خود برگزیده است. مائورو درباره چشم‌انداز نقش نظامیان در صحنه سیاسی برزیل کاملا صادق است. او گفته که ارتش می‌تواند در جریان موقعیت‌های پرآشوب و همراه با هرج و مرج قدم به میدان بگذارد. بنا بر نظر مائورو، «وقتی کشتی (کشور) در حال غرق شدن است، ارتش نمی‌تواند دست روی دست بگذارد.» گرچه بولسونارو تکذیب می‌کند که ارتش قرار است در عصر زمامداری او، کنترل کشور را به دست بگیرد اما او بارها آشکارا عصر دیکتاتوری نظامیان را دوره‌ای بسیار خوب در تاریخ برزیل خوانده است. او حتی تا آنجا پیش رفته که تایید کرده رای‌اش در کنگره برزیل به برکناری دیلما روسف رییس جمهوری سابق این کشور، در حمایت از فرد نظامی بود که از قضا روسف را در عصر دیکتاتوری نظامیان شکنجه کرده بود.

بازگشت نظامیان به عرصه سیاست برزیل شوک‌کننده است. نیروهای نظامی برای چند دهه بطور گسترده از دخالت مستقیم یا حتی غیرمستقیم در سیاست‌های غیرنظامس بازداشته شده بودند. از حالا نظرسنجی‌ها نشان می‌دهد که حمایت از دموکراسی در برزیل از سال گذشته تاکنون حداقل ۱۳ درصد کمتر شده است. در مقابل، نظامیان احترام بیشتری به‌دست آورده‌اند. همین مساله می‌تواند توضیحی باشد بر اینکه چرا میشل تمر خلاف رویه‌های گذشته یک نظامی را به سمت وزیر دفاع انتخاب کرد. با وجود همه نگرانی‌ها، ظهور دوباره نظامیان در امریکای لاتین امری غیرمعمول نیست. در سال‌های ۱۹۰۰ تا ۲۰۱۵ میلادی احتمال بازگشت نخبگان اقتدارگرای سابق به مواضع سیاسی یا اقتصادی گذشته چهار برابر بیشتر شده است. این در حالی که احتمال مجازات آنان به‌دلیل سوءرفتارهای گذشته به همان نسبت کمتر شده است. نمونه شناخته شده و معروف این مورد، شیلی است.

انتقال مسالمت‌آمیز قدرت در شیلی در دهه ۱۹۹۰ میلادی نتیجه بازنگری قانون اساسی مربوط به سال ۱۹۸۰ میلادی بود که در دوره دیکتاتوری نظامی آگوستو پینوشه نوشته بود. قانون اساسی منافع ارتش و نخبگان رژیم سابق را حفظ کرد؛ برخی از آنان کرسی‌های دایم‌العمر در سنا گرفتند و ارتش هم این اجازه را داشت تا بطور مستقل رییس نیروهای مسلح را انتخاب کند. قانون اساسی همچنین یک نظام انتخاباتی منحصر به فرد ایجاد کرده بود که با وجود برخی مضرات اسمی، کاملا در جهت منافع نخبگان سیاسی سابق بود. نتیجه اینکه تنها چهار تن از مقام‌های سابق دولت پینوشه آن هم بطور اسمی تنبیه شدند. تقریبا تمام مقام‌های ارشد سیاسی سابق یا بار دیگر پست‌های سیاسی کلیدی گرفتند، عضو هیات مدیره شرکت‌های بزرگ شدند و یا زمین‌دار. شیلی هنوز هم با همان قانون اساسی بازنگری شده عصر پینوشه اداره می‌شود و گرچه غیرنظامیان کنترل خود را بر ارتش بیشتر کرده‌اند اما بسیاری از جنبه‌های نظام دیکتاتوری همچنان پابرجاست. در واقع همین حالا هم کابینه سباستین پی‌یرا رییس جمهوری فعلی شیلی، یا رژیم پینوشه ارتباطاتی دارد.

خلاف شیلی، دولت نظامی آرژانتین در سال ۱۹۸۳ و پیش از جنگ فارکلند سقوط کرد. گرچه مقام‌های سابق توانستند با استفاده از تهدید به کودتا، قوانین عفو را تضمین کنند، هیچ‌گونه بندی که مربوط به حمایت از نظامیان سابق باشد در قانون اساسی آورده نشد. در دهه ۲۰۰۰ که کنترل غیرنظامیان بیشتر شد، مصونیت نظامیان نیز کنار گذاشته شد. به همین دلیل در جریان طرح‌های شفافیت قضایی، بطور ناگهانی شمار زیادی از مقام‌های سابق نظامی مورد پیگرد قرار گرفتند و آخرین دیکتاتور نظامی این کشور به همراه رییس ارتش، دریاسالار نظامی و وزیر کشور، همگی به جرم جنایت در دوران دیکتاتوری مجازات شدند. حالا نفوذ نظامیان در آرژانتین تنها سایه‌ای است از آنچه اواسط و اواخر قرن بیستم بود.

در این میان تجربه برزیل به شیلی شبیه است تا آرژانتین. آخرین رژیم نظامی برزیل به رهبری خوان فیگویردو پس از دو دهه قدرت در سال ۱۹۸۵ میلادی کناره‌گیری کرد. درست مانند شیلی، نظامیان در برزیل نیز تلاش و وقت زیادی را صرف کردند تا در قانون اساسی انتقالی از خود حفاظت کنند. در قانون اساسی که در دوره انتقالی نوشته شد، مجازات اعدام فوری برای جرایم ممنوع شد، قدرت سیاسی نخبگان محدود شد، احزاب با گرایش‌های چپ افراطی از شرکت در انتخابات منع شدند و فعالیت شوراهای مردمی را محدود کردند. گرچه قانون اساسی در سال ۱۹۸۸ بازنویسی شده بود، عناصر غیرلیبرالی خود را حفظ کرد. در واقع این قانون اساسی نخبه‌گرایانه هدفش حمایت از عناصر اقتدارگرای سابق در برابر نیروهای مردمی در یک حکومت دموکراتیک بود.

زمانی که فیگویردو از دنیای سیاست کنار رفت، در پاسخ به پرسش خبرنگاری که از او پرسید «دوست دارد مردم برزیل او را چگونه به یاد بیاورند؟» گفت: «از آنها می‌خواهم که مرا فراموش کنند.» گفته شده، فیگویردو از آن پس تا زمان مرگ در سال ۱۹۹۹ میلادی در امارتی خارج از شهر ریو دو ژانیرو و در انزوا زندگی کرد. اما همه چنین نکردند. بسیاری از مقام‌های ارشد رژیم نظامی سابق همچنان در گوشه و کنار عرصه سیاست حضور داشتند. به عنوان مثال، آنتونیو دلفیم یکی از اعضای کابینه دولت فیگویردو، در سال‌های ۱۹۸۷ تا ۲۰۰۷ به عنوان نماینده در مجلس سفلا حضور داشت. پائولو مالف نامزد نظامیان در انتخابات ۱۹۸۵ هم در سال ۱۹۹۳ شهردار سائوپائولو شد و در سال ۲۰۰۶ نیز به عنوان نماینده به مجلس سفلا راه یافت.

فلاویو پورتلا مارسیلو رییس حزب ارتش و استراتژیست دولت فیگویردو، نیز در سال‌های ۱۹۹۰ تا ۱۹۹۱ نماینده مجلس بود. البته این فهرست به همین جا ختم نمی‌شود. بنا بر این تاریخ گوه این است که تجدید حیات نظامیان در عرصه سیاست برزیل آن هم از طریق نامزدی بولسونارو چندان عجیب نیست. چکمه‌پوشان همیشه بدون اینکه جلب توجه کنند در پشت صحنه حضور داشته‌اند. چیزی که حالا تغییر کرده، ماهیت این حضور است. در دولت‌های تحت رهبری لولا داسیلوا و دیلما روسف و پیش از آنها، حتی اگر چهره‌های نظامی سابق پست‌های سیاسی نیز به دست می‌آوردند، نهاد ارتش به سربازخانه‌ها منتقل شده بود. اما حالا عکس این مساله روی داده و ارتش به شیوه‌ای کاملا یکپارچه عمل می‌کند تا رویدادهای ملی را آن‌طور که خود می‌خواهد شکل دهد. ارتش که حالا بحران‌های سیاسی و اقتصادی منافعش را تهدید می‌کند، آماده شده تا بطور مستقیم وارد مقوله حفظ امنیت داخلی شود و به عنوان یک نیروی سیاسی با حزب کارگر درگیر شده و در صورت لزوم آن را سرکوب کند.

گرچه باید دید که در آینده چه اتفاقی خواهد افتاد اما از همین حالا می‌شود گفت که پیروزی بولسونارو در دور دوم انتخابات می‌تواند گام مهمی در جهت حرکت برزیل به سوی استبداد باشد. ارتش برای حفظ قدرت و نفوذش احتمالا به جای بازی در پشت پرده، ترجیح می‌دهد که این بار بطور مستقیم اقدام کند و این به بیان کوتاه یعنی یک گام رو به عقب برای دموکراسی برزیل در آینده.

منبع: فارن پالسی

برش

تجربه برزیل به شیلی شبیه است تا آرژانتین. آخرین رژیم نظامی برزیل به رهبری خوان فیگویردو پس از دو دهه قدرت در سال ۱۹۸۵ میلادی کناره‌گیری کرد. درست مانند شیلی، نظامیان در برزیل نیز تلاش و وقت زیادی را صرف کردند تا در قانون اساسی انتقالی از خود حفاظت کنند. در قانون اساسی که در دوره انتقالی نوشته شد، مجازات اعدام فوری برای جرایم ممنوع شد، قدرت سیاسی نخبگان محدود شد، احزاب با گرایش‌های چپ افراطی از شرکت در انتخابات منع شدند و فعالیت شوراهای مردمی را محدود کردند. گرچه قانون اساسی در سال ۱۹۸۸ بازنویسی شده بود، عناصر غیرلیبرالی خود را حفظ کرد. در واقع این قانون اساسی نخبه‌گرایانه هدفش حمایت از عناصر اقتدارگرای سابق در برابر نیروهای مردمی در یک حکومت دموکراتیک بود.

لابی‌های ثروت و قدرت از نامزد راست افراطی حمایت می‌کنند

بازارها در انتظار پیروزی بولسونارو

گروه جهان |

انتخابات ریاست جمهوری برزیل به دور دوم رفته است و بازارها بر این باورند حزب کارگر که روزگاری لولا داسیلوا و دیلما روسف رهبری آن را بر عهده داشتند قرار نیست در این میدان پیروز شوند. تحلیل‌گران پیش‌تر هم پیش‌بینی کرده بودند که خشم کنونی از حزب‌های متعارف سوسیال دموکراسی در راست میانه و کارگران در چپ میانه باعث خواهد شد رییس جمهوری جدید از میان سیاستمداران خارج از قدرت انتخاب شود.

حال شرکت هلدینگ خدمات مالی ناموا که در زمینه بانکداری خرد، مبادله اوراق بهادار، بانکداری سرمایه‌گذاری، مدیریت سرمایه‌گذاری و مدیریت دارایی فعالیت می‌کند، پیش‌بینی کرده که ژایر بولسونارو رییس جمهوری بعدی برزیل خواهد بود. فوربس نوشته که بازارها خود را برای جشن پیروزی نامزد راست افراطی برزیل آماده می‌کنند. در این گزارش آمده، دور نخست انتخابات برزیل هفته گذشته برگزار شد و همانطور که انتظار می‌رفت ژایر بولسونارو برتری قابل توجهی بر فرناندو حداد نامزد حزب کارگر برزیل، داشت. بولسونارو در واقع برآمده از حزبی کوچک است در مقابل رقیبی که نماینده یکی از احزاب کلیدی برزیل به شمار می‌رود. ژایر بولسونارو که سابقا نظامی بوده توانست با تکیه بر وعده مبارزه با فساد و سامان دادن به نظام مالیاتی کشور، در انتخابات اخیر حزب خود را از حاشیه به متن بزرگ‌ترین کشور امریکای لاتین بیاورد. «حزب سوسیال لیبرال» به رهبری او در حال حاضر در مجلس نمایندگان برزیل تنها ۸ کرسی دارد و فاقد یک گروه پارلمانی است. مخالفان بولسونارو که کارزاری با هدف ممانعت از پیروزی او در انتخابات تشکیل داده‌اند بر این باورند که این نظامی سابق عقایدی فاشیستی دارد.

فرناندو حداد اما یک دوره نیز به نمایندگی از حزب کارگر شهردار سائوپائولو بوده است، حزبی که لولا داسیلوا پایه‌گذار آن بود. فرناندو حداد قول داده «برزیل را دوباره خوشحال» کند و برنامه‌های اجتماعی را بار دیگر در این کشور به اجرا بگذارد که باعث می‌شود سطح زندگی طبقه کارگر بار دیگر بهبود یابد. با این وجود کارنامه حزب کارگران که در ۱۵ سال گذشته مدت ۱۳ سال قدرت را در دست داشت، چندان درخشان نیست. در این دوران جرم و جنایت در کشور افزایش یافته و فساد بطور گسترده در دستگاه سیاسی ریشه دوانده است. بنا بر آمار ثبت شده، تنها در سال ۲۰۱۷ میلادی ۶۳۸۸۰ قتل در برزیل روی داده که رکورد جدیدی محسوب می‌شود و با این رقم، رکورد قبلی نیز که باز متعلق به این کشور بود، شکسته شده است.

ژایر بولسونارو وعده برخورد شدید با جرم و جنایت، آسان‌سازی قوانین حمل اسلحه و حمایت از بازار آزاد را داده است. او از پشتیبانی گروه‌های قدرتمند تجاری برزیل و لابی‌های ثروتمند بخش کشاورزی که اقتصاد این کشور را در کنترل دارند نیز برخوردار است. بولسونارو در یکی از نطق‌های انتخاباتی‌اش گفته است که «خلافکار خوب، خلافکار مرده است.» هواداران پرشمار وی معتقدند اگر شهروندان عادی مسلح شوند، دیگر گروه‌های تبهکار، قاچاقچیان مواد مخدر و اراذل و اوباش نمی‌توانند امنیت شهروندان بی‌دفاع را به خطر بیندازند.

به اعتقاد ناظران، آنچه کار بولسونارو را در رقابت‌های انتخاباتی راحت کرد این بود که فرناندو حداد خود را به عنوان یک «مینی لولا» به تصور کشید. این باعث شد تا نامزد راست افراطی بتواند به راحتی به او حمله کرده و «رای به حداد را به رای به فساد» بخواند. حداد در جریان رقابت‌های انتخاباتی بارها به ملاقات لولا داسیلوا در زندان رفت و درباره رویکرد رقابت‌های انتخاباتی با او مشورت کرد. کاری که به نظر نمی‌رسد کمکی به وجهه انتخاباتی او کرده باشد؛ چرا که تنها ۳۷ درصد از برزیلی‌ها بر این باورند که لولا واقعا بی‌گناه است. این در حالی است که حداد در دور نخست انتخابات ۳۰ درصد آرا را به دست آورد. این یعنی نامزد حزب کارگر حتی نتوانسته رای تمام کسانی را که فکر می‌کنند لولا داسیلوا رییس جمهور سابق، بی‌گناه است را به دست آورد. به همین دلیل است که شرکت هلدینگ خدمات مالی نامورا در نیویورک پیش‌بینی کرده که شانس پیروزی بولسونارو در انتخابات بعدی افزایش یافته است.

جوآو ریبیرو و ماریو کاسترو کارشناسان این موسسه مالی، در این باره می‌گویند: «ما فکر می‌کردیم که بولسونارو در همان دور نخست با کسب ۶۰ درصد آرا پیروز شود اما این‌طور نشد. این بار تقریبا مطمئن هستیم که او در دور بعد رای‌گیری حدود ۷۰ درصد آرا را به دست خواهد آورد.»

ادوین گوتیرز مسوول بدهی‌های حاکم بر بازارهای نوظهور موسسه سرمایه‌گذاری استاندارد آبردین، نیز می‌گوید: «بازارهای مالی تقریبا مطمئن هستند که بولسونارو رییس جمهوری بعدی برزیل خواهد بود. امروز وضعیت اقتصادی برزیل اصلا خوب نیست و واقعیت این است که سیاست‌های حداد نمی‌توانست که بحران فعلی برزیل را رفع کند و این کشور را از چاهی که در آن فرو رفته خارج کند.»

فوربس نوشته، یکی از دلایلی که باعث اقبال عمومی مردم برزیل به بولسونارو شده این است که او بخشی از تشکیلات سیاسی این کشور نبوده است، تشکیلاتی که اعتبار خود را به‌دلایل زیادی از جمله رسوایی پیروبراس از دست داده است. گوتیرز بر این باور است که بولسونارو طرح قابل اعتمادی برای چگونگی مقابله با دو مشکل مهم اقتصادی برزیل دارد، یعنی اصلاحات حقوق بازنشستگی و بدهی‌های دولتی. رای‌دهندگان به بولسونارو همچنین امیدوارند که با رای به یک چهره جدید بتوانند فساد را به حداقل برسانند، به‌ویژه اینکه بولسونارو وعده داده در صورت پیروزی در انتخابات با این بحران به‌شدت مقابله خواهد کرد.

برنارد دلگادو مدیر یک موسسه مالی در نیویورک، اما بر این باور است که هنوز امیدی برای پیروزی بر راست‌های افراطی هست. او در این باره می‌گوید: «من حداد را رد نمی‌کنم. او به‌دنبال ایجاد یک ائتلاف با نامزدهای چپ است و البته حمایت حزب کارگران را هم دارد.» به‌نظر این اظهارات از دنیای واقعی فاصله زیادی دارد چرا که بزرگ‌ترین رسوایی فساد در تاریخ امریکای لاتین و به نوشته مجله تایم، «بزرگ‌ترین رسوایی فساد در جهان» یکی دیگر از دلایل دلیل خشم مردم از حزب حاکم کارگران است که باعث شده تا آرای بیشتری به سبد بولسونارو ریخته شود. این رسوایی که به «عملیات کارواش» معروف است، به روابط دولت برزیل و شرکت دولتی نفت پتروبراس باز می‌گردد. گفته شده، تاکنون ۱۷۹ تن در این پرونده که از ۲۰۱۴ میلادی گشوده شد، به فساد متهم شده‌اند. میزان پولشویی رخ‌داده در عملیات کارواش را ۹،۵ میلیارد دلار امریکا تخمین می‌زنند.

در گزارش دادگاه عالی انتخابات برزیل آمده که ژایر بولسونارو در انتخابات یکشنبه برزیل ۴۶،۳ درصد آرا را به خود اختصاص داده است. این در حالی است که فرناندو حداد از حزب کارگران با ۲۹،۲۸ (بیست و نه ممیز بیست و هشت) درصد آرا رده دوم را به خود اختصاص داد. به این ترتیب هیچ یک از کاندیداها به حد نصاب ۵۰ درصد دست نیافتند. بولسونارو و حداد در تاریخ ۲۸ اکتبر (۶ آبان) با یکدیگر به رقابت خواهند پرداخت.

یک استاد دانشگاه در گفت‌وگو با «تعادل» عنوان کرد

منظر شهری تهران، نیازمند اصلاح قوانین بالادستی

گروه راه و شهرسازی | آزاده کاری |

سومین برنامه پنجساله توسعه شهر تهران، اوایل مهر ماه سال جاری توسط محمدعلی افشانی، شهردار تهران تقدیم هیات رییسه شورای شهر تهران شد. این برنامه که کار نوشتن و تدوین آن یک سال زمان برد، در ۱۱ فصل تدوین شده است که شامل احکام پیشنهادی در ۱۱ فصل و اهداف، راهبردها و سیاست‌ها در ۱۰ فصل می‌شود. سرفصل‌های برنامه سوم عبارتند از حکمروایی شهری، سرمایه سازمانی، هوشمندسازی و نوآوری شهری، اقتصاد و مالیه شهری، فنی و عمرانی، فضایی و کالبدی، حمل و نقل و ترافیک، محیط زیست انرژی و مدیریت پسماند، فرهنگی و اجتماعی و ایمنی امنیت و مدیریت بحران می‌شود. برنامه سوم بعد از بررسی در کمیسیون‌های تخصصی شورای شهر در صحن علنی نیز مطرح می‌شود و باید به تصویب شورای شهر تهران نیز برسد.

اکثر کارشناسان مسائل شهری متفق القولند که یکی از موضوعاتی که در شهر تهران مغفول واقع شده نما و منظر شهری است. تهران شهری است با ساختمان‌های کوتاه و بلندی که به شکل ناهمگونی در کنار یکدیگر قرار گرفته‌اند. کوچه‌ها و خیابان‌های باریک و بدون پیاده رو، میدان‌هایی که هیچ گونه جلوه‌ای از زیبایی و آثار هویتی شهر در آنها وجود ندارد، و بافت‌های فرسوده و ساختمان‌های کثیف و سیاه که در اثر آلودگی هوا جلوه‌ای غمناک و دلمرده به شهر داده‌اند. در قسمت‌های شمالی شهر که انتظار می‌رود وضعیت بهتر باشد نیز کنار هم قرار گرفتن ساختمان‌هایی که هر یک با معماری خاصی ساخته شده و خانه‌هایی که با معماری کلاسیک و شیشه‌ای و مدرن کنار هم قرار گرفته‌اند، بیننده را سردرگم می‌کنند. واژه نما در فرهنگ لغت، نشان دهنده این موضوع است که نمای ساختمان چیزی منفک از ساختمان نیست و فارغ از پوششی نهایی برای مقاومت در برابر شرایط جوی، بیان کننده عملکرد ساختمان (انطباق فرم ساختمان با عملکرد آن) منش، کردار و تفکر ساکنان، به مثابه لولایی اجتماعی، فصل مشترک فضاهای عمومی و خصوصی است. از طریق نما، عناصر طبیعی (نور و باد) به ساختمان نفوذ کرده و ارتباط ساکنان با فضای شهری برقرار می‌شود. همچنین نما، در شکل دهی به سیمای کالبدی شهر، نقش مهمی داشته و فصل مشترک رنگ تعلق داخلی و بیرونی است. سیمای شهر با وجود آنکه نخستین جلوه از شهر است که در ذهن و حافظه شهروندان باقی می‌ماند، اما سال‌هاست که از چشم برنامه‌ریزان و مدیران شهری کشور دور مانده است و هنوز برنامه جامعی برای آن وجود ندارد. ناهماهنگی بین ابعاد و ارتفاع ساختمان‌ها، استفاده از الگوهای طراحی و مصالح و رنگ معابر متفاوت و ناهمگون در عناصر دخیل در سیمای شهر، نماهای ساختمان‌های مغشوش و ناهمخوان با یکدیگر، از جمله مصادیق این موضوع هستند که چهره‌ای نازیبا و آشفته به شهر بخشیده‌اند.

توجه به نما در برنامه سوم

شورای چهارم شهر تهران در سال ۹۴ به منظور ساماندهی فضا و منظر شهری تهران لایحه ساماندهی وضعیت سیما و منظر شهری و کیفیت محیطی شهر تهران را تصویب کرد. اما شرایط کنونی شهر نشان از این دارد که این مصوبه نتوانسته طی این سال‌ها به بهبود منظر شهری تهران کمک چندانی بکند. اما موضوع فضا و منظر شهری در برنامه پنجساله سوم توسعه شهر تهران مورد توجه قرار گرفته و حدود ۳۱ ماده واحده به این موضوع اختصاص داده شده است. در بخشی از برنامه سوم آمده است: شهر تهران به عنوان محل سکونت و فعالیت با جمعیت روز حدود ۱۱ میلیون و کمتر از ۹ میلیون نفر جمعیت شب، با چالش‌های فراوانی از جمله نظارت بر اجرای طرح جامع و تفصیلی شهر تهران، نظارت و کنترل ساخت و ساز، نظارت بر تثبیت کاربری‌ها، فروش تراکم مازاد، سیما و منظر شهری، بافت‌های تاریخی و پهنه‌های طبیعی و اجدارزش به عنوان میراث شهری، ساخت و سازها در حریم و ارتفاعات شهر تهران، گستردگی بافت فرسوده و به تبع آن میزان سرعت نوسازی، بهسازی و بازسازی بافت‌های فرسوده و مسائل حقوقی مترتب بر آن مواجه است. بنابراین مهم‌ترین ماموریت حوزه شهرسازی و معماری، توسعه و بهبود سطح کیفیت زندگی به ویژه در حوزه فضایی - کالبدی و ساخت و ساز شهری است. از این رو، ۵ موضوع کلیدی حفاظت و صیانت از بافت تاریخی شهر، ساماندهی و ارتقای کیفیت معماری و منظر شهری، انتظام بخشی به کالبد و فضای شهری محدوده و حریم، وجود بافت فرسوده و نهایتا صیانت و حفاظت از باغات و توسعه فضای سبز در دستور کار کمیته فضایی کالبدی قرار گرفته که ذیل موضوعات کلیدی، ۱۳ مساله کلیدی احصا و به عنوان مسائل استراتژیک مانع تحقق اهداف و راهبردهای طرح جامع مورد بررسی عمیق قرار گرفت. همچنین هدف راهبردی این بخش ارتقا و اصلاح ساختار کالبدی و فضایی شهر، با تاکید بر ارتقای زیست‌پذیری شهر و رویکرد شهرسازی و معماری نوآور عنوان شده است.

نماهای کلاسیک در شمال تهران

داریوش رجبیان، استاد معماری در گفت‌وگو با «تعادل» به بررسی مهم‌ترین معضلات معماری و منظر شهری تهران پرداخت و گفت: تجربه کشورهای بزرگ و تاریخی دنیا مانند اتریش تجربه موفقی در این زمینه است که می‌توان از آن الگو گرفت. برخی معتقدند سبکی به اسم معماری ایرانی و اسلامی باید در شهرسازی به کار گرفت اما واقعیت این است که کل معماری، معماری ایرانی است. بهترین کار این است که برنامه مشخصی برای کل شهر تهران توسط یک مشاور بی‌طرف تهیه شود تا هم نماهای مدرن شهری و به روز را در خود جای دهد هم از نماهای قدیمی تهران استفاده کند. اکنون نماهای کلاسیک در تهران نسبت به دیگر نماها کاربردی‌تر شده، علت آن هم این است که مدیریت شهری طی دوره‌های گذشته به یکسری از افراد که به هیچ عنوان تخصص معماری و شهرسازی ندارند، به عنوان سازنده و سرمایه‌گذار اجازه فعالیت داده است که بیشترین نقش را در ساخت و سازهای منطقه یک دارند. برخی شهرداری‌های کشور نامه رسمی زده‌اند که در صورتی از نماهای کلاسیک بر روی بدنه ساختمان‌ها استفاده شود، دستور تخریب آن را صادر می‌کنند. این موضوع ناشی از نبود قوانین مدون و یکپارچه در این حوزه است. بنابراین باید ابتدا نگاه آزادانه به این موضوع داشته باشیم، نگاه‌های قهری و دستوری منجر به بسته شدن دست معماران می‌شود. شورای نمای مناطق فقط برای پروژه‌های بالای ۱۰ هزار متر، تشکیل می‌شود. به گفته این کارشناس، منطقه یک تهران بهترین منطقه ساخت و ساز کشور محسوب می‌شود و ساخت و سازهای منطقه یک تهران روند ساخت و ساز در همه مناطق کشور را تحت تاثیر قرار می‌دهد. وی ادامه داد: معماری شناور است و نمی‌توان برای آن سبک خاصی تعیین کرد. معماری با زمان و جامعه شکل می‌گیرد و پاسخی است به رفتار جامعه. بنابراین نمی‌توان برای آن محدودیت در نظر گرفت. معماری معاصر شهر تهران در دهه ۵۰، معماری با ریشه‌ای است و اگر بتوانیم از این معماری وام بگیریم می‌توانیم یک نمای شهری درست داشته باشیم.

نگاه‌های غرض ورزانه در مناطق

رجبیان با بیان اینکه در معماری هیچ‌گاه نمی‌توان نما را از پلان ساختمان جدا دانست، گفت: پروژه‌ای ۱۵۰ هزار متری را برای تایید کمیته نما به شهرداری تهران بردم. در این شورا ۴ نفر از بزرگان و استادان معماری تهران حضور داشتند، اما دید آنها به پرونده کاملا غرض ورزانه بود و منجر به این شد که چندین بار جلسات را با عصبانیت ترک کردم. تعداد افراد این شورا بسیار محدود است و به همین دلیل امکان برخوردهای شخصی و غرض ورزانه در آن بسیار است. شورای نما، نیاز به افرادی دارد که بتوانند کل معماری یک ساختمان را مورد بررسی قرار دهند. به نظرم بهترین راهکار این است که از مشاوران با سابقه خارجی در این زمینه استفاده شود.

عدم توجه به مصالح ساختمانی

این استاد معماری با اشاره به اینکه سیما و منظر شهری تهران نیاز به تدوین قوانین سختگیرانه دارد، تصریح کرد: یکی از مواردی که در سیما و منظر تهران مورد غفلت گرفته توجه به مصالح ساختمانی است. مصالح ساختمانی باید دسته‌بندی شود و استفاده از آنها بر اساس قوانین انجام شود. در واقع یکی از مهم‌ترین معضلات نماها مصالح ساختمانی است. هر مسافر خارجی با گردشی کوتاه در سطح شهر متوجه بی‌نظمی و ساختمان‌های مشوش و بهم ریخته شهر می‌شود. دلیل اصلی این همه آشفتگی این است که سازندگان هر کاری دلشان بخواهد بر روی نمای ساختمان‌ها انجام می‌دهند و متاسفانه نمای ساختمان به یک مسابقه شهری تبدیل شده است. در دنیا هیچ معماری اجازه این کار را ندارد اما در تهران سازندگان به دلخواه خود نما را می‌سازند.

موازی کاری در قوانین

وی تعدد مصالح گران قیمت در نماهای مناطق شمالی شهر را از دیگر معضلات این حوزه برشمرد و گفت: در هیچ کجای دنیا این حجم استفاده از مصالح گرانقیمت رواج ندارد. اکنون هیچ آیین نامه و اساس نامه مدون و مشخصی برای مهندسان به غیر از مقررات ملی ساختمان وجود ندارد. قوانین مربوط به منظر شهری باید در مقررات ملی ساختمان اصلاح شود و نباید آن را مختص شهر تهران ببینیم. هنگام تهیه نقشه بر اساس مقررات ملی ساختمان عمل می‌کنیم در نتیجه باید در مقررات ملی ساختمان این اصلاحات انجام شود. نباید اتفاقی که در زمینه آتش‌نشانی افتاد در نمای تهران نیز رخ دهد. قوانین مربوط به آتش‌نشانی در مقررات ملی ساختمان آورده شده است. از سوی دیگر، شهرداری نیز قوانینی را در این زمینه تدوین کرده، این در حالی است که شهرداری تهران نمی‌تواند برخلاف قوانین مقررات ملی ساختمان که یک قانون بالادستی به شمار می‌رود، اقدام به تصویب قانون کند. این موازی کاری‌ها در نهایت باعث می‌شود تا کاری از پیش نرود. شهرداری باید مواظب باشد قوانینی که در برنامه سوم توسعه می‌گنجاند با مقررات ملی ساختمان تضاد نداشته باشد. بهترین کار این است که ابتدا مقررات بالادستی اصلاح و از موازی کاری‌ها اجتناب شود. رجبیان با بیان اینکه اصلاح این روند نیاز به تدوین قوانین بالادستی دارد، تصریح کرد: باید یکسری قوانین بازدارنده تدوین شود. ایجاد محدودیت در نوع متریال ساختمانی، نوع بافت و نوع خطوطی که روی نما قرار می‌گیرد می‌تواند به رفع این معضل کمک کند. همچنین باید کار کردنما با پلان داخل و فضای بیرونی مورد تطبیق قرار گیرد و ساختاری فراجناحی در این خصوص تصمیم‌گیری کند. همان طور که گفتم وجود یک مشاور خارجی بی‌طرف می‌تواند این مشکل را حل کند.

توجه به نمای ساختمان در مرکز

این کارشناس معماری در پاسخ به اینکه آیا می‌توان برای مناطق مرکزی و جنوبی شهر تهران نیز قوانینی در خصوص نما تعیین کرد یا خیر گفت: اکنون مجموعه‌ای خدماتی در یکی از محله‌های جنوبی شهر ساخته‌ایم که با نما و مصالح ارزان قیمت تهیه شده و به‌شدت مورد توجه اهالی قرار گرفته است. کسی باورش نمی‌شد با مصالح ارزان چنین نمایی ساخته شود. بنابراین توجه به نما نباید فقط محدود به ساختمان‌های گران قیمت و شمال شهر شود.

او با بیان اینکه در ساختمان‌های قدیمی هیچ عنصر اضافی در نما دیده نمی‌شود، گفت: اگر در طراحی، انتخاب متریال و اقتصاد دقت کنیم ساکنان مناطق مرکزی و جنوبی توجه بیشتری به نما نشان خواهد داد زیرا آنها قصد خودنمایی ندارند. یکی از معضلات این است که نماهای کلاسیک عنصری برای خودنمایی صاحبان این ساختمان‌ها شده و این اتفاق بدی است. در واقع مدیریت شهری به یکسری از افراد تازه به دوران رسیده این اجازه را داده که با پول خود خودنمایی کنند. رجبیان ادامه داد: به تازگی یک خانه ایرانی با ۵ طبقه متعلق به یکی از افراد مرفه تهران را ساخته‌ایم که هیچ گونه اثری از خودنمایی و معماری کلاسیک در آن دیده نمی‌شود و هیچ عنصری اضافی ندارد. تمام آن با آجرهایی که ۵۰ تا ۱۰۰ سال قدمت دارد، ساخته شده است. این ساختمان در محله به‌شدت مورد توجه قرار گرفته و مردم با آن ارتباط برقرار کرده‌اند و ساخت آن مدیون وجود کارفرمای خوش فکر است. در نماهای اصیل ایرانی پنجره زیادی وجود ندارد اما اتاق‌ها غرق نور هستند اما این موضوع در نماهای کنونی دیده نمی‌شود.

وجود اشتباهات در قانون

وی همچنین از وجود برخی اشتباهات در قانون گلایه کرد و گفت: تا سال ۹۱ قوانین مربوط به هلی پدر از روی بخشنامه سازمان آتش نشانی رعایت می‌کردیم. اما بعد متوجه شدیم که تمام هلی پدهایی که تا این سال ساخته شده، اشتباه بوده است. زیرا در بخشنامه آتش نشانی قطر هلی پد ۹ متر عنوان شده بود اما عملا قطر هلی پد ۱۸ متر است. کمی بعد آن را اصلاح کردند و قطر هلی پد را ۱۲ متر کردند که ۱۲ متر برای هلی کوپترهای یک موتوره است و نه دو موتوره. در حالی که در هیچ کجای دنیا اجازه پرواز هلی کوپترهای یک موتوره را در شهر نمی‌دهند. این یک فاجعه است. برای رفع این مشکل از یک خلبان دعوت کردیم تا تمام جزییات مربوط به هلی پدر را در اختیارمان گذاشت. این استاد دانشگاه ادامه داد: چند سال پیش با یک پروتکل به نام بی‌ام‌ای کار می‌کردیم و به شهرداری پیشنهاد دادیم تا تمام نماهای شهری تهران به صورت زون‌های جدا تعریف شود و نمای یک خیابان را به شکل کامل مدنظر قرار گیرد نه اینکه فقط یک خانه یا مغازه را به شکل جداگانه مورد بررسی قرار دهیم. در خیابان ولیعصر چند درصد نماها فقط شیشه است که می‌شد اینها را ردیابی کرد. اما این پیشنهاد مورد قبول واقع نشد.

الزام به تغییر ساختار معماری در شهرداری

به گفته رجبیان در برنامه سوم باید به این نکته توجه شود که ساختار ارایه معماری به شهرداری نیازمند تغییر است. شیوه‌ای که الان در شهرداری پیگیری می‌شود در دنیای امروز رایج نیست. نکته جالب توجه این است که در ساخت نماهای شهری هیچ‌گاه نظر شهرسازان پرسیده نمی‌شود و فقط مهندسان در شهرداری حق نظر دارند. در حالی که کار مهندسان کاملا متفاوت از معماری و نماست. از سوی دیگر در روند ساخت یک ساختمان بعد از اینکه همه مجوزها اخذ شد در مراحل پایانی از سازنده می‌خواهند که از نمای ساختمان دفاع کند. این کار یک روند اشتباه است که باید مورد بازنگری قرار گیرد.

عضو شورای شهر تهران در گفت‌وگو با «تعادل» اهداف برنامه سوم توسعه در حوزه نما و منظر شهری را تشریح کرد

۲ عنصر نوین در سیمای شهری

گروه راه و شهرسازی |

زهرا نژاد بهرام عضو کمیسیون معماری و شهرسازی شورای شهر تهران در گفت‌وگو با «تعادل» به تشریح برنامه سوم توسعه در زمینه نما و منظر شهری پرداخت و گفت: شهر تهران اکنون سیما و منظر آشفته دارد و این آشفتگی نیازمند بازپیرایی است. بنابراین تدوین دستورالعملی که بر اساس آن بتوانیم سیما و منظر شهر تهران را به سمتی که مناسب این شهر است هدایت کنیم، الزامی به شمار می‌آید. اهداف، رویکردها و چشم‌انداز مورد نظر از سیما و منظر شهر تهران باید تعریف شود. برنامه سوم توسعه به دنبال این است تا دستورالعمل‌ها و قوانین مورد نیاز در این زمینه تدوین شود تا بتوان راحت‌تر به آینده‌ای که مد نظر مدیریت شهری است برسیم.

نژاد بهرام با بیان اینکه فصل ششم از برنامه سوم توسعه با عنوان فضایی کالبدی به موضوع سیما و منظر شهری پرداخته است، به تشریح ماده ۴۷ فصل ششم پرداخت و گفت: بر این اساس شهرداری موظف است به منظور ساماندهی و ارتقای کیفیت معماری و ایمنی و منظر شهر تهران با رویکرد هویت گرا، اقدام‌هایی را در شش ماه نخست برنامه سوم انجام دهد که مهم‌ترین آنها عبارتند از تهیه، تصویب و ابلاغ برنامه راهبردی طراحی شهری و مدیریت منظر شهری تهران، تهیه طرح ضوابط هماهنگی، تداوم و انسجام بصری نماهای شهر تهران در مناطق ۲۲ گانه، تهیه و تدوین مفاهیم، ضوابط، دستورالعمل و مقررات لازم برای طراحی، اجرا و نظارت بر معماری ابنیه و کلیه ساختمان‌های عمومی شهر، استقرار ساز و کار نظارتی بر معماری بنا و سیما و منظر شهر در کلیه ساخت و سازها، تقویت ساختار تشکیلاتی کنترل و نظارت کیفی و طراحی و اجرای طراحی معماری مساجد و اماکن مذهبی، تشکیل کمیته‌های معماری مناطق برای کنترل تمام وجوه طرح معماری ساختمان اعم از نما و پلان. نژادبهرام ادامه داد: شهرداری در بخش احکام موضوع سیما و منظر شهری را مورد توجه قرار داده است. البته در برنامه دوم نیز این موضوع مدنظر قرار گرفته بود اما کیفیت این برنامه نسبت به برنامه دوم متفاوت است. در برنامه سوم علاوه بر بخش احکام، سیاست‌ها نیز مشخص و در بخش سیاست‌ها، معیارها و شاخص‌های مربوط به سیما و منظر هم عنوان شده و حدود هزار پروژه در بخش‌های مختلف مطرح کرده است.

وی با بیان اینکه سیاست‌هایی که شهرداری برای ارتقای منظر شهرداری در برنامه سوم پیش بینی کرده شامل ۳۰ مورد است، مهم‌ترین این سیاست‌ها را اینگونه برشمرد: تعدیل سقف جمعیت پذیری مناطق از طریق بازنگری در طرح جامع و تفصیلی، همکاری و حمایت از تشکیل نهاد مطالعات و تهیه طرح‌های توسعه شهر تهران، ساماندهی زیرساخت‌های لازم برای هوشمندسازی با هدف امکان تشکیل پرونده غیرحضوری، ایجاد تناسب استقرار فعالیت‌ها در پهنه‌های طرح تفصیلی به ویژه پروژه‌های بزرگ مقیاس (الزام به تهیه طرح توجیهی)، افزایش تحقق پذیری طرح‌های توسعه شهری، ارتقای کیفیت سیما و منظر شهری از طریق تدوین ضوابط مرتبط، ایجاد هماهنگی نهادی از طریق تدوین نظام نامه یکپارچه مدیریت سیما و منظر، تدوین الگوها و اسناد هدایت و کنترل طرح‌های معماری هویت گرا مورد توجه قرار گرفته است. وی با بیان اینکه شورای پنجم نیز بر موضوع سیما و منظر تمرکز کرده و به دنبال ایجاد هارمونی و انسجام در حوزه سیما و منظر شهری تهران است، گفت: در بخش اهداف راهبردی فضایی کالبدی، ارتقا و اصلاح ساختار کالبدی و فضایی شهر با تاکید بر ارتقای زیست‌پذیری شهر و رویکرد شهرسازی و معماری نوآور مورد توجه قرار گرفته است.

وی افزود: بنابراین در بخش احکام بحث هویت و در بخش راهبردی نوآوری از مباحث مهم مطرح شده در خصوص منظر شهری است. در ادامه بخش راهبردی، باز تولید هویت شهر با تاکید بر کالبد و فضای شهری با محوریت ارتقای هویت محله‌ها و تقویت کریدورهای اصلی برای پیوند معنایی شهر نیز مورد تاکید قرار گرفته است. در واقع بازگشت به هویت تاریخی شهر بسیار مهم است. در این راستا در بند پنجم جهت‌گیری‌های راهبردی موضوع سیما و منظر شهری تعریف شده است.

به گفته وی، بخشی از اهداف برنامه‌ای که در ارتباط با فضایی کالبدی شهر تهران در نظر گرفته شده به این شرح است: حفاظت و صیانت از میراث شهری با تاکید بر ارتقای کیفیت زندگی و امنیت اجتماعی و بهبود فضای کسب و کار، ساماندهی و ارتقای هویت و کیفیت طراحی معماری و سیما و منظر شهری تهران، ایجاد تعادل جمعیتی با رعایت سقف جمعیت پذیری طرح جامع، ایمن سازی در برابر سوانح طبیعی (زلزله، سیل و...)، تأمین نیازها و ساماندهی خدمات شهری تهران، ارتقاء کیفیت ساخت و ساز شهری، بهبود، هوشمندسازی و شفاف سازی فرآیندهای شهری. همچنین دسترس پذیری و مناسب‌سازی فضاهای شهری و ساختمان‌های عمومی برای حضور همه اقشار جامعه در شهر، ساماندهی و صیانت از حریم پایتخت، ساماندهی بافت فرسوده شهر (رفع ناپایداری، توسعه محله‌ای توسعه شهر تهران) حفاظت و صیانت از باغات را می‌توان به این موارد اضافه کرد.

وی با بیان اینکه موارد مطرح شده در برنامه سوم به صورت کلی است و شاخص معینی برای آن در نظر گرفته نشده است، توضیح داد: شاخص‌های جزیی‌تر منوط به تدوین دستورالعمل‌ها و تشکیل سازمان‌های اجرایی و نظارتی است. البته در بخش پروژه‌ها نیز پروژه‌هایی به سیما و منظر شهری اختصاص داده شده است. بطور کلی می‌توان گفت برنامه سوم با مورد توجه قرار دادن سیما و منظر شهری خواستار ارایه الگوی مشخص در طراحی نما شده است اما تاکید آن بر معماری نوآور به این معناست که نمی‌توان یک الگوی کاملا یکسان برای نما تعیین کرد و این فرصت داده شده تا به الگوهای نوین نیز پرداخته شود. در مجموع سیما و منظر شهری در برنامه سوم از دو جنبه مورد توجه قرار گرفته است، اول اینکه باور دارد آنچه به وجود آمده نیاز به ساماندهی دارد و دیگر اینکه رویکرد اصلی هویت گرایی و نوآوری است که به لحاظ سیاست‌های استراتژیک مورد تایید ماست اما در جزییات نیازمند بررسی بیشتر است.

وی در پاسخ به اینکه انتقاداتی به فعالیت شورای نمای مناطق وارد است، گفت: اکنون کمیته‌های نما در همه مناطق با حضور اساتید دانشگاه‌ها، نماینده شورا و کارشناسان شهرداری تشکیل می‌شود. نماینده شورا بدون حق رای در جلسات این کمیته حضور می‌یابد. اینکه گفته می‌شود اعضای این کمیته گاه نظارت شخصی خود را اعمال می‌کنند می‌تواند درست باشد. برای رفع برخی موانع لایحه‌ای در دست بررسی داریم.

عضو هیات رییسه شورای شهر تهران در خصوص مصوبه ساماندهی وضعیت سیما و منظر شهری که در سال ۹۲ تصویب شده بود نیز توضیح داد: نتیجه این مصوبه تشکیل کمیته‌های نما در مناطق بود تا مانع از این شوند که هر کس طبق سلیقه خود و بدون در نظر گرفتن قوانین و مقررات نمای ساختمان را به دلخواه خودش بسازد. در برنامه سوم تلاش بر این است که کمیته‌های نما با ساماندهی بیشتر به کار خود ادامه دهند.

یادداشت

چالش‌های برنامه سوم از منظر زیباسازی شهر

عباس ریاضت
رییس انجمن شهرسازی

ماده ۴۷ فصل ششم لایحه برنامه سوم توسعه شهر تهران، به بحث هویت گرایی منظر شهری اشاره کرده است، حال آنکه حتی ساکنان محلات تهران، هیچ اطلاعی از هویت محلات خود ندارند یا این هویت نزد آنها کمرنگ و فراموش شده است. ابتدا باید تعریف مشخصی از هویت داشت و این تعریف باید با مشارکت ساکنان محلات جان بگیرد تا بتوانند به این هویت تکیه کنند و نظم کالبدی و منظر شهری آن‌ها بر طبق این هویت شکل بگیرد. بسیاری از موارد مطرح شده در این لایحه برای جوامعی مناسب است که مراحل تکامل شهروندی و مدیریت شهری را طبق برنامه هدفمند و منظم دولت و شهرداری پشت سر گذاشته باشند ولی در مدیریت شهری ما که تابه‌حال کاملاً سیاسی بود و نه تخصصی، این برنامه یک قدم بسیار بلند است که ممکن است به دلیل آماده نبودن بسترهای فرهنگی، اجتماعی، مدیریتی و ساختاری مناسب، در همان ابتدا با مشکلات بسیاری مواجه شود و در مراحل اولیه بماند تا دوران مدیریت شهردار و شورای شهر به پایان برسد و باروی کار آمدن مدیران بعدی، این برنامه نیز کامل اجرا نشود.

مدیریت شهری تهران ابتدا باید در فراخوانی، تیمی از کارشناسان شهرسازی و طراحی شهری، برنامه‌ریزی شهری و مدیریت شهری ،معماری و عمران، مدیریت بحران و دفاع غیرعامل از بین دانشجویان و متخصصان نخبه انتخاب کند و این تیم را در قالب یک کارگروه ناظر از طرف شهرداری ساماندهی کند. وظیفه این کارگروه شباهت بسیار زیادی به هیات منصفه در دادگاه دارد زیرا یک تیم از افراد خارج از شهرداری است که باید بر روند اجرای برنامه و پروژه‌ها نظارت دقیق داشته باشند. یعنی هم بر روند کار شهرداری و هم بر روند کار شرکت‌های مهندس مشاور نظرات دقیق داشته باشند. این گروه باید نقشه راه دقیقی برای اجرای پروژه‌ها ترسیم نمایند و سعی کنند هم‌زمان با اجرای برنامه‌ها و پروژه‌ها، بستر مناسب را برای تحقق هر چه بیشتر اهداف برنامه، آماده کنند. در چنین شرایطی می‌توان به درست و کامل اجراشدن برنامه تا حد زیادی امیدوار بود

منظر شهری تهران کلمه ای است که فقط در کتاب‌های ترجمه‌شده قابل درک است و متأسفانه در پروژه‌های شهرسازی و طراحی شهری به آن توجه چندانی نشده است. برای تجربه این موضوع بهتر است شهر را از بالا نگاه و مشاهدات خود را ثبت کنید در این حالت، شاهد بافت ریزدانه‌ای از خانه‌هایی هستید که بر روی پشت‌بام آن‌ها پر از الحاقاتی مانند کولرهای آبی، انباری و دودکش‌های کوتاه و بلند است و از هیچ نظم خاصی پیروی نمی‌کند. این دقیقاً همان مدیریت شهری ماست که خود را در کالبد و منظر نشان داده است.

اگر وارد شهر شوید و به ساختمان‌ها نگاه کنید کمی امیدوار می‌شوید زیرا نمای برخی از ساختمان‌ها چندان هم بد نیست و برای اقلیم و فرهنگ شهری مانند تهران می‌تواند مناسب باشد . در اینجاست که این سؤال برای شما پیش می‌آید که پس چرا شهر ما از بالا شکل چشم‌نواز و مناسبی ندارد و یا چرا هنگامی که به یک کوچه با مجموعه‌ای از ساختمان‌ها نگاه می‌کنیم ، شاهد آشفتگی و بی‌نظمی در آن هستیم ؟ در پاسخ باید بگوییم یکی از دلایل این است که تابه‌حال شهرساز نداشتیم و یا طرح‌های شهرسازان به‌صورت کامل اجرا نشده است . شهرسازان شهر را به‌صورت کلی طراحی و برنامه‌ریزی می‌کنند و سپس مهندسان عمران و معماری ساختمان‌های آن را طراحی و اجرا می‌کنند. در بیشتر موارد طرح اولیه شهرسازان، دستخوش تغییراتی می‌شود که این تغییرات در طول زمان بیشتر شده و در نتیجه بی‌نظمی بر نظم حاکم می‌شود.

دلیل دیگر این است که در کشورهای توسعه‌یافته از ابزارها و نرم‌افزارهای پیشرفته‌ای برای شبیه‌سازی و سه‌بعدی سازی شهر و طرح‌ها قبل از اجرا بهره می‌برند . به نظر من در ایران نیز باید در مرحله طراحی، از نرم‌افزارهایی مانند Cityengine و GIS و Space Syntax استفاده شود تا بتوانند شهر را از منظرهای مختلف مورد بررسی قرار دهند و برای هر پهنه از شهر، ضوابط لازم را ارائه کنند. متأسفانه طرح‌های شهرسازی و طراحی شهری در اکثر موارد به‌صورت دوبعدی طراحی و برنامه‌ریزی می‌شوند و در روی نقشه و پلان بسیار زیبا هستند، ولی پس از اجرا کیفیت و سیما و منظر مناسبی ندارند. مدیران و طراحان شهری باید به این نکته توجه داشته باشند که شهر سه‌بعدی است و نه دوبعدی. اگر شهرداری نقشه سه‌بعدی کاملی از شهر داشته باشد می‌تواند سازندگان را مجبور کند که ضمن ارائه نقشه پلان ساختمان و طبقات، فایل سه‌بعدی از حجم و نمای ساختمان را نیز به شهرداری تحویل دهند. در این مرحله شهرداری باید حجم طراحی‌شده توسط سازنده را با حجم پیش‌بینی‌شده از جهت‌های مختلف مقایسه و بررسی کند و اگر به ارتقای منظر شهری کمک می‌کرد، مجوز پروانه را صادر کند این کار فقط در نرم‌افزار cityengine امکان‌پذیر است زیرا امکان طراحی حجم ساختمان و نما و شبیه‌سازی شهر و مشاهده از دید انسان در آن وجود دارد .

لازم است شهرداری تهران الزام به استفاده از نرم‌افزار CityEngine برای شرکت‌های مهندسان مشاور و شهرداری‌ها را در دستور کار خود قرار دهد تا بتوانیم ساخت‌وسازهای آینده شهر را با آگاهی از منظری که به ما نشان خواهند داد طراحی کنیم.

اخبار

اقدام جدید اینستاگرام برای جلوگیری از زورگویی

انگجت | اینستاگرام قصد دارد با کمک ماشین یادگیری از زورگویی در این پلتفرم جلوگیری کند. الگوریتم‌های مخصوص، عکس‌ها و کپشن‌های زورگویانه را رصد می‌کنند.اینستاگرام قصد دارد با زورگویی در این پلتفرم مقابله کند.

این شبکه اجتماعی روز گذشته از ابزارهای ماشین یادگیری جدیدی رونمایی کرده که می‌توانند بطور فعال عکس‌ها و کپسن‌های خشونت‌آمیز و زورگویانه رصد کنند.این قابلیت در هفته‌های آتی به اپلیکیشن افزوده می‌شود. در حال حاضر اینستاگرام از هوش مصنوعی برای فیلتر کردن کامنت‌های خلاف راهنمای خود استفاده می‌کند.اما این اقدام یک گام فراتر است. الگوریتم مذکور تصاویر و کپشن‌ها را بررسی می‌کند تا نمونه‌هایی را که حاوی زورگویی است، رصد کند. به عنوان مثال اگر تصویری از ظاهر یک فرد انتقاد کند یا تهدیدی برای سلامت فردی باشد، الگوریتم آنها را ردیابی می‌کند. تصویر پس از علامتگذاری برای ممیز انسانی اینستاگرام ارسال می‌شود تا بررسی‌های بیشتری انجام شود. آدام موسری مدیر ارشد اجرایی اینستاگرام در یک پست وبلاگی نوشت:این تغییر به ما کمک می‌کند زورگویی را شناسایی و حذف کنیم.

انصراف گوگل از همکاری با پنتاگون

بلومبرگ | گوگل از این پس اعلام کرده است که از همکاری با پروژه وزارت دفاع امریکا برای سرویس‌های مبتنی بر پردازش ابری کناره‌گیری کرده است. گوگل به تازگی و رسما اعلام کرده است که قصد دارد از پروژه همکاری با پنتاگون امریکا به‌منظور توسعه خدمات پردازش ابری که به ارزش ۱۰ میلیارد دلار بوده است، کناره‌گیری کند.این شرکت علت چنین اقدامی را تناقض اهداف پروژه مذکور با ارزش‌های گوگل معرفی و اعلام کرده است. این پروژه که با هدف تسریع تبادلات داده و اطلاعات میان وزارت دفاع ایالات متحده امریکا و افسران نظامی صورت طراحی شده بود، حالا به نظر می‌رسد که با کناره‌گیری گوگل این همکاری نیز به کلی لغو خواهد شد. حالا با این اقدام گوگل، معلوم نیست که کدام شرکت تکنولوژی در رقابت توسعه فناوری تبادلات سریع داده مبتنی بر پردازش ابری برنده خواهد شد و کدام شرکت بالاخره وارد همکاری با وزارت دفاع امریکا می‌شود.

تاشو بودن نمایشگر گوشی کافی نیست

فون آرنا | تحقیقات نشان می‌دهد که گوشی‌های هوشمند تاشو باید قابلیت‌های دیگری جز صفحه نمایش انعطاف‌پذیر داشته باشند تا نظر کاربران را به سمت‌وسوی خود جذب کنند.

حدود یک سال است که غول‌های تکنولوژی از برنامه‌های خود برای معرفی و عرضه گوشی‌های هوشمند تاشو و انعطاف‌پذیر خبر داده‌اند.

از آنجا که بازار گوشی‌های هوشمند به مرحله اشباع رسیده و شرکت‌های سازنده نیز با معرفی و افزودن قابلیت‌های جدید، دیگر نمی‌دانند باید برای جلب مشتریان بیشتر و رضایت طرفدارانشان چه کار کنند، به سمت گوشی‌های هوشمند تاشو و منعطف روی آورده‌اند تا شاید بتواند بازار راکد و بی‌تلاطم را رونق بخشد و تحولات عظیم و قابل توجهی را برای کاربران و شرکت‌های تولیدکننده موبایل به ارمغان بیاورد. تحقیقات صورت‌پذیرفته از سوی موسسه مشاوره زنجیره تامین نمایشگر حاکی است که شرکت‌های سازنده گوشی‌های تاشو باید علاوه بر قابلیت منعطف بودن صفحه نمایش، امکانات دیگری را به آن بیفزایند تا بتوانند بازارهای جهانی موبایل را از حالت رکود درآورده و جذابیت‌های بخصوصی را در آن ایجاد کند. پژوهشگران فعال در این موسسه همچنین برآورد و اعلام کرده‌اند که ۳.۱ میلیون دستگاه گوشی تاشو در سال آینده ۲۰۱۹ میلادی به فروش خواهد رسید که انتظار می‌رود میزان فروش آن تا سال ۲۰۲۲ میلادی به ۳۳ میلیون دستگاه برسد و ۸.۹ میلیارد دلار برای شرکت‌های سازنده این نوع از گوشی‌ها درآمدزایی کند.

دوربین گوشی‌های گوگل از آیفون بهتر است

فون آرنا | گوگل پس از رونمایی رسمی از گوشی‌های جدید و پرچمدارش، مدعی شده است که کیفیت دوربین و تصاویر پیکسل ۳ از آیفون ۱۰ اس اپل بهتر است.

روز گذشته بود که گوگل به عنوان شرکت سازنده و توسعه‌دهنده گوشی‌های پیکسل از جدیدترین محصولات و سرویس‌های خود رونمایی کرد. یکی از مهم‌ترین بخش‌های این رویداد بدون شک، معرفی جدیدترین سری از گوشی‌های گوگل یعنی پیکسل ۳ و پیکسل ۳ ایکس ال بود که بسیاری از طرفداران و علاقه‌مندان از مدت‌ها پیش در انتظار رونمایی و عرضه آن بودند.حالا به تازگی گوگل مدعی شده است که پیکسل ۳ و پیکسل ۳ ایکس ال کیفیت دوربین و تصاویر بسیار بهتری نسبت به گوشی جدید و پرچمدار اپل یعنی آیفون ۱۰ اس دارد و این امر به عنوان یکی از بزرگ‌ترین و پررنگ‌ترین نقاط قوت آن به شمار می‌رود.این شرکت همچنین مدعی شده است که دوربین عکاسی و فیلم‌برداری گوشی جدیدش بهترین دوربین به کار رفته در موبایل‌های جهان محسوب می‌شود. دوربین اصلی هر دوی این گوشی‌ها ۱۲ مگاپیکسل است و کاربران قادر خواهند بود تصاویر موردنظر خود را با بهره‌گیری از دوربین قدرتمند گوشی‌های جدید پیکسل بگیرند و از کیفیت بالای آن لذت ببرند.

دادستان تهران در هشتمین جلسه دادگاه رسیدگی به اتهامات اخلال‌گران در توزیع تلفن همراه مطرح کرد

اختصاص ۲۲۰ میلیون یورو ارز دولتی برای واردات موبایل

۴۹۳ میلیارد ریال درآمد نامشروع برای متهمان

خبرگزاری میزان | جعفری دولت‌آبادی از صدور ۱۶ فقره کیفرخواست برای متهمان واردکننده گوشی‌های تلفن همراه ظرف سه ماه اخیر از تیر تا شهریور در دادسرای تهران خبر داد.

روز گذشته هشتمین جلسه دادگاه رسیدگی به اتهامات متهمان اخلال در توزیع تلفن همراه، به ریاست قاضی موحد و با حضور دادستان تهران برگزار شد.

قاضی موحد در ابتدای جلسه دادگاه با اعلام آغاز هشتمین جلسه شعبه اول ویژه رسیدگی به جرایم اقتصادی دادگاه انقلاب اسلامی تهران برای رسیدگی به اتهام متهمان اخلال در توزیع گوشی همراه با حضور دادستان تهران برای دفاع از کیفرخواست اظهار کرد: جلسه دادگاه علنی و رعایت نظم دادگاه الزامی است. عباس جعفری دولت‌آبادی دادستان تهران در این جلسه با اشاره به نوسانات قیمت ارز و تاثیر آن بر قیمت انواع کالاها و نیازمندی‌ها و مایحتاج عمومی، در خصوص اقدامات دولت در مقابله با این رخداد و اقدام متهمان این پرونده اظهار داشت: دولت به منظور ثبات در قیمت کالاهای مورد استفاده عموم، ارز مورد نیاز برای واردات این کالاها را به نرخ دولتی و به مبلغ چهار هزار و دویست تومان در اختیار برخی شرکت‌های واردکننده قرار داد؛ گوشی تلفن همراه نیز یکی از کالاهایی است که برخی شرکت‌ها برای واردات این کالا، ارز دولتی تحصیل کردند؛ اما تعدادی از واردکنندگان متعاقب دریافت ارز دولتی، مرتکب رفتارهای مجرمانه شدند که به پیگرد کیفری آنان و تشکیل پرونده‌های حاضر منجر شد.دادستان تهران در ادامه به اقدامات دادسرای تهران در این پرونده‌ها و مجموع عوامل موثر در ارتکاب این رفتارهای مجرمانه و شرح جرایم ارتکابی پرداخت. وی مبنا و زمینه‌ساز اقدامات مجرمانه متهمان را چند عامل شامل باز بودن منافذ فساد و عدم توجه برخی دستگاه‌های دولتی و مسوولان مربوط به وظایف ذاتی خود دانست و در خصوص این دو عامل اظهار داشت: متخلفین از قانون و سوءاستفاده‌کنندگان، همواره به دنبال منافذی هستند که قانون را دور زده و منافع حداکثری خود را تضمین و تامین کنند؛ متاسفانه برخی منافذ در دستگاه‌های دولتی، این راه را برای چنین افرادی هموار ساخته است؛ که از جمله در پرونده‌های حاضر چنین امری کاملاً مشهود است. همچنین در این پرونده‌ها، نهادهایی مانند وزارت صنعت، معدن و تجارت، بانک مرکزی و سازمان گمرک کشور، به ترتیب خود را صرفاً مسوول و متولی ثبت سفارش، تخصیص ارز و ترخیص کالا دانسته و در فرایند اقدامات مجرمانه بعدی واردکنندگان کالاهای خریداری شده با ارز دولتی، خود را ذی‌مدخل ندانسته و ورود ماهوی و جدی به سوءعملکرد برخی واردکنندگان نداشته و ندارند.

سوءاستفاده از ارز دولتی

دادستان تهران در هشدار به این افراد، هر گونه سوءاستفاده از ارز دریافتی دولتی و اقدام خارج از قوانین و مقررات حاکم اعم از دریافت ارز و عدم واردات کالاهای ثبت سفارش شده، احتکار کالاهای ضروری و عدم عرضه آن به بازار یا عرضه به بازار با قیمت‌های گزاف و غیرمتعارف و خارج از دستورالعمل‌ها و ضوابط حاکم را واجد وصف مجرمانه دانست و افزود: چنین اقدامات مجرمانه‌ای برخورد قاطع دادستانی تهران را در پی خواهد داشت هر چند متهمان و مفسدان اقتصادی به حمایت برخی مراکز و نهادها دل‌خوش باشند؛ چرا که این افراد به آرمان‌های انقلاب اسلامی و ملت ایران خیانت کرده و باید شرمسار رفتار ارتکابی خود باشند؛ در عین حالی که از تولیدکنندگان و واردکنندگانی که در راستای قوانین و مقررات کشور به کسب و فعالیت مشروع اقتصادی مشغولند، اعلام حمایت همه‌جانبه می‌کنیم.

وی از صدور ۱۶ فقره کیفرخواست برای متهمان واردکننده گوشی‌های تلفن همراه در همین راستا ظرف سه ماه اخیر از تیر تا شهریور در دادسرای تهران خبر داد و در بیان دیگر اقدامات این دادسرا در مقابله با چنین جرایمی، افزود: در مجموع و ظرف سه ماه گذشته تعداد ۶۱ فقره کیفرخواست بابت پرونده‌های کلان اقتصادی در شعب ویژه برای ۱۵۰ نفر صادر شده است که صرفاً در یک فقره پرونده ارزی ۷۳۰ میلیارد تومان میزان تحصیل مال متهمان بوده است و در همین رابطه حکم محکومیت به اعدام برای ۳ نفر و محکومیت به حبس‌های طولانی مدت برای تعداد ۳۰ نفر دیگر صادر شده و این محکومان با اعلام محکومیت قطعی کیفری در زندان به سر می‌برند؛ ضمن آنکه در این مدت ۲۳۰ فقره پرونده کیفری تشکیل، ۱۵۰ نفر بازداشت و ۵۰۰۰ اتومبیل مرتبط با پرونده‌های خودروهای وارداتی توقیف شده است.دادستان تهران شمار پرونده‌های مهم اقتصادی مفتوح در شعب ویژه را ۲۰ فقره اعلام کرد و این حجم از اقدامات تحقیقی و قضایی را حاکی از تلاش بی‌وقفه دادستانی تهران در مبارزه با متهمان فساد اقتصادی به شمار آورد.

اخلال در بازار تلفن همراه

دادستان تهران سپس به شرح اقدامات متهمان موضوع کیفرخواست‌های صادره از سوی دادسرای تهران پرداخت و در خصوص مبنای تشکیل این پرونده‌ها گفت: وفق اعلام مقامات رسمی کشور، در مجموع معادل ۲۲۰ میلیون و ۶۴۳ هزار و ۲۰۶ یورو ارز دولتی برای واردات گوشی‌های تلفن همراه تخصیص یافته است؛ از این مبلغ معادل ۱۴۶ میلیون و ۴۰۷ هزار و ۵۰۹ یورو و ۱۴ میلیون و ۷۳۶ هزار یوان و ۱۸ میلیون و ۴۳ هزار و ۱۵۰ درهم در اختیار تعداد ۴۰ شرکت واردکننده گوشی تلفن همراه قرار گرفته است که متهمان حاضر به عنوان مدیران عامل برخی از این شرکت‌ها هستند. شرکت‌های مذکور در مجموع تعداد ۳۹۳ هزار و ۸۳۱ عدد گوشی تلفن همراه وارد کشور کرده‌اند و تعداد ۲۷۴ هزار و ۲۸۰ عدد آن را در بازار به فروش رسانیده‌اند.

جعفری دولت‌آبادی نتیجه اقدامات صورت گرفته در شعب ویژه دادسرای تهران را ارایه داد که حسب آن، اکثر شرکت‌های واردکننده با هدف تحصیل سود هنگفت بدون در نظر گرفتن قیمت اعلام شده از سوی سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان، گوشی‌های تلفن همراه را به قیمت ارز آزاد به فروش رسانیده‌اند؛ به نحوی که تعداد ۴۰ شرکت واردکننده گوشی‌های تلفن همراه در مجموع و در نتیجه گران‌فروشی‌های کلان مبلغ ۴۹۲ میلیارد و ۷۴۲ میلیون و ۸۸۵ هزار و ۱۴۳ ریال درآمد نامشروع تحصیل کرده‌اند؛ در این میان تعداد ۱۶ شرکت پرونده‌های حاضر، در مجموع مبلغ ۲۷۸ میلیارد و ۲۸۹ میلیون و ۸۶۵ هزار و ۸۳۶ ریال درآمد نامشروع تحصیل کرده‌اند.

دادستان تهران در توجیه وصف مجرمانه تعیین شده برای این متهمان در کیفرخواست دادسرا، اظهار داشت: اقدامات مجرمانه این متهمان موجب شده تا تخصیص و تأمین ارز دولتی، در عمل تأثیر چندانی بر ثبات قیمت‌ها نداشته و قیمت گوشی تلفن همراه به موازات افزایش قیمت ارز و حتی فراتر از آن افزایش یابد و همین امر موجبات اخلال در توزیع این قسم از نیازمندی عمومی را فراهم آورده است.

رد ایرادات متهمان از سوی دادستان

وی با اشاره به دفاعیات متهمان و وکلای آنان طی هشت جلسه برگزار شده از سوی دادگاه، عمده مدافعات را بر چهار محور استوار دانست و با بیان این چهار محور، مستند به محتویات پرونده و قوانین حاکم بر قضیه، دفاعیات ارایه شده را مخدوش ارزیابی کرد.جعفری دولت‌آبادی دفاع نخست متهمان مبنی بر اینکه گوشی تلفن همراه در زمره نیازمندی عمومی مردم قرار نمی‌گیرد را با توجه به شرایط روز جامعه مردود شناخت و اظهار داشت: در عصر حاضر بر حسب تغییر در سبک زندگی و همگام با تحولات و پیشرفت‌های نوین در عرصه ارتباطات و همراه با تغییرات حاصله در عرف جامعه، نوع نیازمندی‌های عمومی نیز با تغییرات شگرفی مواجه شده است؛ بدین ترتیب که دیگر نمی‌توان به مانند دوران گذشته صرف ارزاق عمومی و برخی کالاهای اساسی نظیر گندم را داخل در عنوان مایحتاج یا نیازمندی‌های عمومی دانست؛ بلکه کالاهایی نظیر گوشی تلفن همراه جزو کالاهای مورد استفاده عموم بوده و به یکی از نیازمندی‌های عمومی بدل شده است؛ به‌نحوی که برای عموم جامعه زندگی بدون این کالا، غیرمتصور و امکان‌ناپذیر است. لذا بر این باوریم که در حال حاضر گوشی تلفن همراه، جزو نیازمندی‌های عمومی بوده و به‌قطع و یقین در شمول این مقرره قانونی یعنی بند «ب» از ماده یک قانون مجازات اخلالگران در نظام اقتصادی کشور مصوب ۱۳۶۹ با اصلاحات بعدی آن قرار می‌گیرد. دادستان تهران به دیگر استدلال متهمان مبنی بر عدم انطباق عنوان مجرمانه «اخلال در نظام توزیع نیازمندی عمومی مردم» بر اقدامات آنان و همچنین «نداشتن قصد اخلال در نظام اقتصادی کشور» نیز پرداخت و در رد این دفاعیات اظهار داشت: جرم اخلال در نظام اقتصادی یا اخلال در نظام توزیع نیازمندی عمومی مردم، بر حسب موقعیت زمانی و شرایط حاکم بر کشور متفاوت ارزیابی می‌شود؛ این امکان وجود دارد که در یک مقطع زمانی، کشور در شرایط مطلوب اقتصادی قرار داشته باشد و اقدامات سودجویانه برخی افراد ولو در حد جرایم ارتکابی متهمان حاضر، موجبات اخلال در نظام توزیع نیازمندی یا اقتصادی کشور را فراهم نیاورد؛ اما همان اقدام در موقعیت زمانی دیگر یا شرایط نامساعد اقتصادی موجب تحقق این بزه باشد؛ به همین دلیل است که قانون‌گذار در موضوع گران‌فروشی، دو رویکرد متفاوت اتخاذ کرده و صرف گران‌فروشی را به عنوان تخلفی صنفی در صلاحیت اداره تعزیرات حکومتی قرار داده است؛ اما در مواردی که گران‌فروشی کلان موجبات اخلال در توزیع نیازمندی عمومی را فراهم آورد، آن را به عنوان جرمی اقتصادی تلقی کرده و همان رفتار ارتکابی را واجد مجازات و در صلاحیت محاکم دادگستری دانسته است.

سودهای نامشروع

وی با استناد به استدلال پیش گفته، در اثبات صلاحیت دادسرا برای رسیدگی به این اقدامات مجرمانه و خروج موضوعی آن از صلاحیت سازمان تعزیرات حکومتی گفت: رفتارهای ارتکابی از سوی متهمان این پرونده‌ها، واجد وصف مجرمانه و مشمول حکم مقرر در بند «ب» از ماده یک قانون مجازات اخلالگران در نظام اقتصادی کشور مصوب ۱۳۶۹ با اصلاحات بعدی آن است که به صراحت اخلال در امر توزیع مایحتاج عمومی از طریق گرانفروشی کلان ارزاق یا سایر نیازمندی‌های عمومی و احتکار عمده ارزاق یا نیازمندی‌های مزبور به منظور ایجاد انحصار یا کمبود در عرضه آنها را از جمله مصادیق اخلال در نظام اقتصادی کشور دانسته است. بر این اساس دادستانی تهران وفق نص صریح این ماده قانونی، خود را صالح برای تعقیب چنین متهمانی از جمله متهمان پرونده‌های راجع به واردات گوشی‌های تلفن همراه می‌داند. محور سوم دفاعیات متهمان نیز مورد توجه دادستان تهران قرار گرفت. وی با طرح استدلال وکلای متهمان مبنی بر اینکه برخی هزینه‌های انجام‌شده از جمله هزینه تبلیغات، تبدیل ارز و دور زدن تحریم توسط سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان لحاظ نشده است، در بی‌مبنا خواندن چنین توجیهی اظهار داشت: این استدلال نیز مخدوش است؛ زیرا اولاً، هزینه‌های دیگر مانند هزینه تبلیغات کالا نیز ارتباطی به شرکت‌های واردکننده کالا ندارد؛ بلکه هزینه تبلیغات مربوط به شرکت سازنده کالا است که آن هم در زمان فروش کالا به عنوان هزینه تولید محاسبه و دریافت شده است؛ ثانیاً، آنچه مبنای تعیین بهای تمام شده کالاهای وارداتی است، دستورالعمل تعیین قیمت کالاهای وارداتی مصوب سال ۱۳۸۹ است؛ سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان در تعیین قیمت کالاهای مورد نظر مکلف به رعایت این دستورالعمل است؛ در این مصوبه تمامی عوامل موثر در تعیین بهای تمام شده کالا احصا شده است. سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان بر همین اساس و در چهارچوب دستورالعمل مذکور اقدام کرده است؛ ضمن آن که، متهمان به عنوان واردکنندگان کالا به مقررات حاکم و به‌ویژه نحوه قیمت‌گذاری و پذیرش اسناد موثر در بهای تمام‌شده، اشراف و آگاهی کامل داشته و پس از اقدام به واردات کالای ثبت سفارش شده، با وجود این مصوبه مبادرت به قیمت‌گذاری گزاف و خارج از چارچوب دستورالعمل و توزیع کالاها در بازار کرده‌اند. افزون بر این، دستورالعمل فوق‌الذکر ناظر به تمامی اقسام کالاهای وارداتی است؛ اگر ادعای متهمان صحیح باشد، تمامی واردکنندگان کالاها در کشور می‌توانند به این استدلال مخدوش متوسل شده و مرتکب گران‌فروشی شوند؛ حال آنکه چنین نیست و متهمان حاضر که در امر واردات کالا مشغول به فعالیت بوده و سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان بهای تمام شده کالاهای وارد شده را بر اساس همین دستورالعمل، تعیین کرده و متهمان مکلف بودند کالاها را با احتساب سود قانونی معادل حداکثر ۱۸ درصد به فروش برسانند؛ اشکال از آن جایی ناشی می‌شود که متهمان کالاهای مورد نظر را با ارز دولتی وارد کشور کرده‌اند؛ اما آنها را به نرخ ارز آزاد به فروش رسانیده‌اند.

سندسازی برای توجیه تخلفات

دادستان تهران به استنکاف برخی متهمان این پرونده‌ها از ارایه فاکتورهای مربوط به واردات گوشی‌های تلفن همراه به شعبه بازپرسی خبر داد و چنین امتناعی را بدون آنکه دفاع خاصی را در پی داشته باشد، حاکی از قصد و سعی این متهمان در سندسازی دانست و افزود: متعاقباً پس از صدور کیفرخواست و در مرحله رسیدگی در دادگاه، متهمان مبادرت به ارایه مستندات ادعایی و فاکتورهای جدید نموده‌اند و لذا ارجاع امر به کارشناس برای احراز صحت این فاکتورها ضروری است.

جعفری دولت‌آبادی از دادگاه خواست با تعیین کارشناس رسمی دادگستری، نسبت به بررسی اصالت و صحت فاکتورهای ارایه شده از سوی متهمان اقدام کند. همچنین در رد صلاحیت سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان و سازمان صنعت، معدن و تجارت برای کارشناسی در پرونده‌های حاضر گفت: این مراجع نمی‌توانند به عنوان کارشناس قضایی ورود کرده و مستندات ابرازی را جعلی، صوری و غیرواقعی بدانند یا در رقم‌های اعلامی تغییرات دهد بلکه صرفاً می‌توانند قیمت‌های گوشی‌های تلفن همراه عرضه شده در بازار را با دستورالعمل‌ها و مقررات حاکم انطباق داده و در خصوص تخطی یا عدم تخطی از قیمت‌های مصوب اعلام نظر نماید.

مسوولان صنف از متهمان حمایت نکنند

انتظار می‌رفت مسوولان صنف به جای حمایت از جرایم ارتکابی متهمان برای اتفاقاتی که در زمینه گران‌فروشی تلفن همراه با دریافت ارز دولتی رخ داده است از مردم عذرخواهی می‌کردند.دادستان تهران توجه دادگاه را به معیارهای تشخیص اوصاف عمده، کلان یا فراوان به عنوان شرط تحقق اتهام مندرج در کیفرخواست نیز جلب کرد و در تبیین این شاخص‌ها اظهار داشت: توجه ریاست دادگاه در تشخیص شاخص‌های عمده، کلان یا فراوان را به سه معیار «میزان خسارت»، «مبالغ مورد استفاده» و «آثار فساد مترتب بر آن» جلب می‌کنیم که در پرونده حاضر هر سه شاخص در دادستانی تهران احراز شده است.

جعفری دولت‌آبادی در پایان دفاعیات خود از کیفرخواست صادره، از دادگاه خواست با محکوم کردن متهمان به اشد مجازات‌های قانونی مندرج در کیفرخواست، ملت سرافراز ایران را به اجرای سریع، دقیق و متقن قانون توسط دستگاه قضایی امیدوار سازد.

شرکت‌های متخلف با مجوز خاص گوشی وارد کرده‌اند

هشتمین جلسه دادگاه رسیدگی به اتهامات متهمان اخلال در توزیع تلفن همراه، به ریاست قاضی موحد و با حضور دادستان تهران برگزار شد. قاضی موحد در ابتدای جلسه دادگاه با اعلام آغاز هشتمین جلسه شعبه اول ویژه رسیدگی به جرایم اقتصادی دادگاه انقلاب اسلامی تهران برای رسیدگی به اتهام متهمان اخلال در توزیع گوشی همراه با حضور دادستان تهران برای دفاع از کیفرخواست اظهار کرد: جلسه دادگاه علنی و رعایت نظم دادگاه الزامی است. وی اضافه کرد: اولین جلسه دادگاه در تاریخ ۱۳۹۷/۴/۶ نسبت به متهمان حاضر تشکیل شد و متهمان و وکلای آنها ادعاهایی را مطرح کردند که اقتضای بررسی داشت؛ در این مدت این ادعاها، دلایل و مدارک و مستندات منعکس در کیفرخواست و تمام اسناد و مدارک مربوط به تک تک متهمان بررسی و تمام ادعاهای قانونی مورد توجه واقع شده و رسیدگی لازم صورت گرفته است که نتایج آن تماما در پرونده منعکس شده است. رییس دادگاه توضیح داد: متهمانی که از سوی دادسرای عمومی و انقلاب تهران به دادگاه معرفی شدند، در مجموع چند صد هزار گوشی تلفن همراه که البته آمار دقیق آن در پرونده تک تک متهمان منعکس است، با ارز ۴۲۰۰ تومانی وارد کشور کرده‌اند که بخش قابل توجهی از آنها از نوع اپل و از شرکت آیفون که جز گرانترین گوشی‌ها است، است و بخشی عمده‌ای از این گوشی‌های وارد شده که بیش از دو سوم است در بازار با قیمت بالاتر و برخلاف ضوابط به فروش رسیده و حدود ۱۰۰ میلیون یورو بابت وارد کردن این گوشی‌ها از دولت گرفته‌اند. وی ادامه داد: برخی متهمان و شرکت‌ها اساسا مجوز ورود گوشی تلفن همراه نداشته‌اند و بر اساس بررسی‌هایی که انجام دادیم در این جهت چندان تخصصی نداشته بلکه با مجوز خاص اقدام به واردات این کالا کرده‌اند، همانطور که همه ما می‌دانیم گوشی اپل در ایران خدمات پس از فروش و نمایندگی ندارد، لذا این افراد که بطور خاص مجوز گرفتند خودشان متعهد شده بودند که خدمات پس از فروش را ارایه دهند.

سایبر

هکرها می‌توانند در ۲۴ ساعت سیستم تسلیحات امریکا را کنترل کنند

بیزینس اینسایدر | طبق گزارشی جدید هکرها می‌توانند ظرف یک ساعت وارد سیستم تسلیحات ارتش امریکا شوند و در یک روز کنترل آن را به دست گیرند. در این تحقیق یک تیم از هکرها توانست ۱۰۰ گیگابایت اطلاعات را دانلود کند.طبق جدیدترین تحقیق سازمان GAO هکرهای وزارت دفاع امریکا ظرف یک ساعت توانستند به سیستم تسلیحات اسلحه‌های ارتش این کشور دسترسی یابند. همچنین آنها در یک روز کنترل کامل آن را به دست گرفتند. این گزارش به پنتاگون هشدار می‌دهد تحقیق مذکور سرآغازی برای بررسی مقایسه شکاف‌های امنیتی است. همزمان با پیشرفته‌تر شدن سیستم وزارت دفاع امریکا (DoD) و ارتباط آن با اینترنت، تهدید افرادی که می‌توانند سیستم اسلحه‌های ارتش را بدون شلیک یک گلوله شکست دهند هر سال بدتر شده است. این گزارش طبقه‌بندی نشده به شکاف‌های امنیتی سیستم‌های

تسلیحات خاصی اشاره نکرده، اما بطور کامل توضیح داده سیستم DoD برای حل این معضل کافی نیست. همچنین با نموداری کوچک تعداد هشدارهایی که از دهه ۱۹۹۰ به این سیستم داده شده را نشان می‌دهد. سیستم‌های تسلیحات به غیر از اسلحه‌های کوچک شامل اجزایی مانند سیستم‌های کنترل صنعتی، مخابراتی و هدف‌گیری، رادار یا لینک‌های وایرلس است. به هر حال در این تحقیق یک تیم آزمایشی توانستند کنترل‌های امنیت سایبری سیستم تسلیحات را شکست دهند. این کنترل‌ها به افراد غیرمجاز اجازه دسترسی به سیستم را نمی‌دهد. در یکی از موارد یک تیم دو نفره ظرف یک روز توانستند به سیستم تسلیحات دسترسی یابند. آنها با صرف یک روز دیگر کنترل سیستم را به دست گرفتند. در این تحقیق اشاره شده هکرها از روش‌های نوین برای تغییر ابزارها و روش‌های اختلال یا دسترسی به سیستم تسلیحات استفاده کردند. بطور مثال در برخی موارد اسکن یک سیستم سبب شد بخش‌هایی از آن خاموش شود. در این تحقیق اشاره شده یک مشکل معمول در این سیستم‌ها استفاده از پسوردهای ضعیف است. همچنین چند تیم توانستند اطلاعات سیستم را کپی و حذف کنند یا تغییر دهند. یک تیم از هکرها نیز توانست ۱۰۰ گیگا بایت اطلاعات معادل ۱۴۲ دیسک فشرده اطلاعات را دانلود کند.

رویداد

نخستین موشک توریستی چند هفته دیگر به فضا می‌رود

دیلی میل | موسس شرکت «ویرجین گالاکتیک» اعلام کرده تا چند هفته دیگر برای نخستین بار موشکی به فضا می‌فرستد و مدت کوتاهی پس از آن سفرهای تجاری به مدار زمین را انجام خواهد داد.

ریچارد برانسوی مدیر «ویرجین گالاکتیک» اعلام کرده این شرکت چند هفته دیگر یکی از موشک‌های خود را برای نخستین بار به فضا می‌فرستد. به گفته او شرکت توریسم فضایی پس از مدتی کوتاه از این پرتاب، مسافران را به مدار زمین می‌برد. برانسون که موسس ویرجین گالاکتیک نیز است با الون ماسک (موسس اسپیس ایکس) و جف بزوس (موسس آمازون) رقابت می‌کند تا نخستین سفر توریستی فضایی را انجام دهد. قیمت سفر توریستی شرکت ویرجین گالاکتیک برای یک نفر ۲۵۰ هزار دلار است. این شرکت قبلا اعلام کرده بود مسافران را در ۲۰۱۹ میلادی به فضا می‌برد. برانسون در این باره گفت: مدت کوتاهی پس از

پرتاب موشک، مامسافران تجاری را به فضا می‌بریم. ماه‌های آینده برای ما بسیار هیجان‌انگیز است. شرکت ویرجین گالاکتیک در سال ۲۰۰۴ میلادی تاسیس شد و هدف آن فراهم کردن سفرهای تجاری کوتاه‌مدت به فضا برای تمام افراد است. توریست‌هایی که با این شرکت به فضا سفر می‌کنند می‌توانند چند دقیقه در گرانش صفر سپری کنند. فضاپیمای حامل آنها از خط Karman می‌گذرد.

چرا فساد اقتصادی در فضای کسب و کار ایران رو به رشد است

عوامل اصلی افزایش دامنه‌های فساد در اقتصاد

گروه بنگاه‌ها |
این روزها با مرور خبرگزاری‌ها و رسانه‌های مختلف سوژه‌ای که بیشتر از هر خبر دیگری در فضای رسانه‌ای بازنشر می‌شود؛ بحث مفاسد اقتصادی و دامنه‌های مرتبط با آن است. موضوعی که این پرسش را در افکار عمومی ایجاد کرده که چرا دامنه‌های فساد در کشورمان باوجود برنامه‌های نظارتی متنوع به سرانجام نمی‌رسد؟
نائب رییس انجمن اقتصاددانان ایران در پاسخ به این پرسش و در تشریح عوامل تاثیرگذار در افزایش مفاسد اقتصادی گفت: صدور بی رویه کارت بازرگانی و آسان بودن روند ثبت بی قاعده شرکت، ۲ عامل اصلی ایجاد فساد در اقتصاد ایران هستند که محیط کسب و کار را به چالش کشیده است.
لطفعلی بخشی در نشست تخصصی محیط سرمایه‌گذاری و کسب و کار در ایران از وجود امضاهای طلایی در اقتصاد انتقاد کرد و گفت: از زمانی که دولت یازدهم روی کار آمد، وعده داد که قوانین مزاحم و زائد را حذف خواهد کرد تا بدین ترتیب امضاهای طلایی به حداقل برسد و از این رو جوانی با انگیزه را در وزارت امور اقتصادی و دارایی برای شناسایی قوانین مزاحم که بیش از ۱۵۰۰ قانون است، منصوب کرد اما در پنج سال اخیر حداکثر ۳۰۰ قانون مزاحم شناسایی و حذف شده است. او با انتقاد از شیوه صدور کارت بازرگانی اظهارداشت: برای دریافت کارت بازرگانی همین که متقاضی به سن ۱۸ سال رسیده باشد، کفایت می‌کند و اصلا مهم نیست که میزان تحصیلات فرد، آشنایی با زبان خارجی، سابقه فعالیت اقتصادی و میزان نقدینگی و دارایی وی چقدر است در حالی که تمامی موارد یاد شده باید جزو شروط اصلی و اولیه اخذ کارت بازرگانی باشد. از نگاه این اقتصاددان، «فعالان کسب و کار که دارای کارت بازرگانی هستند و کسانی که ثبت شرکت‌ها را انجام می‌دهند، خود به چالشی برای فضای کسب و کار تبدیل شده‌اند». نایب رییس انجمن اقتصاددانان تصریح کرد: متاسفانه فساد در بخش خصوصی کمتر از بخش دولتی نیست زیرا با اخذ مبالغی از مردم برای هر فردی کارت بازرگانی صادر می‌کنند. بخشی در عین حال گفت: البته امسال برای دریافت کارت بازرگانی شروطی چون گذراندن هشت ساعت دوره آموزشی تجارت خارجی، تعیین سقف واردات در سال‌های اولیه اخذ کارت تعیین شده است.
به گفته وی، «در شرایط جدید، دریافت کنندگان کارت بازرگانی در سال نخست به میزان ۵۰۰ میلیون دلار، سال دوم ۲ میلیارد دلار و از سال سوم واردات بدون محدودیت مالی می‌توانند واردات انجام دهند اما پرسش این است که آیا این دو شرط برای اخذ کارت بازرگانی کفایت می‌کند.» این اقتصاددان تصریح کرد: ۹۰ درصد افرادی که کارت بازرگانی دریافت می‌کنند، «آه در بساط نداشته» و آشنایی با مبانی ابتدایی زبان خارجی هم ندارند در حالی که برای دریافت کارت بازرگانی باید فرد متقاضی حداقل چند میلیارد تومان نقدینگی و تمکن مالی داشته باشد.

دولت امکان صادرات به کشورهای همجوار را فراهم کند

عبدالعزیز هدایت رییس انجمن سازندگان صنعتی ایران نیز در این نشست می‌گوید: در شرایطی که بازارهای اصلی کشور ثبات لازم را ندارند، نباید انتظار بهبود شرایط تولید و جذب سرمایه‌گذاری‌های جدید را داشت. وی افزود: براساس آمار رسمی ۳،۵ میلیون نفر جمعیت بیکار در کشور داریم که با احتساب بیکاری پنهان این رقم به مراتب بیشتر خواهد بود؛ حال اگر به این وضعیت بی ثباتی در بازار ارز و سرمایه و خرده‌فروشی را اضافه کنیم متوجه حقیقت شرایط تولید و فضای کسب و کار خواهیم بود. به گفته این فعال اقتصادی، در شرایطی که اجرای پروژه‌های عمرانی از سوی دولت متوقف شده و طرح‌های توسعه‌ای از طریق جذب فاینانس تبدیل به پروژه نمی‌شوند، صنعت ساخت دچار رکود می‌شود.
هدایت ادامه داد: از دولت انتظار می‌رود با رایزنی‌های سیاسی امکان صادرات کالا و خدمات به کشورهای همجوار را برای فعالان صنعتی فراهم کند.

آمار کاهش قاچاق پوشاک واقعی نیست

در ادامه این نشست تخصصی دبیر اتحادیه تولید و صادرات پوشاک گفت: سال گذشته ارزش قاچاق کالا به کشور ۱۲،۵ میلیارد دلار اعلام شد که این رقم نسبت به سال قبل از آن کاهش ۵۰ درصدی را نشان می‌داد.
سعید جلالی قدیری افزود: آمار کاهش ارزش قاچاق واقعی نیست بلکه کاهش ارزش پول ملی و افزایش نرخ ارز سبب شده تا ستاد مبارزه با قاچاق کالا و سایر دستگاه‌های مرتبط که این آمار را جمع آوری می‌کنند، آمارهایی مبتنی بر کاهش قاچاق ارایه کنند. او با اشاره به وضعیت صنعت نساجی اظهار داشت: براساس پایش دولت، صنعت نساجی به دلیل قاچاق کالا و واردات پوشاک شرایط خوبی ندارد. این فعال صنعت پوشاک با اعلام اینکه صنعت نساجی «استوک» شده است، گفت: پوشاک استوک، پوشاکی است که فصل مصرف آن در کشورهای تولیدکننده گذشته و به صورت کیلویی به فروش می‌رسد؛ برخی با واردات این نوع پوشاک و قاچاق آن به کشور در عمل قدرت تولید و رقابت را از تولیدکنندگان می‌گیرند.
جلالی قدیری اظهار داشت: به عنوان مثال قیمت یک پیراهن مردانه استوک ۱۰ هزار تومان است در حالی که قیمت همان پیراهن برای تولیدکننده داخلی ۸۰ هزار تومان تمام می‌شود به همین دلیل تولیدکننده قادر به رقابت با اجناس قاچاق نیست.
این فعال اقتصادی تاکید کرد: صنعت پوشاک شرایطی مشابه سایر صنایع دارد اما ورشکستگی برخی از برندها و بنگاه‌های قدیمی به اسم تمامی این صنعت ثبت شده در حالی که چنین نیست. وی ادامه داد: بسیاری از شرکت‌های صاحب نام صنعت نساجی پس از انقلاب به دلیل اعمال مدیریت دولتی دچار اضمحلال شدند. در دنیا مدیریت سیستمی و فساد فردی است اما در ایران فساد سیستمی و مدیریت فردی است. وی افزود: فساد سیستمی مهم‌ترین عامل برای افزایش تورم است زیرا ظرف خدمات رسانی در کشور به دلیل فساد سیستمی سوراخ و همانند یک آبکش است بنابراین هزینه‌های تولید افزایش یافته و تولیدکنندگان از چرخه رقابت خارج می‌شوند. جلالی قدیری با تاکید بر ضرورت مقابله با فساد سیستمی خاطرنشان کرد: مشخص نیست چرا قوه قضاییه در برخورد با مفسدان واگرایانه عمل می‌کند. وی درباره وضعیت سرمایه‌گذاری‌های جدید در بخش تولید اظهار داشت: زمانی که قیمت دلار پایین بود، باید از این فرصت برای جذب سرمایه‌گذاری در بخش صنعت استفاده می‌کردیم که چنین اتفاقی رخ نداد حال که قیمت دلار جهش زیادی پیدا کرده در عمل امکان سرمایه‌گذاری‌های جدید اقتصادی وجود ندارد.

سیاست صنعتی نداشتیم

در ادامه این میزگرد علی دینی ترکمانی کارشناس اقتصادی و عضو هیات علمی موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی گفت: هنگامی که تکنولوژی جدیدی وارد کشور می‌شود اگر نتوانیم خود را با آن وفق دهیم، بدون تردید دچار عقب ماندگی خواهیم شد و دیگر توان رقابت نخواهیم داشت.
وی افزود: در سال‌های جنگ و همچنین بعد از آن نتوانستیم تکنولوژی بخش تولید را به‌روزرسانی کرده و سرمایه‌گذاری جدید در این بخش انجام دهیم؛ البته مساله دیگر این بود که سیاست صنعتی نداشتیم تا بتوانیم براساس آن برای صنایع کشور برنامه‌ریزی کنیم. دینی ترکمانی حمایت از صنایعی که تکنولوژی قدیمی دارند را زمینه ساز نارضایتی مصرف کنندگان اعلام کرد و گفت: در دهه‌های اخیر به جای سیاست گذاری صنعتی فقط پروژه کلنگ زنی را اجرایی کرده ایم که این امر علاوه بر اتلاف منابع مالی منجر به تجمیع تعداد زیادی از پروژه‌های نیمه تمام و اتلاف میلیاردها دلار منابع مالی کشور شده است.
دینی ترکمانی ارزش خروج سرمایه از بخش صنعت در سال گذشته را ۱۸ میلیارد دلار اعلام کرد و گفت: در ۵ ماهه نخست امسال حجم خروج سرمایه از بخش صنعت نیز ۱۸ میلیارد دلار بود که این رقم تا پایان سال به ۲۵ میلیارد دلار خواهد رسید.

در اتاق تعاون ایران برگزار شد

برگزاری کارگاه آموزشی اتاق تعاون و تامین اجتماعی

سومین کارگاه مشترک آموزشی اتاق تعاون ایران و سازمان تامین اجتماعی با موضوع نکات مهم در حسابرسی سازمان تامین اجتماعی از سازمان‌ها و شرکت‌ها دیروز در محل اتاق تعاون ایران برگزار شد.
به گزارش «تعادل» از پایگاه اطلاع‌رسانی اتاق تعاون ایران، این کارگاه آموزشی یک روزه با موضوع نکات مهم در حسابرسی سازمان تامین اجتماعی از سازمان‌ها و شرکت‌ها با حضور مدیر کل امور فرهنگی کارفرمایان و مشاور معاونت بیمه‌ای و عضو هیات مدیره موسسه حسابرسی سازمان تامین اجتماعی برگزار شد.
این کارگاه آموزشی با حضور معینی مدیر کل امور فرهنگی کارفرمایان و محمدی مشاور معاونت بیمه‌ای و عضو هیات مدیره موسسه حسابرسی سازمان تامین اجتماعی با هدف ارتقاء سطح علمی تعاونگران و برقراری تعاملات و همکاری بیشتر همچنین شناسایی مشکلات و یافتن راه‌های بهبود فرآیندها و رویه‌ها در سازمان تامین اجتماعی، به منظور بهبود فضای کسب و کار برگزار شد. در این کارگاه آموزشی با دو پنل آموزشی با موضوعات: مشمولین و غیرمشمولین قانون تامین اجتماعی، نحوه بازرسی از دفاتر قانونی و تشخیص حقوق، دستمزد، مزایا و سایر هزینه‌های مشمول بررسی شد.

پاسخ استاندارد در مورد خودروهای پیش فروش سال ۹۸

این روزها مردم کوچه و بازار نگران گمانه زنی‌هایی هستند که در خصوص خودروهای پیش فروش شده مطرح می‌شود. مرحله نهایی اجرای استانداردهای ۸۵گانه خودرویی از ابتدای دی ماه سال جاری و برنامه پیش فروش خودروها که تحویل آنها بعضا به اواسط و حتی اواخر سال بعد می‌انجامد، نگرانی‌هایی را برای متقاضیان به وجود آورده است. در همین زمینه رییس سازمان ملی استاندارد اعلام کرد که برنامه پیش فروش تا زمانی که مورد تایید این سازمان قرار گرفته، مشکلی ندارد. اسفندماه سال ۱۳۹۵ بود که سازمان ملی استاندارد ایران از افزایش تعداد استانداردهای خودرویی از ۵۵ به ۸۵ مورد خبر داد و اعلام کرد که براساس تفاهم‌نامه‌ای بین این سازمان و وزارت صنعت، معدن و تجارت ارتقای این استانداردها از نظر تعداد و کیفیت مطرح شده است؛ موضوعی که بر اساس مصوبه شورای سیاست گذاری خودرو با حضور وزیر وقت صنعت، معدن و تجارت، رییس سازمان ملی استاندارد، خودروسازان و قطعه‌سازان در دستور کار قرار گرفت. بر اساس زمان‌بندی صورت گرفته باید تا ابتدای دی ماه سال گذشته ۶۱ مورد استاندارد خودرویی اجرایی می‌شد و پس از آن تا ابتدای تیر ماه سال ۱۳۹۷ دو مورد به ۶۱ استاندارد قبلی اضافه شده و در نهایت با اضافه شدن ۲۲ مورد استاندارد خودرویی دیگر تا دی ماه سال ۱۳۹۷، تعداد استانداردهای اجباری خودروهای سواری به ۸۵ مورد افزایش می‌یافت.
امانیره پیروزبخت رییس سازمان ملی استاندارد ایران، در مورد خودروهای پیش فروش شده سایپا و ایران خودرو که تحویل برخی از آنها اواسط سال آینده است، اعلام کرد که برنامه پیش فروش خودروها تا زمانی که مورد تایید سازمان ملی استاندارد قرار گرفته، مشکلی ندارد و خودروهای تحویلی به مردم مشکلی برای شماره گذاری نخواهند داشت.
در مرحله اول اجرای فاز اول استانداردهای ۸۵گانه خودرویی که قرار بود ۶۱ استاندارد خودرویی مدنظر قرار گیرد، سازمان ملی استاندارد ایران در موعد مشخص و در ابتدای دی‌ماه سال ۱۳۹۶ اسامی ۲۵ خودروی سواری و سنگین جاده‌ای را منتشر و اعلام کرد که باید خط تولید آنها متوقف شود.

چهره‌های استانی

باید به سمت ارز تک‌نرخی حرکت کنیم

کرمانشاه | رییس اتاق بازرگانی استان کرمانشاه معتقد است: باید به سمت حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی و تک‌نرخی شدن ارز پیش برویم. به گزارش روابط عمومی اتاق کرمانشاه، کیوان کاشفی در نشست بررسی مشکلات صنعتگران استان، مشکلات اقتصادی کنونی کشور را تقریبا طی ۳۰ سال گذشته بی سابقه دانست و گفت: طی پنج ساله گذشته ۳۰ درصد رشد نقدینگی در کشور داشتیم که در مقابل آن رشد اقتصادی فقط چهار درصد بوده است. افزایش قابل توجه نقدینگی کشور و سود ۲۰ درصدی که به سپرده‌ها داده می‌شود باعث شده پول بزرگی با قابلیت نقدشوندگی زیاد در کشور داشته باشیم. رییس اتاق بازرگانی استان کرمانشاه با بیان اینکه عوامل اقتصادی و سیاسی دست به دست همه داده و باعث برآشفتگی این حجم بزرگ نقدینگی شده، افزود: این پول هر بار سمت یکی از بازارهای ارز، سکه، خودرو و... می‌رود. عضو هیات رییسه اتاق بازرگانی ایران تصمیمات خلق‌الساعه را مزید مشکلات کنونی کشور دانست و یادآوری کرد: وقتی یک روزه تصمیم به ممنوعیت صادراتی اقلامی مانند رب گوجه، سیب‌زمینی، خوراک دام و... گرفته می‌شود، تولیدکنندگان ماضررهای میلیاردی می‌بینند.

حمایت از ۶۴ هزار سالمند سیستان و بلوچستان

سیستان و بلوچستان | مدیرکل کمیته امداد استان سیستان و بلوچستان گفت: ۶۴ هزار و ۳۵۶ سالمند از خدمات مستمری، درمان و بهداشت و تسهیلات کمیته امداد استان سیستان و بلوچستان بهره مند هستند. به گزارش ایسنا، سیدمهدی عبادی افزود: براساس تدابیر انجام شده ۲۰۰ سالمند در قالب اردو مهمان شهرستان چابهار هستند و بیشتر برنامه‌های تفریحی و تفنن برای سالمندان برنامه‌ریزی شده است. خیلی از سالمندان در طول سال از محیط زندگی خود خارج بوده که در این زمینه کمیته امداد امام (ره) برنامه‌های زیارتی تفریحی و تفنن را برای آنها فراهم می‌کند. او ادامه داد: در حال حاضر ۶۴ هزار و ۳۵۶ نفر از سالمندان این استان به دلایلی همچون از کارافتادگی، بی‌سرپرستی، بیماری، و نیازمند بودن تحت حمایت قرار گرفته‌اند و از تمام خدمات این نهاد در سرفصل‌های مختلف بهره‌مند هستند. عبادی یادآور شد: این نهاد برای حمایت از سالمندان برنامه متنوعی همچون پایش سلامت سالمندان، سرکشی از آنها، برگزاری اردوهای زیارتی و پرداخت کمک هزینه نگهداری از بیماران زمین گیر را در برنامه دارد.

اتخاذ تمهیدات لازم برای تامین گوشت و مرغ

مرکزی | رییس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان مرکزی گفت: روند ذخیره‌سازی اقلام و کالاهای اساسی در این استان مطلوب است. به گزارش ایلنا، محمدرضا حاجی‌پور عصر دیروز در نشست ستاد تنظیم بازار استان مرکزی افزود: کمبود کالا و اقلام اساسی در این استان وجود ندارد و مردم نگران تامین مایحتاج خود نباشند. انعکاس اخبار کذب کمبود کالا از طریق فضای مجازی با هدف جوسازی و تشویش افکار عمومی و برهم زدن نظم اجتماعی از سوی گروه‌های معاند نظام اسلامی است و مردم نباید به این اخبار اعتماد کنند. او بیان کرد: خرید بیش از اندازه مصرف از سوی لایه‌های مختلف جامعه وضعیت بازار را نامطلوب می‌کند بنابراین آحاد جامعه باید با خرید معقول و متوازن ضمن تعامل با یکدیگر در راستای ثبات بازار گام بردارند. تیم‌های بازرسی سازمان صنعت، معدن و تجارت به صورت شبانه‌روزی از مراکز خرید در نقاط مختلف استان سرکشی و در صورت مشاهده کوچک‌ترین تخلف از قبیل گران‌فروشی، کم‌فروشی و احتکار خاطیان را به مراجع قضایی معرفی می‌کنند.

صادرات کالا از مرز مهران افزایش می‌یابد

ایلام | مدیرکل راهداری و حمل ونقل جاده‌ای استان ایلام گفت: میزان صادرات کالا از مرز مهران افزایش می‌یابد. نورالله دلخواه در گفت‌وگو با تسنیم در ایلام اظهار داشت: با تمهیدات انجام شده در استان ایلام، میزان صادرات کالا از مرز مهران افزایش می‌یابد. مدیرکل راهداری و حمل ونقل جاده‌ای استان ایلام گفت: برای تسهیل در صادرات کالا به عراق در ایام اربعین امسال تفاهم نامه بسیار خوبی با استاندار واسط عراق امضا شده است. در این راستا تمهیدات لازم برای افزایش حجم صادرات کالا و تسریع در روند صادرات در مرز مهران و تعطیل نشدن صادرات در حال انجام است. دلخواه با تاکید بر اینکه در سنوات گذشته در ایام اربعین امکان صادرات برای بازرگان میسر نبود افزود: در اربعین امسال با اقدامات انجام شده و تدابیر و رایزنی‌های معموله مرز تجاری همزمان با تردد زوار اربعین حسینی فعال و به امر صادرات و واردات می‌پردازد. او با ارایه آماری از روند رو به رشد صادرات در مرز مهران خبر داد و گفت: یک میلیون و ۱۳۰ هزار تن کالا در استان ایلام و از طریق مرز مهران صادر شده است. او تاکید کرد: ۴۷ شرکت حمل و نقل کالا با بیش از ۳۴۸۹ دستگاه کامیون در حال انجام و ارایه خدمات جابه‌جایی هستند.

خودداری از حمل بار مشکلات کامیون داران را حل نمی کند

فارس | نایب رییس اتاق فارس گفت: مشکل ایجادشده در حوزه حمل‌ونقل توسط عده‌ای از رانندگان و با بهره‌گیری از فضای مجازی ایجادشده است که اگر مشکلاتی هم وجود داشته باشد، ایجاد اختلال در کشور راهکار مناسبی برای بیان آن نیست. به گزارش باشگاه خبرنگاران؛ ابراهیم غلام‌زاده در کارگروه ویژه اقتصادی، گفت: امروز مشکلات رانندگان و ذی‌نفعان حوزه حمل و نقل مسائلی از جمله سختی دسترسی یا عدم تحویل قطعات یدکی و خدمات گارانتی، کمبود لاستیک یا با چند برابر قیمت، میزان تناژ حمل بار، سوخت غیراستاندارد و قاچاق سوخت است. او با بیان اینکه این موضوع مشکلات رانندگان را دچار بحران کرده است، افزود: توجیه نکردن اقتصادی صنعت حمل‌ونقل از معضلات اساسی فعالان این بخش است به‌طوری که حمل کالا در شرایط فعلی صرفه اقتصادی برای فعالان این بخش ندارد. غلام‌زاده گفت: اختلال در سیستم حمل‌ونقل علاوه بر تولید و صادرات بر سایر بخش‌های اجتماع، اشتغال و معیشت مردم تاثیر دارد و این نشان دهنده اهمیت موضوع برای رسیدگی توسط بخش دولتی و خصوصی است.

اخبار شهرستان‌ها

توضیحات فرمانده انتظامی مشهد درباره تیراندازی گلشهر

مشهد | فرماندهی انتظامی مشهد گفت: ماموران پلیس در خصوص حکم قضایی به‌دلیل اختلاف مالی، برای دستگیری متهم به محل زندگی وی رفته و با مقاومت تعدادی از بستگان شخص مواجه شدند. سرهنگ اکبر آقابیگی دیروز در نشست تشریح اقدامات اخیر پلیس فتا در خصوص متلاشی کردن باندهای جعل و کلاهبرداری که در ساختمان پلیس فتا خراسان رضوی برگزار شد، در خصوص جزئیات تیراندازی در گلشهر، اظهار داشت: در راستای حکم قضایی اختلاف مالی، پلیس با مقاومت بستگان روبه‌رو شده و برای اجرای حکم اجبارا اقدام به تیراندازی کرده است. پلیس اجبارا به دلیل اجرای حکم قضایی با سلاحی که همراه داشتند با رعایت قانون به کارگیری سلاح اقدام به تیراندازی کرده و موفق به اجرای حکم قضایی شده‌اند. فرمانده انتظامی مشهد خاطرنشان کرد: تیراندازی هوایی بوده و کسی آسیب ندیده است.

مرکز عرضه و فروش ماهی در کرمانشاه راه‌اندازی می‌شود

کرمانشاه | مدیرکل شیلات استان کرمانشاه گفت: مقدمات راه‌اندازی مرکز عرضه و فروش ماهی در کرمانشاه را انجام داده‌ایم. فرزاد افضلی در کارگروه توسعه آبزی پروری استان، با اشاره به تولید ۱۷ هزار و ۲۰۰ تن آبزیان در استان طی سال گذشته، اظهار کرد: برآورد می‌کنیم این میزان تولید در سال جاری به ۲۱ هزار تن افزایش یابد. بیش از شش هزار تن از تولیدات ماهی استان از طریق مرزهای غربی و جنوبی صادر می‌شود. مدیرکل شیلات استان سرانه مصرف ماهی در میان مردم کرمانشاه را طی سال گذشته ۹ کیلوگرم اعلام کرد و افزود: مقدمات راه‌اندازی مرکز عرضه و فروش ماهی در کرمانشاه را در غرفه‌های بلوار تاق بستان، جنب فروشگاه رفاه فراهم کرده‌ایم.

برداشت پسته از ورامین آغاز شد

ورامین | مدیر جهاد کشاورزی ورامین از آغاز برداشت پسته در باغ‌های این شهرستان خبر داد. محمدحسین تاجیک گفت: بیش از شش هزار هکتار از اراضی جنوب دشت ورامین زیر کشت پسته رفته است که با توجه به شرایط آب و هوایی شهرستان، این درخت در منطقه رشد مناسبی داشته و محصول با کیفیتی تولید می‌کند. از مجموع ۶ هزار هکتار باغ‌های پسته شهرستان، سه هزار هکتار آن بارور بوده و محصول تولید می‌کند. او میانگین برداشت پسته در باغ‌های شهرستان را دو هزار کیلوگرم در هکتار اعلام و پیش‌بینی کرد که بیش از شش هزار تن محصول از آنها برداشت شود. پسته شهرستان ورامین از کیفیت بسیار بالایی برخوردار است و اکثر پسته تولیدی به کشورهای دیگر صادر می‌شود. شهرستان ورامین بیش از ۸۰ هزار هکتار اراضی قابل کشت دارد که با توجه به کمبود آب زراعی تنها ۳۸ هزار هکتار زیر کشت انواع محصولات کشاورزی می‌رود.

انتخاب شهردار اصفهان به‌عنوان شهردار منتخب

اصفهان | با رأی نمایندگان شهرداری‌های کشور شهردار اصفهان به عنوان شهردار منتخب شورای سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور انتخاب شد. نوروزی شهردار اصفهان با رأی ۵۹ شهردار منتخب حاضر در انتخابات شهرداران عضو شورای سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور، با کسب بیشترین رأی به‌عنوان شهردار منتخب شورای سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور انتخاب شد. مراسم ششمین دوره انتخابات شهرداران عضو شورای سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور دیروز با حضور شهرداران منتخب استان‌ها برگزار و شهرداران عضو شورای این سازمان انتخاب شدند. پس از شهردار اصفهان ایرج شهین با هر شهردار تبریز بیشترین رأی را کسب کرد و به عنوان نفر دوم انتخاب شد.

۵۳ میلیارد تومان احتکار و امتناع از عرضه کالا در قم

قم | معاون هماهنگی امور اقتصادی و منابع انسانی استانداری قم گفت: در یک ماه گذشته ۵۳ مورد احتکار، امتناع از عرضه کالا و عدم اعلام موجودی به مبلغ ۵۳ میلیارد تومان در قم گزارش شد. مهرداد غضنفری در حاشیه هفدهمین جلسه کارگروه تنظیم بازار و کمیسیون هماهنگی امور تعزیرات استان قم در جمع خبرنگاران عنوان کرد: روند بازرسی از اصناف در جلوگیری از تخلفات به خوبی انجام می‌شود. براساس قانون با هر گونه گران فروشی و احتکار به‌شدت برخورد می‌شود. وی تصریح کرد: کالاهای احتکار شده پس از کشف در کمیته و کمیسیون مربوط به تنظیم بازار قیمت گذاری و برای استفاده عموم عرضه می‌شود. کالاهایی که قیمت مصوب دارند اگر بیش از آن فروخته شود و مصادیق گران فروشی باشد، برای فروشنده پرونده تعزیراتی تشکیل می‌شود.

امکان صادرات یکصد هزار تن نخود وجود دارد

کرمانشاه | رییس شورای ملی نخود ایران گفت: علاوه بر تامین نیاز داخلی می‌توانیم سالانه بیش از یکصد هزار تن نخود به خارج از کشور صادر کنیم. ناصر مرادی دیروز در مجمع عمومی شورای ملی نخود که در اتاق بازرگانی کرمانشاه برگزار شد، اظهار داشت: ممنوعیت صادراتی یکی از بزرگ‌ترین لطمه‌هایی بود که در سال ۹۱ برای نخود اعمال شد. در سال ۹۳ برای کمک به تولید نخود، عوارض صادرات آن را برداشتیم و توانستیم در همان سال حجم قابل توجهی صادرات کنیم.

گزارش

رتبه جهانی ایران در نشاط اجتماعی

نشـاط اجتماعی زمینه‌ای برای توسعه و پیشرفت یک جامعه اسـت؛ بطوری که یکی از متغیرهایی که برای تعیین سطح توسـعه یافتگی یک کشور استفاده می‌شود، متغیر نشاط و رضایت‌مندی آن جامعه‌است.

شادی و نشاط به عنوان یکی از احساسات ریشه‌ای مثبت و یکی از ضروری‌ترین خواسته‌های فطری و نیازهای روانی انسان، نقش تعیین کننده‌ای در تأمین سلامت فرد و جامعه داشته و از آنجا که شادی همواره با خرسندی، خوش‌بینی و امید و اعتماد همراه است، می‌تواند نقش تسـریع کننده‌ای در فرآیند توسعه جامعه داشته باشـد. بر همین مبناست که از سال ۲۰۰۰ میلادی به‌بعد در نگاه سازمان ملل برای تعیین سطح توسعه یافتگی کشورها، متغیرهای نشاط یا شادکامی، امید به آینده، خشنودی و رضایتمندی افراد جامعه نیز به عنوان یـک متغیر کلیدی وارد محاسبات شده است؛ به این صورت که اگر مردم یک جامعه احساس شادکامی، خشنودی و رضایتمندی نکنند، نمی‌توان آن جامعه را توسعه یافته _ به ویژه در حوزه توسعه اجتماعی _ قلمداد کرد. گام نهادن در مسیر توسعه و یا ایجاد جامعه‌ای که در آن آرامش و سعادت محقق شود، به زمینه یا مقدماتی نیاز دارد که با اتکا به آنها، تحقق می‌یابد. از جمله این مقدمات، نشاط اجتماعی است.

از طرفی هم نشاط در فرایند رابطه فرد با جامعه و گروه تحقق پیدا می‌کند. در واقع، نشاط از منظر اجتماعی، عضوی از خانواده و چارچوب مفهومی کیفیت‌های زندگی، رضایت‌مندی اجتماعی، امنیت اجتماعی، سلامت اجتماعی، رفتارهای جمعی و فراغت است. این مفاهیم به نوعی متناظر با نشاط و شادمانی‌اند. همچنین، نشاط اجتماعی به عنوان یکی از مهم‌ترین و موثرترین شـاخص‌های اجتماعی در گسترش احساس رضایت عمومی از زندگی، گسترش تعاملات اجتماعی سازنده، رشد اعتماد عمومی و مشارکت همه‌جانبه اجتماعی به شمار می‌رود.

نشاط اجتماعی در جوانان

صدیقـه خادم، کارشـناس سـلامت روان وزارت بهداشت، همزمان با نخستین روز هفته سلامت روان که از سوی وزارت بهداشت با عنوان «نقش شادی و نشاط در سلامت روان جوانان و نوجوانان» نامگذاری شده، به ایسنا می‌گوید: جوانان به عنوان سرمایه‌های انسانی هر جامعه‌ای هستند. در هر جامعه‌ای پویاترین گروه‌های آن را قشـر جوانان تشـکیل می‌دهند و شادابی این قشر از جامعه تا حد زیادی لازمه سلامت و شادی بسیاری از آحاد جامعه است.

او ادامه می‌دهد: بررسی‌های علمی نشان می‌دهد مشارکت اجتماعی سهم عمده‌ای در نشاط اجتماعی جوانان دارد. امروزه ضرورت و اهمیت مشارکت واقعی جوانان در تمامی سطوح و جوانب مختلف اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی برای دستیابی به یک توسعه پویا و فعال بر هیچ اندیشمندی پوشیده نیست؛ چرا که این مشارکت همه‌جانبه از بی‌تفاوتی، تک‌روی و عدم حس تعاون و تحرک و تمایل به تامین محدود و شخصی در میان اعضای جامعه و جوانان جلوگیری می‌کند، نابرابری‌ها را کاهش می‌دهد، همبستگی و وحدت را تقویـت می‌کنـد و در نهایت، موجب رضایت‌مندی و نشاط اجتماعی در جوانان می‌شود.

خادم در ادامه می‌گوید: مجهز بودن جوانان به نشاط اجتماعی، باعث ایمنی آنها در برابر مشکلات می‌شود و آنان به راحتی می‌توانند با شرایط متغیر زندگی، منطبق شوند و نقشی مفید در جامعه داشته باشند. بنابراین افزایش نشـاط اجتماعی در جوانان باعث کاهش آسیب‌های اجتماعی می‌شود.

او با بیان اینکه نشاط به نوعی محصول رضایت ذهنی افراد از زندگی‌شان است، می‌گوید: مشخص کردن رضایت ذهنی مستلزم مشـاهده دو عامل اساسی احساس آنی رضایت یا ناخشنودی افراد و کیفیت ارزیابی کلی افراد از زندگی‌شـان اسـت. وی افزود: گزارش جهانی نشاط تلاش کرده تا متغیرهایی را که نشاط اجتماعی بازنمایی می‌کند، به متغیرهای اجتماعی عینی‌تری نسبت بدهد. نتایج این محاسبات استخراج شش متغیر در بازنمایی نشاط اجتماعی است. سرانه تولید ناخالص داخلی، حمایت اجتماعی، امید به زندگی، آزادی اتخاذ تصمیم‌های اصلی زندگی (آزادی انتخاب رشته تحصیلی، شغل، آزادی عمل در زندگی روزمره)، سخاوت و ادراک فساد، شش متغیر نامبرده هستند. خادم درباره متغیرهای شش گانه نشاط اجتماعی نیز می‌گوید: متغیرهای چهارگانه تکمیلی فراغت (تفریح، سفر خودآفرینی و خلاقیت، رسانه‌ها)، جشن‌ها و مراسم جمعی، امنیت و امید در واقع سطوحی از مقوله نشاط است که به نظر می‌رسد در نهایت در هیچ یک از متغیرهای شش گانه گزارش جهانی نشاط، موضوع بحث و بررسی قرار نمی‌گیرند؛ در حالی که هر تحلیلی از پدیده نشاط باید این چهار متغیر را نیز مدنظر قرار دهد.

کارشناس سلامت روان وزارت بهداشت همچنین با اشاره به نتایج گزارش «نشاط اجتماعی سازمان ملل متحد» در سال ۲۰۱۶، نمره نشاط در ایران را ۱۰۵ اعلام می‌کند و می‌افزاید: این گزارش حاصل زمینه‌یابی وضعیت جهانی نشاط در بیش از ۱۵۰ کشور است و وضعیت هر کشـور را در شادکامی براساس شش شاخص درآمد سرانه، امید به زندگی سالم، آزادی در تصمیم‌گیری، حمایت اجتماعی، سخاوت و ادراک فساد مورد ارزیابی قرار می‌دهد. به گفته او و بر اساس نتایج این گزارش، بر این اساس جامعه ایران بین کشورهای با چهار رده نشاط بالا، بالاتر از میانگین، پایین‌تر از میانگین و رده پایین، در دسته کشـورهای «پایین‌تر از میانگین» قرار می‌گیرد.

خادم نکته نگران کننده‌تر این گزارش را این بخش برشـمرد که «در بررسی روند نشـاط طی دو دوره ۲۰۰۵ تا ۲۰۰۷ و ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۵، نمره نشـاط در ایران حدود ۵.۷ درصد کاهش پیدا کرده‌است.»

وزیر بهداشت خواستار تخصیص بودجه ویژه برای بیماران خاص شد

نگاه بیماران خاص به بودجه ۹۸

اواخر اسفند سال گذشته بود که نمایندگان مجلس با تصویب یک مصوبه، دولت را مکلف کردند تا هزینه بیماری‌های متابولیک، ام‌اس، پروانه‌ای و اوتیسـم را همانند بیماران خاص محاسبه کنند. به این ترتیب بعد از گذشت ۲۱ سال به فهرست ۳ موردی بیماری‌های خـاص که از زمان تهیه تاکنون دسـت نخورده باقی مانده بود، ۴ بیماری جدید اضافه شد. گرچه این اتفاق در ظاهر خبری خوشایند است اما در عمل سودی برای این بیماران نداشت چرا که به گفته مسوولان وزارت بهداشت، در بودجه سال ۱۳۹۷، هیچ اعتباری برای تحقق این امر در نظر گرفته نشـد. این در حالی است که بیش از ۱۰ هزار بیمار مبتلا به اختلالات متابولیک، حدود هـزار بیمار مبتلا به بیمـاری پروانه‌ای (EB)، حدود ۱۰۰ هزار بیمار مبتلا به اوتیسم و بیش از ۷۰ هزار بیمار مبتـلا به «ام‌اس» در کشـور زندگی می‌کنند که برخی از آنها بخشـی از هزینه‌های درمان خود را پرداخت می‌کنند و برخی دیگر مانند بیماران اوتیسمی و... مجبورند همه هزینه‌های درمان خود را پرداخت کنند. حالا بعد از انتشار فیلمی از وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در فضای مجازی درباره بیماران مبتلا به ام‌اس، که با واکنش بسیاری از سوی مردم همراه بود و در حالی که دو ماه مانده به زمان ارایه لایحه بودجه از سوی دولت به مجلس شورای اسلامی، قاضی‌زاده هاشمی، اعلام کرده است که اصلی‌ترین مطالبه این وزارتخانه از دولت در بودجه سال آینده، تعیین اعتبار ویژه برای بیماری‌های خاص است.

بیماران خاص بدون بودجه مشخص

اضافه شـدن چهار بیماری به فهرست بیماری‌های خاص در بودجه سال ۹۷، آن هم بدون پشتوانه مالی و در نظر گرفتن بودجه جداگانه، واکنش‌های بسیاری را با خود به همراه داشـت، مشـاور معاون درمان در امور بیماری‌های وزارت بهداشت، درباره این موضوع اعلام کرد با وجود اضافه شدن این بیماری‌ها به ردیف بیمـاران خاص در قانون، هیچگونـه بودجه‌ای برای این بیماری‌ها به مجموع بودجه بیماری‌های خاص و صعب‌العلاج وزارت بهداشت اضافه نشده‌است. جمشید کرمانچی درباره این موضوع گفت: این بیماری‌ها شامل بیماری ای‌بی، ام‌اس، اوتیسم و بیماری‌های متابولیک بودنـد، اما در عین اینکه این اسـامی را به فهرسـت بیماری‌های خاصی مانند سرطان و هموفیلی، که تا پیش از آن وجود داشـت، اضافه کردند، اما هیچگونه بودجه مضاعفی به مجموع بودجه بیماری‌های خاص و صعب‌العلاج وزارت بهداشـت اضافه نشد بنابراین عملا اعتبار خاصی برای این بیماران وجود ندارد.» اما همان زمان، بعد از اظهارات کرمانچی، محمدحسین قربانی، نایب‌رییس کمیسـیون بهداشـت و درمان مجلس اظهارنظـری متفاوت با او ارایـه کرد. آنطور که قربانی اعلام کرد، وزارت بهداشت از محل بودجه سالانه هزینه‌های درمان این بیماری‌های صعب‌العلاج را تامین می‌کند، به عبارتی ردیف خاص بودجه‌ای برای درمان هر یک از بیماری‌های نام برده، متصور نیست. به همین جهت این وزارتخانه از سرجمع منابعی که در اختیارش قرار می‌گیرد موظف به پوشـش درمان بیماری‌های ام‌اس، ای‌بی، اوتیسم و متابولیک است اما به نظر می‌رسد این اتفاق در عمل دشوارتر است چرا که بودجه در زمان مقرر و به میزان تعیین تخصیص داده نمی‌شود و همین موضوع در کنار بدهی بیمه‌ها کار را برای وزارت بهداشت سخت می‌کند.

چشم امید به بودجه ۹۸

با وجود اظهارات نمایندگان مجلس درباره بیماری‌های خـاص در بودجـه سـال ۹۷، مسـوولان وزارتخانه بهداشت، درمان و آموزش پزشـکی امیدوارند برای بودجه سال ۹۸، نگاه ویژه‌ای نسبت به اعتبار بیمارهای خاص ایجاد شود تا جایی که حسن قاضی‌زاده هاشمی، اعلام کرد: «در زمینه بودجه سال ۹۸ وزارت بهداشت، تنها خواهشـی که دارم این است که آنچه را که سال گذشته برای وزارت بهداشـت پیش‌بینی کردند، در سال ۹۸ هم ببینند، اما اعتبار مربوط به بیماران خاص را بطور ویژه مورد توجه قرار دهند.»

او افزود: «در صدر این بیمـاران خاص، که باید برای بهبود وضعیت درمان آنها فکر اساسی شود، مبتلایان به SMA (آتروفی نخاعی عضلانی) هستند. از طرفی بیماران مبتلا به دیسـتروفی عضلانی هم باید مورد حمایت قرار گیرند، اما تاکنون هیچ اعتباری برایشان دیده نشده اسـت. در عین حال لازم است از بیماران مبتلا به بیماری‌های متابولیک که در راس آنها بیماری MPS قـرار دارد، بیماران مبتلا بـه ام‌اس، بیماران پروانه‌ای و مبتلایان به سرطان حمایت جدی به عمل آید و در سـال آینده بودجه حمایت از این بیماران را به صورت واقعی ببینند؛ چرا که مردم واقعا گرفتارند و هر کمبودی هم که باشد، آن را از چشم ما می‌بینند. حق هـم دارند، اما واقعیت این اسـت که نقش ما در این موضوعات وقتی که پولی در کار نباشد، کمترین نقش است.»

هاشمی تاکید کرد: «اقدامات و سرویس‌هایی هم که تا به امروز به این بیماران ارایه شده، به گونه‌ای بوده که از سـایر بخش‌ها زدیم و این سرویس را ارایه کرده‌ایم. بنابراین خواهشـم این اسـت که در بودجه سال ۹۸، درباره این قبیل بیماری‌ها توجه لازم را داشته باشند. در عین حال موضوع حمایت از معلولان هم مهم است، هرچند که این موضوع در حوزه کاری من نیست و در حوزه کاری وزارت رفاه قرار دارد، اما لازم است که برای معلولان و خانواده‌هایی که دو تا سه فرزند معلول دارند هم واقعا یک اعتبار ویژه‌ای دیده شود؛ چرا که نگهداری این افراد هزینه‌های سرسام‌آوری به دنبال دارد. بنابراین ما در بودجه سـال ۹۸، هیچ پول اضافه‌تری نسبت به سال‌های گذشته نمی‌خواهیم، فقط می‌خواهیم برای حمایت از این بیماران اعتبار ویژه‌ای را ببینند.»

بودجه تامین نشود، تنها راه صرفه‌جویی است

نارضایتی مسوولان وزارت بهداشت و سازمان بهزیستی نسبت به پوشش بیمه‌ای و در نظر نگرفتن بودجه برای چهار بیماری اختلالات متابولیک، ام‌اس، پروانه‌ای و اوتیسم و درخواست وزیر بهداشت نسبت به نگاه ویژه به بیماری‌های خاص در لایحه بودجه سال ۹۸ در حالی اسـت که از زمان تصویب مصوبه از سوی کمیسیون تلفیق بودجـه، که دولـت را مکلف کـرد این چهار بیماری را خاص به شـمار آورد، اعتراض‌هایی نسبت به این وضعیت مطرح شد که حکایت از آن داشت که با بودجه در نظر گرفته شده برای بیماری‌های خاص، عملا امکان اضافه شدن بیمارهای جدید به فهرست بیماری‌های خاص وجود ندارد.

اعتراض‌هایی که نه تنها از سـوی مسـوولان وزارت بهداشـت، بلکه از سـوی برخی نمایندگان مجلس هم شـنیده شـد که اگر هنوز هم این نمایندگان بر موضع سال گذشته خود باشند، می‌توان امیدوار بود در لایحه‌ای کـه تا آذرماه از سـوی دولت به مجلس تقدیم می‌شـود، نگاه ویژه‌ای به بیماری‌های خاص ایجاد شود. در غیر این صورت اگر بودجه ویژه‌ای برای این بیماری‌ها در نظر گرفته نشـود، با توجه به هزینه بیماری‌های صعب العلاج نمی‌تـوان امیدوار بود که وزارت بهداشـت با بودجه فعلی بتواند، اقدام ویژه‌ای برای بهبود وضعیت این بیماران انجام دهد و تنها گزینه پیش روی این وزارتخانه، آنطور که رسـول خضری، عضو کمیسیون اجتماعی مجلس بر آن تاکید دارد، صرفه جویی در هزینه‌هاسـت. او درباره این موضوع افزود: «بودجه سال ۹۷ حوزه سلامت حدود ۳۳ هزار میلیارد تومان برآورد شـد که نسبت به سال گذشته خود رشد قابل توجهی نداشت این در حالی است که هزینه بیماری‌های صعب‌العلاجی مثل ای‌بی و ام‌اس و... هزینه‌های زیادی برای دولت به همراه خواهد داشت که نمی‌توان امید داشت با این بودجه وزارت بهداشت، مشکلات این بیماران را حل کند بنابراین با ادامه چنین روندی، تنها راه وزارت بهداشـت، برای تامین اعتبار لازم، صرفه‌جویی در هزینه‌هاست. در غیر این صورت باید انتظار داشت که این هزینه‌ها به دوش بیمه‌ها سوار شود و بیمه‌ها را هر چه بیشتر در برابر مراکز ارایه‌دهنده خدمات درمانی مقروض کند.»

جزئیاتی از تشکیل «پرونده اجتماعی خانوارها»

معاون اجتماعی سازمان بهزیستی کشور جزئیاتی از طرح تشکیل «پرونده اجتماعی خانوارها» و فعالیت «مراکز جامع خدمات اجتماعی» را شرح داد.

حبیب‌الله مسـعوی فرید با بیان اینکه طرح تشکیل «پرونـده اجتماعـی خانوارها» به منظـور تجمیع خدمات اجتماعی و مصوبه شـورای عالی اجتماعی کشور در سـال گذشته است، گفت: در این طرح که به شـکل پایلوت از اسلام شهر آغاز شده است، برای شهروندان پرونده اجتماعی خانوار تشکیل می‌شود که فاز طراحی آن تمام شـده اسـت. در حال حاضر در مرحله تدوین بسـته‌های آموزشی قرار داریم که شامل جزئیات آموزش‌هایی است که باید ارایه شود.

او با بیان اینکه در حال حاضر سـازمان بهزیستی با دستگاه‌های دولتی و بخش‌های غیردولتی و مردمی شامل سـازمان‌های مردم نهاد و شورای شهر اسلام شهر نیز جلسـه‌ای برگزار کرده اسـت، افزود: اولین اطلاعات جمع‌آوری شـده برای این پرونده‌ها شامل اطلاعات دموگرافیک است.

یعنی ببینیم که برای مثال این افراد در سـن ازدواج قرار دارند یا نه؟ آیـا معلولی در خانواده وجود دارد یا نه؟ همچنین با توجه به وضعیت جمعیتی خانواده آیا خانواده زن سرپرست است؟ به این ترتیب می‌خواهیم اگر این خانواده‌ها قبلا شناسـایی نشده‌اند، براساس ساختار اجتماعی خانواده و با توجه به اولویت‌ها به آنها خدمات ارایه کنیم. معاون اجتماعی سازمان بهزیستی ادامه داد: برای مثال اگر در خانواده‌ای جوانی در آستانه ازدواج قرار دارد، باید برای آموزش‌های پیش از ازدواج وی برنامه‌ریزی کنیم.

این خدمات پیش از این هم در بهزیستی ارایه می‌شدند اما رویکرد فعالی نداشتند. رویکرد فعال یعنی اینکه به درب خانه مردم برویم و ببینیم چه کسـی به این خدمات نیاز دارد تـا در اختیارش قرار بگیرد. همین کار از سـوی نظام سـلامت در زمینه واکسیناسیون انجام شده است به‌طوری که حتی در روستاها هم این خدمات درب منازل مردم ارایه می‌شود.

به همین نسبت در حوزه اجتماعی به سمت رویکرد فعال می‌رویم تا مطمئن شویم وقتی وارد منطقه‌ای می‌شویم مردم از خدمات اورژانسی اجتماعی بهره‌مند شده‌اند.

مسعودی فرید با بیان اینکه می‌خواهیم ابتدا خدمات اورژانسـی اولویت‌دار را به گروه‌هـای کم برخوردار بدهیم، اظهار کرد: مدل کار این است که بعد از تشکیل پرونده اجتماعی خانواده، بررسی شود که خانواده به چه خدماتی احتیاج دارد و سـپس بـه مراکز جامع خدمات اجتماعی ارجاع داده شود.

در مراکـز جامع خدمـات اجتماعی انـواع خدمات اجتماعی، مثل مهارت‌های زندگی، آموزش‌های پیش از ازدواج و... ارایه می‌شود. به تازگی با مسوولان مراکز جلسـاتی برگزار شده اسـت و آنها آموزش دیده‌اند. مسـوولان این مراکـز پیش از این نیز با بهزیسـتی همکاری داشته‌اند و در ادامه این طرح فعالیت مراکز به زودی آغاز می‌شود.

او در ادامـه از اجـرای این طرح به شـکل پایلوت در اسلام‌شـهر خبر داد و گفت: حداقل بعد از یک سـال مرحله بعدی طرح در سایر مناطق برگزار می‌شود. این کار یک طرح ملی اسـت و باید حساب شده جلو برود. رباط کریم نیز به عنوان شهری در نظر گرفته شده است که قرار است بهبود وضعیت اسلام شهر با آن مقایسه شود. این کار با گام‌های علمی جلو می‌رود و نمی‌خواهیم دچار تعجیل یا تاخیر شویم. اگر بخواهیم کار را یک دفعه توسعه دهیم ممکن است دچار هدر رفت امکانات شویم چرا که میلیاردها تومان هزینه به همراه دارد.

معاون اجتماعی سازمان بهزیستی تصریح کرد: وزارت بهداشت همکاری خوبی با سازمان بهزیستی انجام داده اسـت تا در بخشـی از طرح از ظرفیت‌های این وزارتخانه استفاده کنیم. بخش‌های تخصصی و نیمه تخصصی هم به شکل کامل بر عهده سازمان بهزیستی است. در واقع این طرح با همکاری وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی، وزارت کشـور، وزارت بهداشـت و سازمان بهزیستی اجرایی می‌شود.

مسعوی فرید با اشـاره به اینکه پیش از این خدمات بهزیستی مثل غربالگری یا انواع آموزش‌ها به شکل پراکنده انجام می‌شد، اظهار کرد: اما قصد داریم با این طرح خدمات تجمیع شـوند تا هم دسترسی مردم راحت‌تر شود هم پوشش و بهره‌وری افزایش یابد. این طرح به جمع‌آوری اطلاعات هم کمک می‌کند و برای مثال نشان می‌دهد کودکی که از چند بخش خدمت می‌گیرد در مجموع چه خدماتی دریافت کرده است. نرم افزاری نیز در سازمان بهزیستی در حال طراحی است که تمام جزئیات خدمات ارایه شده به خانواده‌ها در آن جمع‌آوری و به شکل الکترونیکی ثبت می‌شود.

کمبود شدید فضای استاندارد آموزشی در سیستان و بلوچستان

کمبود فضای آموزشی و وجود مدارس کپری و فرسوده، تشکیل یک کلاس درس برای چند مقطع تحصیلی، کمبود نیـرو و... وضعیت تحصیل در اسـتان محروم سیستان و بلوچستان را در شرایط نامطلوبی قرار داده است.

معاون آموزشـی ابتدایی اداره کل آمـوزش و پرورش استان سیستان و بلوچستان گفت: کمبود شدید فضای استاندارد و تجهیزات آموزشی و رواج شغل‌های کاذب به دلیل سکونت در مناطق مرزی بی تاثیر در بازماندن دانش‌آموز از تحصیل نیست. زهرا پورملایی با اشاره به مهم‌ترین دلایل بازماندگی از تحصیل در این اسـتان گفت: فقر مالی و ناتوانی در تامین امکانات اولیه تحصیل و اشـتغال فرزندان برای تامین مخارج زندگی، دوری مدرسـه و عدم امکان پرداخت هزینه ایـاب و ذهاب، واقع شـدن در مناطق دور افتاده، عدم سرویس ایاب و ذهاب در واحد آموزشـی، ازدواج زودهنگام دختران، کودکان بدسرپرست از جمله عوامل موثر در جاماندن دانش‌آموزان از تحصیل بوده است.

او همچنین با اشاره به موارد دیگری مانند پراکندگی و صعب‌العبور بودن مناطق روسـتایی و عشایری اشاره کرد و گفت: کثـرت مناطق مـرزی و دورافتاده (۱۴ منطقه از ۳۲ منطقه آموزشـی اسـتان مرزی است با متوسـط فاصله ۵۰۰ کیلومتر از مرکز استان)، کثرت مراکز جمعیتی با آمار اندک (وجود ۹۲۰۰ روسـتا که بیش از ۶۰۰۰ آن زیر ۲۰ خانوار هسـتند، پراکندگی بسیار بالای جمعیت (بیش از ۳ برابر متوسط کشور)، بافت جوان جمعیت (۲۷ درصد جمعیت استان در سن ۱۸-۶ سال هستند)، کمبود شدید نیروی انسانی و عدم ماندگاری نیروی موجود و همچنین کمبود معلم زن در روستا که سبب ترک تحصیل دختران می‌شود نیز از عوامل دیگر هستند.

پورملایی موارد دیگری را در این زمینه برشمرد و اضافه کرد: کمبود شدید فضای استاندارد و تجهیزات آموزشی، رواج شغل‌های کاذب به دلیل سکونت در مناطق مرزی بی تاثیـر در بازماندن دانش‌آموز از تحصیل نیسـتند.

معاون آموزش ابتدایی اداره کل آموزش و پرورش استان سیستان و بلوچستان در خصوص اهم اقدامات اجرایی در راستای اجرای برنامه انسداد و مبادی بیسوادی در اداره کل اسـتان گفت: برنامه‌ریزی برای شناسایی و جذب ۳۱۳۰۳ کودک لازم‌التعلیم، بازمانده و تارک تحصیل در دوره ابتدایی با استفاده از ظرفیت معلمان، مدیران مدارس، شوراهای شهر و روستا، دهیاران و معتمدین محلی، خانه‌های بهداشت و... با مراجعه به همه روستاها و خانه به خانه صورت گرفته است.

او افزود: بر اساس آمار دانش‌آموزان ثبت‌نام شده، تاکنون حداقل ۵۰۰۰ نفر از بازماندگان جذب شده‌اند و حدود ۲۶۰۰۰ نفر هنوز خارج از مدرسه هستند. وی در ادامه به ایلنا گفت: تشکیل کارگروه تخصصی نهضت شناسایی و جذب بازمانده از تحصیل در اداره کل آموزش و پرورش، تشکیل ۵ جلسـه این کارگروه، تدوین دستورالعمل اجرایی نهضت شناسایی و جذب کودکان واجب‌التعلیم و بازمانده از تحصیل و ارسال به ادارات تابعه، تهیه و ارسال بخشنامه به همراه فرم‌های شناسایی و جذب کودکان به ادارات آموزش و پرورش شهرستان‌ها و مناطق اقداماتی هستند که ما در این زمینه انجام داده‌ایم.

پورملایی بـا نام بـردن از اقدامات دیگـر برای جذب دانش‌آمـوزان گفت: طرح موضوع شناسـایی و جذب کودکان بازمانده از تحصیل در جلسه شورای آموزش و پروش مورخ ۹۷/۳/۷ از طرف مدیر کل محترم آموزش و پرورش استان در راستای توسعه عدالت آموزشی در این راستا صورت گرفت. همچنین توسعه کمی و کیفی دوره پیش دبستانی به ویژه در مناطق دو زبانه روستایی و عشایری (جذب ۷۵۵۰۰ نفر و پوشش ۸۶ درصد طبق تفاهم‌نامه منعقد شده فی‌مابین مدیر کل پیش دبستانی وزارت با معاون آموزش ابتدایی اسـتان با هدف انسداد مبادی بیسوادی) نیز در حال انجام است.

انتقاد محیط زیست از روند کند احداث تصفیه‌خانه فاضلاب

مدیر کل حفاظت محیط زیست استان تهران با انتقاد از روند کند احداث تصفیه‌خانه فاضلاب در شهرستان اسلامشهر و بهارستان و ایجاد بوی نامطبوع در این مناطق گفت: پسـاب شهری شهرستان اسلامشهر، واوان و بهارستان نباید بیش از این سرگردان باشند.

کیومرث کلانتری درباره احداث تصفیه‌خانه فاضلاب در برخی از شهرستان‌های استان تهران با بیان اینکه شـرکت آب و فاضلاب در شهرستان اسلامشهر در حال حاضر تنهـا نیم مـدول تصفیه‌خانه فاضلاب برای ۲۲ هزار نفر راه‌اندازی کرده است، اظهار کرد: با توجه به جمعیت بیش از ۵۰۰ هزار نفری شهرستان اسلامشهر به سـه مدول تصفیه‌خانه احتیاج داریم و این به معنی آن اسـت که شـرکت آب و فاضلاب تنهـا یک ششـم کار را در این شهرسـتان به انجام رسانده است.

او با تاکید بر اینکه نیازمند آن هسـتیم که شـرکت آب و فاضلاب فوری تصفیه‌خانه‌های خود را در حد ظرفیت لازم احداث و افتتاح کند، تصریح کرد: پساب شهری شهرستان اسلامشهر و واوان نباید بیش از این سرگردان باشـند. مدیر کل حفاظت محیط زیست استان تهران به ایسنا گفت: در شهرستان اسلامشهر و واوان ۶۰۰ هـزار نفـر جمعیت و در شهرسـتان بهارستان ۷۰۰ هزار نفر جمعیت داریم چون در این مناطق منبع پذیرنده‌ای مانند دریاچه یا رودخانه‌ای روان نداریم فاضلاب به صورت رها شـده در محیط باقی می‌ماند و بوی تعفن ایجاد می‌کند. کلانتری با اشاره به اینکه سازمان برنامه و بودجه ردیف اعتباری ویژه‌ای برای احداث و افتتاح تصفیه‌خانه فاضلاب در این نقاط اختصاص داده اسـت، گفت: روند احداث تصفیه‌خانه در شهرسـتان اسلامشـهر و بهارستان با کندی همراه اسـت که این وضعیت برای محیط زیسـت قابل قبول نیسـت. او همچنین اظهار کرد: محیط زیست پیگیر سرعت بخشیدن به روند احداث تصفیه‌خانه در این دو شهرستان استان تهران است و امیدواریم هرچه سـریع‌تر تصفیه‌خانه‌ها احداث شود و فاضلابی که در این مناطق رها می‌شود تصفیه شود. کلانتری درباره برنامه‌های محیط زیست برای کنترل آلودگی هوا در شش ماه دوم سال جاری، روند پیشرفت فرآیند رفع بوی نامطبوع در مسیر فرودگاه حضرت امام(ره)، مدیریت پسماندهای عادی و ویژه در استان تهران و ... پاسخ داد.

«تعادل» آثار تغییرات کلان جمعیتی روی افزایش نیاز به واحد مسکونی در مناطق شهری را بررسی می کند

شارژ تقاضای مسکن از سمت مهاجران روستایی

گروه راه و شهرسازی |

در شرایطی که بازار مسکن در دوره «رکود اندک» قرار دارد و شکاف ناشی از کاهش تعداد معاملات ملک و افزایش قیمت مسکن رو به فزونی است، بررسی های تازه اعلام شده از سوی مسئولان حاکی از شارژ تقاضای مسکن از سمت روستاییان است. از سویی، جمعیت روستانشین کشور به ۲۶ درصد از جمعیت کل کاهش یافته است و از سوی دیگر، سبک زندگی در روستاها تغییر یافته به‌گونه ای که شاخص نفر در هر اتاق به ۱،۲ نفر افت کرده است. این دو تغییر جمعیتی در روستاها، یک پیامد روشن برای بازار مسکن در کلانشهرها داشته و آن هم افزایش جمعیت حاشیه‌نشین کشور به بیش از ۱۹ میلیون نفر است. هرچند که با نوسان متغیرهای کلان اقتصاد طی ۷ ماه گذشته، تاب آوری مالی حاشیه‌نشین‌ها رنگ باخته و گروهی از آنها در کوچی دیگر راهی شهرهای تازه تاسیس اطراف کلانشهری همچون تهران شده‌اند. این همه در حالی است که بنا بر نتایج سرشماری مسکن و نفوس سال ۱۳۹۵، حدود ۲،۵ میلیون واحد مسکونی خالی در ایران وجود دارد که حدود ۶۰۰ هزار از این واحدها در تهران واقع شده‌اند به باور اغلب کارشناسان این واحدهای مسکونی در زمره واحدهای لوکس شمال تهران به شمار می روند و از همین رو، متناسب با قدرت خرید و الگوی مصرفی متقاضیان مسکن نیست. در واقع، تشدید مهاجرت روستاییان به شهرها از سویی و افزایش لوکس سازی در کلانشهرها از سوی دیگر، منجر به افزایش شکاف میان الگوی مصرف و الگوی ساخت شده و همین مساله به شکاف طبقاتی در ایران دامن زده است.

◄ کاهش جمعیت روستایی

آنگونه که حمیدرضا سهرابی، مدیرکل مسکن روستایی بنیاد مسکن انقلاب اسلامی گفته است: خانوار روستایی در ایران در حال کاهش است و با توجه به این کاهش، نیاز به مسکن، موضوعی طبیعی است. ارتقای سطح کیفی و از کمیت به سوی کیفیت رفتن با اولویت مقاوم‌سازی در مسکن روستایی از برنامه‌های مدنظر و پیش رو است.

سهرابی در هجدهمین همایش «سیاست‌های توسعه مسکن در ایران» در سلسله گفت‌وگوهای تخصصی با موضوع «سیاست‌های توسعه و تامین مسکن روستایی»، افزوده است: مسکن به عنوان نیاز اولیه بشر از دیر باز مد نظر بوده است و مسکن روستایی علاوه بر فضای زیستی شامل فضای معیشتی هم می‌شود.

◄ ۲۶ درصد ایرانیان در روستا زندگی می کنند

به گفته مدیر کل مسکن روستایی بنیاد مسکن انقلاب، از سال ۱۳۳۵ حدود ۵۹ میلیون نفر ساکن شهرها و ۲۱ میلیون نفر در روستاها ساکن بوده‌اند، یعنی ۶۸ درصد جامعه روستایی بودند و امروز ۲۶ درصد ساکن روستاها هستند. ما در سال ۶۵ هم ۴۹۶ شهر و امروز ۱۲۴۲ شهر داریم که البته گاهی با تجمیع چند روستا شهری اضافه شده است. در واقع خانوار روستایی در حال کاهش است و با توجه به این کاهش نیاز به مسکن طبیعی است. وی با ارایه وضعیت آماری دیگری از شاخص‌های مسکن روستایی افزوده است: شاخص نفر در روستا در هر اتاق در سال ۶۵، دو نفر و در سال ۹۰ به ۱،۲ نفر رسیده است. همچنین تملک واحدها توسط روستاییان در سال ۶۵، ۰،۳ درصد و در سال ۹۰ به ۱۲ درصد رسیده است که مهاجرت علت اصلی آن است. زمین‌های روستایی نیز از ۴۰۰ متر به ۳۷۰ کاهش داشته است.

◄ نوسازی بافت‌های فرسوده روستایی

سهرابی با اشاره به سرفصل دیگری با محور «معیشت‌محوری مسکن روستایی» گفته است: در سال‌های اخیر تخریب و نوسازی بافت‌های فرسوده در مسکن روستایی و بهسازی توسعه‌ای مسکن خیلی از اوقات سبب از بین رفتن فضای معیشتی روستایی شد.

سهرابی با اشاره به برخی مقاومت‌ها از سوی مردم در مسیر نوسازی بافت‌های فرسوده اظهار کرده است: با وجود همه فعالیت‌ها هنوز ۲۰ درصد روستاها به مقاوم‌سازی وارد نشده‌اند و محرومند. البته برخی هموطنان در روستاها رغبت زیادی هم برای مشارکت در مقاوم‌سازی ندارند و به بسیاری از روستاها هنوز یک فقره تسهیلات وارد نشده است و برخی استفاده از تسهیلات ۵ درصدی را نیز قبول ندارند.

وی همچنین گفته است: نمی‌توان مسکن روستایی را از موضوعات کالبدی دور نگاه داشت و این آسیب بخشی‌نگری در سال‌های اخیر بخشی از آسیب‌های مسکن روستایی بوده است.

در این میان، مورد شهر تهران، یک مورد خاص و اورژانسی است. بررسی های میدانی «تعادل» طی ماه‌های گذشته که منجر به انتشار دست کم دو پرونده درباره کوچ تهرانی ها شد، نشان می دهد، رشد قیمت مسکن در پایتخت، آثار غیرقابل انکاری در افزایش حجم مهاجرت پایتخت نشینان به سمت شهرها و شهرک‌های اطراف تهران داشته است. افزون بر این، حتی در ماه‌های اخیر بارها از سوی مسوولان مختلف حوزه مسکن از جمله نایب‌رییس اتحادیه مشاوران املاک اظهاراتی مبنی بر این که افزایش سرسام آور قیمت ملک و اجاره بها در تهران منجر به کوچ تهرانی‌ها شده، شنیده شد. در همین چهارچوب، چندی پیش، حسام عقبایی، نایب رییس اتحادیه املاک در واکنش به افزایش معاملات خرید وفروش و همچنین رهن واجاره در شهرهای اطراف پایتخت گفته بود: رشد قیمت مسکن موجب شده تا بسیاری از مستاجران به شهرهای اقماری تهران مهاجرت کنند که همین موضوع مشکلات عبور و مرور را رقم می‌زند. عقبایی اظهار کرده بود: در ماه‌های اخیر و به دنبال افزایش قیمت مسکن و اجاره‌بها در شهر تهران شاهد مهاجرت از تهران به سمت شهرهای اطراف از جمله کرج، شهریار، پردیس، رودهن و غیره هستیم؛ این جابه‌جایی از نظر رفت و آمد ابعاد منفی دارد.

اظهارات فعالان بخش مسکن شهرهای اطراف تهران حاکی از آن است که وضعیت بازار مسکن از نظر قیمت و حجم معاملات در شهرهای اطراف تهران متفاوت است و در حالی که مشاوران املاک پردیس و پرند از رشد ۶۰ تا ۷۰ درصدی قیمت‌ها و افزایش ۱۰۰ درصدی معاملات می گویند، فعالان بخش مسکن در شهر قدس و پاکدشت از کاهش شدید قراردادهای خرید و فروش و رکود در بازار مسکن، ناراضی هستند.

در این میان، موضوعی که فعالان بخش مسکن در شهرهای پردیس و اندیشه به آن اشاره می کنند، این است که تمام خریداران مسکن در این شهرها تهرانی هستند که این موضوع به دلیل پایین‌تر بودن قیمت مسکن در این شهرها نسبت به شهر تهران، راحتی در رفت و آمد و همچنین خدمات رفاهی، آموزشی و ... بیشتر در این شهرها نسبت به سایر شهرهای اقماری است.

به گزارش تعادل، جذابیت شهر تهران موجب شده که جمعیت بسیاری از شهرهای دیگر به پایتخت مهاجرت کنند که با توجه به گرانی مسکن و هزینه بالای زندگی در این شهر، بخشی از مهاجران در خود تهران اقامت نمی کنند و شهرهای اطراف را برای سکونت انتخاب می کنند. همین جذابیت موجب افزایش چشمگیر جمعیت طی سال های اخیر در تهران شده به گونه‌ای که در این سال ها، رشد جمعیت در شهر تهران و شهرهای اطراف از هیچ قاعده ای پیروی نکرده است و در شرایطی که در سال ۵۵ جمعیت استان تهران (شامل قزوین و کرج)، ۵ میلیون و ۳۰۰ هزار نفر بوده است جمعیت استان تهران در سال ۹۵ به حدود ۱۲ میلیون و ۸۰۰ هزار نفر رسیده است.

ناگفته نماند که جمعیت تهران براساس اسناد بالادستی باید ۸،۵ میلیون نفر باشد چون زیرساخت‌های تهران متناسب با این جمعیت است.

بررسی های «تعادل» همچنین از این مساله حکایت دارد که طی سال های اخیر، بیش از ۶۰ روستا در اطراف تهران تبدیل به شهر شده که برای شهر تهران خطر بالقوه ای است، اگر این روند کنترل نشود، به زودی ظرفیت ایجاد دو استان در این محدوده شکل می گیرد. به گفته مسئولان دولتی، جمعیت شهرهای جنوب شرق پایتخت در حدود یک میلیون نفر و جمعیت شهرهای جنوب غرب در حدود یک میلیون و ۲۰۰ هزار نفر است و از همین رو، آنها بر اساس قانون می توانند مدعی تشکیل استان شوند.

معاون وزیر راه و شهرسازی:

تأمین اعتبار برنامه ملی بازآفرینی شهری کلید خورد

هوشنگ عشایری مدیرعامل شرکت بازآفرینی شهری ایران اعلام کرد: هم‌اکنون در حال تقسیم میزان اعتبار ابلاغی در برش‌های استانی، شهری و محله‌ای هستیم تا پیوست تفاهم‌نامه امضا شده توسط وزیر راه و شهرسازی، رییس صندوق توسعه ملی و رییس سازمان برنامه و بودجه شده و در مصوبه برنامه بودجه سال ۹۷ لحاظ شود. به گزارش پایگاه خبری وزارت راه و شهرسازی هوشنگ عشایری معاون وزیر راه و شهرسازی و مدیرعامل شرکت بازآفرینی شهری ایران با اشاره به برنامه بازافرینی تصویب شده بیان کرد: طبق این برنامه سالی ۲۵ هزار میلیارد تومان برای اجرای برنامه بازآفرینی در سطح محلات کشور درنظر گرفته شده است که ۱۰ هزار میلیارد تومان آن توسط بخش خصوصی، ۷ هزار میلیارد تومان شهرداری‌ها و ۸ هزار میلیارد تومان دیگر نیز توسط دولت تأمین خواهد شد. عشایری با بیان اینکه پس از محاسبه و بررسی‌های انجام شده متوجه کسری ۴ هزار میلیارد تومانی از منابع تأمین شده از سوی دولت شدیم گفت: از این میزان ۲۵۰۰ میلیارد تومان برای تسهیلات مسکن و ۱۵۰۰ میلیارد تومان نیز برای تأمین خدمات روبنایی و زیربنایی درنظر گرفته شده است. معاون وزیر راه و شهرسازی ادامه داد: خوش‌بختانه پس از پیگیری‌های مکرر و فرمان اجرایی رییس جمهور، این مساله در جلسه‌ای به اطلاع سران سه قوه رسیده و تأمین آن از سوی سازمان برنامه تصویب شد. بدین ترتیب پس از تأیید از سوی مقام معظم رهبری تأمین آن به سازمان مذکور ابلاغ شد.

مدیرعامل شرکت بازآفرینی شهری ایران در این‌باره افزود: هم‌اکنون در حال تقسیم میزان اعتبار ابلاغی در برش‌های استانی، شهری و محله‌ای هستیم تا پیوست تفاهم‌نامه امضاشده توسط وزیر راه و شهرسازی، رییس صندوق توسعه ملی و رییس سازمان برنامه و بودجه شده و در مصوبه برنامه بودجه سال ۹۷ لحاظ شود.

به گفته وی، پس از اختصاص این مبلغ از سوی سازمان برنامه و بودجه، این اعتبار در کوتاه‌ترین زمان ممکن در اختیار بانک‌ها قرار گرفته و در قالب تسهیلات مسکن به مردم اعطا می‌شود. مدیرعامل شرکت بازآفرینی شهری ایران با بیان اینکه طبق مذاکرات انجام شده تفاهم‌نامه مذکور احتمالا تا پایان آبان ماه امضا می‌شود گفت: اولویت ما در پیشبرد پروژه‌های عمرانی با کمک این اعتبار برای پروژه‌های عمرانی نیمه‌تمام است که تا کنون در محلات هدف آغاز شده است.

معاون شهرداری تهران:

قراردادهای بالای ۲۵۰ میلیون تومان منتشر می شود

معاون برنامه‌ریزی، توسعه شهری و امور شورای شهرداری تهران گفت: تمامی قراردادهای با مبلغ ۲۵۰ میلیون تومان و بالاتر در شهرداری تهران روی سامانه شفافیت قراردادها منتشر می‌شود.

به گزارش ایسنا حجت‌الله میرزایی، با بیان اینکه در فصل اول برنامه پیشنهادی پنج‌ساله سوم توسعه که چندی پیش به شورای شهر تهران تقدیم شد، شفافیت یکی از اصول مهم مدیریت شهری قلمداد شده، تصریح کرد: شهروندان باید از تمامی قراردادهای درون شهرداری مطلع باشند و در همین راستا، در سال گذشته با راه‌اندازی سامانه شفافیت، در فاز اول تمامی قراردادهای بالای یک میلیارد تومان در این سامانه منتشر شد. معاون شهردار تهران گفت: در برنامه سوم توسعه، فصلی به عنوان حکمروایی شهری پیش‌بینی شده که یکی از اصول مهم در این حکمروایی، موضوع شفافیت است؛ هرچقدر مردم بیشتر در جریان امور باشند، ضریب مشارکت آنها در اداره شهر بالاتر رفته و اعتماد و انسجام اجتماعی هم ارتقاء می‌یابد.

وی با بیان اینکه یکی از نوآوری‌های مدیریت شهری در برنامه سوم توجه و تمرکز بر موضوع حکمروایی شهری است، تصریح کرد: هوشمندسازی شهری، شفافیت در امور، استفاده از فناوری‌های نوین در اداره شهر و برخورد بافساد از مظاهر حکمروایی خوب شهری است؛ اگر شهر شفاف باشد، بسیاری از مشکلات ساختاری در سازمان و برون سازمان شهرداری حل خواهد شد و با حل این مشکلات، نیمی از مشکلات شهر نیز برطرف می‌شود.

میرزایی با اشاره به موضوع شفافیت در برنامه سوم توسعه شهر تهران، تصریح کرد: بر اساس ماده ۸ احکام پیشنهادی برنامه پنج‌ساله سوم توسعه، شهرداری تهران موظف شده تا کلیه معاملات و فرایندها، تراکنش‌ها و تصمیمات امتیازآور شامل کلیه قراردادهای متوسط به بالا، مناقصه‌ها، مزایده‌ها، تهاترها، اسناد مربوط به واگذاری‌ها، مجوزهای بهره‌برداری از املاک و مستغلات شهرداری، مصوبات و آرای قطعی کمیسیون‌های ماده ۱۰۰ قانون شهرداری‌ها و ماده ۵ شهرسازی و هرگونه کمک نقدی و غیر نقدی به اشخاص حقوقی و حقیقی را در سامانه شفافیت اعلام کند. وی پیوستن شهرداری تهران به سامانه دسترسی و انتشار آزاد اطلاعات را در همین راستا ارزیابی کرد و گفت: از ابتدای امسال، با پیوستن شهرداری به این سامانه، به ۹۵ درصد سوالات و درخواست‌های شهروندان از شهرداری پاسخ داده شده است و این آمادگی هم وجود دارد که شهروندان از هر بخش شهرداری که سوالی دارند، در سامانه مربوطه مطرح و پاسخ خود را دریافت کنند.

اخبار

■ بیش از ۲۴۰ خانوار در حریم برق فشارقوی زندگی می کنند

زهرا نژادبهرام، عضو هیات رییسه شورای شهر تهران در ادامه بافت گردی‌های خود با محوریت بافت فرسوده، روز گذشته به منطقه ۲۰ شهر تهران رفت. به گزارش مهر، به گفته وی، طبق بررسی‌های به عمل آمده، مجموعه اقدامات و تلاش‌هایی که از سوی ساکنان با وزارت نیرو در خصوص انتقال دکل‌های فشار قوی صورت گرفته، تاکنون ثمری نداشته و وضعیت نابسامان این خطوط انتقال انرژی (قطعی و افتادن کابل) به گفته اهالی محل، طی سالیان گذشته باعث کشته شدن تعدادی از اهالی محله شده است. اکنون بیش از ۲۴۰ خانوار در زیر حریم برق فشارقوی زندگی می کنند.

نژاد بهرام در ادامه بازدیدش از منطقه ۲۰ یادآور شد: کارخانه روغن نباتی ورامین و بوی نامطبوع و ناامنی در محله هم یکی دیگر از مهم‌ترین مسائلی است که محله جوانمرد قصاب با آن روبه‌روست، وجود کارخانه روغن نباتی ورامین است که باعث ایجاد بوی بسیار نامطبوعی درفضای پیرامونی شده که تحمل آن حتی برای دقایقی کوتاه، دشوار است. همچنین بسیاری از معابر نزدیک و مجاور کارخانه و سایر کاربرهای صنعتی و مزاحم، بدون هیچ گونه روشنایی و آسفالتی رها شده‌اند. در واقع این نواحی که در مجاورت خیابان فداییان اسلام قرار گرفته‌اند، مصداق فضاهای بدون دفاع شهری هستند که سبب بروز ناامنی یا لااقل ایجاد حس ناامنی در سطح محل شده‌اند. نژادبهرام همچنین به مواردی نظیر وضعیت کارخانه سیمان در شهر ری، وضعیت رودخانه‌ها و آب‌های بدبو که شرایط نامناسبی را برای زیست شهروندان به‌ویژه در حاشیه شهری فراهم کرده، اشاره کرد و از شهردار خواست ضمن بررسی این موارد، وضعیت پایانه‌های اتوبوسرانی شهری را که درصد بالایی از آلودگی هوا را شامل می‌شود، مورد توجه قرار دهد. گود ضایعات اراضی محمودآباد هم مورد دیگری بود که مورد اشاره نژادبهرام قرار گرفت؛ در این گود کودکان کار بسیاری مشغول به کار هستند و کارشان جمع آوری و تفکیک زباله است.

■ پیش‌بینی بارش ۲ روزه باران در برخی مناطق کشور

سازمان هواشناسی از بارش باران طی ۲ روز آینده در برخی مناطق کشور خبر و نسبت به وقوع سیلاب در استان‌های آذربایجان غربی و شرقی هشدار داد. به گزارش تسنیم، فریبا گودرزی کارشناس سازمان هواشناسی اظهار کرد: برای ۲ روز آینده برای برخی مناطق شمال غرب، غرب، مناطقی از زاگرس مرکزی و جنوبی و استان‌های واقع در دامنه‌های جنوبی البرز در برخی ساعات بارندگی، رعد و برق و وزش بادهای شدید موقتی پیش‌بینی شده است. وی افزود: از بعدازظهر جمعه و روز شنبه با نفوذ جریانات شمالی بارش در سواحل دریای خزر تشدید شده و کاهش دما را برای نوار شمالی کشور خواهیم داشت.

■ جابه‌جایی هوایی ۴،۵ میلیون مسافر در مرداد

آمار شاخص‌های هوانوردی مرداد ۹۷ از جابه‌جایی بیش از ۴ میلیون و ۵۷۴ هزار مسافر در فرودگاه‌های تحت مالکیت شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران خبر می‌دهد.

به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران، طبق آمار ارائه شده از سوی گروه آمار و اطلاعات هوانوردی و فرودگاهی معاونت برنامه‌ریزی، نظارت و امور اقتصادی شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران، فرودگاه های تحت مالکیت این شرکت در مرداد، با انجام ۳۶ هزار و ۵۴۴ فروند نشست و برخاست توانسته است، این تعداد مسافر را به همراه حدود ۴۸ میلیون کیلوگرم بار و مرسولات پستی جابه‌جا کند.

بر همین اساس، در مرداد ۹۷، فرودگاه مهرآباد با ۱۱ هزار و پنج فروند بیشترین نشست و برخاست را به خود اختصاص داده و با جابه‌جایی نزدیک به یک میلیون و ۲۷۱ هزار مسافر پرترافیک‌ترین فرودگاه بوده است و فرودگاه مشهد با ۶۶۰۱ فروند نشست و برخاست و اعزام و پذیرش نزدیک به ۹۷۷ هزار مسافر، دومین فرودگاه پر ترافیک کشور و فرودگاه امام خمینی(ره) با ۴۷۳۳ فروند نشست و برخاست و اعزام و پذیرش بیش از ۸۱۳ هزار مسافر در جایگاه سومین فرودگاه کشور قرار دارد.

در این بین فرودگاه امام خمینی (ره) با ارسال و پذیرش بیش از ۱۵ میلیون کیلوگرم بار و مرسولات در رتبه نخست قرار دارد و پس از آن فرودگاه مشهد با ارسال و پذیرش ۱۰ میلیون و ۱۵۲ هزار کیلوگرم بار و مهرآباد با ارسال و پذیرش بیش از ۸ میلیون و ۷۶۲ هزار کیلوگرم بار در رتبه‌های بعدی قرار دارند.

■ افزایش ۵۰ درصدی قیمت بلیت اتوبوس در ایام اربعین

در حالی که خرداد ماه امسال نرخ بلیت اتوبوس بین شهری در پی افزایش قیمت‌ها به ویژه رشد قیمت دلار، ۲۰ درصد افزایش یافت، طبق تصمیمات گرفته شده قیمت بلیت اتوبوس برای ایام اربعین ۵۰ درصد افزایش پیدا کرد.

احمد رضا عامری، رییس اتحادیه تعاونی‌های مسافربری در گفت‌وگو با ایلنا، درباره تعیین قیمت بلیت اتوبوس در ایام اربعین اظهار کرد: میزان افزایش قیمت بلیت اتوبوس در این ایام به همان میزان افزایش قیمت در سال گذشته است.

وی در پاسخ به این که سال گذشته میزان افزایش قیمت بلیت در ایام ۵۰ درصد بوده آیا منظورتان این است که امسال هم همین درصد افزایش نرخ اعمال می‌شود، گفت: بهتر است در این شرایط اقتصادی این موضوعات منتشر نشود و به بحث افزایش قیمت‌ها نپردازیم.

عامری درباره تعیین نرخ بلیت براساس دلار گفت: تمام اتوبوس‌ها به مقاصد مهران، شلمچه و چذابه هزینه بلیت را به ریال دریافت خواهند کرد و نحوه نرخ گذاری بلیت خارج از مرز ارتباطی به ما ندارد.

رییس اتحادیه تعاونی‌های مسافربری درباره تعداد اتوبوس‌ها برای جابه‌جایی زائران اربعین حسینی گفت: ۱۶ هزار دستگاه اتوبوس در ناوگان جاده‌ای فعال هستند که تمام این ناوگان برای جابه‌جایی زائران اربعین حسینی در حالت آماده باش قرار دارند.

وی ادامه داد: اعزام زائران اربعین حسینی از یک آبان ماه شروع خواهد شد.

به گزارش ایلنا، به تازگی مدیرکل دفتر ترانزیت و حمل و نقل بین المللی سازمان راهداری اعلام کرده بود که تعیین نرخ بلیت اتوبوس برای ایام اربعین به اصناف واگذار خواهد شد. تصمیم اتحادیه تعاونی‌های مسافربری افزایش قیمت‌ها براساس نرخ‌های سال گذشته است که سال گذشته هم نرخ بلیت اتوبوس ۵۰ درصد افزایش یافت. البته این افزایش قیمت ۵۰ درصدی بلیت اتوبوس در حالی اعمال شده که خرداد ماه گذشته شاهد رشد ۲۰ درصدی نرخ بلیت اتوبوس بودیم.

ایرانشهر

◄ هیچ بندری به هیچ کشوری واگذار نشده است

وزیر راه و شهرسازی گفت: در نشست کمیسیون صنایع مجلس موضوع توسعه بنادر به‌ویژه بندر چابهار مورد بحث قرار گرفت و ما اعلام کردیم هیچ بندری به هیچ کشوری واگذار نشده است. سه شنبه عصر، کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی میزبان عباس آخوندی، وزیر راه و شهرسازی بود. آخوندی پس از حضور در این نشست اعلام کرد: در این نشست موضوع حمایت سازمان بنادر و دریانوردی از بخش کشتیرانی مورد بحث و بررسی قرار گرفت. خوش‌بختانه در این بخش از جمله تعمیر کشتی‌های قدیمی و فرسوده و همچنین کشتی‌های نو اقدام های خوبی صورت گرفته است. وزیر راه و شهرسازی ادامه داد: در این نشست همچنین توضیح‌هایی درباره میزان و نحوه خرید کشتی ارائه شد. به گزارش ایرنا، سفیر هند در تهران یازدهم مهرماه در دیدار معاون وزیر راه و شهرسازی اعلام کرد: نشست سه گانه هند، ایران و افغانستان بیست و سوم و بیست و چهارم اکتبر (اول و دوم آبان ماه) در چابهار برگزار می شود تا بتوان همکاری‌های همه جانبه را توسعه داد. با گشایش مرحله نخست بندر چابهار در محور شرق ایران ظرفیت تخلیه و بارگیری این بندر از ۲،۵ میلیون به ۸ میلیون تن در سال افزایش می یابد. قرار است یک شرکت هندی ۸۵ میلیون دلار برای تجهیز و اپراتوری این بندر و ۱۵۰ میلیون دلار دیگر برای سرمایه گذاری به صورت فاینانس اختصاص دهد تا کالاهای هندی به سهولت از طریق این بندر به افغانستان و کشورهای آسیای میانه و روسیه حمل شود. طبق قرارداد موقت، مساحت مورد نیاز برای انجام عملیات بندری ۱۰ هکتار و در قرارداد اصلی حدود ۷۰ هکتار تعیین شده است.

◄ مترو در روزهای تعطیل میزبان مسافران دوچرخه‌سوار

مدیرعامل شرکت بهره‌برداری متروی تهران و حومه گفت: برای نخستین بار در کشور، طرح ترکیبی مترو و دوچرخه از صبح روز جمعه ۲۱ شهریور ماه ۹۷ با هدف جابه‌جایی دوچرخه سواران با مترو به نقاط مختلف شهر، از ایستگاه متروی شهرری به اجرا در آمد و با استقبال خوبی از سوی شهروندان روبه‌رو شد. به گزارش ایسنا، فرنوش نوبخت گفت: بعد از گذشت چند هفته از اجرای طرح «دوچرخه سواران در مترو» شاهد استقبال خوبی از سوی شهروندان و دوچرخه سواران در مترو بودیم. وی با اشاره به اینکه این طرح برای تشویق شهروندان به استفاده از دوچرخه، به اجرا در آمده است افزود: شهروندان و مسافران مترو از این پس در روزهای تعطیل رسمی سال و همچنین روزهای جمعه که شلوغی مسافر در خطوط مترو نداریم می توانند با دوچرخه‌های خود وارد ایستگاه‌های مترو شوند. نوبخت تصریح کرد: با اجرا شدن این طرح فرصت استفاده کردن از مترو برای دوچرخه سواران مهیا شد و دوچرخه سواران بدون داشتن هیچ گونه دغدغه‌ای می توانند برای جابه‌جا شدن به نقاط مختلف شهر از خطوط مترو استفاده کنند. مدیر عامل شرکت بهره‌برداری متروی تهران و حومه گفت: با ورود دوچرخه‌های تاشو از چندی پیش موافقت کرده بودیم، اما با اجرای این طرح تمام انواع دوچرخه‌ها می توانند از خطوط مترو برای جابه‌جایی استفاده کنند.

◄ پرداخت بخشی از بدهی شهرداری به پیمانکاران

سرپرست معاونت مالی و اقتصاد شهری شهرداری تهران از پرداخت ۱۰۰ میلیارد تومان از بدهی‌های شهرداری طی شش ماه اخیر خبرداد.

به گزارش ایسنا، زریر نگین تاجی، در مورد سرانجام پرداخت دیون پیمانکاران از سوی شهرداری تهران با بیان اینکه دیون پیمانکاران بر اساس سال و میزان بدهی تقسیم بندی شده است، گفت: در ستاد مرکزی معاونت مالی، بدهی‌های قبل از سال ۹۴ را به ۱۰۰ میلیون به پایین، ۱۰۰ تا ۵۰۰ میلیون تومان و ۵۰۰ میلیون تومان به بالا دسته بندی کردیم.

وی با بیان اینکه در شش ماهه اول سال، بیش از ۱۰۰ میلیارد تومان از بدهی‌های شهرداری تهران به پیمانکاران توسط ستاد معاونت مالی و اقتصاد شهری پرداخت شده است، گفت: یکی از مشکلات در حوزه تعهدات شهرداری تهران، دیون بانک‌ها است که به دلیل حجم بالای مطالبات بانک‌ها از شهرداری، ارتباطات مالی فی مابین دو مجموعه (شهرداری و بانک‌ها) دچار خدشه شده و بر همین اساس، رایزنی جدی و موثر با چند بانک برای خرید زمان برای پرداخت مطالبات را آغاز کردیم.

◄ ثبت ۶۰ درصد از تخلفات رانندگی با دوربین

فرمانده انتظامی تهران بزرگ گفت: ۶۰ درصد از اعمال قانونی تخلفات با دوربین و ۴۰ درصد توسط ماموران پلیس انجام می‌شود. به گزارش ایسنا، سردار رحیمی در همایش رانندگان قانونمند تصریح کرد: تمام کسانی که به هر دلیلی خودرو یا موتورشان به ستاد ترخیص زیر نظر پلیس فرستاده شود علی‌رغم پرداخت معوقات و تخلفات حتما باید یک دوره کوتاه آموزشی ببینند، زیرا ما راهی جز این نداریم که فرهنگ استفاده از وسیله نقلیه در کشور به خصوص تهران را بالا ببریم. در تهرانی که بیش از ۳۰ تا ۴۰ درصد ترافیک شهرها متعلق به این شهر است. رحیمی اضافه کرد: حدود یک سوم جرائم و تخلفات در تهران رخ می‌دهد؛ البته باید گفت که اکثر خیابان‌های تهران به دوربین تجهیز شده و آمار تخلفات را ثبت می کنند. به همین جهت ۶۰ درصد اعمال قانون‌ها با دوربین است و توسط دوربین انجام می‌شود و تنها ۴۰ درصد توسط ماموران پلیس صورت می گیرد. دوربین‌ها در تهران شبانه‌روز آمار می گیرند و برای قانون گریزان اعمال قانون می کنند.

اخبار

احتمال راه‌اندازی بانک مشترک میان ایران و ترکیه

در جهت افزایش حجم مبادلات بازرگانی ایران و ترکیه و تسهیل آن، دبیر شورای مشترک بازرگانی ایران و ترکیه از احتمال راه‌اندازی بانک مشترک میان دو کشور خبر داد و اعلام کرد: نقشه راهی برای همکاری‌های اقتصادی دو کشور آغاز شده و دو کشور خواستار توسعه همکاری در زمینه داروهای بیوتکنولوژی و همکاری در مبادلات دارویی هستند.

سید جلال ابراهیمی در گفت‌وگو با ایسنا، گفت: در مرحله اول برای سرعت بخشی در امر مبادلات تجاری، تشکیل صندوق ضمانت صادرات ایران-ترکیه ضروری است و ایران اخیرا پیشنهاد تشکیل یک بانک مشترک برای توسعه روابط تجاری بین ایران و ترکیه کرده است که البته این پیشنهاد مورد توجه و نیاز است، چرا که می‌تواند گره‌گشای مشکلات تجاری و آسان‌سازی روابط بین دو کشور باشد.

او افزود: برای ایجاد بانک مشترک بین ایران و ترکیه حداقل شش ماه وقت لازم است سهامداران و کثرت سهام دو طرف در بانک‌های مرکزی دو کشور تثبیت شود. از طرفی ایجاد صندوق مشترک سرمایه‌گذاری و ضمانت صادرات که هرگونه خرید و فروش را تضمین کند و دارای پیغام خاص فی‌مابین باشد یکی از روش‌های خوب برای اجراست همانطور که در حال حاضر از پیشنهادات آلمان برای حفظ روابط تجاری به روش تهاتر یا پایاپای است. ابراهیمی اظهار کرد: ایران و ترکیه تلاش‌های مضاعف برای افزایش حجم مبادلات تجاری صنعتی خود آغاز کرده‌اند و در حوزه اقتصادی، بانکی و خرید مواد پتروشیمی، مواد معدنی و همچنین قطعات صنعتی روابط خود را توسعه می‌دهند.

او افزود: ایران و ترکیه برای حل مسائل تجاری و توسعه روابط کمیسیون‌های مشترک، نقشه راه همکاری‌های اقتصادی را برای طرح پروژه‌هایی با قابلیت اجرا در اقتصاد مشترک آغاز کرده‌اند که کمیسیون تجارت ترجیحی، تجارت مرزی، کمیسیون حمل و نقل گمرکی، روابط بانکی و... از آن جمله است. بطور مثال ایجاد شهرک صنعتی مشترک در حوزه مرزی که برای استقرار صنایع، ایجاد صنایع مشترک المنافع و همچنین استفاده از فرصت‌های مشترک که مورد نیاز هر دو کشور است از جمله این اهداف است. جلب و جذب سرمایه از هر دو سو و جلب سرمایه‌گذاری خارجی در پروژه‌های صنعتی در شهرک صنعتی مشترک یکی دیگر از اهداف این پروژه است. ابراهیمی با بیان اینکه مدیر کل شهرک‌های صنعتی ترکیه در بازدید و مذاکره با رایزن اقتصادی ایران و ترکیه خواستار ادامه مذاکرات و به نتیجه رسانیدن هرچه سریع‌تر این پروژه شده‌اند، گفت: این مذاکرات علاوه بر شکوفا کردن صنعت و تجارت در حوزه مرزی دو کشور، تاثیر شگرفی در شهرهای اطراف مرز هر دو کشور به وجود می‌آورد. همچنین قرار است که به زودی کمیسیون مشترک اقتصادی در شهر آنکارا برگزار شود که نقشه راه آن بررسی جوانب مختلف اقتصادی در توسعه بازرگانی دو کشور از طریق تعرفه‌های ترجیحی، حذف دلار از سیستم مبادلات بازرگانی، استفاده از سوآپ ارزی، استفاده از پول‌های ملی دو کشور، بررسی نحوه ضمانتنامه‌های تجاری برای جایگزین سوییفت (پیغامگیر بانکی) یا نحوه استفاده از پیغام‌های جدید به جای سوییفت و ایجاد مراکز اعتباری مشترک از جمله اهداف است.

مدیر مرکز مطالعات ایران و ترکیه با اشاره به پیشنهاد مدیر کل شهرک‌های صنعتی ترکیه که برای سرعت بخشی به امر فوق، مبنی بر اینکه هیاتی از کارفرمایان مطرح ترکیه، صنعتمردانی از مناطق مختلف ترکیه به ایران اعزام شود تا با ایجاد ارتباط بین صنعتگران شهرک‌های صنعتی ایران و شناخت کمبودها، ارتباط بین صنایع مستقر در شهرک‌های صنعتی در کشور را میسر سازند. ابراهیمی افزود: با توجه به نقش شهرک‌های صنعتی در توسعه تجارت حوزه SME، همایش‌های مشترک شهرک‌های صنعتی می‌توانند نقش اساسی در بالا رفت مبادلات تجاری دو کشور و توسعه صنعت شود.

بلوکه شدن حساب‌های ایرانی‌ها در فرانسه دوساله شد

رییس اتاق مشترک بازرگانی ایران و فرانسه گفت: حداقل دو سال است که بانک‌های فرانسوی حساب‌های متعلق به ایرانی‌ها را شناسایی و آن را می‌بستند، بنابراین این موضوع تازه‌ای نیست که بزرگ‌نمایی شده است. مهدی میرعمادی در گفت‌وگو با ایسنا، اظهار کرد: بانک‌های فرانسه مدت‌ها قبل از صحبت‌های تحریم‌ها، حساب‌های ایرانیان را می‌بستند که البته بستگی به بانک دارد. بسیاری از بانک‌ها حتی زمانی که برجام امضا شده بود هم حساب‌های ایرانی را می‌بستند و این موضوع تازگی ندارد. او افزود: حال اگر یک بانک، حسابی را بسته است، نباید بزرگ‌نمایی شود. همه بانک‌های بزرگ اگر شناسایی کنند که حسابی متعلق به ایرانی است، آن حساب را می‌بندند. اما از بانک‌های کوچک اطلاعاتی در دسترس نیست. میرعمادی با تاکید بر اینکه بستن حساب‌های بانکی ربطی به تحریم‌های جدید ندارد، گفت: بستن حساب ایرانیان از دوره تحریم‌های قبلی امریکا شروع شده است. به گفته رییس اتاق مشترک بازرگانی ایران و فرانسه، تا چهارم نوامبر انتقال پول امکان پذیر است. اما از آن تاریخ به بعد به دلیل اینکه بانک مرکزی هم جزو تحریم‌هاست، قاعدتا انتقال پول سخت خواهد شد؛ لذا باید صبر کرد تا بسته‌ای که اروپا برای توافق با ایران در نظر گرفته و هنوز هم رسمی نشده اجرایی شود، آن زمان انتقال پول امکان پذیر خواهد بود. او با اشاره به اینکه توافقی که قرار است با اروپا شود و همچنین تصویب FATF بسیار کمک‌کننده بود، اظهار کرد: بسته پیشنهادی اروپا که وارد شود، احتمالاً انتقال پول برای تجار شروع خواهد شد. البته سه-چهار ماه زمان می‌برد تا تمام ضوابط و کارها انجام شود. از جمله اینکه طرف ایرانی، خارجی و بانک‌هایی که قصد کار با دو طرف را دارند، مشخص شوند.

رییس ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز تبعات افزایش قیمت ارز را تشریح کرد

قاچاق ۱۰۰۰ میلیارد تومانی سوخت در دو ماه

تعادل |
پدیده قاچاق در ایران، این روزها به دلیلی افزایش پیدا کرده که کمتر کسی تا پیش از این تصورش را می‌کرد: نوسانات ارزش ریال در برابر ارزهای خارجی. آمار کشفیات و تشکیل پرونده در حوزه مقابله با قاچاق هم اما این روند را تأیید می‌کنند و نشان می‌دهند که به دلیل افت ناگهانی قیمت بسیاری از کالاهای داخلی در مقابل قیمت همین کالاها در کشورهای همجوار، میزان قاچاق از مبدأ ایران، افزایش پیدا کرده است. آن‌گونه که رییس ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز می‌گوید، طی شش ماه گذشته ۷۴ هزار و ۱۴۰ پرونده به ارزش حدود ۴۶۰۰ میلیارد تومان در حوزه مقابله با قاچاق تشکیل شده که نسبت به مدت مشابه سال گذشته، حکایت از افزایش ۲۶ درصدی دارد. مهم‌ترین کالای قاچاق شده به خارج از کشور در این مدت اما سوخت بوده است، کالایی که در عرض دو ماه، رکورد بی‌سابقه یک میلیارد لیتری در زمینه قاچاق را از خود به جا گذاشته است. به این ترتیب، با یک حساب و کتاب ساده و با احتساب بنزین ۱۰۰۰ تومانی، تنها در عرض دو ماه حدود ۱۰۰۰ میلیارد تومان بنزین به خارج از مرزهای ایران قاچاق شده است. به گفته رییس ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز، فارغ از «اختلاف قیمت در داخل کشور و کشورهای همجوار»، شکستن رکورد قاچاق سوخت در کشور اما دلایل دیگری هم داشته است، از جمله «عدم تنظیم قیمت سوخت» و «قاچاق در قالب سوخت ماشین‌آلات کشاورزی». با این همه، برای جلوگیری از تداوم این روند نگران‌کننده، راه‌حل‌هایی هم وجود دارد که در رأس آنها، «احیای ساز و کار کارت سوخت» قرار دارد، روشی که به گفته چهره‌های مختلف در مجموعه دولت، اجرای آن قطعی است و بحث تنها بر سر زمان عملیاتی شدن آن است. افزون بر این اما ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز همین حالا توسل به راه‌حل‌های دیگری همچون «ابطال بیش از ۱۰۰ هزار کارت مهاجر در استان سیستان و بلوچستان» و «پیمایش مصرف سوخت توسط ناوگان حمل و نقل» را هم کلید زده است.

جزئیات قاچاق کالا

نشست خبری ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز روز گذشته در حاشیه «نشست دبیران کمیسیون‌های برنامه‌ریزی هماهنگی و نظارت بر مبارزه قاچاق کالا و ارز استان‌ها» برگزار شد. در این نشست دستاوردها و اقدامات ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز در نیمه نخست سال جاری در بخش‌های «سطح عرضه، کالاهای دخانی، کالاهای سلامت محور، کالاهای کشاورزی، کالاهای الکترونیکی، نساجی، طلا و ارز» تشریح شد. در این نشست، رییس ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز در پاسخ به سوالی از سوی «تعادل» در خصوص آمار کشفیات ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز طی شش ماه نخست سال جاری گفت: در شش ماهه گذشته ۷۴ هزار و ۱۴۰ پرونده در حوزه مقابله با قاچاق تشکیل شده که نسبت به مدت مشابه سال گذشته افزایش ۲۶ درصدی دارد. او اظهار کرد: ارزش این پرونده‌ها بالغ بر ۴۶ هزار میلیارد ریال است.

علی مویدی همچنین در خصوص قاچاق ارز نیز گفت: طی سه ماه گذشته ۲۷۲ پرونده در بخش ارز تشکیل شده که در تعزیرات و محاکم قضایی در حال رسیدگی است. به گفته مویدی، ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز در تهیه دستورالعمل ارز همراه مسافر همکاری نزدیکی با بانک مرکزی داشته و در شرایط جاری تحریمی، تصمیمات برای تسهیل ورود ارز و طلای خام را به مبادی ذیربط منعکس و تاکید کرده است.

جو روانی ناشی از افزایش نرخ ارز

در این نشست همچنین برخی اثرات افزایش نرخ ارز و جو روانی ایجاد شده از آن تبیین شد. «خروج کالاها در قالب کالای مسافر، قاچاق خروجی کالاها و سرمایه‌های اقتصاد ملی» از جمله مواردی است که در نیمه نخست سال جاری با افزایش نرخ ارز اتفاق افتاده است. اگرچه با توجه به نرخ ارز، ظرفیت صادراتی مناسبی در حمایت از تولید ایجاد شده؛ اما با انحراف صادرکنندگان به سمت صادرات کالاهایی که با ارز ۴۲۰۰ تومانی وارد کشور شده و قاچاق خروجی کالاها، آسیب به نظام اقتصادی کشور وارد خواهد شد که با برنامه‌ریزی ستاد، تشدید نظارت در مرزها اتفاق افتاده است. به گفته رییس ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز، در ۶ ماهه ابتدایی سال جاری شاهد افزایش ۶۷۱ درصدی در کشفیات قاچاق خروجی کالا بوده‌ایم. علی مویدی ضمن اعلام اینکه طی دو تا سه ماه گذشته، بیش از یک میلیارد لیتر سوخت قاچاق شده، افزود: در بحث سوخت در سال‌های گذشته و هم اکنون به لحاظ اختلاف قیمت در داخل کشور و کشورهای همجوار شاهد غفلت و بی‌توجهی در عدم تعادل قیمت بیرون و داخل بودیم که این مساله موجب هدررفت بخشی از سرمایه مردم شده که البته همچنان استمرار دارد. او با بیان اینکه قاچاق سوخت، اتفاق ناگواری است، افزود: به دلیل عدم تنظیم قیمت سوخت شاهد این جرم مشهود در مرز به صورت روزانه هستیم و میلیاردها لیتر از سرمایه این ملت به تاراج می‌رود.

رییس ستاد مبارزه با قاچاق و ارز گفت: این اختلاف قیمت که باعث به تاراج رفتن سرمایه کشور است، یک روزی باید به پایان برسد و اگر قرار باشد این اختلاف همچنان استمرار داشته باشد و شاهد تاراج رفتن سرمایه باشیم، حاکی از اشکال مدیریت ما است. به گفته او، طی ۶ ماه گذشته تلخ‌ترین صحنه دیدن از بین رفتن سرمایه مردم در حوزه سوخت است؛ باید بالانسی از نظر قیمت از داخل به خارج کشور داشته باشیم. او همچنین با بیان اینکه به لحاظ اختلاف فاحش قیمت که چندین برابر قیمت داخل است، مهار کردن این پدیده با این شرایط ممکن نیست. به گفته مویدی، در مدت دو تا سه ماه گذشته بیش از یک میلیارد لیتر از سرمایه این کشور به طرق مختلف قاچاق شد.

در ادامه این نشست از «پیشگیری» به عنوان یکی از اولویت‌های کاری ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز یاد شد. به گفته مویدی، در سال جاری اولویت ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز تمرکز بر بحث پیشگیری بوده و تمام سیاست‌ها در این راستا اتخاذ شده است. پیشگیری یعنی از لحظه تولید همه فرآورده‌های نفتی تا زمان تحویل برنامه‌هایی را داشته باشیم تا بتوانیم از انحراف سوخت جلوگیری کنیم. او تشریح کرد: به عنوان مثال پیمایش مصرف سوخت توسط ناوگان حمل و نقل در حال تکمیل است که در صورت نهایی شدن، دیگر سودجویان نمی‌توانند در این عرصه حضور یابند.

لزوم احیای کارت سوخت

مویدی اما بر این عقیده است که یکی از گامهای اولیه برای مقابله با قاچاق سوخت، احیای کارت سوخت است. به گفته او، اهمیت و ضرورت احیای کارت سوخت در جلوگیری از حیف و میل سوخت اجتناب ناپذیر است و باید انجام شود اما چگونگی اجرا و سهمیه بندی آن در آینده مشخص می‌شود. مویدی یادآور شد: اگر تعادلی بین قیمت سوخت در داخل و خارج کشور ایجاد شود عطش قاچاق سوخت به حداقل می‌رسد. آیا می‌توان به کشورهای دیگر بگوییم که قیمت سوخت را پایین بیاورند؟ قطعا جواب این سوال منفی است. از این رو باید در داخل کشور برای این مساله تدبیری بیندیشیم. رییس ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز افزود: این موضوع که قیمت سوخت در ایران کمتر از سایر کشورها است لطف به مردم و نظام نیست بلکه بی توجهی به مردم را نشان می‌دهد. رییس ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز گفت: ما تمام ابزار و امکانات خود را برای جلوگیری از خروج سوخت به کار می‌گیریم اما اختلاف قیمت به حدی است که هر تبعه بیگانه‌ای در کشورهای همجوار را ترغیب می‌کند تا با استفاده از کمک افراد فرصت طلب در داخل کشور، به قاچاق سوخت ادامه دهد.

او در پاسخ به این سوال که کدام دستگاه‌ها در برابر مبارزه با قاچاق سوخت سنگ اندازی می‌کنند، اظهار کرد: دستگاه‌های همکار در حوزه پیشگیری از قاچاق سوخت، وزارت اطلاعات، وزارت صنعت، معدن و تجارت و گمرک هستند اما در خصوص دستگاه‌هایی که به نوعی در این حوزه کم کاری می‌کنند فعلا نمی‌توانم صحبتی کنم.

علی مویدی در ادامه با بیان اینکه قاچاق سوخت، سازمان یافته است، اظهار کرد: در سازمان یافته بودن قاچاق سوخت هیچ شکی نیست. از منظر ما بیشترین درصد کسانی که در این عرصه کار می‌کنند سازمان یافته هستند به گونه‌ای که این سازمان یافتگی با بخشی از ساختارهای اداری و دولتی ما نیز پیوند خورده است. او تاکید کرد: آنچه که مسلم بوده این است که شبکه‌های قاچاق کالا و ارز مافیایی هستند و تلاش‌های زیادی در این عرصه داشتند.

ورود شمش طلا از مبادی رسمی به کشور

در بخش دیگری از این نشست، اقدامات ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز در بخش طلا تشریح شد. هر چند واردات طلای خام به کشور از پرداخت هرگونه حقوق، عوارض و مالیات بر ارزش افزوده معاف شده، اما با توجه به تحریم مبادلات فلزات گرانبها، ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز پیگیر شمول دامنه این معافیت برای کلیه فلزات گرانبها و همچنین تسهیل در مبادلات داخلی آن است. به گفته مویدی با توجه به اینکه بانک مرکزی تاکنون مجوزی برای واردات مصنوعات طلا، نقره و پلاتین صادر نکرده و کلیه نیازهای کشور به مصنوعات فلزات گرانبها از محل تولید داخل تهیه می‌شود که برای پیشگیری از قاچاق، حمایت از تولید داخلی و تسهیل تجارت قانونی لازم است که برخی قوانین و مقررات اصلاح شود.

به گفته رییس ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز، در گذشته به دلیل قانون بدی که وضع شده بود و مالیات بر ارزش افزوده‌ای که دریافت می‌شد شاهد به صفر رسیدن ورود شمش طلا از مبادی رسمی به کشور بودیم. او افزود: با تلاش دستگاه‌های مختلف در سال جاری این قانون تغییر یافت و ورود طلا با لحاظ کردن مالیات بر ارزش افزوده منتفی شد. از این رو به زودی شاهد ورود شمش طلا از مبادی رسمی به کشور خواهیم بود.

مویدی همچنین به لایحه اصلاح قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز اشاره کرد و گفت: اگرچه این لایحه در میانه راه در مجلس شورای اسلامی متوقف شد اما انتظار داریم مجلس هر چه زودتر به تکمیل این قانون بپردازد.

مهار نسبی قاچاق کالاهای اساسی

در بخش صیانت از کالاهای اساسی نیز اقدامات این ستاد در دو بخش سطح عرضه و کالاهای سلامت محور تشریح شد. «احصاء ۵۰ محل عرضه علنی کالای قاچاق در ۱۱ استان کشور و برنامه‌ریزی برای پاکسازی آن، انعقاد تفاهمنامه با سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان برای تشدید اقدامات کنترلی در سطح عرضه با اولویت مراکز عمده و پایش فضای مجازی و احصاء بیش از ۲۰۰ فروشگاه مجازی تنها در حوزه کالاهای سلامت محور قاچاق و ارجاع مراتب برای اقدام از طریق دستگاه‌های مربوطه» از جمله اقداماتی است که در سطح عرضه کالا توسط این ستاد در شش ماهه نخست سال صورت گرفته است.

از آن سو، ۴ اقدام ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز که در نیمه نخست سال ۹۷ در حوزه کالاهای سلامت محور صورت گرفته تشریح شد. بر اساس گزارشی که در این نشست ارایه شد، مواردی همچون ایجاد قابلیت شناسایی کالای قاچاق برای ۱۰۰ درصد دارو، مکمل، مواد غذایی، آرایشی و بهداشتی وارداتی، ایجاد ارتباط بین سامانه رهگیری و ردیابی کالاهای سلامت محور و سامانه جامع تجارت و ایجاد قابلیت ورود و ترخیص سیستمی ۱۰۰ درصد کالاهای سلامت محور به منظور تسهیل تجارت قانونی، پایش کالاهای سلامت محور به منظور شناسایی، احصاء، کنترل و برخورد با کالاهای قاچاق، برخورد با قاچاق سازمان یافته و تخلفات در حوزه دارو و تجهیزات پزشکی صورت گرفته است. در این راستا همچنین انباری در استان البرز کشف شد که اقدام به احتکار و قاچاق دارو به ارزش ۳ میلیارد تومان کرده بود.

رییس ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز با بیان اینکه به لحاظ سیاست‌های طراحی شده و شرایط حاکم بر اقتصاد ما شاهد قاچاق کالاهای اساسی از داخل کشور به بیرون هستیم، تصریح کرد: با توجه به اینکه کالاهای اساسی ما نسبت به کشورهای همسایه قیمت کمتری دارد شاهد هجوم افراد فرصت طلب خارجی و داخلی برای خروج این کالاها از کشور هستیم. او افزود: در مهار کالاهای اساسی به خارج از کشور اقدامات خوبی به عمل آمده است و البته این اقدامات ادامه دارد.

در بخش کالاهای کشاورزی نیز ۲ مورد از اقدامات ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز تبیین گردید که نخست مربوط به پیگیری انعقاد تفاهمنامه میان ایران و پاکستان به منظور واردات قانونی و بهداشت دام و دیگری مربوط به تسهیل واردات دام زنده از طریق پاکستان و ایجاد اشتغال پایدار در سیستان و بلوچستان است. به گفته رییس ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز، ماشین آلات کشاورزی عامل دیگر انحراف سوخت بود که مورد اصلاح قرار گرفت. او اظهار کرد: در سال جاری بیش از ۱۰۰ هزار کارت مهاجر که در استان سیستان و بلوچستان مورد سوءاستفاده قرار گرفته بود را ابطال کردیم.

در بخش دیگری از این نشست، ۴ مورد از اقدامات این ستاد در حوزه کالاهای دخانی تشریح شد که شامل اختصاص کد شناسه برای تمامی سیگارهای وارداتی، رهگیری کالاهای دخانی از ابتدای دی ماه و عدم امکان گردش سیگار قاچاق در کشور، تدوین ضوابط اختصاصی برای خرید، فروش، حمل و نگهداری کالای دخانی بر اساس تبصره ماده ۱۸ و تامین ۹۰ درصد مصرف سیگار کشور از طریق تولید داخلی و ۵۰ درصد از طریق واردات که باعث افزایش سهم تولید و کاهش واردات و ارز بری سیگار را به همراه داشته است.

در بخش کالاهای الکترونیکی نیز اقدامات ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز در سه بخش تشریح شد که مربوط به اجرای کامل طرح ثبت گوشی تلفن همراه در شبکه رجیستری و تعمیم آن به تمام نشان‌های تجاری گوشی، افزایش بیش از ۱۰۰ درصد در واردات رسمی نسبت به مدت مشابه سال گذشته و کاهش حجم قاچاق از مبادی ورودی و ایجاد زمینه برای حمایت از تولیدات داخلی این گروه کالایی است. در حوزه نساجی اما مهم‌ترین اقدام ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز در نیمه نخست سال جاری، در خصوص شناسایی شعب عرضه‌کننده پوشاک خارجی قاچاق و هماهنگی اجرای طرح جمع‌آوری پوشاک خارجی فاقد شناسه و مجوز فعالیت نمایندگی صورت گرفته است.

عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی تهران از صدور بخشنامه‌های متعدد تجاری انتقاد کرد

نگرانی از ممنوعیت‌های صادراتی

فهرست اقلام صادراتی و وارداتی همچنان در حال حذف و اضافه است؛ متولیان حوزه تجارت، همواره دست به دامان ساده‌ترین راهکار، یعنی ایجاد ممنوعیت و محدودیت در برابر رویه‌های تجاری کشور می‌شوند و مدام در حال جرح و تعدیل فهرست کالاهای ممنوعه صادراتی و وارداتی هستند و به بهانه‌هایی چون «شرایط ویژه»، «حمایت از بخش خصوصی» و «تنظیم بازار داخلی» تصمیمات متفاوت خود را توجیه می‌کنند. به عنوان نمونه، اواسط مردادماه بود که دولت صادرات پنج قلم کالا از جمله «چای داخلی، کاغذ بسته‌بندی و تیشو» را ممنوع اعلام کرد. اما حدود یک ماه بعد، طی بخشنامه‌ای ممنوعیت صادرات این اقلام لغو شد. به تازگی نیز وزیر صنعت، معدن و تجارت خطاب به رییس کل گمرک، صادرات سه قلم کالا، شامل «سیب‌زمینی، خوراک دام و طیور و رب گوجه‌فرنگی» را از تاریخ ۲۰ مهرماه تا اطلاع ثانوی ممنوع اعلام کرده است؛ با این وصف، تکلیف صادرکنندگان این اقلام که احیانا تعهداتی برای خود ایجاد کرده‌اند، چه خواهد شد؟ به راستی در فضایی که صادرات کالاها بطور خلق‌الساعه و با صدور یک بخشنامه ممنوع اعلام شده و حدود یک ماه بعد، این تصمیم ملغا می‌شود، فعالان اقتصادی چگونه می‌توانند برنامه‌ریزی کرده یا نسبت به ثبات مقررات تجاری کشور حتی برای دوره‌ای یک ماهه اطمینان حاصل کنند؟ رییس کنفدراسیون صادرات ایران در تحلیل این مساله به روابط عمومی اتاق تهران گفت: این ممنوعیت‌ها، محدودیت‌ها و بخشنامه‌هایی که به نحوه بازگشت ارز حاصل از صادرات مربوط است، پس از نوسانات ارزی در برابر صادرات مانع ایجاد کرد. البته تمام این روش‌ها در گذشته نیز به کار گرفته شده و پس از کسب این تجربیات بود که قوانین متعددی برای جلوگیری از تکرار اینگونه تصمیمات در کشور به عنوان قوانین بالادستی و برنامه توسعه‌ای وضع شده است. چنانکه در برنامه‌های چهارم، پنجم و احکام دایمی برنامه ششم، قید شده است که دولت نمی‌تواند ممنوعیتی را برای صادرات اعمال کند حتی به بهانه تنظیم بازار داخل. محمد لاهوتی ادامه داد: بنابراین، نخستین نقد ما به سیاست‌گذاران به همین مساله بازمی‌گردد؛ در واقع، انتظار این است که تجربیات گذشته و لطماتی که از ناحیه سوءمدیریت به اقتصاد کشور دوباره تکرار نشود و دولت به جای جبران کمبودها از محل صادرات، روش‌های دیگری را به کار بگیرد. اما متاسفانه پس از سه برنامه توسعه‌ای، دولت کماکان همان روش‌های گذشته را برای تنظیم بازار به کار می‌گیرد و مرتکب همان تخلفات می‌شود. او با بیان اینکه جهش قیمت ارز و اعمال تحریم‌ها شرایط ویژه‌ای را پدید آورده است، ادامه داد: به هر حال ما معتقد هستیم که این ممنوعیت‌ها خلاف قانون است. اما اگر دولت ناگزیر به اتخاذ این تصمیمات فراقانونی شده، باز هم در همین قوانین بالادستی قید شده که اگر قرار است، ممنوعیتی در مورد صادرات کالایی اعمال شود، در وهله نخست، دولت باید از سه ماه قبل اطلاع‌رسانی کرده و سپس آن را عملیاتی کند. اما معمولاً دولت این نوع تصمیمات را یک شبه و پشت درهای بسته اتخاذ کرده و بلافاصله ابلاغ و اجرایی می‌کند که هم کنفدراسیون صادرات و هم اتاق‌های بازرگانی تهران و ایران عدم رضایت خود را به دولت اعلام کرده‌اند. به گفته او، نکته بعدی که در قانون تجارت به عنوان حقوق مکتسبه مورد اشاره قرار گرفته، اعلام می‌کند اگر دولت به هر دلیلی تصمیم به ممنوعیت صادراتی گرفت و حتی فرجه سه ماه را نیز رعایت کرد، اگر صادرکننده یا واردکننده‌ای تعهدی ایجاد کرده و بر اثر تصمیمات دولت متضرر می‌شود، دولت مکلف است که این ضرر و زیان را جبران کند که البته بعید می‌دانم، دولت حتی یک مورد از مصادیق این قانون را اجرا کرده باشد. بنابراین، تمام انتظارات ما بر اساس قوانین بالادستی و جاری مطرح شده و رفتار دولت در این حوزه، رفتار حرفه‌ای نبوده است.

او با تاکید بر اینکه دولت در صورت توجه به نظرات بخش خصوصی، مدیریت بهتری خواهد داشت، افزود: مساله این است که تاجر ایرانی در کشورهای هدف صادراتی، قراردادهایی را منعقد کرده و هزینه‌هایی را متقبل شده که همه اینها به تشویق دولت در شرایط عادی صورت گرفته است. در واقع، با ممنوعیت صادراتی عملا نمی‌تواند تعهدات خود را ایفا کند. در این صورت، نه فقط تاجر ایرانی که کل ایران به عنوان تاجری بدنام معرفی می‌شود که البته اصلاح این نگرش و بازپس گرفتن بازارها در شرایط عادی شاید دیگر امکان‌پذیر نباشد.

لاهوتی همچنین با اشاره به افزایش ارزش صادرات غیرنفتی در ماه‌های نخست سال جاری نسبت به مدت مشابه سال قبل، توضیح داد: در اینکه افزایش نرخ ارز موجب افزایش ارزش صادرات شده، شکی نیست. اما شرایط جدیدی که بر صادرات حاکم شده مانند پیمان‌سپاری ارزی، مساله استفاده از کارت‌های یک‌بار مصرف و اجاره‌ای را افزایش داده است. حال آنکه پیمان‌سپاری بر اساس ماده ۱۳ قانون صادرات و واردات برای کالاهای غیرپایه نفتی ممنوع شده است. از این رو، به نظر می‌رسد، دولت باید هر چه زودتر موضوعاتی چون پیمان‌سپاری و قیمت پایه‌های صادراتی را مورد تجدیدنظر قرار دهد. در غیر این صورت استفاده از کارت‌های یک‌بار مصرف رونق بیشتری می‌گیرد و صادرکنندگانی که قائل به شفافیت هستند، کار خود را متوقف خواهند کرد؛ چرا که باید متعهد به صادراتی شوند که میزان ارز استحصالی آنها به مراتب پایین‌تر است. او در ادامه ابراز امیدواری کرد که دولت دوازدهم همچون دولت یازدهم تدبیر را بر تصمیمات خود حاکم کند و بر اساس واقعیت‌ها تصمیم بگیرد و همچنین ایرادات ضوابط جاری را به سرعت مورد بازنگری قرار دهد.

شرکت ملی نفت ایران دیروز «پیش‌اطلاعیه» عرضه نفت خام در بورس انرژی را منتشر کرد

فقط چند روز تا بورسی شدن نفت ایران

طبق محاسبات «تعادل» حداقل سرمایه برای ورود به بورس نفت ۲/۵ میلیون دلار است

گروه انرژی | نادی صبوری |

«رینگ بین‌المللی بورس انرژی» تا پایان مهر ماه شاهد نخستین عرضه نفت خام ایران در بورس در کل تاریخ فروش نفت خواهد بود. پس از کش و قوس‌های فراوان دیروز نخستین گام جدی در زمینه عرضه نفت خام در بورس برداشته شده و شرکت ملی نفت ایران اطلاعیه‌ای را با عنوان «پیش‌اطلاعیه عرضه نفت‌خام در رینگ بین‌الملل بورس انرژی ایران» منتشر کرد. NIOC در این اطلاعیه اعلام کرده است که «تا» پایان مهر ماه میزان «یک میلیون بشکه» نفت خام را در بورس انرژی عرضه خواهد کرد. اتفاقی که تاکنون در تاریخ فروش نفت ایران بی‌سابقه بوده است. طبق محاسبات «تعادل» برای شرکت کردن در این رویداد تاریخی شما حداقل به ۲ میلیون و ۵۹۰ هزار دلار سرمایه احتیاج دارید. گزارش پیش رو به جزییات این اتفاق پرداخته است.

■■■

شرکت ملی نفت ایران دیروز اعلام کرد که این شرکت در نظر دارد تا پایان مهرماه سال جاری اقدام به عرضه یک میلیون بشکه نفت خام در رینگ بین‌الملل بورس انرژی ایران کند. این اتفاق پس از این رخ داد که اوایل مهر ماه بیژن زنگنه وزیر نفت ایران از توافق سران ۳ قوه بر سر عرضه نفت خام در بورس خبر داد.

شرکت ملی نفت ایران در اطلاعیه‌ای که دیروز چهارشنبه ۱۸ مهر ماه منتشر کرد، عرضه نفت در بورس را اقدامی در راستای تحقق «بند ۱۳ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری، مبنی بر ایجاد تنوع در روش‌های فروش نفت و مشارکت بخش خصوصی» و همچنین «اجرای بند (ح) ماده ۴ قانون پنج ساله برنامه ششم توسعه کشور» توصیف کرده و نوشته است که اطلاعیه عرضه مربوطه طی هفته آینده از طریق سایت «شرکت بورس انرژی» منتشر خواهد شد.

به گزارش «تعادل» پیوند خوردن عرضه نفت خام به ۳ قوه و مقامات عالی نظام از آنجایی اهمیت دارد که پیش از این چالش‌هایی را در دفعات قبلی تلاش‌های ناموفق برای عرضه تجربه کرده است.

در اواخر دولت دهم تلاش‌هایی برای عرضه نفت خام ابتدا در «بورس کالا» و به دنبال تاسیس بورس انرژی در این بورس صورت گرفت اما هرگز به نتیجه نرسید. محمود غفاری که اواخر دهه ۸۰ شمسی مدیریت تالار بورس کالا را بر عهده داشته است چندی پیش در توضیح چرایی به نتیجه نرسیدن عرضه نفت در بورس در دور قبلی به فارس گفته بود: «سال ۹۰ که آقای علی آبادی سرپرست وزارت نفت بود و من هم مدیر تالار بورس بودم، مازوت را وارد بورس کردیم.

در آنجا آقای سیدی به عنوان خریدار مایل بود ۲۵ سنت کمتر از قیمت اصلی، مازوت را بخرد. اما پس از کلی ردوبدل شدن نگاه بین رحیمی معاون اول دولت وقت، علی آبادی، قهرمانی و ضرابی، نهایتا گفتند نه و امکانش نیست. من به آقای رحیمی گفتم مگر نگفتی که اگر نفت وارد بورس شود، این ملی شدن نفت است نه آن کاری که مرحوم مصدق کرد. خب اگر قرار است این ملی شدن نفت باشد ۲۵ سنت کمتر بفروشیم. آقای رحیمی در جواب گفت به خدا گرفتارم می‌کنند. ضرابی هم گفت من اگر قبول کنم خزانه با من برخورد می‌کند. گفتم آقا تو الان داری برای اینکه پول نفت را منتقل بکنند ۱۳ درصد پول می‌دهی. خب این ۲۵ سنت مگر چند درصد بود که پایین نیاوردی؟ گفت اگر ۲۵ سنت کمتر می‌فروختم من را به صلابه می‌کشیدند ولی آن ۱۳ درصد را چون خزانه پایین می‌آورد، کسی کاری به کار من ندارد. خلاصه آنکه به دلیل ترس از همدیگر، این قضیه محقق نشد و هیچ نگاه ملی درباره آن وجود ندارد.»

بورس انرژی میزبان رویداد تاریخی

به گزارش «تعادل» شرکت بورس انرژی که قرار است نخستین عرضه بورسی نفت خام در تاریخ فروش نفت ایران در آن صورت گیرد چهارمین بورس ایران است که در سال ۹۱ تاسیس شد. این شرکت خود را تشکلی خودانتظام معرفی می‌کند که امکان انجام معاملات حامل‌های انرژی (شامل نفت، گاز، برق و سایر حامل‌های انرژی) و اوراق بهادار مبتنی بر کالاهای مذکور در آن وجود دارد.

NIOC دیروز در اطلاعیه خود تصریح کرده است که «زمینه‌های قانونی و نهایی‌سازی چارچوب و اصول کلیدی موضوع توسط مراجع ذیصلاح» فراهم آمده است. زمینه‌هایی که نبود آنها یک بار در سال ۹۱ - ۹۰ عرضه نفت خام در بورس را با بن‌بست مواجه کرده بود.

در حال حاضر ۳۰ شرکت مرتبط با «فرآورده‌های نفت و گازی» و ۲۲ شرکت در حوزه «برق» عرضه‌کنندگان عمده در بورس انرژی را تشکیل می‌دهند. وضعیتی که با ورود نفت خام تحولاتی را تجربه خواهد کرد.

برش

اگر حداقل اعلام شده از سوی شرکت ملی نفت برای هر محموله عرضه را مبنا قرار داده و متوسط بهای نفت سنگین ایران در ماه سپتامبر را در نظر بگیریم، حداقل سرمایه لازم برای خرید کردن در رویداد تاریخی عرضه نفت در بورس، ۲ میلیون و ۵۹۰ هزار دلار است. البته با توجه به اینکه ایران تلاش دارد دلار را از مبادلات خود حذف کند، احتمال می‌رود قیمت‌گذاری بشکه‌های نفتی در بورس انرژی بر مبنای یورو صورت گیرد. مقاصد فروش محموله‌های نفتی نیز جز صادرات به رژیم صهیونیستی از سوی شرکت ملی نفت ایران آزاد اعلام شده است.

شرکت ملی نفت ایران در بخش دیگری از اطلاعیه دیروز خود با بر شمردن «ایجاد فضای شفاف و سالم جهت استفاده از پتانسیل‌های بخش غیردولتی جهت صادرات نفت‌خام» به عنوان مزایای اصلی عرضه نفت خام در بورس نوشته است: «شرکت ملی نفت ایران با همکاری بورس انرژی ایران و شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه، ساز و کار اجرایی و جزئیات شرایط عرضه را طراحی و جمع‌بندی نموده است. از مزایای اصلی این طرح خواهد بود»

بخش خصوصی ایران تاکنون بارها تمایل خود را برای ورود به این بازار اعلام کرده است. در تازه‌ترین واکنش حمید حسینی سخنگوی اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی پس از آنکه وزیر نفت از اجماع ۳ قوه برای عرضه نفت خام در بورس خبر داده بود عنوان کرد: «حرکت دولت در راه‌اندازی بورس نفت حمایتگرانه و خوب است و اگر تداوم یابد بخش خصوصی چه در نفت چه در میعانات چه در فرآورده کمک خواهد کرد؛ البته باید توجه کرد که مانند دور قبل تحریم‌ها، احتمالا صادرات نفت خام ایران در ماه‌های نخست و تا پیدا کردن ساز و کارهای مناسب کاهش خواهد یافت و به همین دلیل بخش خصوصی نیز زمان نیاز دارد»

ارز مورد استفاده

همانطور که پیش‌تر نیز برخی جزییات این عرضه به خصوص نوع ارز استفاده شده در مورد فروش مطرح شده بود NIOC در اطلاعیه دیروز خود در این خصوص نوشته است: «فروش به صورت ۲۰ درصد ریالی و ۸۰ درصد ارزی خواهد بود که تسویه بخش ریالی (بر اساس نرخ تسعیر سنا) بصورت نقدی قبل از تحویل محموله و تسویه بخش ارزی به صورت اعتباری، با ارایه ضمانتنامه بانکی تعهد پرداخت ریالی معتبر از بانک‌های مورد قبول شرکت ملی نفت ایران، پس از تحویل محموله صورت می‌گیرد.»

وزیر نفت ایران نیز پیشتر گفته بود که به دلیل حساسیت‌های این موضوع (عرضه نفت در بورس) اعلام شد که ۲۰ درصد ریالی و ۸۰ درصد ارزی بطور آزمایشی و محدود نفت در بورس عرضه شود.

شرکت ملی نفت در مورد جزییات بخش ارزی و ریالی خرید هر محموله نوشته است: «خریدار بایستی بخش ارزی را ظرف زمان مشخص شده بعد از بارگیری، به ترتیب مورد تایید شرکت ملی نفت که در اطلاعیه عرضه اعلام خواهد شد، واریز و تسویه کند.»

آن‌طور که مشخص است، بخشی از ارزش سفارش هر خرید باید قبل از عرضه به حسابی که از سوی شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه اعلام می‌شود واریز شود. مبلغی که ۱۰ درصد ارزش کل سفارش بوده و در صورت انجام معامله بخشی از ۲۰ درصد ریالی آن محسوب می‌شود.

برش

شرکت ملی نفت ایران در اطلاعیه‌ای که دیروز چهارشنبه ۱۸ مهر ماه منتشر کرد، عرضه نفت در بورس را اقدامی در راستای تحقق «بند ۱۳ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری، مبنی بر ایجاد تنوع در روش‌های فروش نفت و مشارکت بخش خصوصی» و همچنین «اجرای بند (ح) ماده ۴ قانون پنج ساله برنامه ششم توسعه کشور» توصیف کرده و نوشته است که اطلاعیه عرضه مربوطه طی هفته آینده از طریق سایت «شرکت بورس انرژی» منتشر خواهد شد.

NIOC در توضیح دیگر فاکتور مهم عرضه نفت خام در بورس یعنی «قیمت» نیز توضیحاتی را در اطلاعیه خود داده و تصریح کرده است: «خریداران بر اساس قیمت پایه اعلامی شرکت ملی نفت ایران که بر اساس قیمت‌های معاملاتی امور بین‌الملل این شرکت خواهد بود، روی قیمت نفت‌خام رقابت نموده که انتظار می‌رود ایجاد چنین فضای رقابتی منجر به کشف قیمت مناسب و شفاف شود.»

محموله‌ها چه وزنی دارند؟

حداقل محموله‌های نفتی که تا پایان مهر ماه در بورس انرژی ایران عرضه خواهد شد، ۵ هزار تن معادل ۳۵ هزار بشکه استاندارد هستند. در اطلاعیه NIOC در این خصوص عنوان شده است که خریداران می‌توانند با تجمیع قراردادهای خرید، نسبت به برداشت محموله‌های بزرگ‌تر اقدام کنند. پیش‌تر بیژن زنگنه وزیر نفت ایران در مورد مقدار عرضه نفت خام در نخستین عرضه بورسی اعلام کرده بود که می‌توانیم حدود ۴۰ هزار بشکه در روز عرضه داشته باشیم. اما بطور کلی عرضه به صورت خرد و آزمایشی است.

چقدر سرمایه داشته باشیم؟

اگر حداقل اعلام شده از سوی شرکت ملی نفت برای هر محموله عرضه را مبنا قرار داده و متوسط بهای نفت سنگین ایران در ماه سپتامبر (اعلام شده از سوی بازوی بین‌الملل NIOC) را در نظر بگیریم، حداقل سرمایه لازم برای خرید کردن در رویداد تاریخی عرضه نفت در بورس، ۲ میلیون و ۵۹۰ هزار دلار است. البته با توجه به اینکه ایران تلاش دارد دلار را از مبادلات خود حذف کند، احتمال می‌رود قیمت‌گذاری بشکه‌های نفتی در بورس انرژی بر مبنای یورو صورت گیرد.

مقاصد فروش محموله‌های نفتی نیز جز صادرات به رژیم صهیونیستی از سوی شرکت ملی نفت ایران آزاد اعلام شده است. بخش خصوصی ایران پیش‌تر اعلام کرده بود که در این زمینه اقداماتی را انجام داده و بیشترین شانس را برای خود در همان بازارهای سنتی ایران یعنی هند و شرق آسیا و همچنین بخش‌هایی از آفریقا می‌بینند.

در پایان اطلاعیه شرکت ملی نفت عنوان شده است که ساز و کار اجرایی و سایر شرایط عرضه شامل قیمت پایه، نحوه تحویل محموله، تسویه حساب موقت و نهایی، شرایط ضمانتنامه تعهد پرداخت و غیره متعاقباً در اطلاعیه عرضه اعلام می‌شود.

کوتاه از دنیای انرژی

تثبیت جایگاه گاز در آینده انرژی جهان

شانا | شرکت‌های بزرگ نفتی اعلام کردند که پس از دوران گذار به انرژی‌های تجدیدپذیر، گاز همچنان جایگاه خود را در انرژی جهان حفظ می‌کند.

به گزارش خبرگزاری رویترز از لندن، شرکت‌های انرژی انتظار دارند تقاضا برای گاز طبیعی، در چند دهه آینده با شتابی چشمگیر افزایش یابد. شرکت‌هایی همچون شل، بی‌پی و توتال، با شتابی روزافزون خود را با ضرورت توسعه سوخت‌های پاک‌تر همراه می‌کنند و سرمایه‌گذاری بیشتری در انرژی خورشیدی، انرژی باد و فناوری خودروهای برقی انجام می‌دهند. با این همه، آنها اعتقاد دارند نفت و به‌ویژه گاز طبیعی که کم‌آلاینده‌ترین سوخت فسیلی است، نقشی عمده در دهه‌های آینده و در دوران گذار ایفا خواهد کرد، زیرا تقاضا برای برق و پلاستیک افزایش می‌یابد. سازمان ملل متحد به تازگی در گزارشی اعلام کرد محدود کردن روند گرم شدن کره زمین، مستلزم تحولاتی بی‌سابقه در شیوه مصرف انرژی است. از جمله این تحولات، سه برابر کردن سهم انرژی‌های تجدیدپذیر در تولید برق و رساندن این سهم به ۷۰ تا ۸۵ درصد تا سال ۲۰۵۰ میلادی است. گاز طبیعی اکنون حدود ۲۲ درصد از انرژی جهان را تامین می‌کند.

آغاز مبارزه نفتی ایران

تسنیم | رویترز مدعی شد صادرات نفت خام ایران در هفته اول اکتبر تا ۱،۱ میلیون بشکه در روز سقوط کرده است این در حالی است که هنوز چهار هفته تا آغاز تحریم‌ها علیه ایران فاصله داریم. ایران پیش از تحریم‌ها ۲،۵ میلیون بشکه در روز نفت و میعانات گازی صادر می‌کرد. بارگیری نفتکش‌ها هفته به هفته در طول یک ماه تغییر می‌کند ولی مقدار بسیار کم آن در اوایل اکتبر نشان می‌دهد که صادرات نفت خام ایران ضربه خورده و سریع‌تر از حد انتظار بازار کاهش می‌یابد. طبق اطلاعات نفتکش‌ها، هیچ نفتکشی در هفته اول اکتبر از ایران به سمت اروپا حرکت نکرده است. طبق این اطلاعات نفتکش‌های ایران در این ماه تنها به سمت چین، هند و خاورمیانه روانه می‌شوند.

طبق اطلاعات ردیاب نفتکش‌ها، صادرات ثبت‌شده نفت خام و مشتقات آن از سوی ایران با کاهش ۲۶۰ هزار بشکه‌ای، در ماه سپتامبر به ۱،۷۲ میلیون بشکه رسید که این کمترین حد آن از فوریه ۲۰۱۶ بوده است. یک مساله پیچیده در مورد صادرات ایران است که تعداد نفتکش‌هایی که حرکت آنها رسما ثبت‌شده شدیداً کاهش یافته ولی منابع کشتیرانی و تجارت اعلام کرده‌اند که «کشتیرانی مخفیانه» ایران آغاز شده است. ایرانی‌ها فرستنده نفتکش‌های خود را خاموش می‌کنند تا مقصدشان فاش نشود.

آغاز تولید اکتشاف عظیم نفتی عراق تا ۲۰۲۱

ایسنا | تولید نفت میدان عظیم لوک‌اویل در جنوب عراق که بخشی از برنامه رشد قابل توجه این شرکت روسی در این کشور است، در سال ۲۰۲۱ آغاز خواهد شد. پس از اعلام این خبر از سوی شرکت لوک‌اویل که ذخایر قابل برداشت به میزان ۲.۵ میلیارد بشکه نفت از چاه اریدوی، بزرگ‌ترین اکتشاف نفتی عراق در ۲۰ سال گذشته است، علی ورید، مدیر کل شرکت نفتی ذی‌قار اعلام کرد اکتشاف در بلوک ۱۰ ادامه خواهد یافت. وریدبه پایگاه خبری "اس‌اندپی گلوبال پلاتس" اعلام کرد شرکت بوهای چین حفاری در چهارمین چاه در بلوک اکتشافی دهم را آغاز کرده است. عملیات حفاری همزمان با اسکن سه بعدی شرکت اکتشاف نفت عراق دنبال می‌شود.

لوک‌اویل در مناقصه‌ای که در سال ۲۰۱۲ برگزار شد، بلوک ۱۰ را به دست آورد. این بلوک در استان ذی‌قار در غرب پروژه وست کورنای ۲ لوک‌اویل قرار دارد.

رییس آژانس بین‌المللی انرژی:

بازار نفت وارد محدوده قرمز شده است

گروه انرژی |

مصرف‌کنندگان نفت ناراضی‌اند. افزایش قیمت‌های نفت که با توافق میان اعضای سازمان کشورهای صادرکننده نفت و متحدانش به رهبری روسیه از سال ۲۰۱۷ آغاز شد، با اختلالاتی در سمت عرضه همراه شد تا آنجا که اکنون قیمت در بازار به حدود ۸۵ دلار در روز رسیده است. حال، آژانس بین‌المللی انرژی که به کشورهای مصرف‌کننده نفت مشاوره می‌دهد، در یک درخواست مستقیم از اوپک و سایر تولیدکنندگان بزرگ نفت خواست تولید خود را افزایش دهند و هشدار داد قیمت‌های بالا به اقتصاد جهانی آسیب می‌زند. قیمت هر بشکه نفت خام دریای شمال روز گذشته با اندکی کاهش به ۸۴ دلار و ۷۹ سنت رسید.

روز چهارشنبه قیمت نفت از گزارش جدید صندوق بین‌المللی پول از رشد جهانی تاثیر پذیرفت. صندوق بین‌المللی پول در جدیدترین گزارش خود، با اشاره به کند شدن رشد اقتصاد جهانی، برای اولین بار در ۲ سال اخیر پیش‌بینی خود از رشد اقتصادی جهان را کاهش داد.

قیمت شاخص جهانی نفت، برنت صبح روز گذشته در ساعت ۷:۳۵ به وقت گرینویچ در بازار نقل و انتقالات اوراق آتی اروپا مستقر در لندن با ۲۵ سنت کاهش، بشکه‌ای ۸۴ دلار و ۷۵ سنت معامله شد. این در حالی بود که روز سه‌شنبه قیمت نفت افزایشی ۱،۳ درصدی را پشت سر گذاشته بود. قیمت نفت خام امریکا نیز ۲۵ سنت کاهش یافت تا به بشکه‌ای ۷۴ دلار و ۷۱ سنت برسد.

افزایش قیمت‌ها به سطوحی که شاید ۶ ماه پیش تصورش هم برای بسیاری از تحلیلگران دور از ذهن بود، بسیاری از جمله مصرف‌کنندگان نفت را نگران کرده است. فاتح بیرول، مدیر اجرایی آژانس بین‌المللی انرژی که وظیفه‌اش ارایه مشاوره به کشورهای وارد کننده انرژی است، روز سه‌شنبه در مصاحبه‌ای گفت: «ما باید همگی این وضعیت پرریسک را درک کنیم. بازارهای نفت وارد محدوده قرمز شده‌اند. انرژی گران در زمانی به بازار بازگشته که روند رشد اقتصاد جهانی آهسته شده و ما واقعا به نفت بیشتری نیاز داریم».

اشاره اصلی سخنان بیرول نیز به دغدغه کشورهای مصرف‌کننده نفت بازمی‌گردد؛ قیمت نفت اوایل ماه جاری به‌دلیل نگرانیها نسبت به تحریم‌های امریکا علیه نفت ایران و سقوط بیشتر تولید در ونزوئلا که نگرانی‌ها نسبت به کمبود عرضه را تشدید کرد، به ۸۵ دلار در هر بشکه صعود کرد که بالاترین قیمت در چهار سال گذشته بود. معامله‌گران همچنین نگران هستند که بزرگ‌ترین عضو اوپک یعنی عربستان سعودی نتواند به سرعت کافی برای جبران کمبود عرضه عمل کند. به گفته بیرول، اقتصادهای نوظهور به خصوص هند، متحمل ضرر ناشی از افزایش قیمت‌های انرژی شدند، زیرا با سقوط ارزش ارزهای خود و پیامدهای اختلافات تجاری دست و پنجه نرم می‌کنند. با کاهش ارزش روپیه مصرف‌کنندگان هندی به اندازه قیمت ۱۰۰ دلار برای نفت پول پرداخت می‌کنند.

در این میان اما، هند تنها نیست، بحران مالی در انتهای تابستان بسیاری از اقتصادهای نوظهور را تهدید کرد و با کاهش ارزش ارز آنها نفت که با دلار قیمت‌گذاری را برای ایشان گران کرد. در ماه سپتامبر، خبرگزاری رویترز گزارش داد که هزینه انرژی برای شهروندان در ترکیه ۱۴ درصد افزایش یافته است. بیرول هشدار داد اگر از سوی تولیدکنندگان بزرگ اقدامی صورت نگیرد سه ماهه چهارم امسال بسیار «چالش‌برانگیز» خواهد بود. وی گفت: «ما میزان زیادی از نفت ونزوئلا را از دست می‌دهیم و همچنین عرضه کمتر نفت ایران را در پیش داریم. تولید نفت ونزوئلا به‌دلیل وخامت بحران اقتصادی که به زیرساخت‌های انرژی این کشور آسیب زده است، دچار سقوط آزاد شده و ممکن است به زودی به یک میلیون بشکه در روز سقوط کند». بر اساس گزارش بلومبرگ، مدیر اجرایی آژانس بین‌المللی انرژی عنوان کرد: «ما باید بازارها را آرام کنیم. حوادث امروز بازار ممکن است خبر بدی برای مصرف‌کنندگان و واردکنندگان باشد اما معتقدم ممکن است این تحولات در آینده به تولیدکنندگان نفت نیز ضربه بزند». اعتراض فاتح بیرول به افزایش قمیت نفت به سطوح کنونی، برای اولین بار مطرح نمی‌شود. اما کسی که بیشترین اعتراضات را متوجه قیمت نفت و سازمان کشورهای صادرکننده نفت که متولی افزایش قیمت به حساب می‌آید، وارد ساخته رییس جمهور ایالات متحده است.

دونالد ترامپ، با وجود کاهش قیمت وست تگزاس اینترمدییت از بالاترین رکورد خود در چهار سال گذشته، همچنان از بالا ماندن قیمتهای نفت ابراز نارضایتی کرد. پیش‌تر ترامپ اعتراض خود از اوپک را به مجمع عمومی سازمان ملل برده بود.

ترامپ در این مسیر به اعتراض اکتفا نکرده و راه‌هایی برای کاهش تقاضا برای نفت نیز در سر دارد. همین دیروز، رییس جمهور ایالات متحده به به آژانس حمایت از محیط زیست امریکا دستور داد محدودیت تابستانی برای بنزین حاوی حداکثر ۱۵ درصد اتانول را رفع کند. این یک پیروزی برای تولیدکنندگان ذرت که تامین کنندگان اصلی اتانول هستند، به شمار می‌رود و اعتراض تولیدکنندگان نفت را برانگیخت. وی همچنین از عزم خود برای تسریع مجوزها برای توسعه خطوط لوله در تگزاس نیز سخن گفت. محدودیت ظرفیت خطوط لوله در تگزاس باعث شده است برخی نرخ رشد تولید نفت شیل حوضچه پرمین را کند پیش‌بینی کنند. تا اینجا صدای مصرف‌کنندگان در جدال عرضه و تقاضا نفت بلندتر بوده است. در انتهای هفته جای، گزارش اوپک نیز منتشر می‌شود تا وضعیت بازار از نگاه این سازمان نیز آشکار گردد.

آگهی مناقصه عمومی یک مرحله‌ای

شرکت توزیع نیروی برق مازندران (سهامی خاص)

نام مناقصه گزار: شرکت توزیع نیروی برق مازندران

۱- موضوع مناقصه: عبارت است از:

۱	۹۷۱۰۱۰۵۵۴	توسعه فیدر و خطوط ۲۰ کیلوولت شهید بهشتی فریدونکنار	۱/۲۹۹/۰۴۳/۵۳۴	۱۳۰/۰۰۰/۰۰۰
۲	۹۷۱۰۱۰۵۵۶	توسعه واحداث شهری فاز ۱ امور جنوب بابل	۱/۶۲۴/۰۵۹/۶۰۵	۱۶۲/۴۰۶/۰۰۰
۳	۹۷۱۰۱۰۵۶۹	توسعه واحداث شهری فاز ۷ امور قائمشهر	۲/۳۷۴/۶۳۵/۱۲۸	۲۳۷/۴۶۳/۰۰۰
۴	۹۷۱۰۱۰۵۶۶	توسعه واحداث روستایی فاز ۱ کوهستان امور آمل	۱/۷۰۹/۶۸۰/۸۳۰	۱۷۱/۰۰۰/۰۰۰
۵	۹۷۱۰۱۰۵۶۲	توسعه واحداث شهری فاز ۲ غرب آمل	۲/۲۶۰/۴۵۳/۳۵۱	۲۲۶/۰۴۶/۰۰۰
۶	۹۷۱۰۱۰۵۶۵	توسعه واحداث شهری فاز ۳ امور شمال ساری	۱/۳۳۱/۱۹۱/۱۳۵	۱۳۳/۱۲۰/۰۰۰
۷	۹۷۱۰۱۰۵۶۷	توسعه واحداث شهری فاز ۵ امور شمال ساری	۱/۵۰۴/۹۵۷/۵۲۴	۱۵۰/۴۹۶/۰۰۰
۸	۹۷۱۰۱۰۵۷۱	توسعه واحداث شهری فاز ۱ امور شرق آمل	۲/۲۰۹/۴۵۵/۵۷۶	۲۲۹/۰۴۶/۰۰۰
۹	۹۷۱۰۱۰۵۸۳	توسعه واحداث روستایی مرکزی و بابلکنار	۲/۰۷۷/۰۰۰/۰۰۰	۲۰۸/۰۰۰/۰۰۰

توضیحات:

۱- تضمین شرکت در مناقصه قابل قبول کارفرما شامل ضمانت نامه بانکی، فیش واریزی و تاییدیه مطالبات مورد تایید می باشد.
۲- این شرکت از پذیرش چک بانکی، چک شخصی، ارائه وجه نقد و ... تحت عنوان تضمین شرکت در مناقصه خودداری خواهد نمود
۳- مقادیر و مبالغ پایه بصورت برآوردی بوده و بصورت دقیق در اسناد مناقصه اعلام می گردد.
۴- به پیشنهادهای فاقد امضاء مجاز، مشروط، مخدوش، فاقد سپرده، سپرده های مخدوش، سپرده های کمتر از میزان مقرر و پیشنهادی که بعد از انقضای مدت مقرر در این فراخوان واصل شد مطلقا ترتیب اثر داده نخواهد شد.
۵- سایر شرایط و اطلاعات در اسناد مناقصه درج شده است.
۶- تامین منابع از محل اعتبار داخلی است.

۲- زمان فروش اسناد: از روز یکشنبه تاریخ ۹۷/۰۷/۲۲ لغایت پایان وقت اداری روز پنج شنبه مورخ ۹۷/۰۷/۲۶
۳- محل دریافت اسناد: سایت شرکت توزیع نیروی برق مازندران http://www.maztozi.ir - سیستم مناقصات - فروش مناقصه و مزایده
۴- مبلغ فروش اسناد: مبلغ ۲۱۸/۰۰۰ ریال به حساب جام شماره ۵۲۴۰۳۳۲۴۱۲ بانک ملت شعبه امیر مازندرانی ساری
۵- مهلت تحویل پیشنهاد و زمان بازگشایی پاکات: زمان تحویل اسناد حداکثر تا ساعت ۱۰ روز یکشنبه مورخ ۱۳۹۷/۰۸/۰۶ می باشد. ضمنا تاریخ گشایش پاکات الف و ب در ساعت ۱۱ روز یکشنبه مورخه ۱۳۹۷/۰۸/۰۶ می باشد.
۶- محل تحویل و بازگشایی پیشنهاد: ساری، بلوار خزر، بعد از خیابان حزب ا... امور تدارکات شرکت توزیع برق استان مازندران
۷- نحوه اطلاع رسانی آگهی مناقصه: الف - سایت پایگاه ملی مناقصات به آدرس www.lets.Mporg.ir ب - سایت معاملات توانیر به آدرس www.Tender.Tavanir.org.ir
ج - سایت شرکت توزیع برق مازندران به آدرس www.maztozi.ir د - در صورت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۳۳۴۰۵۱۲۱-۰۱۱ امور تدارکات (اداره مناقصات) تماس حاصل فرمائید.

روابط عمومی شرکت توزیع نیروی برق مازندران

تعادل

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR | پنجشنبه ۱۹ مهر ۱۳۹۷ | اول صفر ۱۴۴۰ | سال پنجم | شماره ۱۲۱۹ | Thu. Oct 11. 2018

صاحب امتیاز: موسسه رسانه‌نگاران خوب‌اندیش
مدیرمسوول: الیاس حضرتی
سردبیر: منصور بیطرف
نشانی: خیابان ستارخان - خیابان کوثر دوم - بن‌بست مینو
تلفن: ۶۶۴۲۰۷۶۹ - نمابر: ۶۶۴۲۰۴۱۷
چاپ: روزتاب - توزیع: نشر گستر امروز - تلفن: ۶۱۹۳۳۰۰۰
سازمان شهرستان‌ها: ۶۶۱۲۶۰۸۸
اذان ظهر: ۱۱:۵۱ | اذان مغرب: ۱۷:۵۲ | اذان صبح فردا: ۰۴:۴۵
info@taadolnewspaper.ir
مرامنامه اخلاقی روزنامه تعادل در وبسایت رسمی روزنامه در دسترس است

عکس روز

واکسیناسیون «تب برفکی» در روستای «الباجی» خوزستان

عکس: مهر

کیوسک

بی‌مهری دلار با لیر و روپیه

داون:

این روزنامه در صفحه اول خود، خبر از کاهش بی‌سابقه ارزش روپیه در برابر دلار منتشر کرد. طبق گزارش داون، روپیه رکورد زد. آنطور که گفته شده، ارزش دلار در بازارهای ارز پاکستان بطور غافلگیر کننده افزایش یافته است. ارزش هر دلار در نرخ ارز بین بانکی ۱۳۴ روپیه گزارش شده است. به گفته کارشناسان اقتصادی، دلیل اصلی افزایش ارزش دلار تصمیم دولت پاکستان برای دریافت وام از صندوق بین‌المللی پول است. در این میان روز گذشته نیز بازار بورس پاکستان با سقوط مواجه شد. برخی از روزنامه‌های پاکستان اعلام کردند که سقوط بازار بورس موجب زیان ۲۳۸ میلیارد روپیه سرمایه‌گذاران شده است. آنطور که گفته شده، پاکستان پایین‌ترین ارزش پول خود در برابر دلار را تجربه می‌کند.

فایننشال تایمز:

این روزنامه در صفحه اول خود، ضمن پرداختن به انتصاب‌های جدید سیریل راماپوسا، رییس جمهوری افریقای جنوبی و استعفای نیکی هیلی از نمایندگی امریکا در سازمان ملل، گزارشی از تدابیر اقتصادی دولت ترکیه نیز منتشر کرد. آنطور که در این روزنامه گفته شده، به دنبال افزایش قیمت‌ها در ترکیه در تمامی بخش‌های اقتصادی، بخش خصوصی با کاهش ۱۰ درصدی قیمت‌ها موافقت کرد. آنطور که گفته شده، آلبایراک، وزیر دارایی ترکیه از تمامی فعالان اقتصادی این کشور خواست به مبارزه با افزایش شدید قیمت‌ها و تورم در این کشور ملحق شوند. کاهش ارزش لیر در ماه‌های گذشته به افزایش ۲۵ درصدی قیمت‌ها در ترکیه منجر شد که در ۱۵ سال اخیر بی‌سابقه بوده است.

نیویورک تایمز:

نیکی هیلی نماینده دایم امریکا در سازمان ملل متحد از مقام خود کناره‌گیری کرد. دونالد ترامپ، رییس جمهوری امریکا نیز با استعفای او موافقت کرد. طبق گزارشی که این روزنامه در صفحه اول خود منتشر کرد، اختلاف میان هیلی و کاخ سفید بر کسی پوشیده نیست. او از آوریل ۲۰۱۷، با صحبت‌هایی که در مورد اعمال تحریم‌ها علیه ترکیه کرده بود، مشاور اقتصادی ترامپ را بهت‌زده کرده بود. با این حال، ترامپ ضمن قدردانی از خدمات هیلی و موافقت با استعفایش گفت که او تا آخر سال در این مقام می‌ماند و گزینه پیشنهادی برای جانشینی او در دو یا سه هفته آینده معرفی می‌شود. ایوانکا ترامپ دختر رییس جمهوری امریکا نیز در توئیتی نیکی هیلی را یک اصلاح‌طلب جسور و بی‌پروا خواند و نوشت، او قهرمان بی‌بدیل حقیقت، واقع‌گرایی اصولی و کرامت انسانی در سازمان ملل متحد است.

بازار هنر

روایت زندگی سه نسل در ۱۱۸ سال

کارگردان «تجربه‌های اخیر» با اشاره به دور تسلسلی که در این نمایش و در روایت زندگی سه نسل از یک خانواده جریان دارد ویژگی‌های زنانه متن را دلیل اصلی روی صحنه بردن آن عنوان کرد.

سارا داروفروش کارگردان نمایش «تجربه‌های اخیر» که در خانه نمایش مهرگان روی صحنه است با اشاره به استقبال خوبی که از اثرش شده است به خبرنگار مهر گفت: این اثر نمایشی که از اول مهرماه اجرای خود را آغاز کرده است تا به حال با بازخوردهای مناسبی روبرو شده و به دلیل همین استقبال امکان دارد کار تا پایان مهرماه تمدید شود.

او درباره انتخاب این نمایشنامه برای اجرا توضیح داد: نمایشنامه امیررضا کوهستانی آنقدر متن چندلایه و خوبی است که علاقه‌مند به اجرای آن شدم. این نمایشنامه رویکردهای مختلف اجتماعی، روان‌شناسانه و حتی فلسفی دارد که مخاطب را به چالش می‌کشد اما اصلی‌ترین دلیل اجرای این اثر رویکرد زنانه و فمینیستی که در متن جریان دارد، بود چون از علاقه‌مندی‌های من پرداختن به معضلات و چالش‌های زنان است و در این متن نیز به‌شدت به چالش‌های احساسی و روان‌شناسانه زنان پرداخته شده است. علاوه بر پررنگ بودن وجوه زنانه در این نمایشنامه مساله اضمحلال پیوندهای خانوادگی و سست شدن بنیان خانواده و همچنین پرداختن به روابط پدر و فرزندی و مادر و دختری در این اثر مطرح شده است.

داروفروش متذکر شد: همچنین توجه به چالش‌های اعتقادی در افراد و در حد کمرنگی پرداختن به مساله تناسخ از دیگر ویژگی‌هایی است که در نمایشنامه مطرح می‌شود. در واقع من این متن را مثل منشوری دیدم که به بسیاری از مسائل جدی می‌پردازد و مخاطب در طول یک ساعت می‌تواند نقبی بزند به این مضوعات و به صورت مختصر و مفید از آنها اطلاع یابد اما در نهایت زنانه بودن متن بر دیگر ویژگی‌های آن غالب است.

این کارگردان تئاتر درباره داستان نمایش گفت: در این نمایش ۱۱۸ سال از زندگی سه نسل از یک خانواده ورق می‌خورد. داستان از ۱۹۰۰ شروع می‌شود و زمان به سرعت می‌گذرد تا جایی که ما مقهور و مغلوب زمان می‌شویم و گریزی از آن نیست. در نمایش اینطور به نظر می‌رسد که یک دور تسلسل جریان دارد و نسل جدید تجربیات گذشتگان و پدربزرگ و مادربزرگشان را تکرار می‌کنند.

سه نوازنده کوبه‌ای آلبوم تصویری می‌دهند

عسل ملک‌زاده نوازنده سازهای کوبه‌ای از تولید یک آلبوم تصویری با حضور دو نوازنده مطرح و مشارکت در ضبط یک آلبوم در دانمارک خبر داد.

عسل ملک‌زاده نوازنده سازهای کوبه‌ای درباره تازه‌ترین فعالیت‌های خود در عرصه موسیقی به مهر توضیح داد: از چندی پیش در روند تولید و ضبط یک آلبوم تصویری حضور پیدا کرده‌ام که در این آلبوم حکیم لودین نوازنده پرکاشن، وحید اسداللهی نوازنده گارمون و بنده به عنوان نوازنده سازهای کوبه‌ای حضور داشتیم.

او با اشاره به جزییات تازه‌ترین آلبوم خود گفت: این آلبوم یک اثر ۴۵ دقیقه‌ای است که قرار است در صورت فراهم شدن امکانات در قالب بین‌المللی هم توزیع شود و فکر می‌کنم با توجه به فضای آن می‌تواند یکی از آلبوم‌های متفاوت در عرصه نوازندگی سازهای کوبه‌ای باشد.

او اظهار کرد: در آبان ماه امسال هم برای برگزاری چند ورک شاپ به هامبورگ آلمان و بروکسل بلژیک سفر می‌کنم. در حین این سفرها با حضور در کشور دانمارک با یک گروه بین‌المللی برای ضبط یک آلبوم به عنوان نوازنده دف همکاری خواهم داشت که این همکاری مشترک بعد از پروژه‌های «دف‌های سرمست» و آلبوم تصویری که با حکیم لودین کار می‌کنیم، سومین پروژه بین‌المللی‌ام محسوب می‌شود.

اختصاص صفحه ویژه کودک در رسانه‌ها و مطبوعات

جمعی از کودکان با امضای نامه‌ای از مدیرمسوول روزنامه‌های کثیرالانتشار، مدیران رسانه‌ای اختصاص صفحه‌ها و فضای ویژه رسانه‌ای با موضوع کودک و نوجوان را خواستار شدند.

در چهارمین روز از برگزاری هفته ملی کودک، خردسالان و کودکان ضمن حضور در این رویداد فرهنگی، در کارگاهی با عنوان «انتقال تجربه» با موضوع «چگونه خبرنگار شوید» شرکت کردند. امیرعباس تقی‌پور مشاور مدیرعامل و مدیرکل روابط عمومی سازمان تامین اجتماعی در این کارگاه با مخاطبان درباره ویژگی‌های خبر و خبرنگار صحبت کرد. در این کارگاه مشارکتی، مخاطبان با عناصر و ارزش‌های خبر آشنا شدند و با آنها درباره ضرورت خواندن مجله و روزنامه صحبت شد.

این روزنامه‌نگار در کارگاه «چگونه خبرنگار شوید» خوب دیدن، خوب شنیدن و خوب نوشتن را مهارت‌های مورد نیاز یک خبرنگار دانست. شرکت‌کنندگان کوچک این کارگاه نیز هر کدام نظرهای خود را درباره این مهارت‌ها و شیوه تقویت آنها عنوان کردند و سپس درباره دیدگاه خود نسبت به شغل خبرنگاری سخن گفتند.

با پایان این کارگاه که در بعدازظهر چهارمین روز از هفته ملی کودک برگزار شد، با حضور شرکت‌کنندگان و والدین آنها نامه‌ای مبنی بر درخواست این مخاطبان از مدیرمسوول روزنامه‌ها و رسانه‌ها امضا شد. این مخاطبان از مدیران رسانه‌ای درخواست کردند تا صفحه‌ای از نشریه خود را به موضوع کودک و نوجوان اختصاص دهند. تقی‌پور در پاسخ به این پرسش که چنین حرکت‌هایی تا چه اندازه قادر به جریان‌سازی خواهند بود، گفت: «ما وظیفه داریم آنچه بچه‌ها می‌خواهند را منتشر کنیم. مسوولیت اجتماعی همه مدیران مسوول است که بخشی از رسانه خود را به حوزه کودک و نوجوان اختصاص بدهند. شاید این مسوولیت اجتماعی موجی را ایجاد کند که نیاز به مصوبه نداشته باشد.» وی تاکید کرد: «ما صرفا می‌خواهیم صدایی را به گوش این مدیران برسانیم. در این راستا کمیت مهم نیست. هستند رسانه‌هایی که هم‌اکنون در حوزه کودک یا برای آنها فعالیت می‌کنند، اما در این زمینه توجه به اصول علمی و ساختاری مهم است. هم‌اکنون معدل رسانه‌ای کشور توسعه پیدا کرده است و همین امر باعث خوشحالی است.»

چهره روز

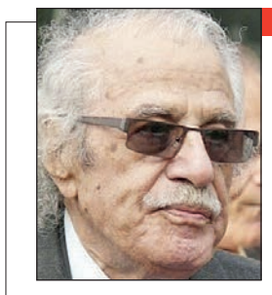

فرزند «معینی کرمانشاهی»: قصدم شلوغ بازی نیست

خانواده مرحوم رحیم معینی کرمانشاهی برای استفاده بدون اجازه از شعرهای او از سه خواننده مطرح شکایت کرده‌اند؛ حالا فرزند این شاعر می‌گوید، فقط این سه نفر نیستند و از حرف‌های او این گونه برمی‌آید که آنها قرار است به غیر از این‌ها، از چند نفر دیگر نیز شکایت کنند.

خبر شکایت ورثه رحیم معینی کرمانشاهی -شاعر و ترانه‌سرا- از فرزاد فرزین، محمد معتمدی و سالار عقیلی، بار دیگر بازار حرف‌ها را سر موضوع کپی‌رایت داغ می‌کند و خلاءهای قانونی را در این زمینه به چالش می‌کشد. چندی پیش نیز اردلان سرفراز -ترانه‌سرای مقیم خارج از کشور- از سه خواننده دیگر (علی لهراسبی، سینا سرلک و رضا صادقی) در زمینه استفاده بدون اجازه از ترانه‌اش شکایت کرده بود. با وجود تصویب «قانون حمایت حقوق مولفان و مصنفان و هنرمندان» در ایران باور چندانی به رعایت و احقاق حقوق مولف و مصنف وجود ندارد.

تفاوت در توزیع «نوبل» میان مردان و زنان از آغاز تاکنون

«نوبل» زنان بیشتری را دید

الهه باقری | آمارنامه

مراسم نوبل ۲۰۱۸ دیروز به کار خود پایان داد. هر سال، در ماه اکتبر، در سراسر جهان، مردم در انتظار معرفی برندگان نوبل سال، در شاخه‌های علمی، اقتصادی، ادبیات و صلح هستند. معمولا اسامی نامزدها برای دریافت این جایزه اعلام نمی‌شود و تنها گمانه‌زنی‌هایی صورت می‌گیرد. طبق گزارش‌های منتشر شده، تا سال ۲۰۱۷، حدود ۹۲۳ فرد و سازمان موفق به دریافت نوبل شدند که در میان آنها، ۸۴۴ مرد و ۴۹ زن، همچنین ۲۷ سازمان حضور داشتند.

در مراسم امسال، اهدای جایزه نوبل به ۳ زن در شاخه‌های فیزیک، شیمی و صلح شمار زنان برنده این جایزه را به ۵۲ نفر رساند. این آمار در حالی منتشر شده که جای خالی زنان در میان برندگان نوبل به یکی از عمده‌ترین بحث‌های نوبل تبدیل شده و اعتراض‌های بسیاری به‌همراه داشته است. آنطور که گفته شده، از آغاز اهدای نوبل در سال ۱۹۰۱ تاکنون، حدود ۸۵۴ مرد در میان برندگان این جایزه قرار داشتند.

با اینکه بیش از یک قرن از برگزاری و اهدای جوایز نوبل می‌گذرد، اما طبق تازه‌ترین آمار منتشر شده، در این مدت تنها حدود ۵،۵ درصد از برندگان این جایزه، زنان بودند. به گفته بنیاد نوبل، مهم‌ترین دلیل این تفاوت، حضور کمتر زنان در عرصه‌های علمی و حقوق بشری بوده است؛ چرا که برندگان نوبل را افرادی تشکیل می‌دهند که چند دهه به مطالعه، تحقیق و فعالیت‌های حقوق بشری مشغول هستند.

بر این اساس، با توجه به حضور کمتر زنان در مراکز علمی در دهه‌های گذشته، طبیعی به‌نظر می‌رسد که زنان کمتری در میان برندگان نوبل حضور داشته باشند. این در حالی است که حضور ماری کوری و مادر ترزا در سال‌های آغاز مراسم نوبل باعث شده که انتقادهای بسیاری به تحلیل بنیاد نوبل در خصوص تفاوت زنان و مردان برنده نوبل باشد. بسیاری بر این باورند که تفکرات کلیشه‌ای در جامعه، باعث کمرنگ شدن بسیاری از فعالیت‌های علمی و اجتماعی زنان باشد و حتی اگر فعالیت‌هایی صورت بگیرد، به‌دلیل نگاه مردسالارانه در برخی جوامع، بی‌اهمیت نشان داده شود.

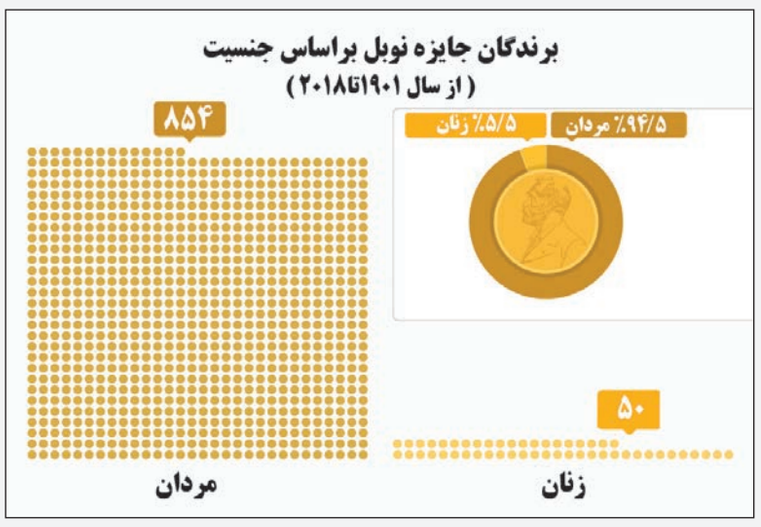

همانطور که گفته شد، امسال ۳ زن توانستند جایزه نوبل را دریافت کنند. در میان آنها، دو زن در بخش‌های علمی و یکی در زمینه حقوق بشر موفق به کسب این جایزه شدند. نادیا مراد، یکی از جنجالی‌ترین چهره‌های نوبل امسال، زن جوان ۲۵ ساله‌ای بود که موفق شد از دست تروریست‌های داعش فرار کرده و برای پایان دادن به قاچاق انسان و خشونت‌های جنسی فعالیت کند.

پیش از او نیز، ملاله یوسف‌زی نیز موفق به دریافت صلح نوبل شد. دختر نوجوان پاکستانی فعال حقوق بشر و عضو کمپین تحصیل دختران که در دفاع از حق آموزش توسط طالبان مورد هدف گلوله قرار گرفت و در سال ۲۰۱۴ به همراه کایلاش ساتیارتی از هند، به دلیل «مبارزه علیه سرکوب کودکان و جوانان و برای حق تحصیل تمامی کودکان»، صلح نوبل را از آن خود کرد؛ اتفاقی که تا پیش از این، شاید در تعریف جوامع مردسالار امری محال به‌نظر می‌رسید.

هرچند که برخی از فعالان حوزه زنان بر این باورند که حتی زنان محقق نیز از تبعیض و نابرابری جنسیتی در امان نیستند.

با این حال، اعضای بنیاد نوبل بر این باورند که در سال‌های اخیر، در مقایسه با مردان، شمار بیشتری از زنان در لیست نامزدهای دریافت جوایز نوبل قرار دارند.

در بسیاری از گزارش‌ها، میزان توزیع نوبل با توجه به شاخص‌های دیگری نیز بررسی شده است. گفته شده که تاکنون، اکثر برندگان نوبل شیمی، پزشکی و فیزیک بالای ۷۲ سال بودند. در واقع سن برندگان این جایزه در رشته‌های علمی از دهه پنجاه میلادی به این سو همواره رو به افزایش بوده است. آنطور که در برخی گزارش‌ها گفته شده، برندگان جایزه صلح نوبل، به‌خصوص زنان، توجه بسیاری را به خود جلب می‌کنند. فعالیت حقوق بشری آنها نیز اگر ناشناخته باشد، پس از دریافت جایزه اعتبار و شناختی بسیاری در میان مردم در سراسر جهان کسب می‌کنند.

ایستگاه

«جکی چان» باز به دنیای انیمیشن می‌رود

جکی چان بازیگر مطرح سینمای اکشن در انیمیشن کانادایی «روزی روزگاری یک زودیاک» صداپیشگی می‌کند.

او همچنین به عنوان مدیر تولید در این انیمیشن حضور خواهد داشت.

تون‌باکس انترتینمنت و گاما انترتینمنت اعلام کردند که ستاره «ساعت شلوغی» صدایش را در اختیار این انیمیشن که هم اکنون در شهر تورنتو کانادا در حال تولید است قرار می‌دهد.

تهیه کنندگان فیلم همچنین گفتند چان در این انیمیشن به جای یک گربه سالخورده صحبت خواهد کرد. «روزی روزگاری یک زودیاک» دنیایی شگرف و مرموز را که از حیوانات صورفلکی پرشده است ترسیم می‌کند.

داستان این انیمیشن مربوط به ببر و موش و اژدهایی است که به ترتیب مظهر قدرت، هوش و شجاعت هستند و با هم برای حل معمایی اقدام می‌کنند.

تون‌باکس انترتینمنت یکی از کمپانی‌های سازنده این انیمیشن در شهر تورنتو واقع است و دیگر کمپانی نیز که گاما انترتینمنت است در شهر لس آنجلس قرار دارد.

جکی چان پیش از این در «عملیات آجیلی ۲: آجیلی اصل» و فرنشایز «پاندای کونگ‌فو کار» صداپیشگی کرده است.

میراث‌نامه

بازدید رایگان از «حافظیه» در روز حافظ

بازدید از مجموعه تاریخی فرهنگی حافظ، همزمان با یادروز این شاعر نامی رایگان است. همت محمدی سرپرست امور فرهنگی و ارتباطات میراث فرهنگی اعلام کرد: امسال نیز مانند هر سال، بازدید از مجموعه حافظیه، در روز جمعه ۲۰ مهرماه برای همه علاقه‌مندان رایگان است. او اظهار کرد: زمان بازدید از مجموعه حافظیه در روز جمعه، از ۸ صبح تا شامگاه تعیین شده است. سرپرست امور فرهنگی و ارتباطات میراث فرهنگی فارس همچنین یادآور شد که مراسم بزرگداشت یادروز خواجه اهل راز، شامگاه پنجشنبه ۱۹ مهرماه در مجموعه حافظیه با حضور مسوولان، ادیبان، فرهنگوران و علاقه‌مندان برگزار می‌شود.

هرساله در تاریخ ۲۰ مهرماه مراسم بزرگداشت حافظ در محل آرامگاه او در شیراز با حضور پژوهشگران ایرانی و خارجی برگزار می‌شود. خواجه شمس‌الدین محمد بن بهاءالدّین محمد حافظ شیرازی (زاده ح. ۷۲۷ (قمری) — درگذشته ۷۹۲ (قمری))، معروف به لسان‌الغیب، ترجمان الاسرار، لسان‌العرفا و ناظم‌الاولیا شاعر بزرگ سده هشتم ایران (برابر قرن چهاردهم میلادی) و یکی از سخنوران نامی جهان است. او از مهم‌ترین تأثیرگذاران بر شاعران پس از خود شناخته می‌شود. در سده‌های هجدهم و نوزدهم اشعار او به زبان‌های اروپایی ترجمه شد و نام او به گونه‌ای به محافل ادبی جهان غرب نیز راه یافت.

تاریخ‌نگاری

پیوستن ایران به پیمان دفاعی بغداد

نوزدهم مهر ۱۳۳۴، لایحه عضویت ایران در پیمان دفاعی خاورمیانه (پیمان بغداد) به وسیله حسین علاء، نخست‌وزیر به مجلس سنا تقدیم شد. این پیمان چهار سال بعد به «سنتو» تغییر نام یافت. همین روز وِیاچسلاف مولوتف وزیر امور خارجه شوروی اعتراض خود را نسبت به پیوستن ایران به پیمان بغداد اعلام کرد.

پیمان بغداد ابتدا میان عراق و ترکیه امضا شد تا امنیت خاورمیانه به نفع دولت‌های امریکا و انگلیس تضمین شود و در آغاز به نام «پیمان همکاری متقابل» میان «نوری سعید» نخست‌وزیر عراق و «عدنان مِندرس» (Adnan Menderes) نخست‌وزیر ترکیه در ۵ اسفند ۱۳۳۲ شمسی، در هشت ماده و یک مقدمه و دو نامه تفسیری برای مدّت پنج سال با حمایت و پشتیبانی امریکا و انگلیس به امضا رسید.

در ماده ۵ آن آمده بود که این پیمان برای قبول عضویت کشورهای عضو جامعه عرب یا هر کشور دیگری که بطور جدی در امر صلح و امنیت خاورمیانه علاقه‌مند باشد و از طرف هر دو کشور امضاکننده -ترکیه و عراق- به رسمیت شناخته شود، آمادگی دارد. در همین راستا دولت‌های انگلیس، پاکستان و ایران به این پیمان پیوستند و چون در بغداد آخرین مراحل برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری‌ها و امضای پیمان مشترک نظامی- سیاسی انجام گرفت، لذا به نام پیمان بغداد معروف شد.

دولت امریکا که از گردانندگان پشت پرده و تامین کننده بخش عمده‌ای از هزینه‌های نظامی پیمان بغداد بود، به چند دلیل به پیمان مزبور ملحق نشد. یکی به دلیل اینکه از رویارویی علنی با دولت شوروی و شدت یافتن مخالفت‌های برخی کشورهای عربی به ویژه مصر، اردن و سوریه، پرهیز می‌کرد. دلیل دیگر اینکه، در آن زمان هنوز منطقه خاورمیانه تحت نفوذ اختصاصی انگلیس بود. دولت امریکا بیشتر تمایل داشت که به عنوان عضو ناظر با کشورهای عضو پیمان بغداد همکاری کند؛ و بر فعالیت‌های کمیسیون نظامی و اقتصادی آن نظارت داشته باشد. ساختار رسمی پیمان بغداد عبارت بود از یک شورای وزیران منعقد در بغداد و چندین کمیته و دبیرخانه. از جمله کمیته‌های مهّم آن: کمیتهٔ نظامی و کمیتهٔ مبارزه علیه خرابکاری- ضد اخلالگری- بود. در کمیته نظامی، فرماندهان کل نظامی یا روسای ستاد ارتش کشورهای عضو پیمان بغداد شرکت داشتند و برنامه‌های نظامی را بررسی و خط مشی نظامی پیمان را تعیین می‌کردند.

از دیگر کمیته‌ها: کمیتهٔ ویژه برای برنامه‌ریزی و همکاری اقتصادی و کمیته ارتباطات بود. هدف نهایی پیمان بغداد از نظر طراحان این پیمان، حفظ ذخایر و منابع نفتی خاورمیانه در مقابل نفوذ و رخنهٔ دولت شوروی بود، نه دفاع از سرزمین ایران.